

๙๙๕.๙๑๘๔

๙๙๗๙๙

๙.๓

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา
กับการสอนตามคู่มือครู

ปริญญาโท

ของ

ประทุม การรักเรียน

๒๘ ก.ย. ๒๕๓๖

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

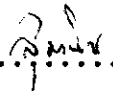
กันยายน ๒๕๓๕

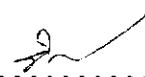
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

185533

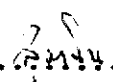
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.... ประธาน
(ผศ. สumanin รุ่งเรืองธรรม)

.... กรรมการ
(ผศ. จิราภรณ์ บุญส่ง)

คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน
(ผศ. สumanin รุ่งเรืองธรรม)

.... กรรมการ
(ผศ. จิราภรณ์ บุญส่ง)

.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ. จันทิมา พรหมโชติกุล)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่ ...30... เดือน ...กันยายน... พ.ศ. 2535...

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทิมา พรหมโชติกุล รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย อาจารย์พนมมาศ ปทุมทิพย์ อาจารย์ทองศิลป์ ช่างสาร ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้าและตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองด้วยความเมตตาตลอดมา จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์อิสระ แพนศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดจันประชาสรรค์ คณะจารย์ทุกหมวดวิชา โดยเฉพาะหมวดวิชาภาษาไทย อาจารย์ผู้สอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวก ขอขอบใจนักเรียนโรงเรียนอุดจันประชาสรรค์ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ อาจารย์อรรธรณ เสถธรรม อาจารย์ไอลดา มากเพชร อาจารย์ฉวีวรรณ ครองยุทธ อาจารย์รัชนี้ พลายวิเคราะห้ อาจารย์มาลัย แก่นผลิ อาจารย์ทองทวี ปัดชาติ ที่ให้ความช่วยเหลือในการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ วิชาเอกการมัธยมศึกษา โดยเฉพาะกลุ่มการสอนภาษาไทย กลุ่มการสอนภาษาอังกฤษ คุณบังอร หล่อวิริยากุล และวิชาเอกอื่น ๆ ทุกท่าน รวมทั้งบุคคลต่าง ๆ ที่ไม่สามารถระบุนามไว้ได้หมดที่ให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจเสมอมา ผู้วิจัยระลึกถึงความดีของท่านอยู่เสมอ

ผู้ที่เป็กำลังใจที่สำคัญที่สุดที่ก่อให้เกิดความมานะพยายามจนประสบความสำเร็จช่วยเหลือส่งเสริมในด้านต่าง ๆ และเอื้ออาทรต่อผู้วิจัยตลอดมา คือ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ ๆ น้อง ๆ คุณสุภาพร นงษ์เมธา และทุกคนในบ้านนงษ์เมธา ตลอดจนผู้ใกล้ชิดของผู้วิจัย

คุณประ โยชน์ไธ ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ ญาติพี่น้อง และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ประทุม การรักเรียน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	42
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ทางภาษา	47
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา	95
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในสัมฤทธิ์	96
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในสัมฤทธิ์	103
สมมติฐานการวิจัย	106
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	107
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	107
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	107
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ	108
การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล	113
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	114

บทที่	หน้า
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	120
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	120
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	120
5 บทย่อ สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	125
บทย่อ	125
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	125
สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า	125
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	126
การวิเคราะห์ข้อมูล	127
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	128
อภิปรายผล	128
ข้อเสนอแนะ	140
บรรณานุกรม	142
ภาคผนวก	160
ภาคผนวก ก	161
ภาคผนวก ข	218
ภาคผนวก ค	233
รายชื่อผู้เกี่ยวข้อง	236
ประวัติย่อของผู้วิจัย	237

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังการทดลองของ นักเรียนกลุ่มการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับ กลุ่มการสอนตามคู่มือครู	121
2	เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนกลุ่ม การสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับกลุ่มการสอนตามคู่มือครู	122
3	เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ของกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา	123
4	เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยระหว่างก่อนเรียน กับหลังเรียนของกลุ่มการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา	124
5	แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถาม วัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย	234
6	แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในการอ่านภาษาไทย	235

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงองค์ประกอบของกลวิธีกำจำ	51
2 แสดงองค์ประกอบของกลวิธีความรู้ความเข้าใจ	52
3 แสดงองค์ประกอบของกลวิธีสอนเสริม	53
4 แสดงองค์ประกอบของกลวิธีความรู้สึก	54
5 แสดงองค์ประกอบของกลวิธีสังคม	55
6 แสดงองค์ประกอบของกลวิธีความคิด	56
7 แสดงทฤษฎีการจำการลืม	87
8 แสดงองค์ประกอบของกระบวนการคิด	91
9 แสดงความสัมพันธ์ของกลวิธีทั้ง 6 ชนิด	93
10 แสดงภาพรวมของยุทธวิธี	93
11 แสดงถึงการแบ่งยุทธวิธีเป็น 2 ประเภท 6 กลุ่ม แสดงรายละเอียด ของแต่ละกลุ่ม	94

บทที่ 1

บทนำ

บทนำ

การศึกษาในปัจจุบันต้องอาศัยการอ่านเป็นสิ่งสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ เพราะการอ่านจะช่วยปรับและขยายประสบการณ์ของคน ทั้งยังช่วยให้คนสามารถใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และสร้างความเพลิดเพลินจากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ได้อย่างมาก (บันลือ นฤกะวัน. 2522 : 27) ผู้ที่มีทักษะในการอ่านดีจะสามารถเรียนรู้และมีทักษะอื่นได้ด้วย นักเรียนที่มีทักษะในการอ่านดีแล้วย่อมสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี (สุจิต เพียรชอบและสายใจ อินทร์มรรย. 2523 : 98) โดยเฉพาะผู้ที่นิยมนิสัยรักการอ่านและมีทักษะในการอ่านสูงย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการพูดและการเขียนได้เป็นอย่างดี (สมถวิล วิเศษสมบัติ. 2525 : 73) จะเห็นความสามารถในการอ่านและความเข้าใจในเรื่องที่อ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นเป้าหมายสำคัญของการสอนภาษาไทยทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาต้องการให้นักเรียนใคร่รู้ใคร่เรียน สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ พยายามแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่าน สามารถอ่านได้อย่างมีวิจารณญาณ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งมีนิสัยรักการอ่าน มีรสนิยมในการเลือกอ่านหนังสือ สามารถอ่านหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ได้ด้วยความเข้าใจอย่างถูกต้องรวดเร็ว (กรมวิชาการ. 2533 : 11) นอกจากนี้ผลการเรียนวิชาต่าง ๆ ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (สิทธิโชค วรรณสันติกุล. 2514 : 6)

แต่อย่างไรก็ตามแม้ทุกคนจะตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและความเข้าใจในการอ่าน ก็ยังมีปัญหาสำคัญในการสอนอ่านที่พบคือ นักเรียนขาดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านหรือเข้าใจแต่จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านไม่ได้ ตีความไม่เป็น ซึ่งเป็นปัญหาใน

การตีโจทย์เลขและเรียนวิชาอื่น ๆ ต่อไป (สมชัย วุฒิปรีชา. 2531 : 10) และปัจจุบัน การสอนอ่านภาษาไทยในโรงเรียน ครูผู้สอนมักประสบปัญหาในเรื่องนักเรียนขาดความเข้าใจในการอ่าน (สุดดีวัฒน์ หวังสุริยะ. 2530 : 30) จากการสัมมนาระดับชาติว่าด้วยเรื่อง การทรงคึกเพื่ออ่าน ซึ่งจัดขึ้นที่หอประชุมคุรุสภาในวันที่ 23 - 25 กันยายน 2528 ได้มีการอภิปรายปัญหาในเรื่องการอ่านพอสรุปได้ว่า เด็กอ่านหนังสือไม่ออก อ่านไม่คล่องหรืออ่านออกแต่เก็บใจความสำคัญไม่ได้ อ่านผิดวรรคตอนและไม่มีนิสัยรักการอ่าน จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนซึ่งจะต้องจัดบทเรียนและวิธีสอนให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละวัย เป็นการดึงดูดความสนใจของเด็กและช่วยให้เด็กเรียนด้วยความสนุกสนาน (เนกรัตน์ ชื่นชม. 2531: 2) นอกจากนี้ สมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย ได้จัดประชุมทางวิชาการระดับนานาชาติเรื่อง การรู้หนังสือและการพัฒนาเทคโนโลยี เมื่อวันที่ 20 - 24 สิงหาคม 2530 ผู้เข้าร่วมสัมมนาจากนานาประเทศ ได้สรุปความเห็นไว้ว่า การอ่านในปัจจุบันยังมิช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนเชิงวิเคราะห์และเชิงสังเคราะห์ ซึ่งข้อบกพร่องเหล่านี้มีสาเหตุหลายประการกล่าวคือ การสอนการอ่านมีลักษณะการสอนเนื้อหามากกว่าทักษะ การสอนมิได้กำหนดจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน ทั้งยังใช้หนังสือเป็นเครื่องมือในการสอนศัพท์และโครงสร้างของภาษาเท่านั้น โดยครูยังเข้าใจว่าการสอนอ่านคือการให้นักเรียนอ่านในใจแล้วตอบคำถาม นอกจากนี้หนังสือที่ใช้ในการอ่าน ไม่มีองค์ประกอบของเนื้อเรื่องที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทักษะทางการอ่าน ปัญหาในการสอนอ่านที่พบอีกอย่างหนึ่งก็คือประชากรส่วนใหญ่ของประเทศอาศัยอยู่ในชนบท แบ่งออกเป็นกลุ่มเล็กกลุ่มน้อย มีวัฒนธรรมที่แตกต่างจากกลุ่มใหญ่ทั้งในด้านภาษา การแต่งกาย ขนบธรรมเนียมประเพณีทั่วไป ด้วยเหตุนี้ การจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมและสภาพสังคมของผู้เรียนมาเป็นพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนของชนกลุ่มน้อย จากสาเหตุมีภาษาคูณที่แตกต่างกันไปจากชนกลุ่มใหญ่ของประเทศ ถ้าจะใช้วิธีการสอนเดียวกันกับการสอนเด็กที่พูดภาษาไทยกลางอยู่แล้วคงจะไม่เป็นผลดีเท่าที่ควร ดังพบว่าเด็กที่พูดภาษาเขมร ลัวะ เยอ และไทยอีสานในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจ (กรมวิชาการ. ม.ป.ป. : 63)

จังหวัดอุดรธานีเป็นจังหวัดที่มีประชากรส่วนใหญ่นับภาษาอีสานในชีวิตประจำวันซึ่งเป็น

ภาษาที่แตกต่างจากภาษาที่ใช้ในโรงเรียนเช่น ภาษากลางพูดว่า "เสื้อ" ภาษาอีสาน พูดว่า "สาด" การแปลความหมายบางครั้งก็ไม่เหมือนกันเช่น บางถิ่นคำว่า "เสื้อ" ในถิ่นอีสานจะหมายถึงที่นอน ไม่ใช่เสื้อที่ใช้ปรองนัง ดังให้การเข้าใจความหมายในสิ่งที่อ่านจึงไม่ตรงกัน บางคำภาษาไทยกลางใช้ว่า "ล้ม" ภาษาอีสานใช้ว่า "ล่ม" จึงเกิดปัญหาด้านความเข้าใจ ทำให้สื่อความหมายได้ไม่ตรงกัน จากการประเมินคุณภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2528 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ปรากฏว่า ความเข้าใจภาษาของนักเรียนยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด (สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. 2529 : 44) เมื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหานี้พบว่า มีสาเหตุมาจากการพูดภาษาถิ่นของนักเรียนนั่นเอง เมื่อเด็กอยู่ในโรงเรียนที่ต้องใช้ภาษากลางในการเรียนการสอน จึงทำให้มีปัญหาในการจัดเรียนการสอนทุกรายวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาภาษาไทย บางครั้งนักเรียนไม่เข้าใจความหมายของคำหรือข้อความที่อ่าน จึงเป็นปัญหาต่อเนื่องมาถึงระดับมัธยมศึกษาดังที่ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2514 : 37) กล่าวว่านักเรียนในระดับมัธยมศึกษาในปัจจุบันเป็นจำนวนมาก อ่านหนังสือไม่เป็นคืออ่านแล้วไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องอ่านได้ไม่เข้าใจเนื้อเรื่องและวิจารณ์เรื่องไม่เป็น

จากปัญหาดังกล่าวนี้จึงเห็นได้ว่า การเรียนการสอนการอ่านทักษะที่ถนัดนั้น ครูจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะและประสบการณ์ทางภาษาให้มาก โดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันของนักเรียนและครูต้องมีบทบาทช่วยเหลือนักเรียนให้ได้ฝึกการคิด การรู้จักแก้ปัญหาและสรุปความรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง (ระวีวรรณ เสวตมาร. 2526 : 100) ครูผู้สอนจึงเป็นผู้มีบทบาทที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ถึงแม้ว่าในปัจจุบันการเรียนการสอนมุ่งให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางก็ตาม แต่ความสำคัญของครูมิได้ลดลง เพราะครูต้องจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงบทบาทมากขึ้น และครูจะสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น (พัฒนา จันทนา. 2526 : 36) การเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสอนใหม่ ๆ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจและให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานรู้จักกลวิธี การเรียนด้วยตนเอง เป็นวิธีที่จะช่วยให้การสอนทักษะภาษาไทย ได้ผลดียิ่งขึ้นทางหนึ่ง

นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนทั้งไทยและต่างประเทศได้พยายามศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคการสอนและการจัดกิจกรรม เพื่อช่วยพัฒนาการอ่านของเด็กในระดับมัธยมศึกษาให้ดีขึ้น เพราะเล็งเห็นความจำเป็นที่นักเรียนควรจะได้รับ การส่งเสริม (กัญญา มั่งคั่ง. 2530 : 7) ปัจจุบันจึงมีวิธีการสอนวิธีใหม่ ๆ หลายวิธี ได้มีการวิจัยค้นคว้าและทดลองในห้องเรียนจนมีประสิทธิภาพที่จะช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา (Language Learning Strategies) ของรีเบคก้า (Recca L. Oxford) ก็เป็นวิธีหนึ่งซึ่งให้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยให้ผู้เรียนรู้จักกับผิชอบการเรียนรู้ของตนเองและรู้จักใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการเรียน วิธีที่จะพัฒนาทักษะในการสื่อสารอันได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนให้แก่ นักเรียนนั้น สามารถที่จะใช้กลวิธีต่าง ๆ เข้าช่วยและสิ่งที่ควรคำนึงถึงมากที่สุดก็คือ ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจนักเรียน เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ขาดความรู้ในเรื่องกลวิธีในการเรียนรู้ ครูจึงควรให้นักเรียนตระหนักใน ความสำคัญของความเข้าใจในกลวิธีนั้น ๆ แนววิธีการใช้กลวิธีตลอดจนการนำกลวิธีที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษานี้ ประกอบด้วย กลวิธี 6 ประเภท คือ กลวิธีการจำ (Memory) กลวิธีความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) กลวิธีสอนเสริม (Compensation) กลวิธีการคิด (Metacognitive) กลวิธีความรู้สึก (Affective) และกลวิธีสังคม (Social) การจัดกิจกรรมการสอนด้วยกลวิธีต่าง ๆ ทำให้ลดปัญหาการเบื่อหน่ายในการเรียนของผู้เรียนได้มาก และอาจเป็นการสอนแบบหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหา ด้านประสิทธิภาพในการอ่านของนักเรียนที่ขาดทักษะในการอ่านหรือความเข้าใจในการอ่านได้ และการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทำความเข้าใจ เรื่องที่อ่านด้วยตนเอง ได้ฝึกทักษะและรู้กลวิธีในการอ่าน ทำให้อ่านได้อย่างเข้าใจและประสบความสำเร็จในการอ่าน อาจจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจที่จะอ่านภาษาไทยมากขึ้น

ผู้วิจัยจึงนำเอาการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา ของ รีเบคก้า นี้ไปทดลองสอนอ่านกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเปรียบเทียบกับ การสอนตามคู่มือครู เพื่อศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย รวมทั้งแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา ว่าการสอนแบบนี้จะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านและ

ก่อให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยเพียงไร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการอ่านภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครู
3. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่เรียน โดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาก่อนเรียนและหลังเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่เรียน โดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาก่อนเรียนและหลังเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ทราบผลการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา และเป็นแนวทางสำหรับครูภาษาไทยในการสอนให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพอีกทางหนึ่ง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกุดจับประชาสรรค์ อำเภอ กุดจับ จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535 จำนวน 6 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 55 คน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 330 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนเกษตรประชาสรรค์ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 55 คน รวม 110 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการใช้ภาเรียนทั้งห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่มจากภาเรียนทั้งหมด 6 ห้องเรียน จำนวน 330 คน แล้วจับสลากเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน กลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน

3. ระยะเวลาในการทดลอง

การทดลองในครั้งนี้ ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535 กับกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 16 คาบ คาบละ 50 นาที ใช้เวลาทดลอง 4 คาบ ต่อสัปดาห์ รวม 4 สัปดาห์

4. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นเนื้อหาวิชาภาษาไทย ท 101 - ท 102 จากหนังสือชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 เรื่อง จากทั้งหมด 14 เรื่อง คือ

1. สัตววิทยา
2. คุณค่าภาษาชาติ
3. พระยาพิชัยดาบหัก
4. เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว

5. ตัวแปรที่ศึกษา

5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนอ่าน ซึ่งแบ่งเป็น 2 วิธี คือ

- 5.1.1 การสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา
- 5.1.2 การสอนตามคู่มือครู

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 5.2.1 ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
- 5.2.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาตามแบบรีเบคก้า หมายถึง การสอนภาษาที่ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ปลุกฝังให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่องานกลุ่ม โดยเน้นปฏิสัมพันธ์ภายในห้องเรียน ให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและเกิดความคล่องตัวในการเรียน การสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาตามแบบรีเบคก้านี้ประกอบด้วยกลวิธี 6 ประเภทคือ

กลวิธีความจำ (Memory) หมายถึง วิธีที่ทำให้ผู้เรียนบอกเล่าหรือจำเกี่ยวกับคำ ข้อความและเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้รับการถ่ายทอดมาโดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสร้างคำ ที่เกี่ยวข้องการใช้ภาพและเสียง การบทบาท

กลวิธีความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) หมายถึง วิธีที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจ ความหมายของเรื่องที่อ่านโดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การฝึกหัด การรับส่งสาร การจำแนก สาเหตุและผล การสร้างข้อมูล และการดูแลการป้อนข้อมูล

กลวิธีสอนเสริม (Compensation) หมายถึง วิธีที่ช่วยเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจ สิ่งที่อ่านได้ชัดเจนยิ่งขึ้นโดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเดาอย่างฉลาด การมองภาพรวม

กลวิธีความคิด (Metacognitive) หมายถึง วิธีที่ทำให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึง ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการคิดและการเรียนรู้ของตน โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การกำหนดความสนใจ เตรียมวางแผนการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้

กลวิธีความรู้สึก (Affective) หมายถึง วิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความเชื่อมั่นใน ตนเองโดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น ลดความวิตกกังวล สร้างความเชื่อมั่นแก่ตนเอง การควบคุม อารมณ์

กลวิธีสังคม (Social) หมายถึง การมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยใช้ กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การถามคำถาม การร่วมมือกับผู้อื่น การให้ความสำคัญกับผู้อื่น

แต่เนื่องจากกลวิธีแต่ละวิธีมีกิจกรรมมากประกอบกับระยะเวลาในการทดลองมีน้อย ดังนั้นการที่จะนำกิจกรรมทุกอย่างมาใช้ในการทดลองย่อมเป็นไปไม่ได้ ผู้วิจัยจึงได้ทำ Pilot Study กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย อำเภอกุดจับ จังหวัด

อุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2534 จำนวน 40 คน เพื่อเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนของแต่ละกลวิธีที่นักเรียนให้ความสนใจและปฏิบัติได้มากที่สุดแล้วนำกิจกรรมของแต่ละ กลวิธีนี้มาปรับเป็นขั้นตอนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่จะทำการทดลอง ซึ่งผลจากการทดลอง ทำ Pilot Study ผู้วิจัยได้เลือกใช้กิจกรรมของแต่ละกลวิธีมาปรับเป็นขั้นตอนโดยยึดหลักการ ใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาตามแบบรีเบคก้าเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ดังข้อ 2

2. การสอนอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา หมายถึง การสอนอ่าน ภาษาไทยโดยยึดหลักการจัดกิจกรรมและการใช้กลวิธีต่าง ๆ ตามข้อเสนอแนะของการสอนโดยใช้ กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาตามแบบรีเบคก้า ดังนี้

1. ขั้นเตรียมอ่าน ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

1.1 ใช้กลวิธีความรู้สึกเพื่อลดความวิตกกังวลของนักเรียนก่อนเรียน ให้นักเรียน มีความสบายใจได้ผ่อนคลายความตึงเครียด โดยการบริหารกล้ามเนื้อและส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ฟังเพลงหรือทำสมาธิ

1.2 ใช้กลวิธีสังคมเพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนแบบร่วมมือกันโดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 5 คน ทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ครูมอบหมายร่วมกัน

1.3 ใช้กลวิธีความคิดเพื่อให้ให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้และนำประสบการณ์ เดิมที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการอ่าน โดยให้นักเรียนกำหนดความสนใจ มองภาพรวม ของสิ่งที่อ่าน หาคำหรือข้อความที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่องที่อ่าน ตอบคำถาม ดูรูปภาพ แล้วสนทนา กับครูเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน จากนั้นให้นักเรียนตั้งเป้าหมายหรือจุดประสงค์ในการอ่านเรื่องร่วมกัน

1.4 ใช้กลวิธีสอนเสริมโดยให้นักเรียนเดาศัพท์จากบริบท เพื่อให้รู้แนวทาง ในการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ และชี้แนะให้นักเรียนรู้กลวิธีที่จะเรียนรู้คำศัพท์ได้ง่ายขึ้น สามารถ นำไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้

2. ขั้นอ่าน ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

2.1 ใช้กลวิธีความรู้ความเข้าใจฝึกให้นักเรียนหาความคิดหลักหรือใจความสำคัญของ เรื่องที่อ่านโดยให้นักเรียนอ่านแบบคร่าว ๆ และอ่านแบบหาคำตอบแล้วเขียนโครงร่าง

ความคิดหลักและรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน

2.2 ใช้กลวิธีความรู้ความเข้าใจให้นักเรียนคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล โดยให้นักเรียนระดมความคิดตอบคำถามและอธิบายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านแล้ว บันทึกลงในกระดาษบันทึก

2.3 ใช้กลวิธีความจำและกลวิธีการคิดเพื่อทบทวนสิ่งที่อ่าน โดยให้นักเรียน จำแนกประเภทของข้อมูลแล้ว เขียนแผนภาพเรื่อง

3. ขั้นสรุปและถ่ายทอดข้อมูล

ใช้กลวิธีความรู้ความเข้าใจและกลวิธีการคิด ให้นักเรียนสรุปเรื่องที่อ่านและค้นหา จุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่าน โดยให้นักเรียนเขียนหรือพูด สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน โดยเขียนหรือพูดเฉพาะใจความที่สำคัญด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเอง แล้วร่วมอภิปรายแสดง ความคิดเห็นและค้นหาจุดมุ่งหมายของงานเขียนหรือเรื่องที่อ่าน ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการอ่านเรื่องนั้น

4. ขั้นประเมินผลการอ่าน

ใช้กลวิธีการคิดและความรู้สึก ให้นักเรียนตรวจสอบประเมินผลความก้าวหน้าในการอ่านของตนเอง และร่วมกิจกรรมทางภาษา เช่น เกม หรือบทบาทสมมติ โดยการให้นักเรียนเขียนหรือพูดแสดงความก้าวหน้าในการอ่าน ทำกิจกรรมทางภาษา เล่นเกม แสดงบทบาทสมมติ

๘. การสอนอ่านภาษาไทยตามคู่มือครู หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 ซึ่งจัดทำร่วมกับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดอุดรธานี อาจใช้การบรรยาย อภิปราย ชักถามหรือจัดกิจกรรมอื่น ๆ ตามความเหมาะสม โดยมีลำดับขั้นการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ คือ การทำให้ผู้เรียนมีใจจดจ่อต่อบทเรียนโดยวิธี การสนทนา ชักถาม เกม บทบาทสมมติ หรือใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

ขั้นที่ 2 การแจ้งจุดประสงค์ คือ การบอกให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายของบทเรียน เพื่อให้นักเรียนจะได้ทราบจุดหมายปลายทางของการเรียนการสอน

ขั้นที่ 3 ทบทวนประสบการณ์เดิมและสอนคำศัพท์ที่ยากบางคำ

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่เป็นการเริ่มกิจกรรมใหม่ของบทเรียนโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการพูด อธิบาย ซักถาม และให้ตัวอย่าง

ขั้นที่ 5 ให้นำการเรียนรู้โดยแนะแนวทางหรือนำทางให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเองเช่น แนะนำวิธีทำกิจกรรมแนะนำแหล่งศึกษาค้นคว้าและใช้คำถามเป็นทางนำทางให้แก่ผู้เรียน

ขั้นที่ 6 ลงมือปฏิบัติ ให้นักเรียนอ่านเรื่องในใจและทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง

ขั้นที่ 7 การแจ้งผลการปฏิบัติ คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนด้วยการตรวจสอบแก้ไขสิ่งที่ผู้เรียนทำผิด ให้คำชมเชยและแสดงความยินดีในผลงานของผู้เรียน

ขั้นที่ 8 การประเมินผลการปฏิบัติ เป็นการวัดและประเมินว่าผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามจุดประสงค์ของบทเรียนนั้นได้หรือไม่เพียงใด โดยวัดและประเมินจากการทำแบบฝึกหัด การทำแบบทดสอบและการแสดงออก เช่น การพูด การตอบคำถามของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

ขั้นที่ 9 ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอนโดยการสรุปย้ายบทบทเรียนที่ผ่านมาโดยการให้แบบฝึกหัดเสริมหรือมอบหมายงานเพิ่มเติม เช่น การให้การบ้าน

4. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกหลังจากศึกษาบทเรียนแล้ว โดยเน้นพฤติกรรมด้าน

4.1 การแปลความ หมายถึง ความสามารถแปลความหมายของสิ่งต่าง ๆ โดยแปลตามลักษณะและนัยของเรื่อง ซึ่งเป็นความหมายที่ถูกต้องและใช้ได้ตรงกับเรื่องราวนั้น ๆ โดยเฉพาะ

4.2 การตีความ หมายถึง ความสามารถในการสรุปตามความหมายของข้อความหรือเรื่องราว โดยพิจารณาจากการแปลความหมายของแต่ละข้อความ หรือแต่ละส่วนของเรื่องมาประกอบกัน

4.3 การขยายความ หมายถึง ความสามารถในการขยายเรื่องหรือเหตุการณ์ตามนัยของเรื่อง

4.4 การจับใจความสำคัญของเรื่อง หมายถึง การสรุปสาระสำคัญของเรื่อง

ความสัมพันธ์ของเรื่องเหตุผล หรือการสรุปหลักเกณฑ์ของเรื่อง

ความสามารถเหล่านี้พิจารณาจากคะแนนในการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
ภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำไปทดลองหาคุณภาพแล้ว

5. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทย หมายถึง ความปรารถนาและความคาดหวัง
เกี่ยวกับความสำเร็จในการอ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยปรับปรุงมาจากแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ อุดมลักษณ์ ช้อยศิริ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ทางภาษา
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา
6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

1.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการรับสารที่สลับซับซ้อน นักภาษาศาสตร์ นักจิตวิทยาและนักการศึกษา ได้ให้คำนิยามความหมายของการอ่านไว้มากมายแตกต่างกันไป สุดแล้วแต่ผู้ให้ความหมายนั้นจะมองในด้านใด เช่น นักจิตวิทยาจะมองการอ่านในแง่ของจิตวิทยา นักภาษาศาสตร์จะมองการอ่านในแง่ของภาษา หรือนักจิตภาษาศาสตร์จะมองการอ่านในแง่ของจิตภาษาศาสตร์ ดังนี้

ศาสตราจารย์ รัญจวน อินทรกำแหง (2519 : 7) กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ว่า คือ "การแปลสื่อความหมายจากตัวอักษรหรือภาพ ให้เป็นเรื่องราวที่เป็นแนวความคิด โดยให้ความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งและชัดเจน การอ่านจะต้องจับใจความสำคัญของข้อความ และสามารถผูกเป็นเรื่องราวได้ถูกต้อง ผู้อ่านจะต้องสร้างมโนภาพขึ้นมาพร้อมกับ การอ่านไปด้วย"

เปลื้อง ณ นคร (2521 : 12) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ การถ่ายทอดความคิดจากหนังสือของผู้ประพันธ์ไปยังผู้อ่าน ด้วยผู้ประพันธ์ต้องการให้ผู้อ่านได้เห็นความรู้สึกของตน ถ้าผู้อ่านสามารถตีความของหนังสือได้และสามารถรู้จุดหมายของผู้ประพันธ์ได้ก็ชื่อว่า "อ่านหนังสือเป็น"

รัชมี บุญลิขิต (2523 : 29 - 30) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการที่กับสื่อความหมายให้ผู้อื่นได้รับรู้ และเข้าใจตัวอักษรออกมาเป็นความคิด ความรู้สึกและจินตนาการ แล้วนำความคิดนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ประกาศรี สืออำไพ (2524 : 55) กล่าวถึง ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน คือ กระบวนการรับสารโดยทางสายตา ผ่านทางตัวหนังสือตามจุดหมายของการอ่าน

มานิต บุญประเสริฐ (2526 : 9) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ การสื่อความระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านโดยมีข้อเขียนเป็นสื่อกลาง หน้าที่ของผู้อ่าน คือ การค้นหาความหมายจากข้อเขียนนั้น ๆ ผู้อ่านจะเข้าใจข้อความมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น ลักษณะของเรื่องที่อ่าน ประสบการณ์ร่วมระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน และความสามารถทางด้านภาษา

อัญชลี แจ่มจรัส (2526 : 82) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิดอย่างมีเหตุผล และเข้าใจความหมาย ตลอดจนการพิจารณาเลือกความหมายที่ดีไปใช้ให้เกิดประโยชน์

สายใจ เกตุชาญวิทย์ (2527 : 36 อ้างอิงจาก Dechant. 1964 : 1 - 2) กล่าวว่า การอ่าน คือ กระบวนการติดต่อสื่อสาร การอ่านเป็นกระบวนการที่เคลื่อนไหวอยู่เสมอ เป็นการติดต่อจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน ซึ่งการติดต่อนี้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้อ่านสามารถหาความหมายจากสิ่งที่อ่านได้

วันเนญ สุภิกิตย์ (2528 : 9) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การอ่านเป็น กระบวนการสื่อสารความคิดจากผู้อ่านไปสู่ผู้เขียน เป็นการแปลความสัญลักษณ์ หรือตัวอักษรที่ใช้แทนคำพูด ให้ได้ความหมายที่ชัดเจนสมบูรณ์ โดยนำไปสัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้อ่าน หัวใจที่สำคัญของการอ่าน คือ ความเข้าใจความหมายจากสิ่งที่อ่าน

ประเทิน มหาชนธ์ (2530 : 13) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า เป็น กระบวนการในการแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึกไว้ การอ่านที่แท้จริง ผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะต้องอาศัยประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐานด้วย

โมรี ชินลำราญ (2530 : 4) กล่าวถึงความหมายของการอ่านว่า เป็นกระบวนการมองเห็นภาพตัวอักษรกับกระบวนการแปลความโดยผู้อ่านจะเคลื่อนสายตาจาก คำหนึ่งไปสู่อีกหลาย ๆ คำ จากประโยคหนึ่งไปสู่หลาย ๆ ประโยคและจากบรรทัดหนึ่งไปสู่หลาย ๆ บรรทัด จากซ้ายไปขวา และจะหยุดทำความเข้าใจกับความหมายของคำ ความหมายของประโยค ต่าง ๆ แล้วเกิดความคิดรวบยอดเป็นหน่วยแห่งความคิด ความเข้าใจและจะเริ่มตีความในสิ่งที่ ผ่านสายตาของตน โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมเพื่อประมวลเข้าเป็นความเข้าใจและ สรุปความคิดเห็นของผู้อ่านเหลือไว้เป็นความทรงจำเกิดเป็นความรู้ ความหลากหลายทางความคิด ของผู้อ่านสืบไป

บุชและฮิบเนอร์ (Bush and Huebner. 1970 : 14) ได้ให้ความหมาย ของการอ่านไว้ว่า เป็นกระบวนการคิด หัวใจสำคัญของการอ่านคือ การที่ผู้อ่านเข้าใจความหมาย ของสิ่งที่อ่านโดยผู้อ่านได้ให้ความหมายจากการนำเอาสัญลักษณ์ที่อ่านไปสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิม ของตน ซึ่งจะทำให้เกิดมโนภาพขึ้นในใจของผู้อ่าน

กูดแมน (Goodman. 1970 : 5, 9, 11) ได้ให้ความหมายของการอ่าน ไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อนเพราะผู้อ่านต้องพยายามสร้างความหมายขึ้นจาก ตัวอักษร การอ่านเป็นกระบวนการที่ต้องคิดอยู่ตลอดเวลา ผู้อ่านจะต้องอาศัยการสังเกตจาก สิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในข้อความ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการให้ความหมายที่เหมาะสม ที่สุดจากข้อความเหล่านั้น

แอร์โรสมิธ (Arrowsmith. 1972 : 84) ให้ความหมายการอ่านว่า การอ่านคือ ความคิด ความรู้สึก หรือสภาวะทางจิตใจที่เกิดขึ้นด้วยความเข้าใจข้อความที่เขียน หรือตีพิมพ์ขึ้นมา ความเข้าใจในการอ่านที่สมบูรณ์จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อความคิด ความรู้สึกของ ผู้อ่านตรงกับความรู้สึกของผู้เขียน ก่อนที่จะเขียนออกมาเป็นถ้อยคำ

ริเลย์ (Riley. 1975 : 198 - 200) กล่าวว่า การอ่าน คือ เครื่องมือ

จากความหมายของการอ่านที่กล่าวมาแล้ว จึงพอสรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการติดต่อสื่อสารความคิดจากผู้เขียนไปยังผู้อ่าน ซึ่งผู้อ่านจะต้องแปลความหมายตัวอักษรหรือสัญลักษณ์โดยใช้ประสบการณ์เดิมให้ได้ความหมายชัดเจนสมบูรณ์ และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ได้ถูกต้องหรือใกล้เคียงกับความเข้าใจของผู้เขียน

1.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญเป็นกิจกรรมที่จำเป็นของมนุษย์ เบคอน กล่าวว่า การอ่านทำให้เป็นคนอย่างสมบูรณ์ (Bacon. 1953 : 125) การอ่านให้ประโยชน์ทางการศึกษาหาความรู้ การประกอบอาชีพ และการพักผ่อนหย่อนใจ อุลบล เรียงสุวรรณ (2509 : 31) ได้เขียนไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญและเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของนักเรียนไม่ว่าเด็กจะเรียนวิชาใดต้องอาศัยทักษะการอ่าน หากมีทักษะการอ่านดีแล้วการเรียนวิชาอื่นก็จะบังเกิดผลอย่างรวดเร็ว

มาลินี นิเมเสมอ (2523 : 26) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านจะช่วยพัฒนาด้านสติปัญญาให้สูงขึ้น ถ้ารู้จักเลือกอ่านอย่างถูกวิธี สามารถวินิจฉัยความถูกต้องของเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล มีหลักเกณฑ์ แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างฉับไว เนื่องจากประสบการณ์ในการอ่านทำให้เป็นผู้ที่เข้าใจสถานการณ์ที่เผชิญได้อย่างรวดเร็ว และสามารถนำมาแก้ไขเหตุการณ์ได้ทันทั่วทั้งที่ ช่วยขยายความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เกิดความจรรโลงใจทำให้เกิดความเพลิดเพลินเป็นการพัฒนาคุณค่าชีวิต

ประเทิน มหาจันทร์ (2523 : 161) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ช่วยให้ได้รับความรู้หรือสนองสิ่งที่อยากรู้ การอ่านจะทำให้ได้รับความรู้ ข้อมูลแจ่มแจ้งและชัดเจนกว่าการฟัง
2. ช่วยในการพัฒนาตนเองทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาปรับปรุงพัฒนาชีวิตของตนให้ดีขึ้น
3. ช่วยปรับปรุงสภาพภาพให้ดีขึ้น พัฒนาอาชีพของตนให้ก้าวหน้าจากการอ่าน

4. ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน ช่วยผ่อนคลายอารมณ์

5. ช่วยให้มีชีวิตปลอดภัยและพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้า เพราะถ้าประชาชนอ่านหนังสือได้จะปฏิบัติตามกฎหมายอย่างถูกต้อง เกิดความสงบสุขในบ้านเมือง

ชุตินา สัจจพันธ์ (2525 : 8 - 15) อธิบายว่า การอ่านทำให้เกิดการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ พฤติกรรม และด้านการดำเนินชีวิต ศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยม การอ่านช่วยปรับปรุงชีวิตให้สดใสสมบูรณ์ การอ่าน หมายถึง การมีชีวิตอยู่ (Reading is Living) เพราะตราบนานที่โลกไม่หยุดหมุนวิชาการต่าง ๆ จะเจริญอย่างมากมายนับแต่การค้นคว้าค้นพบทฤษฎีความรู้ใหม่ ๆ ได้เรียนรู้โดยไม่สิ้นสุด ความสำเร็จของการศึกษามักจะเป็นผลมาจากความสามารถในการอ่านขอบเขตและลักษณะของการอ่านอีกด้วย นอกจากนี้การอ่านยังทำให้เกิดความสนุกสนานสร้างจินตนาการ ขยายขอบเขตของชีวิต และเนื่องจากคนคือ ประชากรของประเทศชาติการอ่านจึงเป็นปัจจัยในการพัฒนาสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของประเทศด้วย

ระวีวรรณ ศรีศรีรัมย์ (2527 : 1) กล่าวว่า ความเจริญของการอ่านอยู่ที่ว่า ผู้อ่านมีความสามารถในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ หรือไม่

1. สามารถเข้าใจในสิ่งที่อ่านไปแล้วมากน้อยแค่ไหน
2. สามารถจับใจความสำคัญได้หรือไม่
3. สามารถที่จะเปรียบเทียบหรือแยกความแตกต่างได้ว่า ในบทความหรือสิ่งที่อ่านไปแล้วนั้น ส่วนไหนเป็นความจริงเป็นเนื้อเรื่องที่สำคัญ เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนหรือความคิดเห็นโดยทั่วไป

4. สามารถที่จะเข้าใจและปฏิบัติตามที่อ่านมาได้ถูกต้อง

สุธีพร ปาณะดี (2531 : 20) ได้สรุปว่า การอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตมนุษย์ในการติดต่อสื่อสาร ทำความเข้าใจและแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ดังนั้น การสอนอ่านจึงเป็นทักษะที่สำคัญที่ครูผู้สอนจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

คลิฟฟอร์ด (Clifford. 1970 : 5 - 6) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านไว้ดังนี้

1. ช่วยสร้างความพึงพอใจให้แก่ชีวิต
2. ช่วยในการพบปะสังสรรค์
3. พาผู้อ่านท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่าง ๆ ที่ไม่สามารถไปด้วยตนเองได้
4. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
5. ทำให้เกิดความสนใจใหม่ ๆ ขึ้นมา
6. ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
7. ได้รู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้บันทึกไว้
8. ช่วยในการแก้ปัญหาสังคม การเมือง เศรษฐกิจและส่วนตัว
9. ให้ความรู้และทักษะเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพการงาน
10. พัฒนาคุณค่าทางจริยธรรมและช่วยให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจในตัวเอง

จะเห็นได้ว่า การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์

ในสังคมปัจจุบัน เพราะนอกจากจะให้ความเพลิดเพลินแล้ว การอ่านยังเป็นการแสวงหาความรู้ เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ ทั้งยังเพิ่มพูนสติปัญญาของตน บุคคลที่มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างแท้จริงย่อมจะสามารถนำความรู้ ความคิด ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตนและสังคมได้เป็นอย่างดี และไม่ว่าบุคคลนั้นจะประกอบกิจการใด ๆ หากสังคมนั้นประกอบไปด้วยบุคคลที่มีประสิทธิภาพในการอ่านย่อมทำให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้า ประเทศไทยเราจึงควรสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนได้อ่านหนังสือและเห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือให้มากยิ่งขึ้น

1.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

การอ่านหนังสือของแต่ละบุคคลมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกัน ได้มีผู้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

อัมพร สุขเกษม (2526 : 5 - 6) ได้สรุปจุดมุ่งหมายในการอ่านว่า

1. อ่านเพื่อความบันเทิงหรือพักผ่อนหย่อนใจ
2. อ่านเพื่อหาความรู้ ผู้อ่านต้องมีพื้นฐานทางการอ่านพอสมควร ต้องรู้จักจับ

ใจความของเรื่อง บันทึกข้อความสำคัญหรือใช้การท่องจำด้วย

3. อ่านเพื่อเสริมสร้างความคิด ผู้อ่านต้องมีความรู้ในเรื่องที่อ่านเป็นอย่างดี อ่านแล้วสามารถไตร่ตรองเพื่อประเมินความคิดนั้น เพื่อให้เกิดปัญญาและแนวทางใหม่ ๆ

วลี พันธุ์ณี (2529 : 24) กล่าวถึงการอ่านว่า ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการอ่านแต่ละครั้งซึ่งอาจแบ่งได้ 3 ประการ คือ

1. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เป็นการอ่านเพื่อฆ่าเวลา เพื่อความพอใจหรือเพื่อพักผ่อนหย่อนใจเป็นส่วนใหญ่
2. อ่านเพื่อศึกษา ซึ่งต้องอาศัยทักษะความสามารถในการอ่านสูง เพื่อแสวงหาความรู้และการศึกษาค้นคว้า

3. อ่านเพื่อรู้ข่าวสาร เพื่อความจำเป็นในการดำรงชีวิต

แฮริส (Harris. 1956 : 12) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้

3 ประการ คือ

1. อ่านเพื่อพัฒนาสมรรถภาพในการอ่าน
2. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
3. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน

สมิธ (Smith. 1960 : 1089) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการอ่านคือให้เกิดความซาบซึ้งในการอ่าน การที่จะซาบซึ้งในการอ่านนั้น จะต้องอาศัยความเข้าใจเรื่อง ที่อ่านด้วยนั่นคือ จะต้องอาศัยความสามารถในการอ่านที่แท้จริง

มิลเลอร์ (Miller. 1972 : 15) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านออกเป็น 6 ประการ คือ

1. อ่านเพื่อเข้าใจอย่างคร่าว ๆ
2. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
3. อ่านเพื่อสำรวจรายละเอียดแล้วจับใจความสำคัญทั่ว ๆ ไป
4. อ่านเพื่อความเข้าใจอย่างถ่องแท้
5. อ่านเพื่อใช้วิจารณ์

สันติทา มั่นเศกวิทย์ (2527 : 125) สรุปการอ่านของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาไว้ ดังนี้

1. การอ่านในระดับมัธยมศึกษาเป็นการมุ่งให้ผู้อ่านได้รู้จักคำกว้างขวางทั้งและสามารถนำคำเหล่านี้มาใช้ในการพูด การเขียน ตลอดจนการเรียนวิชาอื่น ๆ ได้อย่างถูกต้อง
2. การอ่านนอกจากจะเข้าใจเรื่องที่ตนอ่านแล้วยังต้องสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ด้วย

3. การอ่านมุ่งให้ผู้อ่านนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นจึงต้องรู้จักพิจารณาตัดสินแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น สามารถตัดสินข้อคิดเห็น แยกความจริงและข้อคิดเห็นได้ การตัดสินข้อคิดเห็นของผู้เขียนก็ควรตั้งอยู่บนหลักการโดยอาศัยประสบการณ์เดิมที่ผู้อ่านได้รับรู้มาแล้วเป็นส่วนประกอบ

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการอ่านคือ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความคิด และให้ความเพลิดเพลิน ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมาย ความสนใจของผู้อ่าน เพื่อที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

1.4 ประเภทของการอ่าน

พาว พันธ์เมฆา (2518 : 38) ได้แบ่งประเภทของการอ่านออกเป็น 3 ชนิด ตามลักษณะของการอ่าน ดังนี้

1. การอ่านออกเสียง ใช้เมื่อต้องการให้ตัวเราหรือผู้อื่น ได้ยินข้อความที่อ่าน หรือใช้เมื่อต้องการฝึกออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน หรือเพื่อให้ทราบซึ่งในข้อความที่อ่าน อัตราเร็วทั่วไปในการอ่านชนิดนี้ 120 -150 คำต่อนาที

2. อ่านออกเสียงเงียบ เป็นการอ่านที่ปากขมุกขมิบไปตามจังหวะการอ่าน เหมือนอ่านออกเสียง การอ่านแบบนี้ไม่มีประโยชน์อย่างใดแก่ผู้อ่าน เพราะไม่มีเจตนาต้องการอ่านให้ผู้อื่นได้ยินหรือฝึกออกเสียงแต่อย่างใด ทำให้เปลืองเวลาในการอ่าน ซึ่งอัตราความเร็วจะเท่ากับ การอ่านออกเสียงเท่านั้น

3. การอ่านในใจ การอ่านแบบนี้ไม่ใช่วิธยะออกเสียงต่าง ๆ เคลื่อนไหวเลข ใช้เฉพาะสายตากวาดไปบนหนังสือ ตารับภาพแล้วส่งสายตาไปยังประสาทสมองให้รับ

เพื่อจดจำ ตีความต่างๆ เหมาะสมสำหรับใช้ในการอ่านต้นคว้า ซึ่งการอ่านแบบนี้มุ่งให้อ่านได้เร็ว และมีความพร้อมทั้งสามารถเก็บความที่อ่านได้มาก

ในการสอนอ่านนั้น วาสนา เกตุภาค (2521 : 1 - 2) ได้แยกประเภท การอ่าน ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การอ่านออกเสียง คือ การอ่านตามตัวหนังสือเพื่อให้ผู้อื่นฟัง ผู้อ่านจะต้องอ่านได้ชัดเจนถูกต้องตามหลักภาษาและความนิยม

2. การอ่านในใจ คือ การทำความเข้าใจกับตัวอักษร เป็นการอ่านเพื่อตัวผู้อ่านเองซึ่งจะได้รับประโยชน์มากขึ้นโดยขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้อ่านแต่ละคน

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ (2522 : 135) ได้แบ่งประเภทของการอ่านไว้ 2 ชนิดคือ

1. การอ่านในใจเป็นการอ่านเพื่อขนขวายหาความรู้และความเพลิดเพลินให้แก่ตนเอง การอ่านประเภทนี้มุ่งฝึกอัตราเร็ว และจับใจความสำคัญซึ่งเป็นการอ่านที่นับวันแต่จะมีความสำคัญเพิ่มขึ้น การอ่านประเภทนี้ไม่เพียงแต่อ่านได้อ่านออกเท่านั้น แต่จะต้องมีความสามารถในการสรุปความ แปลความ ขยายความวิเคราะห์ความหรือเนื้อหาและวิจารณ์เรื่องได้

2. การอ่านออกเสียงได้แก่

2.1 อ่านออกเสียงแบบร้อยแก้วเพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นรู้เรื่อง

2.2 อ่านออกเสียงร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เพื่อความไพเราะให้ผู้อื่นเกิดความซาบซึ้ง

จากประเภทของการอ่านตามที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวมานี้ พอจะสรุปได้ว่าการอ่านมี 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ อ่านออกเสียงและอ่านในใจ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านประเภทใด ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านนั้นด้วยจึงจะเกิดประโยชน์

1.5 แบบการสอนอ่าน

ในการอ่านนั้นผู้อ่านจะต้องมีแบบการอ่านของตนเอง โดยผู้อ่านจะเลือกแบบการอ่านที่ทำให้สามารถอ่านเรื่องได้เข้าใจในเวลาอันรวดเร็ว

สมิธ (Smith. 1971 : 5 - 6) ได้เสนอแบบการอ่านไว้ว่า ไม่ว่าจะเป็นการออกเสียงหรืออ่านในใจ จะเริ่มต้นที่ข้อความซึ่งเป็นโครงสร้างผิวเผิน เมื่อผู้อ่านเข้าใจดีแล้วจึงเกิดเป็นโครงสร้างถาวร ถ้าเป็นการอ่านออกเสียงก็จะเปล่งเสียงออกมาอย่างไม่คุ้นเคย ซึ่งเรียกว่า โครงสร้างผิวเผินของการพูด ส่วนการอ่านในใจนั้นจะข้ามขั้นนี้ไป ต่อจากนั้นไม่ว่าจะอ่านออกเสียงหรืออ่านในใจ ต้องแยกบุรพจน์ของตัวอักษร แยกประเภทของตัวอักษร แยกลักษณะของคำ เพื่อทำความเข้าใจในความหมายต่อไป

สุคันทา มั่นเศกวิทย์ (2527 : 88 - 89) กล่าวว่า แบบของการอ่านมีดังนี้

1. อ่านแบบล่างสู่บน เป็นกระบวนการอ่านที่ผู้เรียนเริ่มต้นด้วยการรับรู้และจำแนกลักษณะของตัวอักษร คำ ประโยค ของข้อความ ตามลำดับ ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจกับตัวอักษร พยางค์ สระ วรรณยุกต์ แล้วจึงอ่านคำ ทำความเข้าใจความหมายของคำ

2. การอ่านแบบบนไปสู่ล่าง เป็นกระบวนการที่ผู้เริ่มอ่านเริ่มต้นด้วยการเก็บใจความสำคัญก่อน ต่อจากนั้นจึงพิจารณาว่าคำยากก็คำ และสะกดอย่างไร การอ่านแบบนี้ผู้อ่านต้องจับใจความสำคัญในเวลาอันรวดเร็ว มักพบเนื้อหาบางตอนที่เป็นส่วนปลีกย่อย

3. กระบวนการปฏิสัมพันธ์ภายใน เป็นกระบวนการอ่านโดยใช้วิธีที่ 1 คือ อ่านแบบล่างสู่บน และวิธีที่ 2 คือ การอ่านแบบบนไปสู่ล่างรวมกัน ผู้อ่านจะจับใจความ พร้อมทั้งจำแนกคำและแปลความหมายของคำนั้นไปพร้อมกัน วิธีนี้ผู้อ่านจะต้องฝึกทักษะการอ่านและมีประสบการณ์ที่ดีเกี่ยวกับเรื่องนั้นมาก่อน

จะเห็นว่า ไม่ว่าจะเด็กจะเลือกอ่านแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับการสอน และการฝึกฝน โดยครูเป็นผู้จัดประสบการณ์ความรู้ต่าง ๆ ให้แก่เด็ก และครูจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสภาพและวัยของเด็กด้วย

1.6 ระดับของการอ่าน

สมนิต ศุครวิพิทักษ์ (สมนึก พวงกลิ่น. 2530 : 10 ; อ้างอิงมาจาก สมนิต ศุครวิพิทักษ์. 2526 : 827 - 829) ได้แบ่งระดับของการอ่านได้ 4 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 ระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ การอ่านหนังสือได้อย่างไม่ติดขัด รู้คำศัพท์ต่าง ๆ มาก เข้าใจหน้าที่ของคำในประโยค รู้ความสัมพันธ์ของประโยคต่าง ๆ

ในย่อหน้าเดียวกัน ไม่ตีความในประโยคอย่างผิด ๆ ถูก ๆ เข้าใจความหมายของคำต่าง ๆ ผิด

ระดับที่ 2 ระดับการอ่านเพื่อการวิเคราะห์ เป็นการอ่านที่สูงกว่าระดับแรกเป็น การอ่านพิจารณาขอบเขตของปัญหา เนื้อหาสาระ และเหตุผลในหนังสือแต่ละเล่มอย่างละเอียด

ระดับที่ 3 ระดับการอ่านเพื่อสังเคราะห์ การอ่านในระดับนี้ผู้อ่านต้องนำความรู้ ความคิด จากหนังสือหลาย ๆ เล่ม ซึ่งอาจจะมีความเห็นตรงกันหรือขัดแย้งกันมาพิจารณาวินิจฉัย แล้วเรียบเรียงเป็นความคิดอ่านหรือความรู้ของเราเอง

ระดับที่ 4 ระดับการอ่านเพื่อการประเมินค่า เป็นการอ่านที่ต้องผสมผสานการอ่าน ทั้ง 3 ระดับเข้าด้วยกัน เพื่อให้พิจารณาคคุณค่าที่แท้จริงของสิ่งที่อ่าน

1.7 กระบวนการอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสลับซับซ้อนหลายกระบวนการ ตั้งแต่การ สัมผัสอักษรทางตา จนถึงกระบวนการรับรู้ในสมอง ดังที่ มิลนิค และเมอร์ริท (Milnik and Meritt. 1972 : 78 - 79) กล่าวว่า

กระบวนการอ่านเป็นกระบวนการระหว่าง การรับรู้ตัวอักษรกับการส่งความคิดของ ผู้อ่านเป็นคำพูดหรือคำเขียน ตลอดจนการทำการกิจกรรมอื่น การอ่านจึงเป็นการรับสัมผัสทางตาให้ เกิดการรับรู้และการถ่ายโยงในระดับสูง

ถนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล (2525 : 529 - 532) กล่าวว่า การอ่านมี กระบวนการดังนี้

ขั้นแรก การรู้จักคำ กระบวนการอ่านเกิดขึ้นเมื่อผู้อ่านรับรู้ความหมายของถ้อยคำ ภาษาที่เราเขียน ถ่ายทอดเป็นตัวอักษรได้เข้าใจตรงกัน ตามปกติเราไม่ได้อ่านเป็นคำ ๆ แต่อ่าน เป็นวลี ประโยค ข้อความหรือเรื่องราว ดังนั้นเมื่ออ่านข้อความที่ยาวขึ้น ก็ยิ่งเข้าใจมากขึ้นเท่านั้น ถึงแม้จะมีบางคำที่ไม่รู้จักมาก่อน คำที่รู้จักก็จะช่วยให้เข้าใจความหมายของคำใหม่ได้

ขั้นที่สอง การเข้าใจความหมายของสาร สารคือความหมายที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ

ในการอ่านแต่ละคนจะเข้าใจความหมายไม่ตรงกันทีเดียว คำเดียวกันอาจมีความหมายเพียง
 นัยเดียวหรือหลายนัยสำหรับแต่ละคน การเข้าใจความหมายของแต่ละคนขึ้นอยู่กับ การตีความ
 ซึ่งแตกต่างกันหรือคล้ายกันแล้วแต่ความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับคำ ประโยค หรือข้อความนั้น ๆ
 บริบทที่มีส่วนช่วยให้เข้าใจสารได้ตรงหรือใกล้เคียงกับเจตนาของผู้เขียน ผู้อ่านจะต้องฝึกฝน
 การตีความจนสามารถจับความรู้สึก อารมณ์ และความคิดตลอดจนเจตนาของผู้เขียนได้

ขั้นที่สาม การมีปฏิริยาต่อสารตามปกติเมื่อเราอ่านสิ่งใด ๆ เราย่อม "คิด"
 คล้อยตามหรือคัดค้าน แยกแยะข้อมูลหรือเปรียบเทียบความคิดต่าง ๆ ว่าส่วนใดเหมาะสมหรือ
 ตรงกับความหมายที่แท้จริงของเรื่องที่เราอ่าน ดังนั้นปฏิริยาต่อสาร จึงมีทั้งอารมณ์และความคิด
 ผู้อ่านจะเป็นผู้ใช้วิจารณญาณตัดสินสารนั้นได้ โดยใช้ประสบการณ์ชีวิตร่วม กับความรู้ความเข้าใจได้
 เมื่อไม่เข้าใจก็ตัดสินไม่ได้ว่าตอนใดสำคัญ ตอนใดเป็นความจริง ตอนใดเป็นความคิด จึงไม่
 สามารถสรุปความคิดและแก้ปัญหาใด ๆ ได้

ขั้นที่สี่ การรวบรวมความคิด เมื่อผู้อ่านผ่านกระบวนการคิดจากขั้นแรกถึงขั้นที่สาม
 แล้วจึงถึงขั้นที่สี่ เป็นขั้นตัดสินใจว่าอ่านแล้วเข้าใจเพียงใด เพราะความเข้าใจจะวัดได้โดยผู้อ่าน
 สามารถสรุปความ รวบรวมความรู้ความคิดจากสิ่งที่อ่านมาประสมประสานกับความรู้เดิม ผู้อ่าน
 จะเปรียบเทียบสิ่งเก่ากับสิ่งใหม่แล้วเลือกรับเฉพาะสิ่งที่ได้ความรู้ ความคิดที่ประสานกันขั้นนี้
 จะทำให้เกิดความเข้าใจใหม่ ๆ ขึ้น ทำให้ความรู้ความคิดเดิมถูกแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรืออาจ
 เพิ่มขึ้นขั้นผู้อ่านจะเริ่มสนใจอะไรใหม่ ๆ มีความคิดใหม่ ๆ เกิดขึ้น แต่ถ้าเรารวบรวมความคิดแล้ว
 ผู้อ่านยังไม่เข้าใจสิ่งที่อ่านอยู่ก็แสดงว่า ผู้อ่านยังขาดความรู้พื้นฐานข้อที่สองและสามอยู่ จำเป็นต้อง
 ศึกษาก่อนพื้นฐานการอ่านให้มามากขึ้น

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2528 : 1 - 8) กล่าวว่า หลักการอ่านนั้น
 เกี่ยวข้องกับกระบวนการอยู่ 2 กระบวนการ คือ การคิดว่าผู้เขียนจะพูดอะไร และคิดว่า
 ผู้เขียนหมายถึงอะไร วิธีสอนและเทคนิคการสอนแต่ละคนอาจจะใช้เวลาแตกต่างกันไป
 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านของแต่ละคน และพื้นฐานสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ด้วยในการหา
 เหตุผลของข้อความที่อ่านนั้น ผู้เชี่ยวชาญการอ่านได้ค้นคว้าไว้ตามกระบวนการคิด (Thinking
 Process) ซึ่งมีหลายวิธี คือ

1. Top - Level Structure method เป็นวิธีที่เน้นหลักการสอนให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ด้วยตัวเอง ในการที่จะพิจารณาว่าความคิดหรือปัญหาของข้อความนั้นเป็นไปในแนวใด เมื่อเข้าใจโครงการเขียนหรือแผนการของผู้เขียน นักเรียนจะพบความคิดหลัก (Main Idea) และรายละเอียดอื่น ๆ ด้วย

2. The Reader Selected Miscues Technique ให้นักเรียนอภิปรายเพื่อที่จะเดาความหมายของคำยากที่พบในข้อความที่อ่านหลังจากที่อ่านแล้ว การอภิปรายของครูจะช่วยให้เข้าใจยิ่งขึ้น และรู้ว่าตนเองมีจุดบกพร่องตรงไหน

3. The Cloze Procedure เป็นวิธีที่ให้นักเรียนอภิปรายถึงคำถามที่ลบออกไป

4. The ERICA Model Method เน้นให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ด้วยตนเอง โดยผ่านกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ

- 1) การเตรียมสำหรับอ่าน (Preparing for Reading)
- 2) การคิดในสิ่งที่อ่าน (Thinking through th Reading)
- 3) การแยกแยะและรวบรวมความรู้ที่ได้ (Extracting and Organizing Information)
- 4) การแปลหรือการตีความรู้ใหม่ (Translating Information)

คานานวน และเฮชแมน (Canavan and Hechman. 1966 : 121) กล่าวว่าวิธีการอ่านมีอยู่ 5 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นสำรวจ (Survey) คือ ผู้อ่านจะต้องสำรวจรายละเอียดต่าง ๆ ของหนังสือ เช่น หัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย ตัวพิมพ์เอน เป็นต้น
2. ขั้นตั้งคำถาม (Question) ผู้อ่านจะตั้งคำถามจากเนื้อหา เช่น อาจดัดแปลงหัวข้อเป็นรูปคำถาม
3. ขั้นอ่าน (Read) ขั้นนี้เป็นการอ่านแบบเข้ม (Intensive Reading) คืออ่านให้เข้าใจสาระสำคัญและรวบรวมข้อเท็จจริงของสิ่งที่อ่านได้อย่างแจ่มแจ้ง เป็นการอ่านเพื่อหาคำตอบ ในขณะที่ผู้อ่านอาจใช้ดินสอหรือปากกาขีดเส้นใต้หรือทำเครื่องหมายกำกับเนื้อหาที่อ่านและบันทึกย่อ

4. **ขั้นระลึก (Recall)** เมื่อได้ข้อเท็จจริงและสาระสำคัญแล้ว ผู้อ่านจะต้องนำไปใช้ในการรายงานหรือการสอบ ดังนั้น จึงควรมีการระลึกถึงสาระสำคัญของสิ่งที่อ่านบ่อย ๆ เพื่อป้องกันการลืม

5. **ขั้นทบทวน (Review)** ก่อนจะรายงานหรือเข้าสอบ ควรจะได้มีการทบทวนหรือบันทึกย่ออีกครั้งเพื่อความมั่นใจ

จากกระบวนการอ่านที่กล่าวมานี้สรุปได้ว่า การอ่านกับกระบวนการคิดเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกัน เพราะในกระบวนการอ่าน นอกจากจะรู้ความหมายของคำแล้วผู้อ่านต้องติดตามเรื่องที่อ่านได้

1.8 ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านนับเป็นหัวใจสำคัญในการอ่าน เพราะการอ่านออกเสียงเพียงอย่างเดียวนั้นย่อมไม่เกิดประโยชน์ หากไม่เข้าใจเรื่องที่อ่านเพียงพอก็ถือว่าเรื่องที่อ่านนั้นไม่สมบูรณ์

สุวัฒน์ จันทรลอย (2527 : 11) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นเรื่องที่สำคัญเกี่ยวข้องกับการศึกษา และประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการอ่านอย่างยิ่ง ถ้าอ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่านกล่าวได้ว่าการอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิดขึ้น และยังทำให้เสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์อีกด้วย และในการอ่านให้เข้าใจนั้นผู้อ่านจะต้องใช้ความสามารถหลาย ๆ อย่าง ดังที่เบอร์ตัน (Burton, 1956 : 321) ได้กล่าวถึง ความเข้าใจในการอ่านว่า ต้องอาศัยความสามารถในด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. ความเข้าใจในความหมายของศัพท์
2. การเรียงลำดับเหตุการณ์ได้
3. การจับใจความสำคัญได้
4. การสังเกตความสัมพันธ์ของข้อความที่อ่าน
5. การสรุปความและการคาดการณ์ล่วงหน้า

ชวาล แพร่ตกุล (2520 : 134) ได้ให้ความหมายของความเข้าใจว่า เป็นความสามารถในการผสมแล้วขยายความรู้ความจำให้ไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล ซึ่งต้องมี

คุณสมบัติหลายประการ ดังนี้

1. รู้ความหมายและรายละเอียดย่อย ๆ ของเรื่องนั้นมาก่อน
2. รู้ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างขั้น และความรู้ย่อย ๆ เหล่านั้น
3. สามารถอธิบายสิ่งเหล่านั้นได้ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง
4. เมื่อพบสิ่งใดที่มีสภาพทำนองเดียวกันกับที่เคยเรียนรู้มาแล้วก็สามารถตอนและ

อธิบายได้

เซฟเพอร์ด (Shepherd. 1973 : 79) ได้สรุปว่า ความเข้าใจในการอ่าน เป็นความสามารถของผู้อ่านที่ใช้ความคิดตามข้อเขียนที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ ผู้อ่านจะต้องเข้าใจ ภาษาของผู้เขียนและตีความให้ตรงกับความต้องการของผู้เขียน

ทิงเกอร์ (Tinker. 1952 : 15) กล่าวว่า ความเข้าใจ เป็นจุดหมายปลายทางของการอ่านทุกชนิดเพียงมีความเข้าใจที่แจ่มแจ้งแต่อย่างเดียวก็น่าพอใจพอแก่การรวบรวม ความคิดในสิ่งที่เราอ่านได้ ฉะนั้นในการสอนอ่านจึงควรย้ำความสำคัญที่การส่งเสริมความเข้าใจ ในการอ่านให้มาก

บอนด์และทิงเกอร์ (Bond and Tinker. 1957 : 235) ให้ความเห็นว่า ความสามารถในการเข้าใจในการอ่าน มีพื้นฐานจากสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. การเข้าใจในความหมายของคำ (Word Meaning) เป็นรากฐานสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน เมื่อเด็กเข้าใจความหมายของศัพท์เหล่านั้นได้อย่างชัดเจน ย่อมทำให้เด็กเกิดความคิดที่จะนำมาใช้ในการอ่าน
2. การเข้าใจในหน่วยความคิด (Thought Units) เพื่อที่จะเข้าใจประโยค เด็กจะต้องอ่านเป็นหน่วยความคิด กล่าวคือ แบ่งอ่านเป็นกลุ่มคำให้ได้ความหมายของ คำต่อเนื่องเป็นกลุ่ม ๆ แทนการอ่านทีละคำ
3. การเข้าใจประโยค (Sentence Comprehension) เมื่อเด็กเข้าใจคำและ หน่วยของความคิดแล้ว ต้องรู้จักเอาแต่ละคำหรือแต่ละส่วนมาสัมพันธ์เข้าด้วยกันจนได้ความ เป็นประโยค
4. การเข้าใจอนุภาค (Paragraph Comprehension) หมายถึง ความสามารถที่จะ นำประโยคแต่ละประโยคในตอนนั้น ๆ มาสัมพันธ์กัน เด็กจึงจะอ่านได้เข้าใจยิ่งขึ้น

5. การเข้าใจความสามารถระหว่างอนุเจต หรือการเข้าใจเนื้อความทั้งหมด (Comprehension of Large Units) เพื่อให้เข้าใจข้อความหรือเรื่องราวหรือข้อความที่จะอ่าน เด็กจะต้องเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างข้อความสำคัญ ๆ ที่อยู่ในตอนก่อน ๆ และเข้าใจข้อความในตอนต่อไปนี้อีกด้วย

ความเข้าใจสามารถแสดงออกได้ดังนี้

1. การแปลความหมาย (Translation) คือสามารถแปลความหมายของสิ่งต่าง ๆ ได้โดยแปลลักษณะและนัยของเรื่องราว ซึ่งเป็นความหมายที่ถูกต้องและใช้ได้สำหรับเรื่องราวนั้น ๆ โดยเฉพาะ
2. การตีความ (Interpretation) คือความสามารถจับความสัมพันธ์ระหว่างชิ้นส่วนย่อย ๆ ของเรื่องนั้น จนสามารถนำมากล่าวแบบนัยหนึ่งได้ สามารถทำความเข้าใจในข้อความที่อ่านได้ตรงกับความต้องการของผู้เขียน ก็ถือว่าการอ่านนั้นได้ประสบผลสำเร็จแล้ว

1.9 ระดับความเข้าใจในการอ่าน

ตรีเชีย แสดงความเห็นเห็นว่า ความเข้าใจในการอ่านไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการตอบคำถามให้ถูกต้องเท่านั้น แต่หมายถึงความเข้าใจที่มีอยู่ 2 ระดับ คือ

1. ระดับต่ำ ความเข้าใจในระดับนี้จะเกิดก็ต่อเมื่อผู้อ่านพอใจกับสิ่งที่ตนอ่าน เข้าใจความหมายและมีมโนทัศน์อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
2. ระดับสูง นักเรียนจะต้องจับใจความสำคัญให้ได้ เข้าใจถึงแก่นของแนวคิดที่แฝงอยู่ และสามารถเปรียบเทียบแนวความคิดเหล่านี้กับสิ่งที่เขาเคยรู้มาแล้วเพื่อที่จะรับเอาสาระสำคัญและแนวความคิดมาผสมผสานเป็นมโนคติทั้งใหม่และเก่าเข้าด้วยกัน

ความเข้าใจในการอ่าน เป็นคำที่มีความหมายครอบคลุมหลักใหญ่ ๆ ไม่ต่ำกว่า

5 ประการ จากหลัก 10 ประการ ซึ่งควรจะได้รับการทดสอบเรียงลำดับตามความสามารถ ดังนี้

1. เข้าใจความหมายศัพท์ที่เป็นกุญแจสำคัญ วลี ประโยค
2. แยกแยะข้อเท็จจริงและทำตามคำสั่งได้อย่างมีระบบ
3. จับใจความที่สำคัญที่สุดได้และจำแนกกระหว่างใจความสำคัญและรายละเอียดได้

4. เข้าใจและเรียบเรียงลำดับข้อความได้
5. สรุปเรื่องราวและให้ข้อคิดเห็นได้
6. ทำนายผลได้ใกล้เคียง
7. เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล
8. จำแนกข้อเท็จจริงได้จากความคิดเห็น จากการพิสูจน์สมมติฐาน
9. แก้ไขปัญหาด้านการตีความ ได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำถามที่มีความหมายกำกวม
10. อ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณและมีความซาบซึ้ง (ศิริอร รัตนอุดม. 2527 :

14 - 15 อ้างอิงมาจาก Tricia. 1982 : 74 - 75)

เบอร์มิสเตอร์ (Burmeister. 1974 : 147 - 148) ได้แบ่งความเข้าใจในการอ่าน โดยอาศัยพื้นฐานของแซนเดอร์ (Sanders) ซึ่งดัดแปลงมาจากลำดับขั้นการเรียนรู้ของบลูม (Bloom) โดยแบ่งความเข้าใจในการออกเสียงเป็น 7 ระดับ คือ

1. ระดับความจำ (Memory) เป็นการจำในสิ่งที่ผู้เขียนคิดไว้ ได้แก่ การจำเกี่ยวกับข้อเท็จจริง วัน เดือน ปี คำจำกัดความ ใจความสำคัญของเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
2. ระดับการแปลความหมาย (Translation) เป็นการนำเอาข้อความหรือสิ่งที่รู้ไปแปลเป็นรูปอื่น เช่น แปลจากภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่ง การถอดความ การนำใจความไปแปลเป็นแผนภูมิได้
3. ระดับการตีความ (Interpretation) คือ ความเข้าใจหรือมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้ระบุไว้โดยตรง เช่น การเข้าใจสาเหตุของเรื่องที่อ่าน แม้ว่าจะได้อ่านเฉพาะผลของเรื่อง คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าว่าจะเกิดอะไรขึ้นต่อไป การจับใจความสำคัญของเรื่องได้ โดยที่ผู้เขียนมิได้บ่งบอกไว้อย่างชัดเจน การเข้าใจถึงจิตใจและความรู้สึกของตัวละครในเรื่องสามารถโยงบุคคลในเรื่องว่าเป็นจริงหรือสมมติขึ้น และอะไรเป็นตัวทำให้เป็นเช่นนั้น การจินตนาการที่เข้าถึงสภาพชีวิตของบุคคลในเรื่อง สามารถจะมองเห็น รู้จัก ได้กลั่น ได้ย่น และรู้รส จากจินตนาการ
4. ระดับการประยุกต์ (Application) คือ ความสามารถในการเข้าใจหลักการ

และสามารถนำหลักการนั้น ๆ ไปประยุกต์ใช้จนพบความสำเร็จ คือสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิต ซึ่งเป็นความสามารถในระดับค่อนข้างสูงของการเรียนรู้

5. ระดับการวิเคราะห์ (Analysis) คือ ความสามารถในการแยกแยะส่วนประกอบย่อย ๆ เข้าด้วยกันเป็นส่วนใหญ่ได้ เช่น การวิเคราะห์การโฆษณาชวนเชื่อว่า ผู้เขียนโฆษณาชื่อใคร ทำงานให้ใคร มีจุดประสงค์อะไรหรือแยกแยะวิเคราะห์คำประพันธ์ต่าง ๆ เช่น โดยการสังเกต สัมผัส จังหวะอารมณ์และความรู้สึก เป็นต้น

6. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) คือ ความสามารถในการนำความคิดเห็นที่ได้จากที่ต่าง ๆ ในสิ่งที่อ่านมาผสมผสานกันและจัดเรียบเรียงใหม่

7. ระดับการประเมินผล (Evaluation) คือ ความสามารถในการวางแผนและตัดสินสิ่งที่อ่านโดยอาศัยเกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นหลักฐาน

นอกจากนี้ เบอร์มิสเตอร์ ยังได้เปรียบเทียบระดับวัดความเข้าใจในการอ่านของเขากับสมิท ไว้ดังนี้

1. ระดับความจำ	}	ระดับความเข้าใจความหมาย
2. ระดับการแปลความหมาย		จากการเห็นคำ
3. ระดับการตีความ	}	ระดับตีความ
4. ระดับการประยุกต์ใช้		
5. ระดับการวิเคราะห์		
6. ระดับการสังเคราะห์	}	ระดับวิจารณ์
7. ระดับการประเมินผล		

ดัลแมน และคนอื่น ๆ (Dallman and other. 1974 : 166) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ 3 ระดับ คือ

1. ระดับความเข้าใจในข้อเท็จจริง (Factual level) หมายถึง ความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านตามตัวหนังสือที่เขียนไว้
2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ (Interpection level) คือความเข้าใจโดยอาศัยการสรุปความ ตีความ และแปลความหมายจากเรื่องที่ได้

3. ระดับความเข้าใจในชั้นประเมินค่า (Evaluation level) คือความสามารถในการประเมินค่าสิ่งที่ผ่านมาโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ของผู้อ่านพิจารณาตัดสิน

สมิธ และบาร์เร็ท (Smith and Barrett. 1979 : 317) ได้แบ่งความเข้าใจในการอ่านเป็น 4 ระดับ คือ

1. ระดับความเข้าใจตามตัวอักษร (Literal Comprehention) เป็นความเข้าใจพื้นฐานที่ผู้อ่านจะเข้าใจว่าผู้เขียน เขียนว่าอย่างไร
2. ระดับความเข้าใจขอบเขตที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง สามารถโยงกับเหตุการณ์อื่น ๆ ได้ (Inference)
3. ระดับความเข้าใจที่ประเมินผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ (Evaluation)
4. ระดับความเข้าใจที่ทำให้เกิดทัศนคติ เปลี่ยนแปลงความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิดได้ (Appreciation)

1.10 การวัดความเข้าใจในการอ่าน

ออตโต (Otto. 1979 : 180 - 184) กล่าวว่า ในการวัดความเข้าใจในการอ่านนั้น อาจจะใช้วิธีการดังต่อไปนี้

1. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) ให้นักเรียนทำแบบทดสอบมาตรฐาน แล้วนำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ปกติ แบบทดสอบชนิดนี้ประกอบด้วยข้อความเป็นตอน ๆ หรือเรื่องสั้น ๆ ซึ่งมีความยากง่ายแตกต่างกัน และความยาวไม่จำเป็นต้องเท่ากัน คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบชนิดนี้จะออกมาในรูปของคะแนนดิบ (raw score) เปอร์เซนต์ไล์ (persentile) หรือระดับ (grade equivalent)

2. แบบทดสอบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Test) ลักษณะของแบบทดสอบชนิดนี้คล้ายคลึงกับฉบับแรก คือ ประกอบด้วยเนื้อหาเป็นตอน ๆ หรือ เรื่องสั้น ๆ ซึ่งมีความยากง่ายแตกต่างกัน และความยาวไม่จำเป็นต้องเท่ากัน แต่คะแนนที่ได้จะไม่นำไปเทียบกับเกณฑ์ปกติ จะขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของแต่ละบุคคลซึ่งจะต้องได้ประมาณ 80 - 90 เปอร์เซนต์ จึงจะถือได้ว่ามีความสามารถในการอ่าน

3. ทดสอบชนิดเติมคำ (Cloze Procedures) วิธีการนี้จะวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียนโดยการให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่าง ช่องว่างที่จะให้นักเรียนเติมคำนั้นจะเป็นคำที่หายากหรือคำที่สลับก็ได้ ถ้าผู้ทำแบบทดสอบสามารถใช้คำที่ผู้ออกแบบทดสอบคาดหวังไว้ ถือว่าผู้ทำแบบทดสอบเข้าใจความหมาย คำที่เติมนั้นต้องเป็นคำที่ต้องการจริง ๆ จะเป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงก็ไม่ได้ แต่มีความสอดคล้องกันว่าเกณฑ์แห่งความสำเร็จหรือเกณฑ์แห่งความเข้าใจในการอ่านนั้น จะถือเอาเพียง 40 เปอร์เซนต์เท่านั้น

4. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (Informal Reading Inventories) เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องหรือข้อความสั้น ๆ ด้วยเสียงดังพอสมควร แล้วตอบคำถามปากเปล่า ซึ่งทำให้ครูทราบว่านักเรียนอ่านถูกต้องหรือไม่ แต่การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจควรจะให้เด็กเรียนอ่านในใจ เพราะในชีวิตประจำวันเราใช้การอ่านในใจมากกว่าการออกเสียง ดังนั้นในการใช้แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเองนี้ เพื่อเป็นการประเมินความเข้าใจในการอ่าน ก็ควรให้ผู้เรียนอ่านในใจมากกว่าอ่านออกเสียงและตามด้วยคำถามที่ประเมินความเข้าใจในการอ่าน คำถามที่ใช้ถามจะเป็นคำถามระดับพื้นฐาน (literal level) และระดับวิเคราะห์ (inferential level or interpretation) แต่คำถามส่วนใหญ่จะเป็นคำถามระดับพื้นฐาน

ครูที่ฉลาดควรตั้งคำถามให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้และวัยของเด็ก คำถามเหล่านี้จะอยู่ในขอบข่ายของเนื้อหา ซึ่งเมื่อนักเรียนอ่านแล้วสามารถค้นหาคำตอบได้

5. การเล่าซ้ำ (Retelling) แบบทดสอบที่กล่าวมาแล้วเป็นการให้เด็กตอบคำถาม แต่แบบทดสอบแบบเล่าซ้ำนี้ เป็นการให้เด็กเล่าเรื่องให้มากที่สุดเท่าที่เขาสามารถทำได้ กูดแมน (Goodman) และเบิร์ก (Burke) ได้เสนอแนวทางเพื่อเป็นหัวข้อในการสอบชนิดนี้ คะแนนทั้งหมด 100 คะแนน แบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ เกี่ยวกับเรื่อง (story material) 4 ประเภทและเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่อง (informational material) 3 ประเภท ในแต่ละเรื่องมีคะแนนกำกับไว้ดังตัวอย่างเช่น

เรื่อง	คะแนนสูงสุด	เนื้อหา	คะแนนสูงสุด
บุคลิกของผู้เล่า		เนื้อเรื่องเฉพาะ	40
- ความจำ	15	ลงสรุป	30
- การพัฒนา	15	ความคิดหลัก	30
เหตุการณ์ในเรื่อง	30		
โครงเรื่อง	20		
ใจความหลัก	20		

จากตารางนี้นักเรียนจะต้องเล่าบททวนสิ่งที่ตนได้อ่านไปแล้วอย่างละเอียดโดยไม่ดูหนังสือ และรับความช่วยเหลือจากครู หลังจากทีนักเรียนเล่าเรื่องจบแล้วครูอาจตั้งคำถามอีกก็ได้ ซึ่งอาจทำให้เรื่องขยายไปกว้างขวางยิ่งขึ้น และยังทำให้ครูและนักเรียน ได้มีปฏิสัมพันธ์กันอีกด้วย

กูดแมน (Goodman) และเบิร์ก (Burke) เสนอว่าผู้เรียนที่เล่าซ้ำใหม่ได้คะแนน 50 เปอร์เซนต์ หรือมากกว่านั้นแสดงว่าใช้วิธีการในการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. การสังเกตรายวัน (Informal Daily Observation) การสังเกตเด็กทุก ๆ วัน ทำให้ครูได้ข้อมูลมากและละเอียดลึกซึ้ง ครูจะรู้จักและเข้าใจเด็กเป็นอย่างดี ครูควรมีการจดบันทึกการอภิปรายของเด็กในชั้นเรียนทุกครั้ง สมุดแบบฝึกหัดเกี่ยวกับการอ่านของเด็กแต่ละคนก็สามารถให้ข้อมูลแก่ครูได้เช่นเดียวกันในขณะที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียนนั้น เป็นโอกาสอันดีที่ครูสามารถสังเกตความสามารถในการอ่านของเด็ก เพื่อครูจะได้ทราบและเข้าใจสิ่งที่เขาอ่านและนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตนี้ไปใช้ใหม่เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนต่อไป

✓ 1.11 ความสำคัญของการสอนอ่านวิชาภาษาไทย

สนม ครุฑเมือง (2523 : 3) ได้สรุปความสำคัญของการสอนอ่านวิชาภาษาไทยไว้ ดังนี้

1. ช่วยให้เกิดความเข้าใจในการติดต่อสื่อสารระหว่างคนในชาติ
2. การสอนอ่านวิชาภาษาไทย ช่วยในด้านความเจริญงอกงามของนักเรียน ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจ มีความเจริญงอกงามด้านจิตใจด้วยความสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ในสาขาวิชาการอื่น ๆ
3. ช่วยให้ผู้อ่านไม่ตกเป็นเหยื่อของบุคคล ซึ่งแสวงหาผลประโยชน์จากการโฆษณาชวนเชื่อ

นอกจากนี้ประสบการณ์ที่ได้จากการอ่าน สามารถนำมาแก้ปัญหาชีวิตได้โดยทำให้เป็นผู้ที่สามารถเข้าใจสภาพเหตุการณ์ที่เผชิญได้อย่างรวดเร็ว และสามารถแก้ไขเหตุการณ์ได้ทันเวลาที่ เพราะปัญหาบางประเภทอาจนำประสบการณ์ที่เคยอ่านมาดัดแปลงแก้ปัญหาได้

1.12 ความมุ่งหมายในการสอนอ่านวิชาภาษาไทย

สนิท ตั้งทวี (2531 : 30) มีความเห็นว่าการสอนอ่านภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาควรควรฝึกให้นักเรียนได้รู้จักจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ให้ได้อย่างรวดเร็ว ด้วยการใช้สายตาค้นแม่นตรงให้รู้จักวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านได้ จดบันทึกเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีขั้นตอน และสามารถนำความรู้จากการอ่านนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพูด และการเขียนได้ดีในโอกาสต่อไป

ประกาศรี สี่อำไพ (2524 : 331) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการสอนอ่านวิชาภาษาไทยไว้ดังนี้ คือ

จุดมุ่งหมายของการอ่านในใจ เพื่อรับรู้เรื่องที่อ่าน สามารถสรุปใจความได้ถูกต้องรวดเร็ว เข้าใจมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดโดยการเขียนหรือบอกได้ ตีความหมายของคำและข้อความได้ตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน อภิปรายความรู้สึก ความคิดเห็นของตนต่อเรื่องที่อ่าน วิจารณ์เรื่องอย่างมีเหตุผลตามเกณฑ์การวิจารณ์หนังสือ เน้นพูนความสามารถในการอ่านและสร้าง

อุปนิสัยและทัศนคติต่อการอ่าน

จุดมุ่งหมายของการอ่านออกเสียง เพื่อประโยชน์ในการใช้เสียง ในการฝึกใช้เสียงสื่อสารเรื่องที่อ่านให้แก่ผู้ฟัง ทำให้ขยายความรู้ได้กว้างและก่อให้เกิดความเพลิดเพลินทั้งผู้รับสารและผู้ส่งสาร การเข้าใจและการจำความหมายในด้านของผู้ส่งสารจะได้รับน้อยกว่าการอ่านในใจ เพราะต้องคำนึงถึงการออกเสียงไปด้วย การสอนศัพท์ทุกคำอย่างละเอียด อาจทำให้เบื่อหน่ายและขัดจังหวะในการอ่าน ทำให้รสของคำและความล้นน้อยลงไป

จุดมุ่งหมายของการอ่านทำนองเสนาะ เพื่อได้รับรสไพเราะของวรรณคดี ฝึกการเอื้อนทำนองด้วยเสียงไพเราะ มีท่วงทำนองและลีลาถูกต้องทำให้ผู้ฟังซาบซึ้ง

1.13 ทฤษฎีในการสอนอ่าน

ประเทิน มหาพันธ์ (2523 : 47) กล่าวถึง ทฤษฎีการพัฒนากายสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) ว่าเด็กมีการพัฒนาเป็น 4 ขั้นดังนี้

ระยะ Sensorimotor Period (ตั้งแต่เกิดถึง 2 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่เด็กจดจำสิ่งของต่าง ๆ โดยจับต้อง

ระยะ Peroperational Thought Period (ตั้งแต่ 2 -4 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่การจำแนกขึ้นอยู่กับด้านใดด้านหนึ่งเพียงอย่างด้านเดียว และระยะ Intutive Phase (ตั้งแต่ 4 - 7 ขวบ) เป็นระยะที่ความคิดเป็นไปเพื่อหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ

ระยะ Concrete Operation Period) (ตั้งแต่ 7 - 11 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่การคิดอย่างมีเหตุผลเกิดขึ้น

ระยะ Formal Operation Period (ตั้งแต่ 11 - 15 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่มีความคิดอย่างนามธรรมและการสร้างความคิดรวบยอดเกิดขึ้นอย่างมั่นคง

ทฤษฎีของเพียเจต์ เกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนากายสติปัญญาของเด็กสามารถนำมาเป็นหลักในการสอนอ่านได้เป็นอย่างดี โดยในระยะแรกของการพัฒนาเด็กจะคิดได้โดยอาศัยรูปธรรมเป็นสำคัญ ดังนั้นในระยะแรก ๆ ของการสอนอ่านจึงจำเป็นต้องใช้รูปธรรมเป็นอันมาก เช่น ในการทำความเข้าใจความหมายของคำ เป็นต้น ต่อมาเมื่อเด็กพัฒนาขึ้น การสอนอ่านจึงเป็น

ไปในลักษณะนามธรรม การทำความเข้าใจความหมายของคำ ใช้วิธีอธิบายให้เด็กเข้าใจ และให้เด็กคิดด้วยตนเอง เมื่อเด็กรู้วิธีทำความเข้าใจความหมายของคำอ่านแล้ว ครูจึงสอนให้เด็กอ่านอย่างอนุมาณ และการอ่านเพื่อประเมินต่อไป ดังนั้น การสอนอ่านโดยอาศัยพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ อาจจำแนกลำดับการสอนได้เป็น 3 ชั้น คือ การอ่านเพื่อความเข้าใจความหมายของคำ โดยวิธีรูปธรรมและนามธรรม การอ่านอย่างอนุมาณ และการอ่านอย่างประเมิน

กิลฟอร์ด (Guildford. 1966 : 125) ได้กล่าวถึง เรื่องการอ่านที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความรู้และสติปัญญา สติปัญญานั้นประกอบด้วยระบบปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ ปฏิบัติการด้านความรู้ความจำ ความคิดอย่างจำแนก ความคิดอย่างรวมและการประเมิน กิลฟอร์ดได้ให้คำแนะนำว่า เนื้อหาที่เกี่ยวกับความรู้ที่ดี ความคิดที่ดี จะต้องประกอบกันเป็นหน่วยหรือระบบที่ใหญ่พอสมควร แนวคิดดังกล่าวของกิลฟอร์ดสามารถนำมาใช้เป็นหลักในการสอนอ่านได้ เช่น การสอนอ่านเป็นคำ การสอนอ่านอย่างวินาศวิจารณ์ การสอนอ่านอย่างอนุมาณ เป็นต้น

ดอร์สัน (Dowson. 1959 : 7) กล่าวถึงการสอนอ่านว่ามีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อให้เด็กเรียนสนใจทั้งเพื่อความบันเทิงและเพื่อเสริมสร้างปัญญา
2. เพื่อสร้างความพร้อมในการอ่านแต่ละระดับ
3. เพื่อให้มีประสบการณ์ในการอ่านมากขึ้น
4. เพื่อให้มีนิสัยที่ดีทั้งในการอ่านและการฟัง
5. ให้สามารถเลือกตัวหนังสือและอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมตรงกับจุดมุ่งหมาย

ในการเรียน

ทูซ (Tooze. 1957 : 245) มีความเห็นว่า วิธีที่จะส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านนั้น ควรเน้นให้นักเรียนเริ่มต้นอ่านหนังสือที่ตรงกับความสนใจและความต้องการของนักเรียน

แฮร์ริส (Harris. 1956 : 487) มีความเห็นสอดคล้องกับทูซว่า วิธีที่จะส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน ควรจะชักจูงและแนะนำให้อ่านด้วยวิธีที่เหมาะสมคือ ขั้นแรกควรให้นักเรียนอ่านหนังสือที่ง่าย สั้นและตรงกับความสนใจ เมื่อนักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการอ่านแล้ว นักเรียนจะหาหนังสือต่าง ๆ มาอ่านเอง

โฮล์ม (Holm. 1962 : 64) ได้สรุปทฤษฎีที่นำมาอธิบายในการอ่านว่า การอ่านต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญที่สุดกับความสามารถในการอ่าน มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้คือ

ความสามารถในการอ่าน

ความเข้าใจความหมายของคำที่มีอยู่ในเนื้อหาของเรื่อง

ความเข้าใจความหมายของคำที่เห็นโดยตา

ความเข้าใจความหมายของศัพท์แต่ละตัว

การเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมย

องค์ประกอบที่ 2 ความสามารถในการใช้เหตุผล

องค์ประกอบที่ 3 ความสามารถในการรับรู้

องค์ประกอบของการอ่านทั้ง 3 นี้ จะมีส่วนเกี่ยวโยงกันมากมาย ถ้าบุคคลใด โยกย้าย ได้คล่องแคล่ว บุคคลผู้นั้นจะมีความสามารถในการอ่านสูง ซึ่งเป็นผลมาจากการสร้าง ความคิดรวบยอด ได้มาก

คาโรลด์ (Carroll. 1964 : 188) กล่าวว่า การเรียนการอ่านมีหลักสำคัญ ควรยึด 3 ประการ คือ

1. การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นสิ่งสำคัญในการช่วยวางเงื่อนไข ในการเรียนการสอน มีความมั่นคงถาวรในการเรียนอ่าน ฝึกอ่านอย่างเดียวย่อมไม่เพียงพอที่จะทำให้เขาเรียนอ่านหรือจำคำได้ ต้องอาศัยการเสริมแรงด้วย

2. การหยั่งเห็น (Insight) เป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยฉับพลันของเด็ก แต่เกิดหลังจากเด็กได้ลองผิดลองถูกมาหลายครั้งแล้ว เช่น เด็กเห็นคำว่า "กิน" มาก่อนแล้ว พบคำว่า "บิน" เด็กก็จะอ่านว่า "กิน" แต่เมื่อได้รับการสอนหรือได้ลองสะกดดู เด็กก็จะอ่านว่า "บิน" ได้ถูกต้อง

3. ทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจต์ เพียเจต์กล่าวว่า ความรู้คือ ประสบการณ์ ที่ได้รับการสะสม (Cumulative) มาแล้วในอดีต กล่าวคือ เมื่อเด็กมีปฏิริยาตอบสนองต่อ

สิ่งเร้าภายนอกแล้วได้ผลลัพธ์ไว้ในตัว เมื่อเด็กพบเหตุการณ์เช่นเดิมอีกเด็กจะค่อยผสมผสาน (Assimilation) ความรู้ใหม่กับความรู้เก่าเข้าด้วยกันกับประสบการณ์ที่จะเกิดความคิดต่าง ๆ ไปใช้ในการทำปฏิกิริยาตอบสนองสิ่งเร้าที่เด็กพบครั้งต่อไป

กูดแมน (Goodman. 1987 : 164) ได้เสนอแนะขั้นตอนในการสอนอ่าน ดังต่อไปนี้

1. Sampling หมายถึง การที่ผู้อ่านเลือกใช้ตัวชี้แนะจากข้อความที่เขาอ่าน และเลือกใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ของตนเพื่อหาความหมายจากข้อความที่อ่าน
2. Prediction เป็นการคาดคะเน หรือเดาเหตุการณ์ล่วงหน้าว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นอย่างไร จะดำเนินไปในลักษณะใด
3. Confirmation เป็นการหาข้อมูลยืนยันสิ่งที่คาดคะเนไว้เห็นว่าถูกต้องหรือไม่
4. Correction เป็นการแก้หรือการจับปรับระดับความคิดอีกครั้งหนึ่งเมื่อผู้อ่านพบว่าสิ่งที่ตนคาดคะเนไว้นั้นถูกต้องหรือไม่

1.14 การสอนทักษะการอ่าน

สมถวิล วิเศษสมบัติ (2525 : 73 - 74) กล่าวถึงทักษะการอ่าน สรุปได้ว่า ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญที่ใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่ใช้แสวงหาสารรวม วิชาการต่าง ๆ เพื่อความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านเมื่ออัตราเร็วในการอ่านสูงย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้จากการอ่านไปใช้ในการพูดและเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในต่างประเทศปัจจุบันนี้ได้มีการส่งเสริมทักษะการอ่านอย่างมากทั้งในระดับประถมและมัธยมศึกษา เพราะถือว่าหากนักเรียนมีพื้นฐานในการอ่านที่ดีแล้ว ย่อมสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี

การสอนอ่านควรควรแบ่งเป็นสองส่วนต่อไปนี้

- ก. ความเข้าใจ คือ ความสามารถที่จะเข้าใจลายลักษณ์อักษร หรือข้อความที่อ่านอย่างครบถ้วน คืออ่านรู้เรื่องนั่นเอง การอ่านนั้นความเข้าใจเป็นสิ่งสำคัญอันดับหนึ่ง จึงไม่ควร

อ่านเร็วไปจนไม่รู้เรื่อง คนเราอ่านหนังสือได้เข้าใจเพียงใดนั้น ย่อมแล้วแต่ประสบการณ์และการศึกษาที่ได้รับมาเมื่อได้อ่านและฟังมากขึ้นย่อมจะเข้าใจในโลกมากขึ้น และมีผลให้อ่านหนังสือได้เข้าใจรวดเร็วและลึกซึ้งยิ่งขึ้นด้วย

ข. ความเร็ว ความเร็วในการอ่านมีความสำคัญรองลงมาจากความเข้าใจ ผู้ที่อ่านเร็วและอ่านเป็น ย่อมได้เปรียบทั้งในด้านการเรียน การทำงาน นักเรียนจะอ่านได้เร็ว ถ้าครูสังเกตเห็นประโยชน์ของการอ่านเร็ว แนะนำวิธีการอ่านที่ถูกต้องให้และให้ฝึกหัดโดยควบคุมบ้าง หรือด้วยตนเองบ้าง

ค. วิจารณ์ญาณ วิจารณ์ญาณในการอ่านนี้ อันที่จริงเป็นส่วนหนึ่งของความเข้าใจ เรื่องวิจารณ์ญาณเป็นเรื่องสำคัญ เพราะปัจจุบันนี้การโฆษณาอยู่รอบตัว ถ้าผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจให้ลึกซึ้งถึงความหมายหรือความมุ่งหมายของผู้เขียนแล้ว ย่อมจะตกเป็นเหยื่อของการโฆษณาเหล่านั้นได้ง่าย นอกจากนี้การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณจะช่วยให้ผู้อ่านได้ประโยชน์อย่างแท้จริง มิใช่เพียงแต่รับคำบอกเล่าของผู้เขียนตรงตามอักษรเท่านั้น ผู้อ่านจะนำเอาความคิดของผู้เขียนมาประสมกับความคิดเห็นของตนเองทำให้เกิดความคิดใหม่แล้วนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

ประเทิน มหาพันธ์ (2523 : 200 - 201) กล่าวถึง การอ่านเพื่อความเข้าใจ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการสอน สรุปได้ดังนี้ การอ่านคือ การทำความเข้าใจ ถ้าปราศจากความเข้าใจในเรื่องที่อ่านตรงกับความหมายของตัวอักษรนั้นถือว่า ไม่ใช่การอ่านที่แท้จริง

ความเข้าใจในการอ่านโดยทั่วไป ถือว่าการอ่านคือ การสะกดคำเป็นตัวอักษรออกมาเป็นคำพูด ความเข้าใจเช่นนี้ยังจัดว่าไม่ถูกต้องตามนัยของการอ่านในโรงเรียน จุดประสงค์หลักของการสอนอ่านคือ ให้อ่านสามารถทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องตรงกับจุดประสงค์ของผู้เขียน การอ่านเพื่อความเข้าใจจัดเป็นทักษะด้านหนึ่งของทักษะทางภาษา ซึ่งประกอบด้วย การฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน การสอนอ่านให้ได้ผลนั้นครูจำเป็นต้องหาวิธีสอน วิธีฝึกหัด และวิธีสร้างทักษะความเข้าใจแก่เด็กเรียน ซึ่งจะกระทำได้หลายวิธี เช่น การตั้งคำถาม การใช้หนังสือแบบฝึกหัด การใช้หนังสือคู่มือ การใช้วัสดุประกอบการสอนอย่างอื่น เป็นต้น การตั้งคำถามของครูช่วยสร้างทักษะในการทำความเข้าใจในการอ่านให้แก่เด็กเป็นอย่างดี คำถามของครูนอกจากจะช่วยให้เด็กสามารถนำเอาประสบการณ์เดิมมาใช้ในการทำ

ความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้เป็นอย่างดีแล้ว ยังช่วยให้เด็กเข้าใจความสัมพันธ์ของแนวความคิด และการปรับจุดมุ่งหมายของการอ่านให้เหมาะสมกับความต้องการในการอ่านด้วย

1.15 หลักสำคัญบางประการที่ควรคำนึงถึงในการสอนอ่าน

สุจิต เฟียรชอบ (2523 : 48) ได้กล่าวถึง หลักที่ควรคำนึงในการสอนอ่าน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ความพร้อมของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีสภาพแวดล้อมที่บ้านแตกต่างกัน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน ดังนั้นครูจึงควรทดสอบความพร้อมในการอ่านของเด็กนักเรียนก่อน เพื่อจะได้จัดสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็กแต่ละคน
2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล สภาพร่างกาย สติปัญญา แม้ว่าจะอยู่ในวัยเดียวกัน ระดับชั้นเดียวกัน ก็จะมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน ครูจึงควรคำนึงถึงเรื่องนี้
3. ความสนใจของเด็กนักเรียนที่มีต่อการอ่าน นักเรียนวัยต่างกัน ความสนใจในการอ่านจะต่างกัน ครูควรชี้แนะให้นักเรียนเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการอ่านและส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน
4. สายตากับการอ่าน สายตาเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ นักเรียนที่อ่านเร็วจะมีช่วงสายตาวีกว้างกว่านักเรียนที่อ่านช้า ซึ่งมีช่วงสายตาแคบ
5. ลักษณะนิสัยการอ่าน เช่น การอ่านย้อนกลับ การอ่านแบบข้าม ๆ ทำนอง การจับหนังสือ ฯลฯ เป็นสิ่งที่ครูต้องฝึกฝนให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยที่ดีในการอ่าน

1.16 ความสนใจในการอ่านของเด็กวัย 11 - 14 ปี

รัฐจวน อินทรกำแหง (2517 : 96 - 97) ได้จำแนกความสนใจในการอ่านของวัยรุ่นตามลำดับอายุ ดังต่อไปนี้

อายุ 11 ปี เด็กชายยังชอบเรื่องผจญภัยลึกลับ และเพิ่มความสนใจในการค้นคว้า ประดิษฐ์และวิทยาศาสตร์มากขึ้น หนังสือเรื่องเกี่ยวกับเครื่องยนตร์กลไก หนังสือการ์ตูน

ยังคงเป็นที่ถูกใจอยู่ แต่บางคนอาจลดความสนใจในเรื่องสัตว์ลงไปบ้าง ส่วนเด็กหญิงชอบเรื่องเกี่ยวกับชีวิตในบ้าน สัตว์เลี้ยง เรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติและเริ่มชอบเกี่ยวกับเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ บางทีก็ชอบอ่านนิยายผจญภัยอย่างเด็กชายเหมือนกัน

อายุ 12 ปี เด็กชายชอบเรื่องอย่างที่มีการจบลงอย่างหมดจดไว้ให้คิด ชอบหนังสือเกือบทุกชนิด ผจญภัย ประวัติศาสตร์ ชีวประวัติ กีฬา ฯลฯ ส่วนเด็กหญิงส่วนมากยังคงชอบเรื่องเกี่ยวกับชีวิตในบ้าน ในโรงเรียน ชอบเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ มากขึ้น เรื่องผจญภัยยังคงชอบอยู่และเริ่มอ่านนวนิยายสำหรับผู้ใหญ่ และบางทีก็ชอบเรื่องเกี่ยวกับอาชีพด้วย ในวัยนี้เด็กหญิงเริ่มอ่านเกือบทุกอย่างเหมือนกัน

อายุ 13 ปี เด็กชายยังคงชอบเรื่องเครื่องยนตร์กลไก แต่ให้ยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น ชอบเรื่องเกี่ยวกับงานอดิเรก การเพาะปลูก ความงามของร่างกาย เป็นต้น ส่วนเด็กหญิงคงอ่านนวนิยายสำหรับผู้ใหญ่ต่อไป ไม่ชอบหนังสือที่เป็นหลักวิชาการเกินไป เริ่มชอบหนังสือคำประพันธ์ บทละคร เรื่องเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงก็ยังคงชอบอยู่

อายุ 14 ปี เป็นวัยเข้าสู่วัยรุ่นเต็มที่ ระยะเวลาจะอ่านหนังสือน้อยลง แต่ชอบนิยายสารมากขึ้น เด็กชายชอบอ่านชีวประวัติ ประวัติศาสตร์ การเดินทาง เครื่องยนตร์กลไกต่าง ๆ ชอบหนังสือที่มีแบบผังแบบแปลน เด็กหญิงชอบเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ สะเทือนอารมณ์ มักสนใจเรื่องราวที่แต่งเกินความจริงแต่ง่าย ๆ บางคนอาจสนใจหนังสือที่เกี่ยวกับอาชีพมากขึ้น และยังสนใจบทละคร คำประพันธ์ด้วย

วรรณิ์ สุนทรเวช (2510 : 110 - 118) ได้สำรวจความสนใจและความต้องการในการอ่านของนักเรียนอายุ 11 - 16 ปี โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ อายุ 11 - 13 ปี และอายุ 14 - 16 ปี กลุ่มอายุ 11 - 13 ปี ซึ่งเป็นช่วงอยู่ใกล้เคียงกับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นั้น วรรณิ์ สุนทรเวช ได้สรุปไว้ว่า ชอบอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ มากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้

1. หนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ นิทาน นิยาย

วิทยาศาสตร์ชอบอ่านเรื่องสัตว์ รองลงไปได้แก่ การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อวกาศการสำรวจทะเล มหาสมุทร เครื่องจักรกล ลมฟ้าอากาศ นิช ดิน หิน แร่ และอื่น ๆ

นิทาน นิยาย เด็กหญิงชอบนิทานพื้นเมือง และนิทานมีคติสอนใจ เด็กชาย ชอบนิทานโบราณคดี และนิทานที่แปลมาจากภาษาต่างประเทศ

2. หนังสือนิพนธ์และหนังสือเรียน

3. วารสารคดี ชอบอ่านเรื่องสังคมของ ชุมชน-ชุมชนมากที่สุด รองลงไปได้แก่ พระอภัยมณี รามเกียรติ์ พระร่วง

4. สารคดี ชอบเรื่องประวัติบุคคลสำคัญ รองลงไปได้คือ ประวัติศาสตร์

5. นิตยสาร

6. เรื่องแปล

คาร์ลเซน (Carlsen. 1967 : 21 -30) ได้แบ่งความสนใจในการอ่าน หนังสือของเด็กวัยรุ่นไว้ดังนี้

1. วัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescence) คือ ช่วงที่เด็กมีอายุระหว่าง 11 - 14 ปี เด็กมีความสนใจหนังสือเกี่ยวกับสัตว์ การผจญภัย เรื่องลึกลับ เรื่องที่เหนือธรรมชาติ กีฬา โลกรอบ ๆ ตัว บ้านและชีวิตครอบครัว วิทยาศาสตร์ เรื่องตลก ประวัติศาสตร์

2. วัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescence) คือ ช่วงที่เด็กมีอายุระหว่าง 14 - 16 ปี เด็กจะมีความสนใจหนังสือเกี่ยวกับ การผจญภัย สงคราม ประวัติศาสตร์ เรื่องลึกลับ ชีวิตของเด็กวัยรุ่น

3. วัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescence) เด็กมีความสนใจหนังสือเกี่ยวกับ ประวัติบุคคลสำคัญ สังคม ประสบการณ์ที่เหนือความจริง

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

งานวิจัยภายในประเทศ

อักษร รุ่งมณี (2524 : 50) ได้เปรียบเทียบผลเพื่อความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่านระหว่างการสอนปกติ และการสอนโดยจัดกิจกรรมเสริมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามปกติ กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยมีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประกอบการอ่านปกติ จะมีผลเพิ่มของคะแนน

ความเข้าใจในการอ่าน และทัศนคติต่อการอ่านแตกต่างกัน โดยกลุ่มทดลองมีอัตราการเพิ่มของคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

นิพนธ์ อุทัยเลิศ (2526 : 50) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 68 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านมีผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ศิริอร รัตนอุดม (2527 : บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่ใช้และไม่ใช้การดูเรื่องประกอบผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

บุญเรือน ศิริมงคล (2527 : 55) ได้วิจัยเรื่องการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถในการอ่านเอาเรื่องของนักเรียนจากการอ่านแบบทดสอบประเภทแปลความ ดีความและขยายความ ยังไม่ได้ฝึก

สนิท ตั้งทวี (2526 : บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยโดยใช้และไม่ใช้บทเสริมทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม ผลจากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ใช้บทเสริมทักษะประกอบการสอนมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้บทเสริมทักษะประกอบการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สดุดีพันธ์ หวังสุริยะ (2530 : 5) ศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยบทเรียนที่มีบทสรุปก่อนการอ่าน เนื้อเรื่อง บทเรียนที่มีบทสรุปหลังการอ่านเนื้อเรื่อง และไม่มีบทสรุปการอ่านเนื้อเรื่อง พบว่า

นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จรัสศรี กิจจัญญ์ดิอนันต์ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียนคำและทัศนคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสิทธิภาพภาษากับการสอนแบบปกติพบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสิทธิภาพภาษาและนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่การเขียนคำของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสิทธิภาพภาษากับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และทัศนคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสิทธิภาพภาษากับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

รัชนิดา รัชนิลัดดาจิต (2533 : 79) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครูพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสามารถในการอ่านเร็วแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครูพัฒนาสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศ

บรอน (Braun. 1963 : 2518) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการสร้างสิ่งก่อกับความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในรัฐมิชิแกน โดยมุ่งศึกษาว่า ความสามารถในการสร้างสิ่งก่อกับความสามารถด้านสติปัญญาทางด้านใดที่เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการอ่านของนักเรียนมากกว่ากัน ผลการทดลองปรากฏว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการสร้างสิ่งก่อกับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน

เบสท์ (Best. 1969 : 3316) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านโดยการให้

โปรแกรมการฝึก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 2 - 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้โปรแกรมการฝึกมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูง

แบลร์ และราทส์ (Blair and Rathes. 1978 : 29 - 31) ได้ทำการศึกษาความเข้าใจในการอ่านที่มีการวินิจฉัยโดยไม่ต้องใช้เหตุผล จุดมุ่งหมายเพื่อหาความแตกต่างของความเข้าใจในการอ่านระหว่างการระลึกได้ การวินิจฉัยขั้นต้นและการวินิจฉัยขั้นสูง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 5 - 6 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในชิคาโก จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบทดสอบการอ่านที่ปรับปรุงใหม่ระดับกลาง ผลปรากฏว่าคำถามที่ให้นักเรียนได้คะแนนต่ำกว่าคำถามที่มีความหมายตามตัวอักษร นักเรียนที่ตอบคำถามที่ให้นักเรียนวินิจฉัยขั้นต้นและขั้นสูงทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน

เดวิดสัน (Davison. 1971 : 6273) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคำถามของครูกับคำตอบของนักเรียนในขณะที่กิจกรรมการอ่านแบบธรรมชาติและแบบที่ใช้ความคิดขณะอ่าน ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนอ่านโดยถูกฝึกให้คิดอยู่เสมอ มีแนวโน้มที่จะตอบคำถามในรูปคิดเชิงวิจารณ์และพอใจที่จะแสดงความคิดเห็นของตนออกมา ส่วนนักเรียนที่เรียนการอ่านแบบธรรมชาติไม่ค่อยใช้ความคิดที่ลึกซึ้งนัก มีแนวโน้มในการตอบคำถามแบบไม่คิดเชิงวิจารณ์และไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นของตนเอง

ฮอฟเนอร์ และพาล์มเมอร์ (Hafner and Palmer. 1980 : 34) ได้ศึกษาผลของการสอนคำศัพท์และความเข้าใจในการอ่านจากการสอน 3 วิธี คือ

1. วิธีบอกความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญในประโยค (Matter-Relation matter)
2. วิธีวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามหลักแห่งเหตุและผล
3. วิธีเรียนรู้ศัพท์

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 9 จำนวนนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีที่ 1 มี 20 คน เรียนวิธีที่ 2 มี 15 คน และเรียนวิธีที่ 3 มี 25 คน ใช้เวลาทดลอง 5 สัปดาห์ครึ่ง แล้วทดสอบเกี่ยวกับเรื่อง

1. การอ่านคำศัพท์
2. ระดับความเข้าใจในการอ่าน

3. ความเร็วของความเข้าใจในการอ่าน

4. การวินิจฉัยความเข้าใจในการอ่าน

ผลจากการทดลองพบว่า การสอนด้วยวิธีบอกความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญในประโยค และวิธีวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามหลักแห่งเหตุและผลดีกว่าวิธีเรียนคำศัพท์ นอกจากความสามารถในการอ่านคำศัพท์เท่านี้ที่การสอนด้วยวิธีการบอกความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญในประโยค กับวิธีเรียนคำศัพท์ได้ผลไม่แตกต่างกัน และพบว่าไม่มีความแตกต่างกันในด้านผลสัมฤทธิ์ระหว่างเพศ

สตีเวนส์ (Steven. 1980 : 365) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่านจากการอ่านเรื่องที่สนใจของนักเรียนที่มีความสามารถสูงที่คะแนนเปอร์เซนต์ไทล์ที่ 83 ขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 5 และ 6 โดยได้สำรวจความสนใจในการอ่านจากรายการ 25 เรื่อง ซึ่งมีระดับความสนใจตั้งแต่ 1 - 7 เลือกเรื่องที่นักเรียนสนใจมาให้อ่าน แล้วทดสอบความเข้าใจในการอ่านพบว่าเรื่องที่นักเรียนสนใจเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลทำให้นักเรียนอ่านได้ง่าย และสะดวกต่อการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ยังพบว่าไม่ได้มีความแตกต่างระหว่างเพศเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านจากเรื่องที่สนใจ

เคนดัล เมสันและฮันเตอร์ (Kendall, Mason and Hunter. 1980 : 233 - 236) ได้ศึกษาเรื่องการใช้เครื่องมือชนิดไหนในการวัดความเข้าใจในการอ่าน มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่าการเลือกแบบทดสอบ และบทความที่ใช้ในการอ่านจะมีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน หรือไม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 5 จำนวน 164 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นบทความ 4 เรื่อง ให้อ่านแล้วทดสอบโดยใช้แบบทดสอบทั้ง 4 แบบ คือ แบบเลือกตอบ (Multiple Choice) แต่ละบทความมีคำถาม 8 - 12 ข้อ แบบระลึกได้ (Recall) คือ นักเรียนจะเขียนทุกสิ่งที่ได้จากบทความที่อ่าน แบบเติมคำ (Cloze) จะเว้นทุก 5 คำ ที่ให้เติมแบบเลือกคำมาเติม (Maze) เว้นทุก 5 คำ และมีคำให้เลือกมาเติมเพียงคำเดียวจาก 3 คำ บทความมีความยาวประมาณ 127 - 142 คำ รูปแบบของเรื่องต่างกัน เขียนแบบเทพนิยาย เรื่องเล่าและอธิบาย ปรากฏว่าแบบทดสอบชนิดเลือกตอบและเลือกคำมาเติมง่ายกว่าแบบเติมคำแบบระลึกได้ เพราะแบบระลึกได้นักเรียนต้องเขียนข้อความที่จำได้จากบทความที่อ่าน ส่วนบทความที่เขียนแบบเทพนิยาย เป็นเรื่องที่อ่านง่ายที่สุด บทความแบบอธิบายเข้าใจ

ค่อนข้างยาก ดังนั้นการเลือกแบบทดสอบและบทความจึงมีผลต่อการฝึกความเข้าใจในการอ่าน

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ทางภาษา

3.1 แนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร

แนวทฤษฎีการสอนเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษา เพื่อการสื่อสารความหมายในชีวิตประจำวันได้โดยอาศัยหลักภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา (Sociolinguistic) ซึ่งว่าด้วยเนื้อหาในบริบท(context) และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในแต่ละชุมชนที่อาจใช้ผิดแผกแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม

กระบวนการสอนตามแนวทฤษฎีนี้ จะเน้นปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและระหว่างผู้เรียนและผู้เรียนเป็นสำคัญ ประเด็นสำคัญในการสร้างปฏิสัมพันธ์นั้น ผู้สอนจะให้โอกาสผู้เรียนได้คิดและใช้ความพยายามของตนเองเพื่อสื่อความหมายที่ต้องการให้ผู้อื่นได้เข้าใจทั้งการสื่อความหมายด้วยเรื่อง (การฟัง-พูด) ด้วยอักษร (การอ่าน-เขียน) และด้วยการใช้ท่าทาง การให้ผู้เรียนได้ลองผิดลองถูกในการปฏิบัติกิจกรรมทางภาษา โดยมีผู้สอนคอยแนะนำและให้กำลังใจ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดเจตคติในทางบวกในการใช้ภาษาได้เนื่องจากประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตนต้องการสื่อความหมาย การแก้ไขสิ่งที่ตนบกพร่อง จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและได้ประสบการณ์ในการปฏิบัติทางภาษาได้มากขึ้นในระยะต่อมาตามลำดับผู้เรียนจะรู้สึกสนุกสนานกับการเรียนที่ท้าทาย ทำให้เขาได้ใช้ภาษาที่ตนต้องการและสามารถจดจำภาษาที่ตนได้ใช้หรือมีประสบการณ์ได้อย่างแม่นยำ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกริक्तแสดงออกทางภาษาหรือการทดลองการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองทั้งการฟัง การพูด อ่านและเขียน ย่อมจะทำให้การพัฒนาภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างธรรมชาติก็ได้เนื้อหาที่จัดขึ้นเป็นบทเรียนจึงควรเป็นบริบททางภาษาที่มีความหมายแก่ผู้เรียนตามหลักการใช้ภาษาในสังคมในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลและเทศะมากกว่าจะจัดแบบวิเคราะห์ภาษาให้หน้าผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำและไวยากรณ์เท่านั้น นอกจากนี้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจำเป็นต้องให้ผู้สอนจะต้องจัดให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงออกทางภาษาในลักษณะปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้เรียนเพื่อให้ปฏิบัติการใช้ภาษาได้อย่างเป็น

ธรรมชาติ ผู้สอนจะมีหน้าที่คอยช่วยเหลือแนะนำและแก้ไขการใช้ภาษาที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน กิจกรรมดังกล่าวได้แก่ การทำงานกลุ่มย่อยเพื่อการอ่านร่วมกัน การเขียนเรื่องร่วมกันการโต้ตอบในการฟัง-พูดร่วมกัน การแสดงความคิดเห็นร่วมกันในเรื่องที่อ่าน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย.

2531 : 13)

3.2 ทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิม

ทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิมเป็นทฤษฎีที่ชี้ให้เห็นความสำคัญของความรู้เดิมโดยอิงทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Carrell and Eisterhold. 1987 : 218) โครงสร้างประสบการณ์เดิมหมายถึง โครงสร้างของความรู้เดิมซึ่งบันทึกไว้ในส่วนความจำของสมองในลักษณะเป็นลำดับขั้นและเกี่ยวโยงซึ่งกันและกัน ทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิมมีแนวคิดว่า ในการทำความเข้าใจกับสิ่งเหล่านั้นต้องอาศัยความรู้เดิมของผู้อ่านมาปฏิสัมพันธ์กับบทอ่าน ความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยความสามารถในการโยงสิ่งที่อ่านให้สัมพันธ์กับความรู้เดิมที่ผู้อ่านมี การทำความเข้าใจในคำ ประโยคหรือบทอ่านทั้งหมด เป็นเพียงการทำความเข้าใจโดยใช้ความรู้เชิงภาษาศาสตร์เท่านั้น สำหรับกระบวนการของการตีความนั้น ต้องอาศัยหลักการของการนำสิ่งที่อ่านมาพิจารณาคิดทบทวนกับความรู้เดิมและการนำความรู้เดิมมาใช้ที่เหมาะสมจะสอดคล้องกับข้อมูลที่มีอยู่ในบทอ่าน

จากกฎดังกล่าว สามารถเขียนแบบแผนของกระบวนการตีความหมายถึงที่อ่านตามทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์ได้ 2 แบบคือ

1. กระบวนการจากล่างขึ้นบน (bottom up process) เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูลภายในที่มีอยู่ในบทอ่าน มาใช้ในการตัดสินใจเพื่อตีความสิ่งที่อ่าน ในกระบวนการนี้ข้อมูลจากสิ่งที่อ่านจะเป็นตัวดึงดูดความคิด หรือกระตุ้นให้เกิดกระบวนการอ่านขึ้น จึงเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า กระบวนการยึดบทอ่านเป็นหลัก (text-based processing)
2. กระบวนการจากบนลงล่าง (top down processing) เป็นกระบวนการที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับกระบวนการจากล่างขึ้นบน คือ กระบวนการนี้จะใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน เกี่ยวกับสิ่งที่อ่านหรือเนื้อหาในบทอ่านมาช่วยในการตีความโดยเป็นตัวนำให้เกิดกระบวนการในการอ่านขึ้น จึงเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า กระบวนการยึดความรู้

เป็นหลัก (knowledge-based processing)

ปัญหาของการอ่านอยู่ตรงที่ว่า ความหมายตามความรู้เดิมที่มีอยู่ของผู้อ่าน ไม่ตรงกับความหมายที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ (Carrell and Eisterhold. 1987 : 222) ทำให้ผู้อ่านประสบปัญหาในการเลือกข้อมูลที่เหมาะสมจากความรู้เดิมที่มีอยู่มาใช้ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ ส่วนหนึ่งมาจากผู้เขียน ไม่ได้ให้คำชี้แนะไว้อย่างเพียงพอ

3.3 ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา

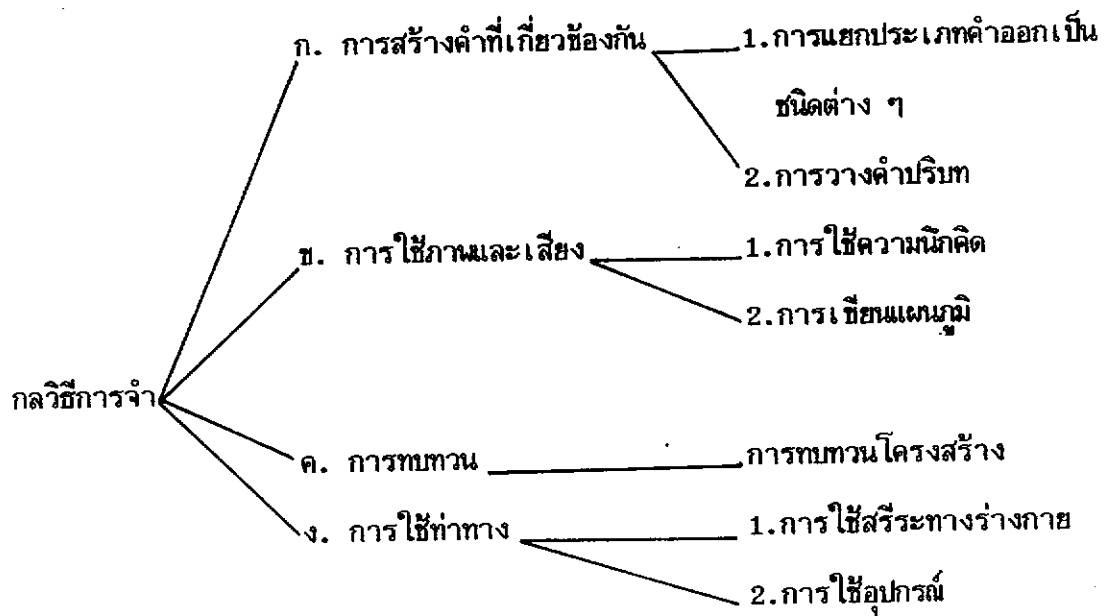
ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา เป็นศาสตร์ที่พัฒนามาจากศาสตร์สองสาขา คือ จิตวิทยาการเรียนรู้ (cognitive psychology) และภาษาศาสตร์ (linguistics) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง กระบวนการคิดกับภาษา โดยอธิบายว่าการอ่านมีพื้นฐานมาจาก ความรู้ความเข้าใจที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างภาษาศาสตร์และจิตวิทยาการเรียนรู้ การอ่านจึงเป็นทักษะการประมวลผลข้อมูล (information processing) ที่มีความสลับซับซ้อน ผู้อ่านต้องเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นในการที่จะคิดทำสิ่งต่าง ๆ เป็นผู้รู้จักวางแผน ตัดสินใจ และ นำทักษะและกลวิธีต่าง ๆ มาช่วยในการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ซึ่งกูดแมน (Silbestein. 1989 : 30 ; citing Goodman. 1967) นักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาที่มีบทบาทมากท่านหนึ่ง ได้แสดงความคิดเห็นขัดแย้งกับแนวคิดว่าการอ่านเป็นกระบวนการเลือกสรรสิ่งที่ต้องการ โดยพิจารณาจากข้อมูลที่มีอยู่ในบทอ่านแล้วนำมาช่วยในการตัดสินใจ อีกนัยหนึ่งก็คือ การอ่านเป็น เกมการเดาทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (psycholinguistic guessing game) ซึ่ง ภาษาและความคิดเห็นของมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กันในลักษณะที่ผู้อ่านใช้ความคิดที่มีพื้นฐานมาจาก ประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับความรู้เชิงภาษาศาสตร์และประสบการณ์เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสิ่งที่อ่าน เพื่อใช้ในการคาดการณ์เกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน และพยายาม ตรวจสอบดูว่าที่ได้คาดการณ์นั้นตรงกับเนื้อความที่ผู้เขียนต้องการสื่อหรือไม่ แล้วกระบวนการ เช่นนี้จะดำเนินไปเรื่อย ๆ เป็นวงจรจนกระทั่งการอ่านสิ้นสุด

9

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา (Language Learning Strategies)

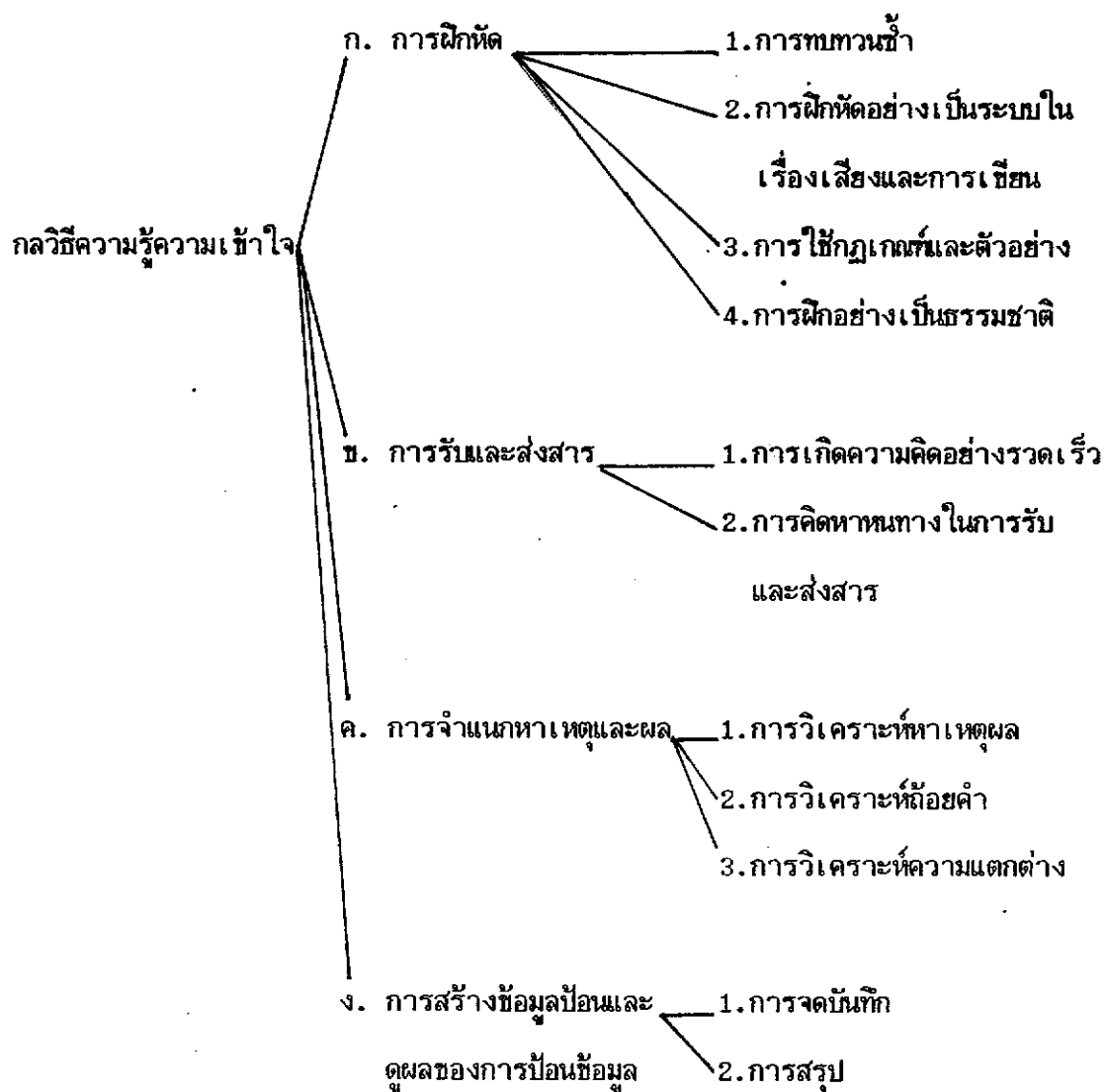
กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา (Language Learning Strategies) เป็นแนวทฤษฎีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารซึ่ง Rebecca L.Oxford เป็นผู้คิดขึ้น เป็นการสอนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและรู้จักใช้กลวิธีในการเรียนแบบต่าง ๆ วิธีที่ดีที่สุดที่จะฝึกฝนพัฒนาความสามารถในการสื่อสารอันได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้นั้นสามารถกระทำโดยใช้กลวิธีต่าง ๆ เข้าช่วย สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการสอนภาษาแก่ผู้เรียนก็คือ ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดความรู้เรื่องกลวิธีต่าง ๆ ดังนั้นครูจึงต้องฝึกฝนให้ผู้เรียนตระหนักถึงกลวิธีโดยที่ครูต้องอธิบายให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน อธิบายว่าเหตุใดกลวิธีนั้นจึงสำคัญจะใช้กลวิธีนั้นอย่างไร และจะประเมินผลการใช้อย่างไร ตลอดจนนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไร ซึ่งในการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นได้แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ 6 ประเภทได้แก่

กลวิธีความจำ (Memory) หมายถึง วิธีที่ทำให้ผู้เรียนสามารถบอกเล่าหรือจำเกี่ยวกับคำ ข้อความและเรื่องราวต่าง ๆ ตามที่ได้รับถ่ายทอดและสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้เป็นประโยชน์ ซึ่งกลวิธีในการจำมีองค์ประกอบตามแผนภูมิดังนี้

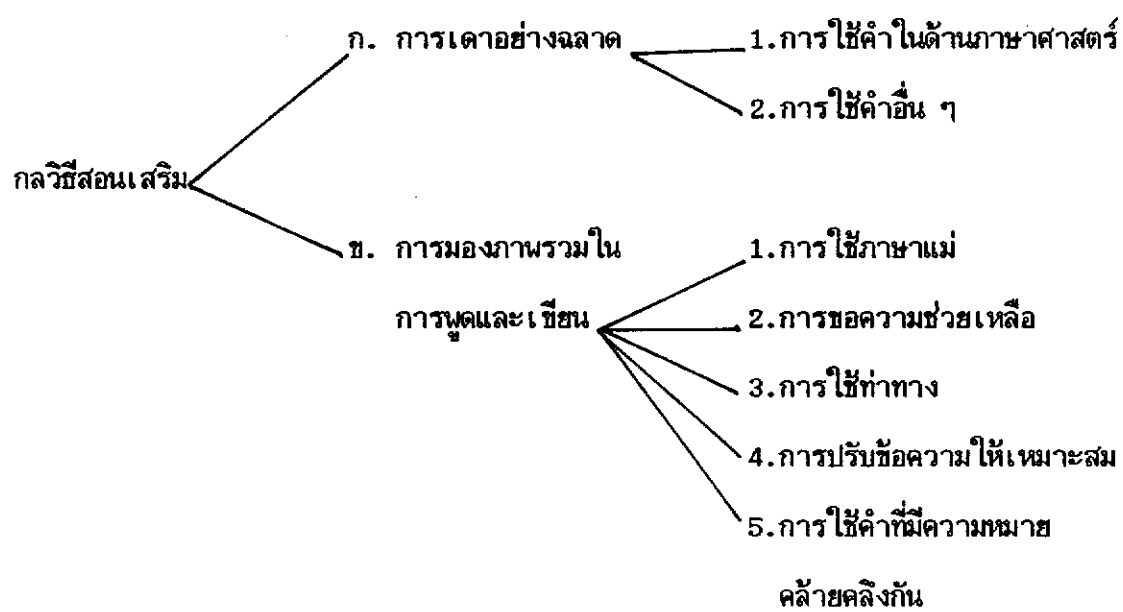
ภาพประกอบ 1 แสดงองค์ประกอบของกลวิธีความจำ

กลวิธีความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) หมายถึง วิธีที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจ
ความหมายของเรื่องที่อ่าน ซึ่งมีองค์ประกอบตามแผนภูมิดังนี้

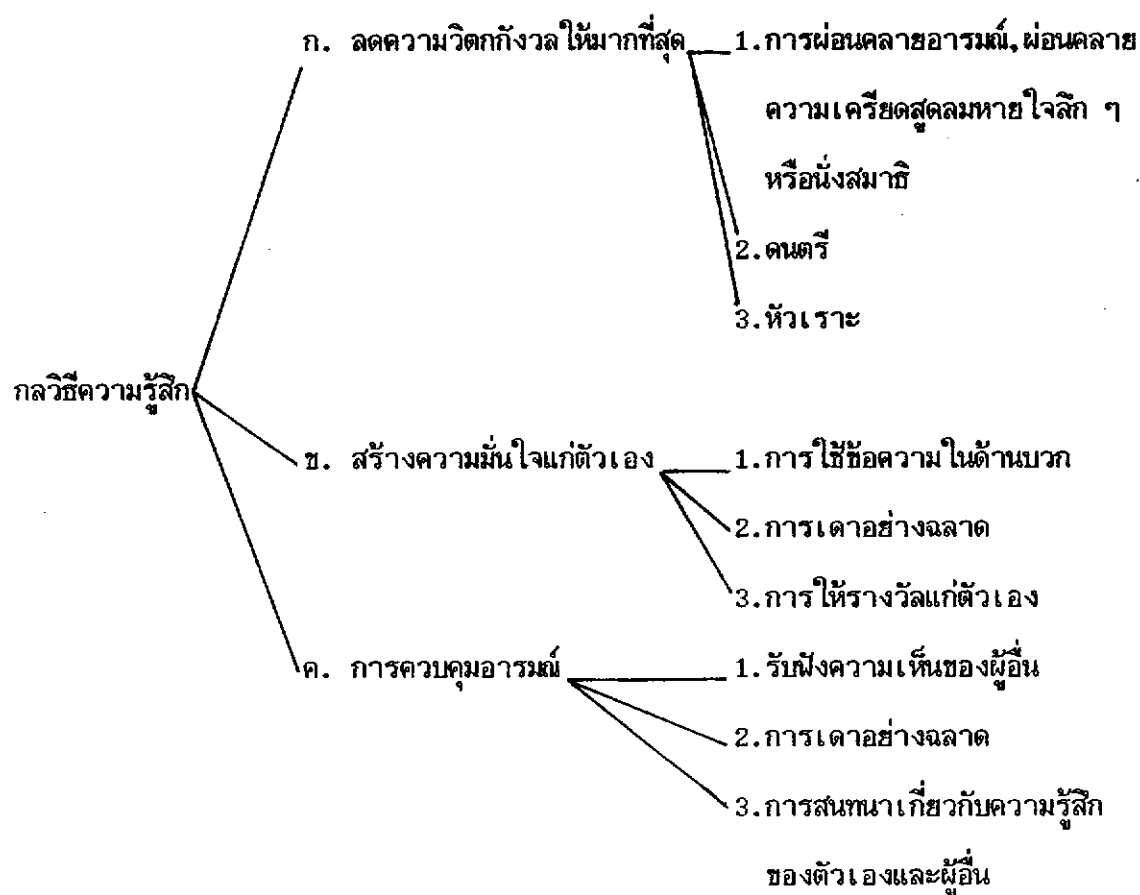
ภาพประกอบ 2 แสดงองค์ประกอบของกลวิธีความรู้ความเข้าใจ

กลวิธีสอนเสริม (Compensation) หมายถึง วิธีที่เสริมให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งมีองค์ประกอบดังแผนภูมิดังนี้

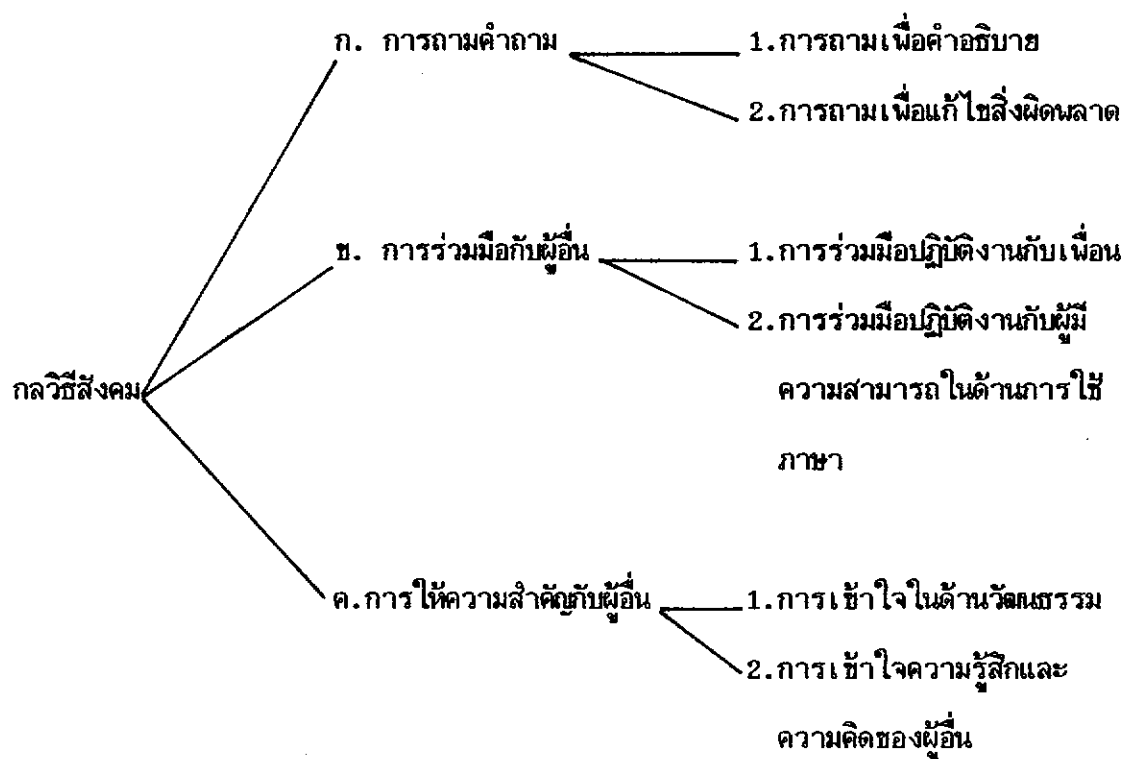
ภาพประกอบ 3 แสดงองค์ประกอบของกลวิธีสอนเสริม

กลวิธีความรู้สึก (Affective) หมายถึง วิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งมีองค์ประกอบตามแผนภูมิ ดังนี้

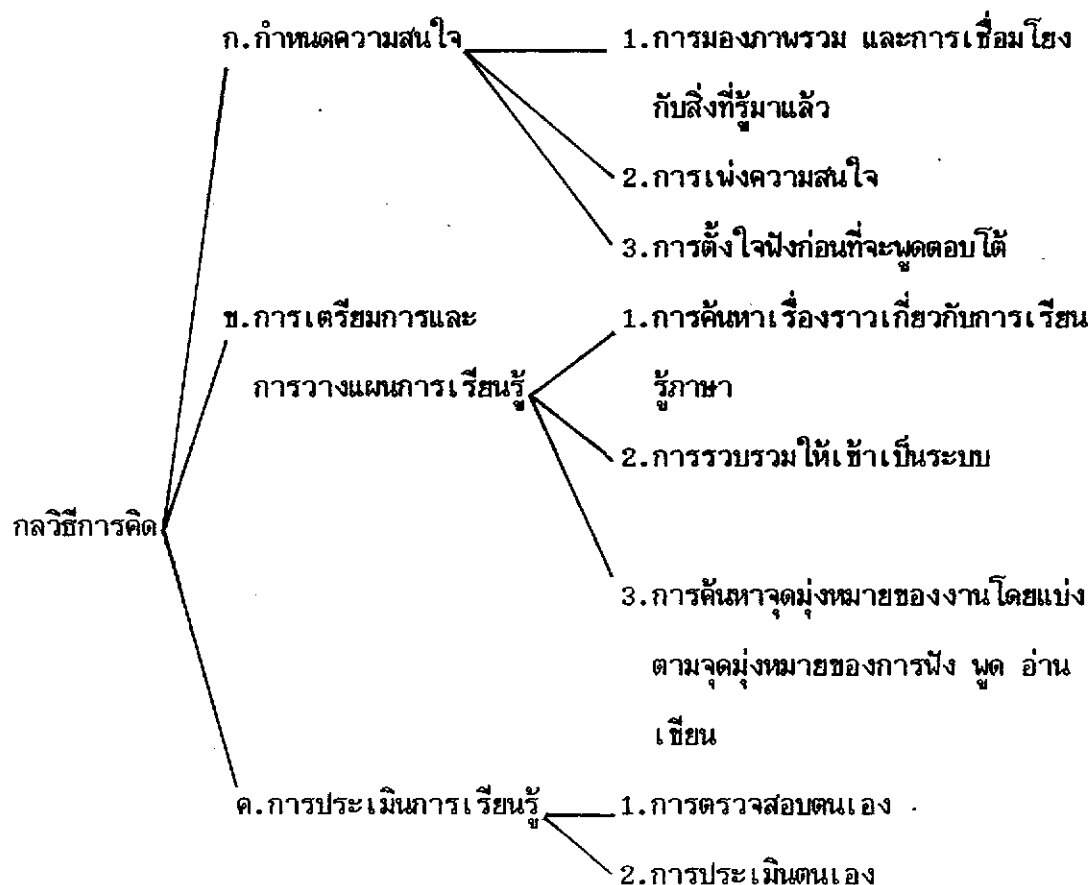
ภาพประกอบ 4 แสดงองค์ประกอบของกลวิธีความรู้สึก

กลวิธีสังคม (Social) หมายถึง การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ซึ่งมีองค์ประกอบตามแผนภูมิ ดังนี้

ภาพประกอบ 5 แสดงองค์ประกอบของกลวิธีสังคม

กลวิธีความคิด (Metacognitive) หมายถึง วิธีที่ทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจในกระบวนการคิดและกระบวนการเรียนรู้ของตน ซึ่งมีองค์ประกอบตามแผนภูมิดังนี้

ภาพประกอบ 6 แสดงองค์ประกอบของกลวิธีความคิด

ความสำคัญของกลวิธีการเรียนรู้

นักเรียนจะเป็นผู้ใช้กลวิธีส่งเสริมการเรียนรู้ของตนเอง ยุทธวิธีเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนภาษา เพราะจะเปรียบเสมือนเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ซึ่งเป็นส่วนสำคัญสำหรับการพัฒนาความสามารถทางการสื่อสาร กลวิธีการเรียนรู้ภาษาที่เหมาะสมจะมีผลทำให้เกิดความชำนาญ และความมั่นใจในตนเองมากขึ้น

แม้ว่านักวิจัยจะค้นพบและตั้งชื่อกลวิธีการเรียนภาษา เมื่อไม่นานมานี้ แต่กลวิธีต่าง ๆ เหล่านี้ได้ใช้มาเป็นเวลาหลายพันปี ตัวอย่างที่เป็นที่รู้จักกันดีก็คือ กลวิธีความจำ ซึ่งใช้ในสมัยโบราณ เพื่อช่วยให้ผู้เล่าเรื่องจำเรื่องราวได้ ในอดีตที่ผ่านมานักเรียนที่เรียนได้ดี จำเป็นต้องใช้กลวิธีหลายชนิด ตั้งแต่การฝึกหัดโดยยึดหลักธรรมชาติ จนถึงการใช้การวิเคราะห์

ปัจจุบันกลวิธีการเรียนภาษา ได้เข้ามามีส่วนสำคัญในวงการศึกษาร้อยทั้งกว้างขวางและมีข้อแตกต่างกันไปหลายอย่าง เช่น การเรียนทักษะ ทักษะความคิด ทักษะการแก้ปัญหา กลวิธีการเรียนรู้ ซึ่งเป็นวิธีการสำหรับนักเรียนที่จะเรียนรู้ภาษาของตนเอง ตลอดจนการเรียนรู้ภาษาใหม่ (Oxford. 1990 : 1 - 2)

การเรียนรู้และการรับรู้ (Learning and Acquisition)

การเรียนรู้ภาษา (Language acquisition) หมายถึง แนวทางธรรมชาติในการเรียนภาษาของเด็ก การรับรู้เป็นกระบวนการธรรมชาติที่จะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถทางภาษาโดยธรรมชาติด้วย การเข้าใจภาษาและการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายได้เป็นที่เข้าใจในทางตรงกันข้ามการเรียนรู้ภาษา (Language Learning) จะหมายถึงกระบวนการที่ภาษาได้รับการพัฒนาโดยอาศัยกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งมีผลต่อความรู้ภาษานอกเกี่ยวกับรูปแบบของภาษาและความสามารถที่จะเข้าใจว่าภาษาเป็นอย่างไร การเรียนรู้ภาษาจำเป็นต้องอาศัยการสอนอย่างเป็นทางการผู้เรียนจะต้องคำนึงถึงกฎเกณฑ์ทางภาษาอยู่ตลอดเวลา กาญจนา ปราบบาล (1984 : LA 1) ให้ความเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของการรับรู้และการเรียนรู้ภาษาซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

การเรียนรู้ (Learning)	การรับรู้ (Acquisition)
1. ภาษาที่สอนจะเน้นแต่ละจุด แยกองค์ประกอบของภาษาเป็นส่วน ๆ (Micro, discrete, fine tuning) 2. ลักษณะของภาษาจะเน้นความเข้าใจกฎเกณฑ์ที่สำคัญ (Usage) 3. ผู้เรียนจะมีความรู้และความสามารถทางภาษาศาสตร์ นั่นคือมีความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์ (Linguistic competence) 4. ผู้สอนให้ความสำคัญกับความถูกต้อง (Accuracy) และรูปแบบของภาษา (Form) 5. เป็นกระบวนการเรียนรู้แบบกระตุนจิตสำนึกที่ต้องคำนึงถึงกฎเกณฑ์ของภาษา (Conscious learning)	1. ภาษาที่สอนจะไม่แยกองค์ประกอบของภาษาค้นท์ โครงสร้างและการใช้ภาษา จะมีลักษณะบูรณาการไม่แยกออกเป็น ส่วน (Macro, global, net/rough tuning) 2. ลักษณะของภาษาจะเน้นความสามารถในการใช้ภาษาเป็นสำคัญ (Use) 3. ผู้เรียนจะมีความรู้ไวยากรณ์ และสามารถในการสื่อสาร (Communication competence) 4. ผู้สอนให้ความสำคัญกับความคล่องตัวในการสื่อสาร (Fluency) และความหมาย (Meaning) 5. เป็นกระบวนการเรียนแบบธรรมชาติ และค่อยเป็นค่อยไปที่จะรับภาษา (Unconscious learning)

การเรียนรู้ยุทธวิธี (Learning Strategies)

คำนี้มาจากภาษากรีกโบราณ มีความหมายว่า "ยุทธวิธี" หรือ "อุบายของสงคราม" ยุทธวิธีจะเกี่ยวข้องกับการจัดการของทหารเรือ หรือ อากาศยาน ในการวางแผนการต่อสู้ สิ่งที่แตกต่างกันแต่มีความเกี่ยวข้องกันคือคำว่า tactics ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ยุทธวิธี

ประสบความสำเร็จคนเป็นจำนวนมากใช้ 2 คำนี้สลับกัน ทั้ง 2 คำนี้จะแสดงความหมาย
 เกี่ยวข้องกันในเรื่อง การวางแผน การแข่งขัน ความมีสติ การผสมผสานและความประสงค์ที่จะ
 ไปสู่เป้าหมาย

ความคิดของยุทธวิธีซึ่งปราศจากความก้าวร้าว และการแข่งขันได้กลายมาเป็นสิ่งที่มี
 อิทธิพลต่อการศึกษา ซึ่งความหมายใหม่ได้กลายมาเป็นคำว่า Learning Strategies ผู้เรียน
 จะใช้ เพื่อช่วยในการให้ได้ความรู้ การเก็บรักษา การใช้ข้อมูล เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้
 ง่ายขึ้น เร็วขึ้น มีความสนุกสนานมากขึ้น เรียนได้ด้วยตนเองมากขึ้น และประสบความสำเร็จ
 มากขึ้น (Oxford. 1990 : 7 - 8)

X เป้าหมายหลักเพื่อความสามารถในการสื่อสาร

จุดประสงค์สำคัญในการสอนแบบกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา (Language
 Learning Strategies) ก็คือ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อที่จะให้ผู้เรียนมีความ
 สามารถในการสื่อสาร (Communicative Competence) เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน
 และช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง

ตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่า การเรียนภาษาโดยกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา
 (Language Learning Strategies) ช่วยเพิ่มความสามารถในการสื่อสารก็คือ กลวิธีการคิด
 (Metacognitive) เป็นกลวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจในกระบวนการคิด
 และกระบวนการเรียนรู้ของตน กลวิธีความรู้สึก (Affective) เป็นกลวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนมี
 ความเชื่อมั่นในตนเองและมีความพยายามซึ่งเป็นความจำเป็นสำหรับผู้เรียนที่จะนำตนเองไปสู่
 การเรียนภาษาที่จะให้บรรลุถึงความสามารถในการสื่อสาร กลวิธีสังคม (Social) เป็นกลวิธีที่
 เน้นปฏิสัมพันธ์เน้นการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่จะบรรลุถึง
 สามารถในการสื่อสาร กลวิธีความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) เช่น การวิเคราะห์และ
 โดยเฉพาะกลวิธีความจำ (Memory) เป็นกลยุทธ์สำคัญที่มีประโยชน์สำหรับความเข้าใจและ
 การจำข้อมูลใหม่ ๆ กลวิธีสอนเสริม (Compensation) เป็นความสามารถในการใช้กลวิธีการ
 สื่อสารทางภาษาโดยใช้วิธีการต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการที่ผู้เรียนไม่เข้าใจความหมายของภาษา

นอกจากนี้ กลวิธีในการเรียนภาษายังช่วยสนับสนุนความสามารถของผู้เรียนทางด้านอื่น ๆ อีกเช่น ความสามารถทางด้านไวยากรณ์ ความสามารถทางด้านสังคมวิทยา ความสามารถใช้ข้อความต่อเนื่องและความสามารถในการด้านยุทธวิธี ตัวอย่างเช่น กลวิธีความจำ เช่น การใช้ความนึกคิดและการทบทวนโครงสร้าง กลวิธีความรู้ความเข้าใจ เช่น การจำแนกและหาเหตุผลและการวิเคราะห์ความแตกต่าง จะทำให้เกิดความแม่นยำในด้านการใช้ไวยากรณ์มากขึ้น

กลวิธีสังคม เช่น การถามคำถาม การทำงานรับผิดชอบกับเจ้าของภาษาและกลุ่มเพื่อนจะทำให้เข้าใจวัฒนธรรมและช่วยให้ความสามารถด้านสังคมวิทยาดีขึ้น ซึ่งกลวิธีทั้ง 6 ประเภทนี้ ถือเป็นหัวใจของความสามารถในการใช้ยุทธวิธี

นอกจากนี้ การเรียนภาษาโดยกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา ยังสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นส่วนสำคัญสำหรับการเรียนภาษา เพราะนักเรียนไม่จำเป็นต้องมีครูคอยแนะนำตลอดเวลาขณะที่ใช้ภาษาในห้องเรียน ยิ่งไปกว่านั้นการเรียนด้วยตนเองจำเป็นสำหรับการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ภาษาใหม่

เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องวัฒนธรรมและระบบของการศึกษา จึงทำให้นักเรียนที่เรียนภาษามีลักษณะอยู่เฉย ๆ และคุ้นเคยกับการเรียนที่ครูเป็นผู้ให้ฝ่ายเดียวนักเรียนส่วนมากจะคุ้นเคยกับการถูกแนะนำให้ทำอะไรจากครูและจะทำในสิ่งที่จำเป็นเพื่อที่จะให้ได้คะแนนดี ๆ ดังนั้นนักเรียนจึงไม่มีความสามารถในการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ

การเรียนด้วยตนเองโดยใช้กลวิธีจากการสอนโดยกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษานี้ จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบการเรียนรู้อย่างตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นและเกิดความชำนาญมากยิ่งขึ้น (Oxford. 1990 : 8 - 10)

บทบาทใหม่สำหรับครู

กิปสัน (Gibson. 1973 : 72) ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับบทบาทครูไว้ว่า บทบาทของครูที่ปฏิบัติต่อเนื่องกันมานั้น มีบทบาทคล้ายผู้ปกครอง ผู้สอน ผู้อำนวยการ ผู้บริหาร ผู้บริหาร ผู้นำ ผู้ประเมินผล ผู้ควบคุมและแม่แต่แพทย์ ซึ่งต้องรักษานักเรียนที่เรียนอ่อน ครูต้องทำหน้าที่ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตลอดเวลา โดยครูไม่สามารถที่จะสันนิษฐานได้ว่านักเรียนเหล่านั้น

จะเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้หรือไม่ ฮังฮัมเมอร์ (Harmer. 1983 : 203) กล่าวว่าบทบาทของครูคือผู้ที่ทำหน้าที่อธิบายให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนควรจะทำอะไรบ้าง ดังนั้นการสื่อสารในห้องเรียน จึงเป็นลักษณะที่ทำให้นักเรียนเกิดความอึดอัด เนื่องจากครูมีหน้าที่บังคับให้นักเรียนสื่อสารตลอดเวลา

หลังจากนั้นได้มีการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูใหม่ ซึ่งอาจจะทำความเข้าใจแก่ครูบางส่วน แต่ครูบางส่วนก็ยังยอมรับบทบาทใหม่ของครูในฐานะเป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้ให้คำแนะนำ ผู้ให้ความร่วมมือ ผู้ให้ความคิด นอกจากนี้การสอแบบใหม่ยังรวมถึงให้นักเรียนจำแนกชุดวิธีต่าง ๆ และช่วยให้ผู้เรียนมีความเป็นอิสระมากขึ้น เวนเดน (Wenden. 1985 : 981 - 990) กล่าวว่า จากการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครู จะทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในนักเรียนมากขึ้น สถานะภาคินีใช้ขึ้นอยู่กับการปกครองโดยผู้มีอำนาจ แต่ขึ้นอยู่กับระดับและความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ครูและนักเรียนจะประสบความสำเร็จ เมื่อนักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้นที่ทำให้การเรียนรู้อาจเกิดขึ้น

X ลักษณะเด่นของกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา

1. ปัญหาในการเรียนรู้ภาษา

กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาเป็นเครื่องมือและจำเป็นต้องนำไปใช้ เพราะว่ามีปัญหาที่จะต้องแก้ไขเพื่อที่จะให้งานบรรลุความสำเร็จ ต้องเผชิญกับวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมาย เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตัวอย่างเช่น ผู้เรียนใช้วิธีคิดหาเหตุผล หรือการเดาเพื่อที่จะทำให้การอ่านเรื่องราวดีขึ้น กลวิธีความจำจะถูกนำไปใช้เพราะว่ามีบางสิ่งที่จำเป็นต้องจำ กลวิธีความรู้สึ将被ถูกนำไปใช้เพื่อที่จะช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของผู้เรียน หรือเพิ่มความเชื่อมั่นในตัวผู้เรียนให้สูงขึ้น จากการใช้กลวิธีดังกล่าวจึงทำให้การเรียนรู้เป็นประโยชน์มากขึ้น

2. เกณฑ์เบื้องต้น

เกี่ยวข้องกับปัญหาในการเรียนรู้ภาษาของกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาก็คือ เกณฑ์ของการกระทำ กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาเป็นการกระทำหรือพฤติกรรมซึ่งนักเรียนเป็นผู้กระทำ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ตัวอย่าง เช่น การจดบันทึก การวางแผนสำหรับการทำงาน

การประเมินตนเอง และการเดาอย่างฉลาด

3. เกี่ยวข้องกับกลวิธีหลาย ๆ อย่าง ไม่ใช่เฉพาะกลวิธีความรู้ความเข้าใจเท่านั้น

กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาไม่จำกัดเฉพาะกลวิธีทางความรู้ความเข้าใจเท่านั้น แต่จะเกี่ยวข้องกับกลวิธีหลาย ๆ อย่าง ซึ่งประกอบไปด้วย กลวิธีการคิด ทำหน้าที่คล้ายกับการวางแผน การประเมินผล นอกจากนี้ยังประกอบด้วยกลวิธีความรู้ลึก กลวิธีสังคม ทำให้การเรียนรู้ภาษาดีขึ้น ในอดีตที่ผ่านมากลวิธีความรู้ลึกและสังคม ไม่ได้ได้รับความสนใจเท่าที่ควร

4. สัมผัสกับการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาจะประกอบด้วย กลยุทธ์แบบตรง ซึ่งประกอบด้วย กลวิธีความรู้ความเข้าใจ กลวิธีสอนเสริมและกลวิธีความจำ และกลยุทธ์แบบอ้อม ซึ่งประกอบด้วย กลวิธีสังคม กลวิธีความรู้ลึก และกลวิธีการคิด ซึ่งกลยุทธ์แบบตรง และแบบอ้อมจะมีความสำคัญเท่า ๆ กัน และสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

5. ระดับที่สังเกตได้

กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา บางกลวิธีสังเกตได้ชัดเจนแต่บางวิธีสังเกตได้ไม่ชัดเจน ตัวอย่างเช่น กลวิธีสังคม หรือการทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม เพื่อให้การเรียนรู้บรรลุความสำเร็จ จะเป็นสิ่งที่สังเกตได้ แต่กลวิธีความจำ เช่น การใช้จินตนาการ ไม่สามารถสังเกตได้จึงเป็นการยากสำหรับครูที่จะรู้ว่านักเรียนสามารถใช้กลวิธีนี้ได้หรือไม่ เพราะว่าสังเกตได้ยาก ปัญหาอื่น ๆ เกี่ยวกับการสังเกตในการใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา คือ กลวิธีที่ใช้นอกห้องเรียน อย่างไม่เป็นทางการซึ่งมีมากมาย แต่ไม่ได้รับการสังเกตจากครู

6. สามารถสอนได้ง่าย

กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา เป็นสิ่งที่ง่ายต่อการสอน และสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งกระทำได้โดยการฝึกฝนและเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนภาษา การฝึกฝนจะทำให้เกิดประสิทธิภาพแก่นักเรียน เพื่อที่จะทำให้นักเรียนเข้าใจว่า เมื่อไรและทำไม กลวิธีนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญและจะใช้กลวิธีเหล่านี้อย่างไร จะถ่ายโอนไปยังสถานการณ์ใหม่ได้อย่างไร

7. ยึดหยุ่นได้

กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษายึดหยุ่นได้ ตัวอย่างเช่น ในการอ่านข้อความผู้เรียน

จะอ่านเรื่องคร่าว ๆ ก่อนโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบคร่าว ๆ หรือเทคนิคอ่านแบบหาคำตอบ (Skimming or Scanning) หลังจากนั้นจะอ่านข้อความให้ละเอียดอีกครั้ง และใช้การเดา เมื่อไม่ทราบความหมายของคำศัพท์ในที่สุดก็จะสรุปเรื่องหรือจุดหลัก นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถใช้ขั้นตอนของการเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องราว

8. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้กลวิธี

ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการใช้กลวิธีก็คือ ระดับของการเรียนรู้ ระดับของความรู้ ภาระงาน ความคาดหวังของครู อายุ เพศ เชื้อชาติ บุคลิกภาพ ระดับของอารมณ์ และความประสงค์ในการเรียนภาษา

กล่าวโดยย่อ ๆ ผู้เรียนซึ่งต้องการความรู้ความก้าวหน้าดูเหมือนว่าจะใช้กลวิธีได้ดีกว่า การให้ภาระงานช่วยในการตัดสินใจเลือกใช้กลวิธี ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้กลวิธีแบบเดียวกันในการเรียนเรียงความ

ผู้เรียนที่มีอายุน้อย อาจใช้กลวิธีที่แตกต่างจากผู้เรียนที่มีอายุน้อย จากการศึกษาเมื่อเร็ว ๆ นี้ แสดงให้เห็นว่า เพศหญิงอาจใช้กลวิธีมากกว่าเพศชาย (Oxford, 1990 : 10 - 13)

กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาและการเป็นนักเรียนภาษาที่ดี

อ็อกฟอร์ด (Oxford, R. 1985 : 3 - 5) กล่าวว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจะเป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้นและใช้กลวิธีในการเรียนรู้หลาย ๆ กลวิธี ซึ่งกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาเปรียบเสมือนการแสดงพฤติกรรมหรือเทคนิค ตัวอย่างเช่น การสนทนาในภาษาเป้าหมายกับคู่สนทนาหรือการสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถเผชิญกับงานที่มีความยาก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกำหนดยุคปัจจุบันนี้กลวิธีเป็นจำนวนมากที่ปรากฏในวงการทางภาษา กลวิธีเหล่านั้นบางที่อาจถูกนำมาใช้ด้วยความพยายามและรู้ตัว ซึ่งจะทำให้การฝึกหัดกลายเป็นเรื่องอัตโนมัติ

รูบิน (Rubin. 1975 : 41 - 51) กล่าวว่านักวิจัยเป็นจำนวนมากได้บรรยายลักษณะของผู้เรียนภาษาที่ดีไว้ดังนี้

1. มีความตั้งใจและเป็นนักเคาท์เม้นท์
2. มีความพยายามที่จะใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
3. ไม่เคร่งครัดในข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในขณะที่เรียน
4. มีความสามารถในการแยกแยะประเภท และวิเคราะห์
5. ปรับปรุงและแก้ไขคำพูดของตนเองและผู้อื่น พร้อมทั้งให้ความสนใจเรื่องความหมายจากการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องกลวิธีการเรียนรู้ภาษาของ Oxford ได้พัฒนาประเภทของ

กลวิธีออกเป็น 6 ประเภทคือ กลวิธีความคิด กลวิธีความรู้สึก กลวิธีสังคม กลวิธีความจำ กลวิธีความรู้ความเข้าใจ และกลวิธีสอนเสริม แต่ละกลวิธีประกอบด้วยกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง ผู้เรียนภาษาที่จะประสบความสำเร็จควรใช้กลวิธีหลาย ๆ อย่าง เช่น ผู้เรียนภาษาที่ดีควรใช้ กลวิธีความคิด เช่น การกำหนดความสนใจ การเตรียมการและการวางแผนการเรียนรู้ การตรวจสอบตนเอง และการประเมินตนเอง กลวิธีความรู้สึก เช่น การลดความวิตกกังวลและการสร้างความมั่นใจแก่ตัวเอง กลวิธีสังคม เช่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น การถามคำถาม และการเข้าใจวัฒนธรรม กลวิธีความจำ เช่น การแบ่งประเภท การใช้จินตนาการ และการทบทวน กลวิธีความรู้ความเข้าใจเช่น การให้เหตุผล การวิเคราะห์ และการสรุปเรื่องราว และกลวิธีสอนเสริม เช่น การเดาความหมายอย่างฉลาด การใช้คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน

พื้นฐานทางด้านวัฒนธรรมและด้านมนุษยชาติ บุคลิกภาพ เพศ จุดประสงค์ในการเรียนภาษาและปัจจัยอื่น ๆ มีอิทธิพลต่อการใช้กลวิธีของผู้เรียน กลวิธีทั้ง 6 นี้เป็นสิ่งที่จำเป็นในการที่จะเรียนภาษาได้ดี

การเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร

หลังจากที่การสอนโดยใช้การแปลและไวยากรณ์เป็นหลัก ตลอดจนการสอนโดยการฟัง-พูด ประสบความสำเร็จแล้ว ก็ได้มีการพัฒนาการสอนเป็นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และแนวทฤษฎีการสอนนี้ได้กระจายไปยังส่วนต่าง ๆ ของโลก จุดสำคัญก็คือ ความสามารถและความเข้าใจในความหมายของการสื่อสาร

โอมักโก (Omaggio, 1986) กล่าวว่า แนวทฤษฎีการสอนนี้ได้กลายเป็นที่สนใจในสหรัฐอเมริกาและได้รับการตีพิมพ์เป็นจำนวนมาก แนวทฤษฎีนี้จะเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยเน้นทักษะทั้ง 4 ทักษะคือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน

หลักสำคัญ 4 ประการ

1. เป้าหมายหลักคือ ความสามารถในการสื่อสาร
2. เกี่ยวข้องกับรูปแบบและข้อผิดพลาด
3. ใช้ภาษาในลักษณะบูรณาการทั้ง 4 ทักษะ
4. ให้ความสำคัญในเรื่องความหมาย ปริบท และการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง

หลักสำคัญดังกล่าว จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น และสามารถเลือกวิธีการเรียนรู้ทางภาษาได้มากขึ้น

ประโยชน์ของหลักสำคัญ 4 ประการ ที่มีส่วนสนับสนุนให้ผู้เรียนเป็นผู้ใช้ภาษาที่ดี

1. เป้าหมายหลัก คือ ความสามารถในการสื่อสาร

ภาษาถือว่าเป็นองค์สำคัญในการสื่อสาร ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาก็คือ การเรียนเพื่อการสื่อสาร ตัวอย่างเช่น การเรียนเพื่อที่จะใช้ภาษาให้เหมาะสมสำหรับการสื่อสารในการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร กิจกรรมต่าง ๆ จะถูกจัดไว้และออกแบบให้เหมาะสมเพื่อสนับสนุนผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการสื่อสาร

คานแนล (Canale, 1980 : 1 - 4) กล่าวถึง ความสามารถในการสื่อสาร

4 ด้านคือ

1. ความสามารถทางด้านไวยากรณ์ หมายถึง ความสามารถในการใช้คำและไวยากรณ์
2. ความสามารถทางด้านสังคมวิทยา หมายถึง ความเข้าใจบริบทในสังคมที่เกิดการสื่อสาร รวมทั้งความสัมพันธ์ของบทบาท ความรู้ที่ช่วยกันค้นคว้าของผู้เรียนและจุดประสงค์เพื่อการปฏิสัมพันธ์

3. ความสามารถในการด้านข้อความต่อเนื่อง หมายถึง การสื่อสารเป็นองค์ประกอบของข้อความของแต่ละบุคคล ในด้านที่ถูกต้อง และมีความหมายที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของข้อความ

ต่อเนื่องหรือเนื้อเรื่อง

4. ความสามารถในการด้านยุทธวิธี หมายถึง การตีความ ยุทธวิธีที่ผู้สื่อสารใช้เพื่อเริ่มสรุปเรื่อง คงเรื่อง เสริมเรื่อง และทวนถวนนำสื่อสาร

กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาบางกลวิธีมีประโยชน์ สำหรับผู้เรียนที่จะพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ตัวอย่างเช่น กลวิธีการคิด เช่น การกำหนดความสนใจ การประเมินตนเอง จะทำให้ผู้เรียนสามารถวางแผน และประเมินผลความก้าวหน้าของตนเองในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลวิธีความรู้สึก จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น กลวิธีสังคม จะช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและเน้นความเข้าใจ ซึ่งคุณลักษณะทั้ง 2 กลวิธีนี้จำเป็นสำหรับผู้เรียนที่จะพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร

นอกจากนี้กลวิธีบางกลุ่มยังช่วยในการพัฒนาความสามารถทางด้านไวยากรณ์ ความสามารถทางด้านสังคมวิทยา ความสามารถทางด้านข้อความต่อเนื่อง และความสามารถทางด้านยุทธวิธี ตัวอย่างเช่น กลวิธีความจำ เช่น การใช้จินตนาการ และการทบทวนโครงสร้าง กลวิธีความรู้ความเข้าใจ เช่น การวิเคราะห์หาเหตุผล การวิเคราะห์ข้อคำ และการวิเคราะห์ความแตกต่าง จะช่วยพัฒนาความสามารถทางด้านไวยากรณ์ได้ดังนี้ กลวิธีสังคม เช่น การถามคำถาม การร่วมมือการทำงานกับเจ้าของภาษาการทำงานกับกลุ่มเพื่อน จะช่วยทำให้เข้าใจวัฒนธรรม ความรู้สึก และช่วยเพิ่มความสามารถทางด้านสังคมวิทยา กลวิธีสอนเสริม เช่น การเดาความหมายในบริบท กลวิธีสังคม เช่น การร่วมมือกันทำงานและการตอบคำถาม จะช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาได้ในสถานการณ์จริง นอกจากนี้ยังช่วยเสริมความสามารถด้านข้อความต่อเนื่อง กลวิธีชดเชย เช่น การเดาความหมายของคำศัพท์ โดยการใช้คำที่มีความหมายเหมือนกัน หรือใช้ท่าทาง เพื่ออธิบายความหมายของสิ่งที่ไม่รู้ เป็นหัวใจสำคัญของความสามารถในการใช้กลวิธี

2. เกี่ยวข้องกับรูปแบบและข้อผิดพลาด

ในกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร ผู้เรียนจำเป็นต้องตัดสินใจในการเลือกรูปแบบที่เหมาะสม รูปแบบบางอย่างจะมีความชัดเจน และได้รับการยอมรับมากกว่าแบบอื่น ๆ แต่ในหลาย ๆ กรณีอาจมีรูปแบบที่มีความเหมาะสมเท่าเทียมกันในการเลือก กลวิธีความรู้ความเข้าใจ

เช่น การวิเคราะห์หาเหตุผล และการวิเคราะห์ความแตกต่าง จะช่วยให้เข้าใจรูปแบบที่เหมาะสม ในขณะที่กลวิธีสังคม จะช่วยให้ผู้เรียนใช้บริบททางสังคมที่เหมาะสม

ในแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจะเป็นที่ยอมรับและถือเป็นเรื่องธรรมดา การประเมินตนเองและการตรวจสอบตนเองเป็นกิจกรรมในกลวิธีการคิด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ข้อผิดพลาดของตนเอง กลวิธีความรู้ลึกจะเกี่ยวข้องกับการลดความวิตกกังวลและยอมรับในความผิดพลาดที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ และสนับสนุนให้ผู้เรียนลองเสี่ยงกับความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้น

3. ใช้ภาษาในลักษณะบูรณาการ 4 ทักษะ

คำว่า "บูรณาการ" ยังใช้กันสับสนอยู่มาก แม้แต่ผู้เชี่ยวชาญทางภาษาอังกฤษมีความเข้าใจว่า การเรียนเพื่อการสื่อสารนั้นหมายถึง ทักษะการพูดเท่านั้น โดยไม่คำนึงถึงทักษะการฟัง การอ่าน และเขียน ดังนั้นการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร ควรจะต้องมีลักษณะบูรณาการ และเกี่ยวข้องกับทักษะทั้ง 4 อย่าง

ในแนวทฤษฎีการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น การสื่อสารจะเกิดขึ้นได้ไม่เพียงแต่ระหว่างผู้ฟังและผู้พูดเท่านั้น แต่จะเกิดระหว่างผู้อ่านและผู้เขียนด้วย แนวทฤษฎีการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะเหล่านี้ และวิธีที่ดีที่สุดก็คือ การเรียนอย่างคล่องแคล่ว ซึ่งจำเป็นสำหรับการใช้กลวิธีในการเรียนรู้

ตัวอย่างเช่น การฟังและอ่านในภาษาใหม่เป็นสิ่งที่ยาก เพราะผู้เรียนไม่สามารถที่จะรู้คำศัพท์ทั้งหมดที่พบ แทนที่จะขมื่อถามครูหรือเปิดพจนานุกรมหาคำศัพท์ทันที ผู้เรียนที่มีทักษะในการเรียนควรใช้การเดาซึ่งเป็นกลวิธีสำคัญในกลวิธีการสอนเสริม ในการพัฒนาความสามารถในด้านการสื่อสารด้านการพูด กลวิธีสังคม เช่น การถามคำถาม และการทำงานร่วมกับกลุ่มเพื่อน และกลวิธีสอนเสริม เช่น การใช้ทำทาง เป็นสิ่งที่จำเป็น ความสามารถในการเขียนจำเป็นต้องใช้กลวิธีความรู้ความเข้าใจ เช่น การวางแผนในการเรียนรู้ และการประเมินตนเอง

4. ความหมาย บริบทและการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง

ในปี ค.ศ. 1971 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางภาษากลุ่มหนึ่ง ได้สำรวจความเป็นไปได้ของการพัฒนาวิชาภาษา ในระบบหน่วยการเรียน แยกหน่วยการเรียนเนื้อหาของภาษาออก

เป็นส่วน ๆ ตามความต้องการของผู้เรียน (Van, EK and Alexander. 1980 : 6)
 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้ได้สำรวจความต้องการของผู้เรียนภาษาชาวยุโรป และศึกษาเอกสาร
 ซึ่งเขียนโดยนักภาษาศาสตร์ชาวบริติช คือ วิลคินส์ (Wilkins. 1976 : 50)

ความหมายเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการสื่อสาร วิลคินส์ ได้เสนอว่า ความหมาย
 ในการสื่อสาร แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ประเภทของความหมายที่เป็นเรื่องราว (National Categories) เช่น
 ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเวลา จำนวน ลำดับที่ สถานที่ ฯลฯ
2. ประเภทของความหมายที่มีลักษณะเชิงหน้าที่ในการสื่อความหมาย (Categories
 of Communicative function) เช่น การขอร้อง ปฏิเสธ การเสนอ การอุทธรณ์ ฯลฯ

ความหมายอาจจะแสดงออกโดยผ่านสิ่งพิมพ์ หรือใกล้เคียงกับสิ่งพิมพ์ สิ่งพิมพ์ทาง
 ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับการสื่อสารทางด้านการสนทนา นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์ หนังสือ
 บทความ การกระจายเสียงทางวิทยุ การออกอากาศทางโทรทัศน์ รายการอาหาร ตารางเวลา
 ใบปิดประกาศ กระดานป้าย และอื่น ๆ ก็เป็นสิ่งที่มีความหมายในภาษา

แครเชน (Krashen. 1982) เชื่อว่าภาษาเป็นพาหนะสำหรับการสื่อความหมาย
 ดังนั้นการรับรู้ภาษาจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อคนเราเข้าใจความหมายต่าง ๆ ในภาษาเป้าหมายแล้ว
 คำศัพท์ก็จะบ่งบอกความหมายของข้อมูลต่าง ๆ

กฎเกณฑ์สำคัญของกลวิธีต่าง ๆ เช่น กลวิธีความรู้ความเข้าใจจะช่วยให้ผู้เรียน
 ได้เข้าใจความหมายของข้อความในภาษา กลวิธีความจำ จะช่วยผู้เรียนภาษาทั้งในด้านการจำ
 สิ่งที่ได้ยินและอ่านและระลึกถึงข้อมูลดังกล่าว กลวิธีสอนเสริม จะช่วยผู้เรียนคาดเดาความหมาย
 ของสิ่งที่อ่าน

ในการเผชิญหน้าสนทนากับคู่สนทนา ผู้เรียนจะได้รับปฏิริยาสะท้อนกลับจากคู่
 สนทนา ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนพิจารณาว่าการสื่อสารนั้นประสบความสำเร็จหรือไม่ ปฏิริยา
 สะท้อนกลับอาจได้รับทั้งคำพูด การแสดงท่าทาง และการแสดงความรู้สึก เช่น ความสงสัย
 ความเข้าใจ ความเพลิดเพลิน ความโกรธ กลวิธีสังคมจะช่วยให้ผู้เรียน เข้าใจและตอบสนอง
 ปฏิริยาสะท้อนกลับเหล่านั้น นอกจากนี้ กลวิธีความรู้สึกยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถลดการเผชิญกับ

ความโกรธ ความวิตกกังวล ในระหว่างการสนทนา

การนำกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษามาใช้ในห้องเรียน

1. เปลี่ยนองค์การของห้องเรียน
2. ใช้กระบวนการสื่อสารที่เป็นจริง
3. ใช้วิธีการเรียนรู้ ที่ก่อให้เกิดความคล่องตัว
4. ใช้ยุทธวิธีการฝึกฝน

1. เปลี่ยนองค์การของห้องเรียน

ในแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารนั้น ควรเปลี่ยนแปลงบทบาทของครู และนักเรียนใหม่ จากการยึดครูเป็นศูนย์กลาง มายึดเป็นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง บทบาทของครูจะน้อยลงโดยเป็นเพียงผู้แนะนำ ผู้ชี้แนะแนวทาง ผู้อำนวยความสะดวก และผู้ให้ความร่วมมือ ครูจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารหลาย ๆ วิธีและสนับสนุนผู้เรียนให้มีความสามารถในการสื่อสารด้วยตนเอง

กาย (Gaies. 1985) กล่าวว่า ในห้องเรียนนักเรียนจะได้รับสนับสนุนให้ทำกิจกรรมคู่หรือกิจกรรมกลุ่มมากขึ้น โต๊ะเก้าอี้สามารถที่จะเคลื่อนย้ายได้ องค์การในห้องเรียน จะต้องถูกเปลี่ยนแปลง ทั้งครูและนักเรียนจะมีความรู้สึกเป็นอิสระมากขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงเปรียบเสมือนเป็นการบังคับให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองมากขึ้น ผู้เรียนสามารถใช้กลวิธีหลาย ๆ อย่าง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของตนเอง เช่น อาจใช้กลวิธีสังคมและกลวิธีสอนเสริมเมื่อพบว่าตนเองอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องการสื่อสาร ผู้เรียนอาจจะเริ่มต้นจากการวางแผน การประเมินผลและการมีส่วนร่วมมากกว่าเดิม

2. ใช้กระบวนการสื่อสารที่เป็นจริง

กิจกรรมการสื่อสารในห้องเรียนมีพื้นฐานมาจาก ช่องว่างของข้อมูล ซึ่งหมายถึง การสื่อสารที่เกิดขึ้นในระหว่างคน 2 คน หรือมากกว่า โดยที่คนใดคนหนึ่งรู้หรือมีข้อมูลบางอย่าง ในขณะที่คนอื่น ๆ ไม่รู้และต้องการที่จะทราบข้อมูล

การเรียนรู้กลวิธีทางภาษาจะช่วยผู้เรียนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมในสถานการณ์

จริง ซึ่งจะพบได้ในห้องเรียน กลวิธีการคิด เช่น การกำหนดความสนใจและการพิจารณาเกี่ยวกับงาน เป็นสิ่งสำคัญที่ควรนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่พบ กลวิธีอื่น ๆ ที่มีประโยชน์ เช่น กลวิธีสอนเสริมทั้งหมดจะช่วยให้ผู้เรียนเดาความหมายจากบริบทเพื่อเพิ่มเติมความรู้ที่ขาดหายไป กลวิธีความรู้ความเข้าใจ เช่นการให้เหตุผลการจำแนกความแตกต่างจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจภาษา กลวิธีสังคม เช่น การถามคำถาม การทำงานกับกลุ่มเพื่อนจะช่วยเหลือผู้เรียนในด้านการหาความจริงของข้อมูลและสนับสนุนการสื่อสาร กลวิธีความรู้ลึก เช่น การใช้ข้อความในทางบวก จะช่วยผู้เรียนในด้านการตัดสินใจและเผชิญกับอุปสรรค

3. ใช้วิธีการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดความคล่องตัว

แนวทางการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น จะเน้นรูปแบบการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความคล่องตัว ซึ่งแตกต่างจากการสอนแบบดั้งเดิม นอกจากนี้ยังเน้นการจัดกิจกรรมซึ่งทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จจากการทำงานกลุ่ม เช่น การใช้กิจกรรมการแก้ปัญหา การอภิปราย ในการอ่านข้อความจากเรื่องราวต่าง ๆ

วิธีการที่ได้ผลในการสนับสนุนการใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาก็คือเกม สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติ คู่มือแบบฝึกหัด บัตรคำชี้แนะ บัตรกิจกรรม

กิจกรรมดังกล่าว จะช่วยเปลี่ยนบทบาทของครู และนักเรียน นักเรียนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้วยตัวเอง นอกจากนี้ยังช่วยลดความวิตกกังวลของนักเรียน และทำให้ความคล่องตัวในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

4. ใช้ทฤษฎีการฝึกฝน

ข้อด้อยที่หลักใหญ่ของการเรียนภาษาของนักเรียนนั้นไม่ได้เน้นความร่วมมือทางด้านความคิด กลวิธีที่เกี่ยวข้องและบุคลิกภาพของการเป็นผู้เรียนภาษาที่ดี ผู้เรียนเหล่านั้นมิได้รู้ถึงความสำคัญของกลวิธีทางภาษาเพื่อที่จะทำให้การเรียนรู้ง่ายขึ้น นักเรียนเป็นจำนวนมากมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการเรียนภาษาในฐานะเป็นกระบวนการที่ลยมาก การมีความคิดว่าคล้ายกับวิชาอื่น ๆ ในโรงเรียน

จากเหตุผลดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่ครูจะต้องพัฒนาให้ผู้เรียนได้รู้และใช้กลวิธีการเรียนรู้ โดยการฝึกฝน ซึ่งครูจะเป็นผู้ให้การฝึกฝน

ยุทธวิธีการฝึกฝนนี้ สามารถกระทำได้โดย การเชื่อมโยงกับการจัดกิจกรรมทางการเรียนภาษา การเล่นเกม และกิจกรรมอื่น ๆ การฝึกฝนควรจะต้องมีการสาธิตให้เห็น เพื่อผู้เรียนจะได้เข้าใจว่า ทำไมกลวิธีจึงเป็นสิ่งสำคัญ และกลวิธีเหล่านี้จะนำไปใช้ได้อย่างไร จะประเมินผลอย่างไร ซึ่งมีขั้นตอนทั้งหมด 8 ขั้นตอน คือ

1. ตัดสินใจเกี่ยวกับความต้องการของผู้เรียนและใช้เวลาให้เกิดประโยชน์
2. เลือกกลวิธี
3. พิจารณาถึงการใช้กลวิธี การฝึกฝน ในลักษณะบูรณาการ
4. พิจารณาการใช้แรงจูงใจ
5. เตรียมอุปกรณ์และกิจกรรม
6. เริ่มต้นขั้นตอนการฝึกฝน
7. ประเมินผลการฝึกฝน
8. ทบทวนสิ่งที่ฝึกฝน

จากยุทธวิธีการฝึกฝนนี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้มากขึ้น ครูจะเป็นผู้ช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคน ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองว่าจะเรียนรู้ได้อย่างไร แม้กระทั่งการเรียนรู้นอกห้องเรียน ในการฝึกฝนนี้ นักเรียนจะสามารถใช้กลวิธีต่าง ๆ

เอกสารเกี่ยวกับสมาธิ

สมาธิ แปลว่า ความตั้งมั่น หรือเรียกว่า สมถะ ความสงบใจ หมายถึง ตั้งไว้ให้มั่นในเรื่องที่ทำการทุกอย่าง ด้วยความสงบใจจากความคิดยุ่งยากสับสนต่าง ๆ

สมเด็จพระญาณสังวร ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับสมาธิไว้ว่า จิตของเราเหมือนดวงไฟ ถ้ามีเครื่องห่อหุ้มอยู่และไม่มีเครื่องรวมแสง ก็จะปรากฏแสงสว่างน้อยและพร่า ถ้านำเอาเครื่องห่อหุ้มออกเสียและมีเครื่องรวมแสง แสงสว่างก็จะมาก และมุ่งไปทางเดียวกันอันเทียบได้กับความตั้งใจที่แน่วแน่ ไม่มีอันตรายของใจต่าง ๆ มารบกวน เช่น ไม่คิดเพลิดเพลน จิตไม่โกรธ ไม่โง่งว่งซึมเศร้า ไม่ฟุ้งซ่าน ไม่กลัดกลุ้ม ไม่ลังเลใจ เมื่อเป็นเช่นนี้จิตใจก็จะมุ่งไปทางเดียวนี้แหละคือ สมาธิ ความตั้งใจพร้อมที่จะทำให้อำนาจประโยชน์ได้ทุกอย่าง จะฟัง จะอ่าน จะเขียน

เล่าเรียนวิชาอะไรก็ได้ทั้งนั้น จะทำงานอะไรก็ได้แต่ขอให้ชี้แนะในทางที่ดีก็แล้วกัน

(สมเด็จพระญาณสังวร. 2522 : 380 - 383)

การฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดสมาธิ มีมากมายหลายวิธี ควรจะเริ่มต้นตั้งแต่ขั้นพื้นฐานขึ้นไป พระราชวรมณีกล่าวไว้ว่า การนั่งนิ่ง ๆ ไม่ใช่การตั้งสมาธิ สมาธินั้นต้องมียึดประกอบเป็น ความแน่นแนบ มั่นคง หนักแน่นของจิตที่จะนำไปใช้ในการทำกิจทุก ๆ อย่าง วิธีฝึกจิตในขั้นสมาธิ เช่น

1. ฝึกให้คนอยู่กับกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ให้มีโอกาสยุ่งกับความชั่ว
2. วิธีเอาความดีเข้า ضم หรือผูกมัดจิตไว้กับสิ่งที่ตั้งงามบางอย่างแบบที่เรียกว่า อุดมคติ
3. ฝึกสมาธิที่เรียกว่า วิปัสสนา คือ ขั้นที่เกิดความรู้แจ้งเห็นจริงจนเปลี่ยนทัศนคติ

เปลี่ยนค่านิยม มีโลกทัศน์ และชีวิตทัศน์อย่างใหม่ได้ (พระราชวรมณี. 2518 : 74 - 75)

ในหลักสูตรสังคมศึกษาเรื่องพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก็ได้มีการแนะนำ วิธีฝึกสติ และสมาธิ ในระดับพื้นฐานเอาไว้หลายอย่าง เช่น พิจารณาลมหายใจเข้า-ออก กระทำดังนี้ ตั้งกายตรงนอสนายไม่เกร็งตัว หายมือทั้งสองวางบนตัก กำหนดรู้ที่ลมหายใจ เข้า-ออก หายใจเข้ารู้ว่าหายใจเข้า หายใจออกก็รู้ว่าหายใจออก บางขณะหายใจเข้า-ออก ยาว บางขณะก็สั้น ก็รู้ชัดว่าจิตของเราอยู่ที่ลมหายใจนี้ ลมหายใจเป็นสิ่งที่เรานำติดตัวไปด้วย ทุกแห่ง และเป็นสิ่งแรกที่ออกไปจากชีวิตของเรา แม้เราอยากให้อยู่กับเรานาน ๆ แต่เราก็ไม่สามารถบังคับลมได้ มันจะหยุดเมื่อใดก็ได้ เมื่อลมหมดชีวิตก็สั้น ภาวนาจะถูกเผาไหม้ หมดไป เราจึงยึดถือร่างกายนี้ไว้ไม่ได้ ภาวนาจะอยู่เพียงชั่วคราว เช่นเดียวกับลมหายใจ พิจารณาเสมอ ๆ บ่อย ๆ ดังนี้ เราจะคลายความยึดถือตัวเราของเราลงได้ (กรมวิชาการ. 2526 : 82)

ลักษณะของจิตที่เป็นสมาธิ

พระราชวรมณี (2529 : 830) อธิบายถึงลักษณะของจิตที่เป็นสมาธิไว้ว่าจะต้องมี ลักษณะแข็งแรง มีพลังมาก ราบเรียบสงบเหมือนกับน้ำในสระนิ่ง ไส้กระจ่างมองเห็นได้ชัด นุ่มนวล ควรแก่งาน ไม่เครียด ไม่กระต้าง ไม่วุ่น ไม่ขุ่นมัว ไม่สับสน ไม่เร่าร้อน ไม่กระวนกระวาย ซึ่งสอดคล้องกับที่ วรศักดิ์ วรธมโม (2525 : 22 - 23) กล่าวถึงจิตที่เป็นสมาธิว่าจะต้อง

ประกอบด้วยจิตที่บริสุทธิ์ปราศจากสิ่งรบกวน มีความมั่นคงของอารมณ์ ไม่วอกแวก จิตมีความว่องไวในการทำงาน ระดับของจิต สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับธรรมดาสามารถเกิด ความตั้งใจ ระดับกลางทำให้เกิดความสงบจิตแน่วแน่สมองโปร่งระดับสูงจิตเกิดจากความเมตตา เกิดปัญญา มหาภูมิพรราชวิทยาลัย (2522 : 184) ได้อธิบายระดับของสมาธิในระดับ ชนิทสมาธิ ว่าเป็นสมาธิที่เกิดขึ้นเพียงชั่วขณะหนึ่งทีคนทั่วไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ในชีวิตประจำวันให้ได้ผลดี หรือใช้เป็นจุดเริ่มต้นในการเจริญวิปัสสนา สมาธิระดับนี้สามารถ บรรเทาความว้าวุ่น ความฟุ้งซ่านของจิตได้ สมาธิระดับชนิทสมาธิอาจเกิดขึ้นโดยบุคคลนั้น ไม่รู้ตัวว่ากำลังมีสมาธิ ซึ่งถ้าบุคคลได้ฝึกอย่างสม่ำเสมอจนจิตเป็นสมาธิจะมีผลต่อร่างกาย ส่วนระดับอุปจารสมาธิหรือที่เรียกว่าสมาธิจวนจะแน่วแน่ เป็นสมาธิที่สามารถระงับนิวรณ์ได้ สมาธิระดับอุปจารสมาธินี้จะต้องเกิดก่อนที่จะเกิดในระดับอัปปนาสมาธิ (ญาณ) บุคคลที่มีความพยายามในการฝึกจิตให้เป็นสมาธิระดับอัปปนาสมาธินี้ จะมีความสามารถในการควบคุม อารมณ์ จิตเป็นสมาธิไม่ซัดส่าย ไม่สนใจในสรรพสิ่งใด ๆ ที่อยู่รอบข้าง กล่าวคือ ได้ยินเหมือน ไม่ได้ยิน เห็นเหมือนไม่เห็น (นงเยาว์ ชาญณรงค์. 2525 : 11 - 13)

วิทย์ วิศทเวทย์ และเสฐียรพงษ์ วรรณปก (2526 : 70 - 73) ได้กล่าว ถึงประโยชน์อันมหาศาลของจิตที่เป็นสมาธิ ดังนี้

1. ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

- 1) ทำให้จิตใจสบาย มีความผ่อนคลาย และสงบสุข เพราะมิได้กังวลถึงอดีต มิได้เพื่อฝันถึงอนาคต เป็นอยู่ในปัจจุบันขณะนั้นเท่านั้น
- 2) ทำให้มีความว่องไวกระฉับกระเฉง ไม่ซึมเซา ตื่นตัวอยู่เสมอ รู้เท่าทันสถานการณ์ ระมัดระวัง รู้จักเลือกตัดสินใจให้เหมาะสมแก่สถานการณ์ และตระหนักชัดถึงความมุ่งหมายของการกระทำของตน
- 3) มีความเพียรพยายาม แน่วแน่ในจุดมุ่งหมายและต้องสัมพันธ์กับ "ปัญญา" คือ ต้องรู้ชัดเจนว่า จะพยายามไปเพื่ออะไร อย่างไรด้วย ทำให้จิตใจมั่นคงหนักแน่น มีความไฝ่ผลสัมฤทธิ์อยู่เสมอ
- 4) มีประสิทธิภาพในการทำงาน งานสำเร็จด้วยความเรียบร้อย เพราะใจ

ไม่เลื่อนลอยไปสู่เรื่องราวอื่น

2. ประโยชน์ของสมาธิในการพัฒนาบุคคลที่เห็นได้ชัด

- 1) ทำให้มีความเข้มแข็ง หนักแน่น มั่นคงทางกายและจิตใจ
- 2) ทำให้มีสุขภาพจิตดี
- 3) เกื้อกูลแก่สุขภาพร่างกายและรักษาโรคบางอย่างได้ โรคทางกายบางอย่างอาจหายได้โดยไม่ต้องรักษา เพราะสมาธิเป็นโอสถรักษาโรคทางจิตได้ เมื่อใจสงบปลอดโปร่งโล่งเบา จากแรงดึงดูดของกิเลส สุขภาพจิตที่ดี ก็พลอยเกื้อกูลให้สุขภาพกายดีขึ้น

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับสมาธิ

โรจน์รุ่ง สุวรรณสุทธิและคนอื่น ๆ (2526 : 1 - 44) ได้ศึกษาวิจัยถึงผลของการฝึกสมาธิแบบอนาปานสติว่า สามารถช่วยในด้านการศึกษามากน้อยเพียงใด โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาแพทย์ปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2513 - 2514 จำนวน 32 คน เป็นชาย 20 คน หญิง 12 คน มีอายุระหว่าง 19 - 23 ปี ให้มาทำการฝึกสมาธิเป็นเวลา 20 สัปดาห์ ๆ ละ 5 วัน ๆ ละ 50 นาที พบว่า นักศึกษาแพทย์มีความตั้งใจเรียนสูงขึ้นกว่าเดิม คิดเป็นร้อยละ 62 รักการเรียนมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 31 ตอบว่ามีประโยชน์ต่อการเรียน คิดเป็นร้อยละ 65 มีส่วนน้อยที่ตอบว่าเบื่อการเรียน คิดเป็นร้อยละ 6 และเมื่อคะแนนการสอบเป็นรายบุคคลในวิชากายวิภาคศาสตร์ พบว่า กลุ่มที่ฝึกสมาธิแบบอนาปานสติมีผลการเรียนดีขึ้น กว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึก คิดเป็นร้อยละ 15.62 ส่วนในวิชาสรีรวิทยา มีคะแนนดีขึ้นกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกหัดเล็กน้อย แต่เมื่อใช้ Digit Symbol ทำการทดสอบ พบว่านักเรียนรู้ที่ฝึกสมาธิแบบอนาปานสติความจำ และความคล่องแคล่วในการทำงานดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ฝึกอย่างชัดเจน ส่วนด้านจิตใจเมื่อใช้แบบสอบถาม พบว่า ความหงุดหงิด จุกจิก โกรธง่าย คิดเป็นร้อยละ 85 ที่ตอบว่าจิตเบาสบาย คิดเป็นร้อยละ 50 ในด้านสุขภาพ พบว่านักศึกษาที่รับการฝึกสมาธิแบบอนาปานสติมีการเจ็บป่วยน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึก เพราะความเจ็บป่วยมีความสัมพันธ์กับความสงบทางจิต นอกจากนั้นผลจากการตรวจคลื่นสมอง ยังพบว่ามีความราบเรียบต่างกับคลื่นสมองในช่วงขณะตื่นและหลับ ซึ่งผลจากการฝึกสมาธิแบบอนาปานสติยังทำให้จิตใจสงบ รู้สึกเบาสบาย

เป็นสุข คิดเป็นร้อยละ 40.6

อวยชัย โจนันันดรกิจ (2526 : 68 - 70) ได้ศึกษาวิจัยผลของการฝึกอานาปานสติต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2525 - 2526 ที่มีอายุระหว่าง 17 - 20 ปี จำนวน 71 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่ได้รับการฝึกอานาปานสติ จำนวน 20 คน กลุ่มที่นั่งหลับตา จำนวน 18 คน และกลุ่มที่กิจกรรมปกติ จำนวน 33 คน โดยนักศึกษาทั้ง 3 กลุ่ม ได้รับการทดสอบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้วยแบบทดสอบ THE DEFINING ISSUES TEST (D.I.T) ระยะเวลาและหลังการทดลองห่างกัน 8 สัปดาห์ ๆ หนึ่ง จะทำการทดลอง 5 วัน ๆ ละ 60 นาที เมื่อสิ้นสุดการทดลองทั้ง 3 กลุ่มพบว่า กลุ่มที่ได้รับการฝึกสมาธิแบบอานาปานสติมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่ากลุ่มที่นั่งหลับตา และกลุ่มที่มีกิจกรรมปกติ และพบอีกว่ากลุ่มที่ฝึกสมาธิแบบอานาปานสติมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าก่อนทำการทดลอง

นิเชษฐ์ จัปจิต (2534 : 95 - 96) ได้ศึกษาผลการเจริญสมาธิก่อนเริ่มเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เจตคติทางวิทยาศาสตร์ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบพุทธวิธีแสวงหาอริยสัจตามแนวพระเทพเวที พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ด้านความรู้ความจำ ด้านความเข้าใจ ทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน ส่วนด้านการนำไปใช้ของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน เจตคติทางวิทยาศาสตร์ด้านความมีเหตุผลของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน ส่วนความละเอียดถี่ถ้วนและความมานะบากบั่น ความใจกว้าง ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านความกระตือรือร้น และด้านความซื่อสัตย์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน ส่วนด้านการตั้งสมมติฐานด้านการกำหนดและควบคุมตัวแปรด้านการทดลองและด้านการตีความหมายของข้อมูลและลงข้อสรุปของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน ความคงทนในการเรียนรู้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ด้านความรู้ความจำ ความเข้าใจ และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ด้านการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน ส่วนความคงทนในการเรียนรู้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์

ด้านการนำไปใช้ เจตคติทางวิทยาศาสตร์ด้านความละเอียดถี่ถ้วนและความมานะบากบั่น
 ด้านความมีเหตุผล ด้านความใจกว้าง ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านความกระตือรือร้น
 ด้านความซื่อสัตย์ และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านการตั้งสมมติฐาน ด้านการกำหนด
 และความคุมตัวแปร ด้านการทดลอง ด้านการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุปของกลุ่มทดลองกับ
 กลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

ชาลี หวานน้ำ (2530 : 86) ได้ทดลองเจริญสมาธิแบบอานาปานสติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนที่เจริญสมาธิ
 สูงกว่านักเรียนที่ไม่เจริญสมาธิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดริสคอลล์ (อำพล สงวนศิริธรรม. 2518 : 47 ; อ้างอิงมาจาก Driscall.
 n.d.) ได้ทำการศึกษาผลของการเจริญสมาธิของนักเรียนโรงเรียนมัธยมอีสต์เชสเตอร์
 (Eas Chester Public School) นิวยอร์ก พบว่า การเจริญสมาธิมีประโยชน์ต่อการเรียน
 มาก โดยช่วยในการปรับปรุงการเรียนรู้นักเรียนได้ดีขึ้น และช่วยให้ความสัมพันธ์ระหว่าง
 นักเรียนด้วยกันดีขึ้นด้วย

จากงานวิจัยที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การเจริญสมาธิมีผลต่อการพัฒนาความสามารถทาง
 การเรียนรู้นักเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา
 ด้านกลวิธีความรู้สึก นำเอาการทำสมาธิเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 จึงน่าจะส่งผลให้ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนดีขึ้น

เอกสารเกี่ยวกับเพลง

บทบาทที่สำคัญของดนตรีต่อเยาวชนนั้น วิทยุ การวัดนาตริกุล (2528 : 7) กล่าวว่า
 ไว้ดังนี้ "จะเห็นได้ว่า ศิลปินและผู้มีใจรักดนตรีมักจะเป็นบุคคลที่อ่อนหวาน มีความละเอียดอ่อน
 มีเมตตาธรรม มีความสุขุมลึกซึ้ง รักหมั่นตะกล้ำแสดงออกในทางที่ดี ดังนั้น ดนตรีจึงเป็นเครื่อง
 หล่อหลอมชีวิตจิตใจให้เป็นคนดี และมีบทบาทสำคัญต่อเยาวชนของชาติอย่างมหาศาล"

นอกจากนี้ ดนตรียังมีบทบาทสำคัญต่อวงสังคมของมนุษย์เช่นกัน ดัง สุตใจ ทศพร
 (2526 : 1 - 3) ได้กล่าวว่า " ดนตรีเป็นสิ่งที่ทำให้ใจเบิกบาน ร่าเริงแจ่มใส ที่ใดมี

เสียงดนตรี ที่นั้นก็เต็มไปด้วยไมตรีจิตมิตรภาพ ดนตรีจึงมีบทบาทสำคัญต่อวงสังคมมนุษย์โดยทั่วไป และมีอิทธิพลต่ออารมณ์ของมนุษย์เราเป็นอันมาก ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า มนุษย์กับดนตรีเป็นของคู่กัน และดนตรีเป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องการจะขาดไม่ได้"

เนื่องจากว่า ในชีวิตประจำวันของคนเรานั้น ดนตรีหรือเพลงเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับ อารมณ์และความรู้สึกของมนุษย์อยู่ตลอดเวลา เพราะเสียงเพลงช่วยให้ผ่อนคลายความยากลำบาก ในแต่ละวันได้ดี เมื่อมนุษย์ตระหนักว่า ดนตรีมีผลต่ออารมณ์ของคนเรา ก็น่าจะนำมาใช้ในการบำบัดสุขภาพทั้งกายและใจได้บ้าง ดังที่ เมียร์ (อรอนงค์ อินทรจิตร. 2527 : 6 ; อ้างอิงมาจาก Meer. 1984 : unpagged) ได้กล่าวถึงคุณค่าของดนตรีในการบำบัดรักษาว่า

ดนตรี คือ ยารักษาโรคที่มีพลังอำนาจมหาศาล และถ้าถูกนำมาใช้อย่างชาญฉลาด จะสามารถเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มพูนคุณค่าให้กับชีวิตได้ สำหรับบุคคลที่ไม่สามารถติดต่อกับโลกภายนอกตัวเขา เราก็สามารถก้าวไปถึงเขาได้ โดยใช้ดนตรีเป็นแนวทาง กล่าวโดยสรุปว่า ดนตรีจะช่วยระบายอารมณ์และสามารถคลี่คลายปัญหาได้ ช่วยให้สุขภาพคนเรา ดีขึ้นนอกจากนี้ยังค้นคว้าทั่ว โลกต่างมีหลักฐานยืนยันว่า ดนตรีมีประโยชน์มาก สำหรับแพทย์ มีตัวอย่างการทดลองนำดนตรีมาใช้ลดความเจ็บปวด เช่นที่โรงพยาบาลในมอนทรีออล แคนาดา และในโปแลนด์ เมื่อคนไข้มีอาการทางประสาทได้รับการบำบัดทางดนตรีแล้ว สามารถลดยาแก้ปวดลงถึงครึ่งจำนวน การค้นพบยังระบุด้วยว่า ดนตรีช่วยการทำงานของกระเพาะในการย่อยอาหารได้ดี นอกจากนี้ยังช่วยให้คนไข้คล่องตัวขึ้นและเร็วขึ้น คนไข้หนักก็ฟื้นคืนสภาพเร็วกว่าปกติ เมื่อได้รับการกระตุ้นด้วยเสียงเพลง

ผลการวิจัยที่สอดคล้องกับคำกล่าวของ เมียร์ ก็คือ การศึกษาของเมล์ (Mays. 1979 : 1878 - A) ในเรื่องการใช้ดนตรีรักษาโรคจิตประสาทประเภทซึมเศร้า โดยได้ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน จากศูนย์สุขภาพจิตของมหาวิทยาลัยยอร์กเคีย ได้ทดลอง 3 วิธี คือ การใช้คำปรึกษาอย่างเดี่ยว ฟังอย่างเดี่ยว และให้คำปรึกษาร่วมกับการฟังดนตรี จากหลักฐานที่ได้จากการวิเคราะห์ที่สามารถมองเห็นได้และจากการประเมินผลของผู้ป่วยเอง ซึ่งให้เห็นว่า ผู้ป่วยทั้ง 5 มีพัฒนาการที่ดีขึ้น จากระดับความซึมเศร้าหลายระดับพัฒนาไปสู่ระดับที่ไม่มี ความซึมเศร้าเหลืออยู่จนกระทั่งระดับที่มีความสุข การเปลี่ยนแปลงความนับถือตนเองนั้น

ผู้ป่วย 4 คน เพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในขณะที่คนที่ 5 อยู่ในระดับเดิม แต่ทั้ง 5 คนรายงานว่า ระยะที่ใช้ดนตรีร่วมกับการรักษานั้นช่วยเขาได้มากที่สุด

นอกจากนี้ยังมีการทดลองนำดนตรีไปใช้ประโยชน์ในวงการอุตสาหกรรมได้ ดังผล การศึกษาของ เฮฟเนอร์ (Hepner. 1966 : 151) ซึ่งทดลองนำดนตรีไปใช้ในวงการ อุตสาหกรรม พบว่า เสียงดนตรีเป็นสิ่งที่ทำให้ผ่อนคลายความตึงเครียด และเพิ่มผลผลิตใน โรงงานมากขึ้น และจากการสำรวจความเห็นของคณงาน ปรากฏว่า

ร้อยละ 79.5 เห็นว่า เสียงดนตรีทำให้ทำงานได้เพลิดเพลิน

ร้อยละ 75.4 เห็นว่า ทำให้ความเบื่อหน่ายจากงานที่ทำซ้ำ ๆ ซาก ๆ หดไป

ร้อยละ 77.4 เห็นว่า ช่วยให้มีชีวิตชีวายิ่งขึ้น

ร้อยละ 70.0 เห็นว่า ช่วยการปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น

ร้อยละ 44.0 เห็นว่า ลดความเหน็ดเหนื่อย

ร้อยละ 42.3 เห็นว่า ผ่อนคลายความตึงเครียด

จะเห็นได้ว่า ดนตรีนั้น สามารถมีอิทธิพลแม้กระทั่งในวงการอุตสาหกรรม

กล่าวโดยสรุปแล้ว จะเห็นว่าดนตรีนั้นมีประโยชน์มีอิทธิพลต่อวงการต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าด้านการบันเทิง ด้านโฆษณา ซึ่งเราพบเห็นได้ในชีวิตประจำวันแล้ว ทางการแพทย์ ทางการอุตสาหกรรม ทางการศึกษาต่างก็ตื่นตัวเล็งเห็นความสำคัญของดนตรีและได้นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแพร่หลาย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย

ได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการนำเพลงและดนตรีมาใช้ในการเรียนการสอน ในสาขาวิชาต่าง ๆ หลายวิชาด้วยกัน เช่น

สมศักดิ์ ชำนาญกิจ (2523 : 39) ได้ทดลองใช้บทเพลงประกอบการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนที่เรียนภาษาไทย โดยมีบทเพลงประกอบการสอน มีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนสูงกว่า นักเรียนที่ไม่ใช้บทเพลงประกอบการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้สรุปความคิดเห็นของครูในการใช้บทเพลงประกอบการสอนในระดับประถมศึกษาปีที่ 3 4 และ 5 ว่า

1. บทเพลงช่วยเราใจให้เด็กเกิดความสนใจในบทเรียนยิ่งขึ้น
2. เด็กสนุกสนานในการเรียน
3. เด็กจำเนื้อหาสาระในบทเรียนได้ดี
4. เด็กได้รับความรู้เกี่ยวกับศัพท์ดีขึ้น

โสภา ท่าเรือพลี (2525 : 38) ได้ทดลองใช้บทเพลงประกอบการสอนภาษาไทย กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองอยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีทัศนคติในทางบวกต่อการเรียนภาษาไทย

ยุพิน นิธิกุล (2522 : 7) ได้รวบรวมความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้บทเพลงประกอบการสอนคณิตศาสตร์ ปรากฏผลที่น่าสนใจดังนี้

1. บรรยากาศในชั้นเรียนสนุกสนาน	84.90 %
2. รู้สึกสนุกสนานมีชีวิตชีวา	80.73 %
3. ไม่เบื่อหน่ายบทเรียน	79.17 %
4. สนใจบทเรียนยิ่งขึ้น	75.52 %
5. คณิตศาสตร์เป็นวิชาที่สนุก	66.15 %
6. อยากเรียนคณิตศาสตร์มากขึ้น	66.15 %
7. เข้าใจบทเรียนดีขึ้นกว่าเดิม	61.98 %
8. อยากร้องเพลงประกอบทุกเพลง	54.17 %

เอกสารเกี่ยวกับการทำงานร่วมกับผู้อื่น

สำหรับกลวิธีสังคมจะเน้นการเรียนแบบร่วมมือซึ่งถือว่าเป็นวิธีเรียน ไม่ใช่วิธีสอน ใช้ในการเสริมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น แต่จะใช้นั้นวิธีสอนไม่ได้ ครูต้องสอนต่อไป (Slavin, 1990 : 23) และนักเรียนก็เรียนต่อไปโดยวิธีเรียนแบบร่วมมือ

การเรียนแบบร่วมมือนั้น นักเรียนจะเกิดความคิดหรือทำมาเองไม่ได้ ครูต้องเป็นผู้เริ่ม เป็นผู้นำมาฝึกให้นักเรียนใช้ ครูต้องเป็นผู้มีความรู้ในเรื่องการนำวิธีการเรียนแบบร่วมมือมาใช้

ในห้องเรียนของตนเป็นอย่างดี การทดลองการเรียนการสอนแบบร่วมมือของนักศึกษาต้องใช้
เวลาประมาณ 2 - 3 ปี จึงจะสามารถใช้วิธีสอนแบบร่วมมือประมาณ

60 % ของเวลาสอนตน (Edwards and Stout. 1990 : 38 - 41)

ก่อนที่จะจะนำการเรียนการสอนแบบร่วมมือมาใช้ในห้องเรียนนั้น ชั่วโมงแรก ๆ
ครูต้องฝึกขบวนการกลุ่มหรือทักษะทางสังคมในการทำงานร่วมกับเป็นกลุ่มของนักเรียนเสียก่อน
เช่น การยิ้ม การให้กำลังใจ การใช้สายตา การลูบหลัง และอื่น ๆ เพื่อให้เด็กนักเรียนเกิด
ความรู้สึกไว้วางใจ ยอมรับ และร่วมมือซึ่งกันและกันมากขึ้น (Johnson and Johnson.
1990 : 29 - 33) เมื่อนักเรียนผ่านขั้นนี้ไปแล้วจึงจัดเด็กเข้ากลุ่มให้ทำงานร่วมกัน การจัดเด็ก
เข้ากลุ่ม ถ้าเป็นกลุ่มเล็กก็อาจจะจัดกลุ่มละ 2 คน เด็กโตอาจจะจัดกลุ่มละ 3 - 5 คน
โดยทั่วไปนิยมจัดกลุ่มละ 4 คน มีเด็กเก่ง 1 คน เด็กอ่อน 1 คน และเด็กปานกลาง 2 คน
(Brandt. 1990 : 8 - 11) การจัดกลุ่มการเรียนแบบร่วมมือนี้ ยังมีอีกหลายวิธีแต่ละวิธี
มีประโยชน์แตกต่างกัน ดังนี้ (Kagan. 1968 : 12- 15)

1. เวียนเทียน (Roundrobin) เป็นวิธีที่ครูให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสเสนอ
อะไรสักอย่างต่อชั้นทุกคนทีละคน เช่น แสดงความคิดเห็น เล่านิทาน แนะนำตนเอง และอื่น ๆ
วิธีนี้มีประโยชน์ในการสร้างความเป็นกันเอง ความรักหมู่ รักคณะและสร้างทีมงาน
(teambuilding)

2. ถอยเข้ามุม (Corner) นักเรียนกลุ่มหนึ่งหรือหลายกลุ่มก็ได้ ถอยเข้าไปอยู่มุมห้อง
ฟังและบันทึกการอภิปรายของนักเรียนที่อยู่กลางห้อง แล้วรายงานผลต่อชั้น วิธีนี้มีประโยชน์ใน
การให้นักเรียนได้ฟังแนวความคิดอื่นที่ต่างไปจากของตนใช้กับการอภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง
การแก้ปัญหา ความคิดเกี่ยวกับค่านิยม การตั้งสมมติฐาน และการสรุปผลลงลอยได้ก็คือ ทำให้นัก
เรียนทราบและยอมรับความคิดเห็นอื่น ๆ และรู้จักเพื่อนร่วมชั้นดีขึ้น (Classbuilding)

3. การเล่นเกมแบบ (Match mine) ให้นักเรียนกลุ่มหนึ่งเรียงวัตถุ เช่น
เรียงวัตถุบนกระดานหมากรุก หรือแผ่นตารางที่คล้าย ๆ กัน แล้วบอกให้นักเรียนเรียงให้
เหมือนกันโดยไม่ให้ดู ให้ทำตามคำบอกเท่านั้น วิธีนี้ใช้ประโยชน์ในการฝึกทักษะในการสื่อสาร
(Communication building) ฝึกทักษะการใช้คำพูดและการละเล่นบท เพราะเด็กต้อง

เปลี่ยนกันเป็นผู้บอก

4. เรียงหมายเลข (Numbered head together) ครูให้หมายเลขนักเรียน
ทุกกลุ่มเช่น หมายเลข 1 2 3 และ 4 เป็นต้น ครูถามคำถามให้เด็กปรึกษากัน เพื่อให้แน่ใจ
ว่าทุกคนในชั้นรู้คำตอบ แล้วครูบอกให้หมายเลขที่ต้องการในกลุ่มที่ต้องการตอบ วิธีนี้ใช้ทบทวน
ความรู้และความเข้าใจในบทเรียน และทบทวนก่อนสอบ จะทำให้นักเรียนจดจำได้แม่นยำยิ่งขึ้น

5. บัตรคำช่วยจำ (Colo-code Co-op Cards) เป็นวิธีการที่ฝึกให้เด็กจดจำ
ข้อมูลเช่น ในวิชาเลขคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ให้แม่นยำยิ่งขึ้น โดยให้เด็กเล่นเกม
โดยใช้บัตรคำตอบที่แต่ละกลุ่มไปเตรียมมาก่อน ครูอาจจะเป็นผู้ถามเอง หรือให้กลุ่มที่เตรียมมา
เป็นผู้ถาม และมีการให้คะแนนกลุ่มที่ตอบถูกต้องตามเฉลย แต่ต้องให้โอกาสกลุ่มปรึกษาและ
ช่วยเหลือกันในการตอบเมื่อตอบถูกต้องก็มีการปรบมือชมเชยประโยชน์ที่ได้คือ จดจำข้อเท็จจริงได้มาก
เกิดกำลังใจและส่งเสริมการช่วยเหลือกัน

6. ตรวจกันเอง (Pairs Check) เด็กแต่ละกลุ่ม (4 คน) จับคู่กันเป็น 2 คู่
แต่ละคู่ให้คนหนึ่งทำแบบฝึกหัดอีกคนคอยช่วย เมื่อทำได้ 2 ข้อแล้วเปรียบเทียบกับคำตอบกับ
อีกคู่หนึ่งในกลุ่มเดียวกัน แล้วเปลี่ยนคนทำต่อไปใหม่จนจบแบบฝึกหัด มีประโยชน์ในการฝึกทักษะ
การช่วยเหลือกันการตรวจงานกันเองและเป็นกำลังใจในการทำงานอีกด้วย

7. สัมภาษณ์ 3 ขั้น (Three Step Interview) เด็กในกลุ่มจับกัน 2 คู่
แต่ละคนถามเพื่อนเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังเรียน เช่น ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทกลอน เรื่องที่อ่าน
หรือการสรุปบทความเป็นขั้นที่ 1 แล้วเปลี่ยนคนตอบมาเป็นคนถาม เป็นขั้นที่ 2 หลังจากนั้นก็
พละกันเล่าให้กลุ่มฟังว่าเพื่อนพูดอะไรบ้าง เป็นขั้นที่ 3 วิธีนี้ส่งเสริมการมีส่วนร่วม การฟัง
และการแสดงความคิดเห็น ตลอดจนการพัฒนาความคิดรวบยอดด้วย

8. การอภิปรายคู่ (Think Pair Share) ให้นักเรียนสลับคู่กันภายในกลุ่ม
ต่างคนต่างคิดเกี่ยวกับหัวข้อหรือคำถามของครู อภิปรายคู่กับของตน แล้วรายงานต่อชั้นเรียน
วิธีนี้ใช้กับบทเรียนที่ต้องการ สรุปความ ตั้งสมมติฐาน อนุมาน อุปมาน และการประยุกต์
ผลทางสังคมก็คือ การมีส่วนร่วม และการพัฒนาความคิดรวบยอด

9. เครือข่ายความคิด (Team Word-Webbing) แต่ละกลุ่มเขียนแนวความคิดหลัก

และองค์ประกอบย่อยของความคิดหลัก พร้อมกับแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักกับ องค์ประกอบบนแผ่นกระดาษเป็นหลักของแผนภูมิความรู้ วิธีนี้ใช้ในการวิเคราะห์ความคิดหรือ ผลออกไปสู่องค์ประกอบย่อย ทำให้เกิดความเข้าใจความเกี่ยวพันอันซับซ้อนระหว่างความคิด และองค์ประกอบต่าง ๆ หรือระหว่างผลกับเหตุหลายประการ แล้วเสนอต่อชั้นหรือส่งครู ในทางสังคมแล้วทำให้เด็กรู้จักบทบาทที่ตัวตนจะเล่นมากขึ้นวิธีนี้ช่วยในการพัฒนาแนวความคิด เช่นเดียวกับวิธีที่ 7 - 8

10. รอบโต๊ะ (Roundtable) ครูถามคำถามให้คนที่ 1 ตอบคำถามข้อที่ 1 คนที่ 2 ตอบข้อที่ 2 คนที่ 3 ตอบข้อที่ 3 และคนที่ 4 ตอบข้อที่ 4 ลงบนกระดาษแต่ให้มีการปรึกษากันได้ หลังจากนั้นจึงมีการตรวจจากเฉลยของครู วิธีนี้เหมาะสมที่จะใช้กับการประเมินความรู้เก่า ทบทวนความรู้ความจำ ถ้าเป็นงานก็ให้เด็กทำคนละส่วน ประโยชน์ทางสังคมก็คือทุกคนมี โอกาสทำและเป็นการสร้างทีมงานด้วย

11. วงกลมซ้อน (Inside-Outside Circle) ให้นักเรียนนั่งหรือยืนเป็นรูปวงกลม 2 วง จำนวนเท่ากัน คนวงในหันหน้าออก คนวงนอกหันหน้าเข้าคนอยู่ตรงกันจับคู่กัน เมื่อครูถาม คำถามทั้ง 2 คน คำถามต่อไปครูให้เปลี่ยนคู่ ทำอย่างนี้ต่อไป วิธีนี้ใช้บทเรียนที่ต้องการตรวจสอบ ความเข้าใจ ทบทวนความรู้เก่า ทำให้นักเรียนมีโอกาสสนทนาและปรึกษาเพื่อนแทนทุกคน

12. เพื่อนร่วมงาน (Partner) เด็กในกลุ่มจับคู่กันไปปรึกษากับอีกคู่ในกลุ่มอื่นแล้ว นำความรู้ที่ได้มาปรึกษากับอีกคู่ในกลุ่มเดิมของตน วิธีนี้เหมาะกับการสอนบทเรียนใหม่ การพัฒนา แนวความคิด และเพิ่มความจำและเด็กมีโอกาสนึกทักษะการสื่อสาร และการนำเสนอข้อมูลด้วย

13. สะสมความรู้ (Jigsaw) นักเรียนในกลุ่มไปทำงานแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งกับ กลุ่มอื่นที่ไม่ซ้ำกัน เมื่องานเสร็จกลับเข้ามาในกลุ่มเดิม แล้วสอนเพื่อนในสิ่งที่ตนได้รู้มา ทำให้ ทั้งกลุ่มได้รับความรู้เพิ่มเติมโดยเท่าเทียมกัน วิธีนี้ใช้กับการเรียนความรู้ใหม่และทบทวน ความรู้เก่าเป็นวิธีที่ส่งเสริมให้เด็กพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในฐานะเท่าเทียมกัน

14. ร่วมมือร่วมกลุ่ม (Co-op Co-op) นักเรียนแต่ละกลุ่มทำผลงานซึ่งผลงานนั้น แต่ละคนมีส่วนในการทำอย่างชัดเจน แล้วทั้งกลุ่มนำเสนอต่อชั้น บรรยายภาคีในส่วนที่ตนได้ กระทำวิธีนี้เหมาะกับบทเรียนที่มีความซับซ้อน ต้องใช้ข้อมูลจากหลายแหล่ง วิธีนี้ใช้ในการ

วิเคราะห์ประเมินผล ประยุกต์และสังเคราะห์ ประโยชน์ทางสังคมก็คือสร้างความตกลงกันได้ และพัฒนาทักษะการนำเสนอผลงาน

ครูควรฝึกทักษะการใช้วิธีการจัดนักเรียนในวิธีเรียนแบบร่วมมือทั้ง 14 แบบ อย่างดี และสามารถใช้ได้คล่องแคล่วในการสอนคาบหนึ่งก็สามารถใช้ได้หลายวิธีที่เหมาะสมกับเนื้อหา และสภาวะนั้น ๆ เพราะวิธีสอนแบบร่วมมือให้ประโยชน์ทางด้านวิชาการ ด้านสังคมและเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของเด็กด้วยวิธีเรียนแบบทั้งชั้นนั้น (Whole-Class question-answer) ครูถามเด็กยกมือตอบ ครูชี้ 1 คน ถ้าตอบถูกเด็กคนอื่นก็ตั้งใจ แต่มีคน ผิดหวังอีกมากมายที่ไม่มีโอกาสตอบ เด็กอ่อน ๆ มักจะเฉยเสียมากกว่า เพราะอย่างไรก็สู้ เด็กเก่งไม่ได้ วิธีนี้ส่งเสริมการแข่งขันดีกว่าความร่วมมือ สังคมเราต้องการการทำงาน แบบร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน ในขณะที่เดียวกันครูก็ควรให้งานแบบรายบุคคลด้วยเมื่อสอน แบบร่วมมือ เพราะสังคมปัจจุบันนี้เราต้องทำงานได้ทั้งเป็นกลุ่มและตัวคนเดียว ครูควรให้เด็ก เปลี่ยนกลุ่มทุก ๆ 2 - 4 เดือน เพื่อเป็นการฝึกทักษะทางสังคมอย่างกว้างขวาง

เอกสารเกี่ยวกับความจำ

ในเรื่องของการจำ มีผู้ให้ความหมายของการจำไว้หลายความหมายด้วยกัน เป็นต้นว่า กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528 : 238) กล่าวว่า การจำ หมายถึง ความสามารถ สะสมประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม แล้วสามารถถ่ายทอด ออกมาในรูปของการระลึกได้ (Recall) หรือการจำได้ (Recognition)

ทวี ท่อแก้ว (2517 : 70) กล่าวว่า การจำ คือ การที่ร่างกายสามารถจะคิด แสดงอาการ หรือพฤติกรรมที่เคยเรียนมาแล้วภายหลังที่ทอดทิ้งไว้ชั่วระยะเวลาหนึ่ง โดย ไม่ได้กระทำ หรือแสดงอาการอย่างนั้นออกมา

กระบวนการแห่งความจำ การที่บุคคลจะจดจำสิ่งใดนั้น เราอาจแยกพฤติกรรมออกเป็น ส่วน ๆ ได้ 4 ส่วน คือ (ทวี ท่อแก้ว. 2517 : 71)

1. บุคคลย่อมเรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง
2. บุคคลย่อมสะสมสิ่งที่เรียนรู้ไว้ในระบบประสาท

3. เมื่อบุคคลจำเป็นต้องใช้หรือมีสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งมากระตุ้นสิ่งที่ได้สะสมไว้จะถูกนำออกมา

4. การที่บุคคลนำความรู้ ความเข้าใจเก็บไว้ออกมาใช้ บุคคลก็สามารถที่จะแสดงพฤติกรรมซ้ำเดิมที่กระทำมาแล้วอีก

ส่วนประกอบของความจำ ความจำน่าจะมีส่วนใหญ่อำคัญอยู่ที่สมองของคน และมีองค์ประกอบอื่น ๆ บ้างเป็นต้น ในที่นี้จะเสนอความคิดกว้าง ๆ ว่าความจำน่าจะมาจากสิ่งต่อไปนี้

1. เซลล์ประสาทหรือสมอง แคนรับความรู้สึกลึกซึ้งของคนนั้นอยู่ที่สมองจึงน่าจะมีลักษณะบางอย่างของประสาทที่สามารถในการจำ และความจำน่าจะมีความสัมพันธ์กับเขาวงกตอยู่เหมือนกันจะเท็จจริงอย่างไรจะพิจารณาดู แต่ส่วนอื่น ๆ ก็มีอิทธิพลในการจำอีกไม่แพ้เรื่องเซลล์ประสาทหรือสมอง

2. ความตั้งใจอันแน่วแน่ นักรียนผู้ใดหมั่นท่องบ่น อุตสาหรณยายาม สามารถจะทำความจำยืนนานอยู่ได้ คือ การฝึกฝนทุกวันนี้เอง

3. ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน การเรียนที่ผู้เรียนมีความเข้าใจ มีความหมายต่อผู้เรียนทำให้ผู้เรียนจดจำได้ดีกว่าการเรียนโดยไม่เข้าใจ เพราะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายเกลียดชัง มีเจตคติไม่ดีต่อการเรียนติดตามมาด้วย

4. การใช้ประสาทสัมผัสมาก ๆ บ่อเกิดความจำอีกทางหนึ่ง คือ ผู้เรียนได้กระทำในหลายอย่างเช่น การเรียนภาษา นอกจากการพูดแล้วยังได้เห็น ได้ยิน และได้กระทำอาการเคลื่อนไหวอีกก็จำได้ดี

5. ความจำจากการใช้กล้ามเนื้อ จะเป็นความจำที่มีความคงทนถาวรมากไม่ลืมง่าย ๆ เช่น คนที่ขับขีจักรยาน แม้จะทิ้งไปสักสิบปี เขาก็ไม่ลืม ลักษณะการทำอย่างนั้นและแสดงออกมาง่ายมาก

ชนิดของการจำ ความจำสามารถแบ่งออกเป็น 5 ชนิด

1. การระลึกได้ (Recall) หมายถึง การที่บุคคลสะสมพฤติกรรมหรือสิ่งที่เรียนรู้แล้วสามารถนำออกมาใช้ได้อย่างถูกต้อง เช่น เคยเรียนบทท่องจำก็สามารถท่องได้อีก

2. การจำได้เมื่อพบเห็น (Recognition) หมายถึง การที่บุคคลสามารถที่จะแสดง

พฤติกรรมได้อีกเมื่อเรารู้สิ่งนั้นมาปรากฏเฉพาะหน้า เช่น เมื่อเราระลึกว่าคน ๆ นั้นเราเคยรู้จัก

3. การจำเหตุการณ์และรายละเอียด (Reintegration) หมายถึง การที่บุคคลพบกับสิ่งเร้าบางอย่าง แล้วบุคคลนั้นจะระลึกถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านมาแล้วได้ โดยมีการระลึกย้อนหลัง วาดภาพใหม่ เช่น พบเพื่อนร่วมชั้นคนหนึ่งทำให้ระลึกถึงตอนที่เรียนอยู่ชั้นเดียวกันว่ามีเหตุการณ์อะไรบ้าง เป็นต้น

4. การเรียนรู้ซ้ำ (Relearning) หมายถึง การที่บุคคลได้เรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งมาแล้วเมื่อเรียนครั้งต่อไปจะกระทำได้เร็วกว่าครั้งแรกเพราะมีความจำจากครั้งแรกเหลือเก็บไว้ เช่น การท่องสูตรคูณครั้งแรก และครั้งที่สองจะจำได้ดั่งขึ้น

5. การจำโดยความเคยชินหรือที่เรียกอีกอย่างว่า "การจำแบบนกแก้ว" คือเพียงแต่จำคำต่าง ๆ ได้ แต่ไม่มีความหมายของคำนั้น ๆ เช่นเดียวกับการเรียนการสอนของคนเรา บางเรื่องแม้จะจดจำได้จริง แต่หาสาระจากเรื่องราวนั้นไม่ได้เลยในการสอน ครูควรหลีกเลี่ยงไม่ให้เด็กจำแบบนี้นัก

ระบบความจำของมนุษย์

ระบบความจำของมนุษย์นั้นสามารถแบ่งออกเป็น 3 ระบบ คือ (ชัยพร วิชชาวสุ,

2520 : 399)

1. ระบบความจำจากการรู้สึกสัมผัส (Sensory Memory) หมายถึง การคงอยู่ของความรู้สึกสัมผัสดังจากที่เสนอสิ่งเร้าสิ้นสุดลง การสัมผัสด้วยอวัยวะสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้นและผิวหนัง หรือส่วนใดส่วนหนึ่ง

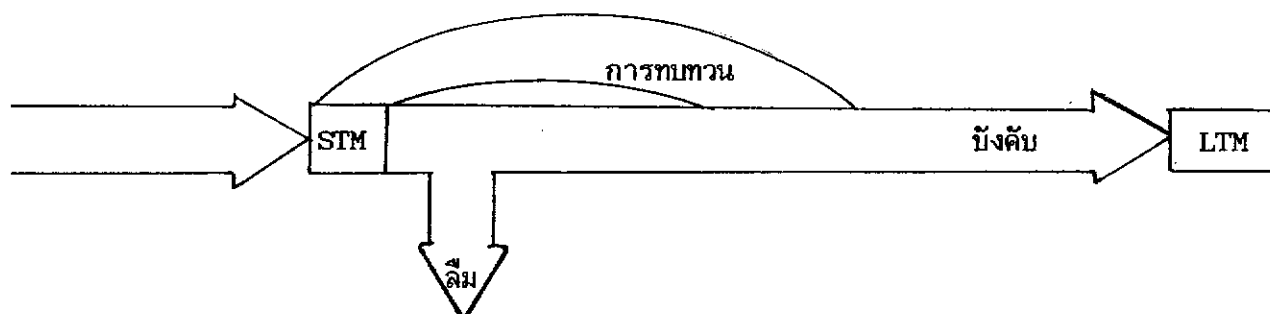
2. ระบบความจำระยะสั้น (Short-term Memory) เรียกย่อว่า STM คือความจำหลังการเรียนรู้เป็นความจำที่คงอยู่ในระยะเวลาสั้น ๆ ที่ตั้งใจจำหรือจดจ่อสิ่งนั้นเท่านั้น เมื่อไม่ได้ใส่ใจในสิ่งเหล่านั้นแล้วความจำก็จะเลือนหายไป

3. ระบบความจำระยะยาว (Long-term Memory) เขียนย่อว่า LTM คือความจำที่คงทนถาวรมากกว่าความจำระยะสั้น ไม่ว่าจะทิ้งระยะเวลาไว้เนิ่นนานเพียงใด ถ้าเมื่อต้องการรื้อฟื้นความจำนั้น ๆ จะระลึกออกมาได้ทันทีและถูกต้อง ระบบความจำระยะยาวนี้

เป็นระบบความจำที่มีคุณค่ายิ่ง เป็นความหมายหรือความเข้าใจในสิ่งที่ตนรู้สึก เป็นการตีความ
 จินตนาการกับประสบการณ์เดิม ความสนใจและความเชื่อของแต่ละคน

ทฤษฎีการจำการลืม

เป็นการอธิบายกระบวนการต่าง ๆ ในระบบความจำระยะสั้น (STM) และระบบ
 ความจำระยะยาว (LTM) แอดครินสัน และซึฟฟริน เป็นผู้สร้างทฤษฎีขึ้นมา (ชัยพร วิชชาวุธ.
 2520 : 71 - 72) ซึ่งมีใจความว่า ระบบความจำระยะสั้นเป็นระบบความจำชั่วคราว
 สิ่งใดก็ตามถ้าอยู่ในความจำระยะสั้นจะต้องได้รับการทบทวนอยู่เสมอ มิฉะนั้นแล้วความจำก็จะ
 สลายตัวไปอย่างรวดเร็ว การทบทวน เป็นการป้องกันมิให้ความจำสลายตัวไปจากความจำระยะสั้น
 ถ้าสิ่งใดก็ตาม ถ้าอยู่ในความจำระยะสั้นเป็นเวลานาน สิ่งเหล่านั้นก็จะมีโอกาสฝังตัวในความจำ
 ระยะยาวได้มาก และจะติดอยู่ในความจำตลอดไป ดังภาพประกอบที่ 7

ภาพประกอบ 7 แสดงทฤษฎีการจำการลืม

ทั้งความจำระยะสั้นและความจำระยะยาวจะเกิดหลังจากการเรียนรู้หรือรับรู้ผ่านไปแล้ว เราใช้ความจำระยะสั้นสำหรับการจำเพียงชั่วคราว ความจำระยะยาวเป็นความจำที่คงทนถาวร กว่าความจำระยะสั้น เราจะไม่รู้สึกในสิ่งที่อยู่ในความจำระยะยาว แต่เมื่อต้องการหรือมีสิ่งใด มาสะกิดใจก็สามารถรื้อฟื้นขึ้นมาได้ กล่าวโดยสรุป ความจำระยะยาวคือ ความคงทนในการจำ นั้นเอง ซึ่งหมายถึง การคงไว้ซึ่งความรู้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง หลังจากการเรียนรู้ไปแล้ว สิ่งสำคัญนี้จะช่วยให้เกิดความคงทนในการจำ อาจสรุปได้เป็น 2 ประการ คือ

ประการแรก ได้แก่ ลักษณะความสัมพันธ์หรือความต่อเนื่องของประสบการณ์ที่จะทำให้ เกิดการเรียนรู้

ประการสอง ได้แก่ การทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้วเสมอ และการศึกษาทบทวน สิ่งที่ทำได้อีกแล้วซ้ำอีกจะช่วยให้ความจำถาวรยิ่งขึ้น

ช่วงระยะเวลาที่ความจำระยะสั้นฝังตัวกลายเป็นความจำระยะยาว หรือความคงทนใน การจำประมาณ 14 วัน หลังจากที่ได้ผ่านการเรียนรู้ไปแล้ว (ชัยพร วิชชาวุธ. 2519 : 125)

ความสัมพันธ์ของการเรียนรู้กับการจำ

ชัยพร วิชชาวุธ (2520 : 36 - 37) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ และการจำ

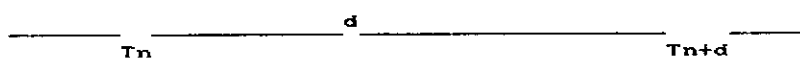
ไม่อาจแยกออกจากกันได้ ในการศึกษาการเรียนรู้ "ความจำ" ต้องเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยและในการศึกษาความจำ "การเรียนรู้" ก็มักจะเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้น การหาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้กับความจำได้ดังนี้

T_n การเสนอสิ่งเร้าเมื่อเวลา = n

$T_n + d$ การทดสอบเมื่อเวลา $n + d$

d ระยะเวลาระหว่างการเสนอสิ่งเร้าและการทดสอบ

ลำดับขั้นของเหตุการณ์ซึ่งสามารถเขียนเป็นเส้นกราฟได้ ดังนี้

ระยะเวลา d จะมีระยะเวลาเท่าใดก็ได้ แต่ค่าคงที่ d จะไม่มีค่าเท่ากับ 0 เพราะว่าการทดสอบจะต้องทำหลังจากการเสนอสิ่งเร้าไปแล้ว

ดังนั้น การทดสอบ $T_n + d$ จะเป็นการทดลองผลที่เกิด T_n (การเรียนรู้) และการคงอยู่ของผลการเรียนรู้ที่ $T_n + d$ ซึ่งสามารถทดสอบการเรียนรู้ จึงมีความจำรวมอยู่ด้วยทุกครั้ง

ดังนั้น ในการฝึกความจำโดยทั่วไปจะให้ผู้รับการทดลองประสบสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่งที่ T_n แล้วปล่อยให้เวลาผ่านไปโดยอาจจะมีการสอดแทรกในช่วงระยะเวลา d แล้วทดสอบที่ $T_n + d$ แต่การศึกษาความจำแตกต่างจากการศึกษาเรียนรู้ อยู่ที่จุดมุ่งหมายของการศึกษา ในการศึกษาความจำเราต้องทราบว่าระยะ d และกิจกรรมสอดแทรกในช่วงเวลา d มีผลต่อที่เกิดจาก T_n อย่างไร หากผลของ T_n เป็นการเรียนรู้ การทดสอบความจำก็คือ การทดสอบว่าผลการเรียนรู้อยู่คงอยู่หรือไม่

กล่าวโดยสรุป การศึกษาการเรียนรู้มุ่งผลที่เกิดจาก T_n ว่าทำให้เกิดพฤติกรรมที่ $T_n + d$ เปลี่ยนไปหรือไม่ ส่วนการศึกษาความจำที่มุ่งการทรงไว้ซึ่งผลที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือการประสบสิ่งเร้าที่ T_n และให้ความสำคัญต่อ d และกิจกรรมแทรกมากกว่า การศึกษาการเรียนรู้

การนำทฤษฎีการจำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

1. ครูควรจัดบทเรียนที่มีความหมายต่อเด็ก ให้เด็กได้ทราบจุดประสงค์ในการเรียน
2. ครูควรจัดประสบการณ์โดยตรงให้เด็กมากที่สุด ควรใช้อุปกรณ์การสอนและให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

3. ครูควรจัดการเรียนการสอนให้มีความแปลกใหม่ที่น่าสนใจ
4. ครูควรจัดเนื้อหาในการสอนให้เป็นตอน ๆ ให้พอเหมาะอย่ามากเกินไป
5. ควรให้เด็กมีเวลานักผ่อนหลังจากที่เรียนเรื่องหนึ่ง ๆ แล้ว
6. ควรให้มีการทบทวนและฝึกอยู่เสมอและควรทำให้มากพอ
7. การสอนของครูควรให้นักเรียนได้เข้าใจแจ่มแจ้งจริง ๆ
8. จัดกระบวนการสอนให้เป็นหมวดหมู่ มีระเบียบ มีความต่อเนื่อง
9. ตารางการสอนควรพิจารณาให้รอบคอบว่า ควรจัดอย่างไร เวลาใด
10. ครูควรแนะนำวิธีการเรียนที่ได้ผลดีให้แก่เด็ก

(อบรม สนิทบาล. ม.ป.ป. : 142)

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการคิด

ภาษากับความคิด

ภาษาเป็นเครื่องมือของความคิด เราจะคิดอะไรเราคิดเป็นภาษา และเราถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษา ความคิดที่เราถ่ายทอดออกมาก็คือ เรื่องราว ข่าวสาร อาจเป็นข้อเท็จจริง เหตุผล อารมณ์ ความรู้สึก ความเชื่อ ความคิดเห็น ความต้องการ หากคนเราไม่มีภาษาเพื่อใช้สื่อความคิดแล้ว คนเราจะคิดอะไรได้ไม่มากความคิดจะสับสน ภาษาจึงเป็นสื่อของความคิด และทำให้มนุษย์คิดเรื่องราวต่าง ๆ เกิดความเจริญก้าวหน้าสามารถถ่ายทอดความคิดไปยังบุคคลอื่นได้

ภาษาจึงมีอิทธิพลของความคิดมนุษย์ และเป็นตัวอิทธิพลของการรับรู้และการแสดงออกของพฤติกรรม ภาษากับความคิดจะแยกกันไม่ได้ เพราะภาษาเป็นตัวกำหนดความคิดช่วยให้มนุษย์คิดเรื่องราวต่าง ๆ ลำดับความคิดออกมาเป็นระเบียบแล้วสื่อความคิดออกมาให้ผู้อื่นทราบ

ภาษาเป็นเครื่องมือของการรับรู้ความคิด ซึ่งเป็นเครื่องมือของการสื่อสารที่สำคัญ บุคคลจะรับรู้ความคิดซึ่งกันและกันได้ดีต้องใช้ภาษาเป็นเครื่องมือของการสื่อสาร จากภาษาที่ใช้ไม่ตรงกัน การรับรู้ทางภาษาไม่ดี จะเกิดการขัดข้องในการสื่อสาร ผู้คนส่งความคิดออกไปผู้รับรับความคิดคลาดเคลื่อน หรือบกพร่อง ความคิดที่ส่งออกไปอาจแปรเปลี่ยนได้

ภาษาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ภาษาจะไปกระตุ้นให้พฤติกรรมของบุคคลหรือเลวก็ได้ขึ้นอยู่กับผู้ใช้ภาษา ภาษาจะไปเร้าหรือกระตุ้นพฤติกรรมของผู้รับสารให้เกิดอารมณ์รัก หึงชอบ โกรธพอใจ ไม่พอใจ ภาษาจึงมีอิทธิพลต่อความรู้สึกและอารมณ์ แม้แต่ตัวมนุษย์เอง คิดเป็นภาษา คิดจะไปกระตุ้นอารมณ์ของตัวเองได้ ทำให้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ เช่นเดียวกัน

ดังนั้น การสอนภาษาจึงต้องคำนึงถึงความคิด ต้องสอนให้รู้จักคิด และใช้ถ้อยคำในการสื่อสาร การใช้ถ้อยคำจึงเป็นสิ่งสำคัญทำให้เกิดความสมหวังหรือผิดหวัง ซึ่งเกิดจากกระบวนการคิดทั้งสิ้น

กระบวนการคิด

สิ่งที่มนุษย์ต่างกับสัตว์ทั้งหลายก็คือ มนุษย์รู้จักคิดและคิดอย่างมีเหตุผล ส่วนสัตว์คิดไม่เป็น การที่มนุษย์รู้จักคิดทำให้มนุษย์รู้จักปรับปรุงภาวะต่าง ๆ ให้ดีขึ้น รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

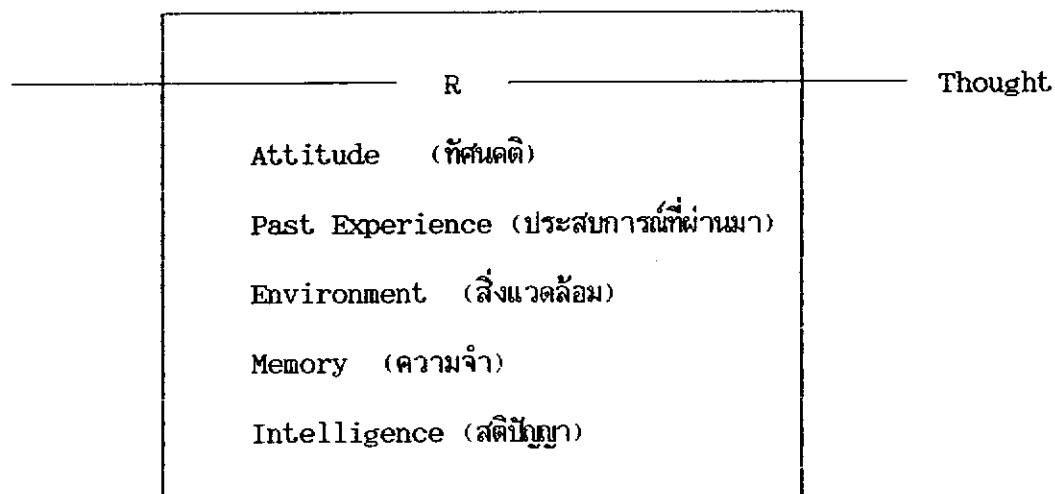
การคิดเป็นผลสะท้อนของความเชื่อ ความคิด การตัดสินใจของคนเรา การคิดเป็นสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจของคนเราเป็นการทำงานของสมอง ในทางจิตวิทยาแล้วการคิดเป็นการรวบรวมการเรียนรู้ในอดีตที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อสภาพปัจจุบัน คนเราจะคิดอะไรได้ต้องใช้การเรียนรู้ในอดีต การสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ แล้วแสดงความคิดออกมาต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง การคิดจึงเป็นกระบวนการจำ ต้องมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งนั้นและทัศนคติต่อสถานการณ์นั้น แล้วนำข้อมูลต่าง ๆ มาพิจารณาถ่วงถอยเป็นความคิดออกมา การคิดจะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างความจำ สติปัญญา การรับรู้สภาพแวดล้อม และประสบการณ์ในอดีต

การคิดต้องมีสิ่งเร้ามากระตุ้นให้คิด อาจเป็นเสียงพูด ภาพ สัญลักษณ์ อย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่อคนเรารับรู้การกระตุ้นจะเกิดความคิด การคิดจะออกมาใน 5 ลักษณะ คือ

1. คิดแบบระลึกได้จากความทรงจำ

2. คิดแบบแก้ปัญหาเมื่อมีปัญหาให้คิด
 3. คิดแบบเหตุผล เกิดความวิพากษ์วิจารณ์ เกิดการวิเคราะห์
 4. คิดแบบสร้างสรรค์ เกิดความคิดเป็นจินตนาการ
 5. คิดแบบหยั่งรู้ เกิดความคิดแวบขึ้นมาเกิดแนวทางใดแนวทางหนึ่งอย่างชัดเจน
- ไม่ว่าจะเกิดความคิดแบบใด ตัวผู้คิดจะต้องมีประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นมาก่อน

ผู้คิดจะคิดเป็นภาษา มีการจัดลำดับเรื่องราว นำข้อมูลมารวบรวมจัดลำดับแยกแยะข้อมูลเป็นหมวดหมู่ เชื่อมโยงกับข้อมูลใหม่ หรือสภาพแวดล้อม เป็นความคิดใหม่ขึ้นมา

ภาพประกอบ 8 แสดงองค์ประกอบของกระบวนการคิด

ประเภทของความคิด

รูปแบบของความคิดแบ่งออกได้ดังนี้

1. การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analysis Thinking)
2. การคิดเชิงตรรกะ (Logical Thinking)

3. การคิดเชิงหยั่งรู้ (Intuitive Thinking)

4. การคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

1. การคิดเชิงวิเคราะห์ เป็นกระบวนการที่มีขั้นตอน เป็นการศึกษาที่มีลักษณะเป็นเหตุผล แบ่งได้เป็น 2 อย่าง คือ

1) Inductive Thinking การคิดโดยการสังเกต สัมผัส แล้วรวมเป็นกฎเกณฑ์

2) Deductive Thinking เป็นคิดโดยนำกฎเกณฑ์หรือทฤษฎีไปอธิบายหรือสร้างข้อมูลสมมติฐาน

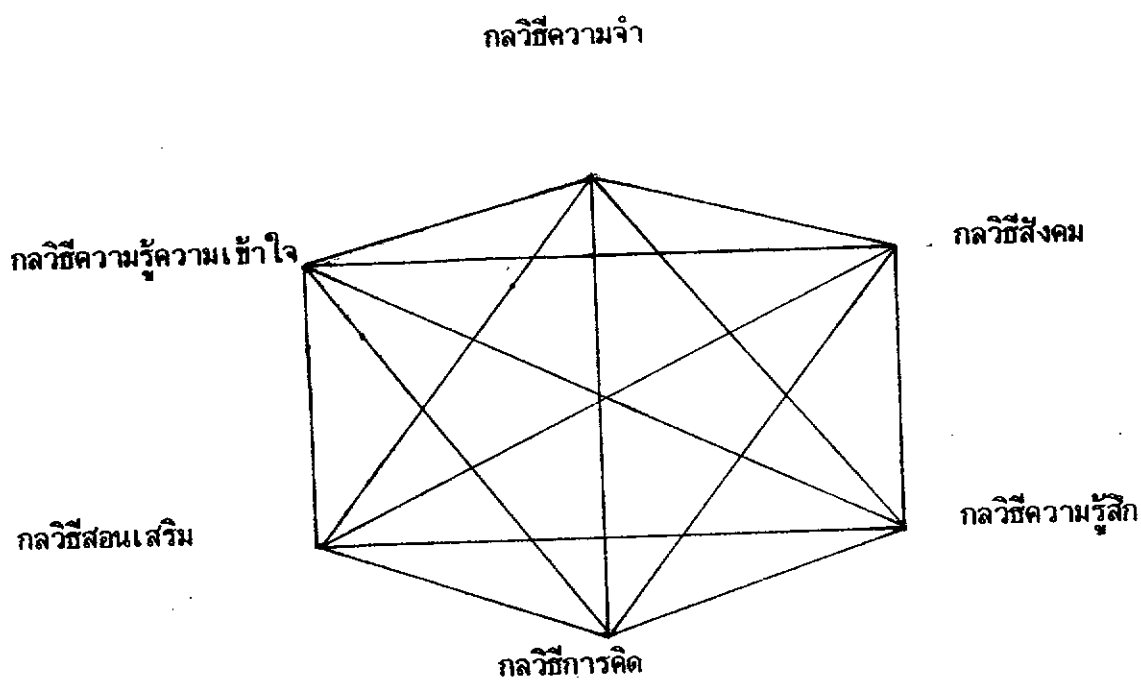
การคิดเชิงวิเคราะห์ ผู้คิดสามารถอธิบายหรือบรรยายสรุปได้ว่า ผลสรุปจากกระบวนการคิดของเรามีมาและสามารถอนุมานได้อย่างไร

2. การคิดเชิงตรรกะ เป็นการศึกษาที่ใช้เหตุผล จำแนกข้อเท็จจริงจากการคิดเห็น การพิจารณาตามลำดับของความสอดคล้องและความต่อเนื่องของกระบวนการให้เหตุผล

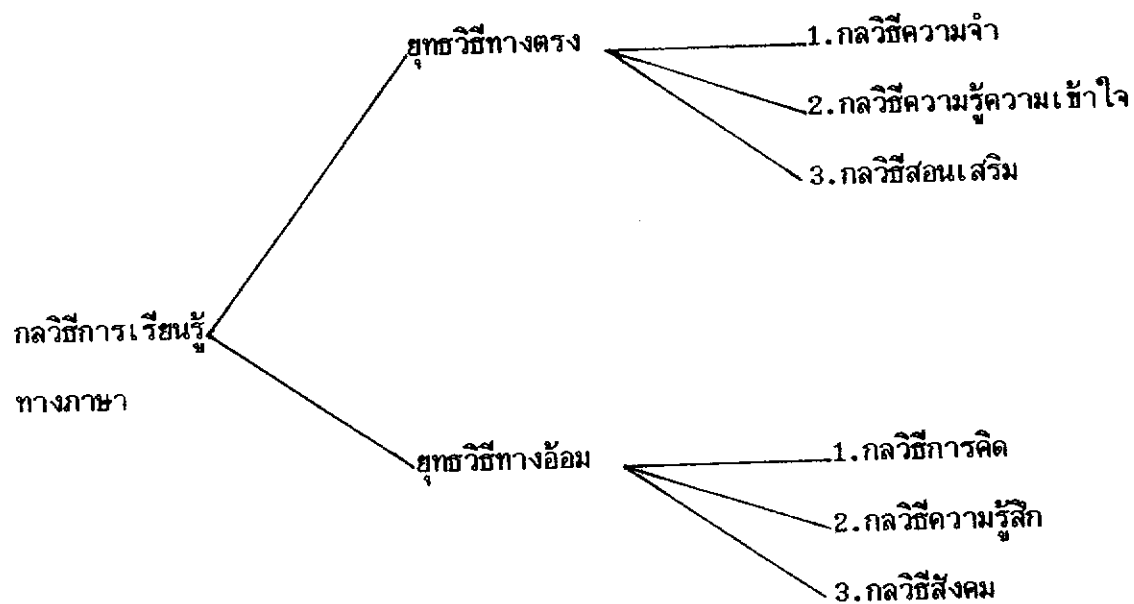
3. การคิดเชิงหยั่งรู้ เป็นการศึกษาที่มีพลังของการสร้างสรรค์ เป็นการศึกษาที่ไม่มีขั้นตอนเหมือนการควบคุมของสมองเป็นความคิดที่คนครุ่นคิดหาคำตอบขณะนั้น ได้คำตอบขึ้นมาทันที การคิดแบบหยั่งรู้นี้ จะต้องอาศัยประสบการณ์ ความเข้าใจระดับสูงได้แก่ เข้าใจความคิดรวบยอด หลักการทฤษฎีมาประกอบกัน

4. การคิดเชิงสร้างสรรค์ เป็นคิดค้นหาความสัมพันธ์ใหม่ ทำให้ได้ความรู้ใหม่หรือข้อมูลใหม่ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ การแก้ปัญหาใหม่ การคิดแบบสร้างสรรค์จะเริ่มจากการเก็บสะสมความรู้และข้อมูลเพื่อเป็นการแก้ปัญหา ค้นหาความสัมพันธ์ของข้อมูลกับปัญหา หาแนวทางในการแก้ปัญหาและลงมือกระทำ คนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จะเป็นคนที่มีความละเอียดอ่อน รอบคอบ และมีความยืดหยุ่นได้ชอบทำงานใหม่ ๆ และแปลก ๆ อยู่เสมอ (บรรเทา กิตติศักดิ์. 2534 : 1 - 3)

ในการเรียนรู้ภาษาโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาที่ประกอบด้วยกลวิธี 6 ประเภท คือ กลวิธีความจำ กลวิธีความรู้ความเข้าใจ กลวิธีสอนเสริม กลวิธีความคิด กลวิธีความรู้สึก และกลวิธีสังคม ซึ่งทั้ง 6 กลวิธีนี้จะต้องมีความสัมพันธ์กันดังแผนภูมิ

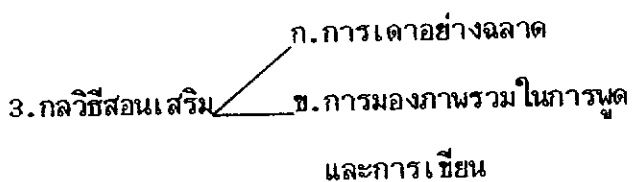
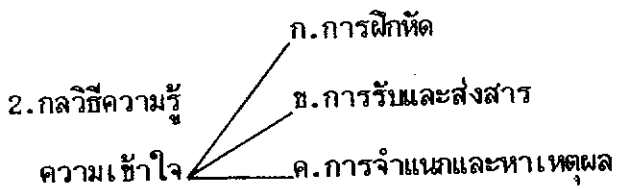
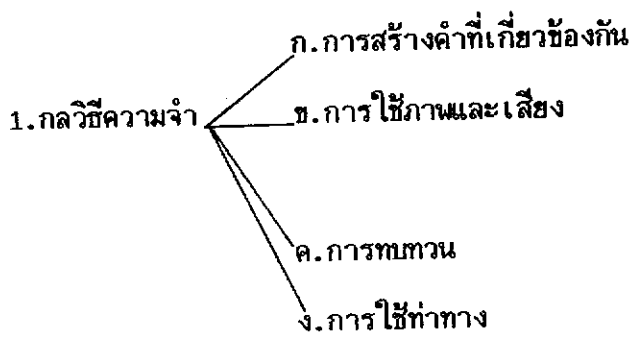

ภาพประกอบ 9 แสดงความสัมพันธ์ของกลวิธีทั้ง 6 ชนิด

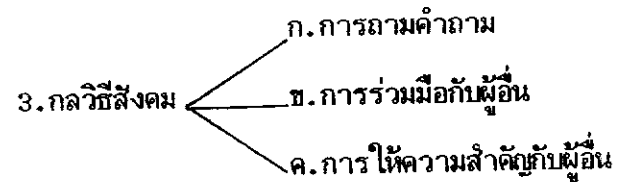
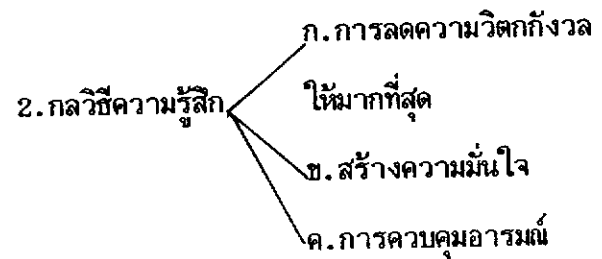
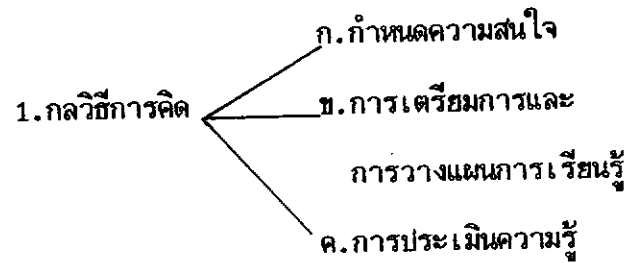

ภาพประกอบ 10 แสดงภาพรวมของยุทธวิธี

ยุทธวิธีทางตรง

ยุทธวิธีทางอ้อม

ภาพประกอบ 11 แสดงถึงการแบ่งยุทธวิธีเป็น 2 ประเภท, 6 กลุ่ม แสดงรายละเอียดของแต่ละกลุ่ม

5. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนโดยกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาในประเทศไทย

สำหรับในประเทศไทยยังไม่มีผู้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสอนโดยกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา มีบางท่านที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนที่อิงกลวิธีการคิด

วิภาดา อิงคนารถ (2531 : 8 - 9) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสอนให้นักเรียนได้ใช้กลวิธีที่เรียกว่า Concept formation ซึ่งเป็นการสอนให้เกิดแนวความคิดในการอ่านถ้อยคำเป็นวิธีสอนที่อิงกลวิธีอภิปัญญา โดยประกอบด้วยขั้นตอนการเรียนการสอน

4 ขั้นตอน ได้แก่

1) ขั้น phrase reading เป็นการอ่านข้อความในแต่ละประโยคของบทอ่านในลักษณะเป็นหน่วยคำหรือวลี

2) ขั้น semantic expectancy เป็นการฝึกการสร้างคำถามและหาคำตอบ

3) ขั้น Concept formation เป็นการวิเคราะห์ย่อหน้าของเรื่องที่อ่าน ให้ได้เป็นกลุ่มความคิดใหญ่ ๆ

4) 2 SQE เป็นเทคนิคการอ่านที่ช่วยให้ผู้อ่านอ่านเรื่องที่มีความยาวหลาย ๆ ตอนได้อย่างรวดเร็ว โดยใช้เวลาในการทดลอง 1 ภาคเรียน ในแต่ละชั้น ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีอภิปัญญา Concept formation ในการอ่านภาษาอังกฤษมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นและมีทัศนคติต่อการอ่านอีกด้วย

มนทกานติ พลเยี่ยม (2532 : 58) ได้ทำการศึกษาวิจัย โดยใช้กลวิธีเช่นเดียวกับวิภาดา อิงคนารถ โดยใช้ชื่อว่า กลยุทธ์ในการสร้างแนวคิด ในการสอนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุดรวิทยานุกูล จังหวัดอุดรธานี ใช้เวลาทดลอง 1 ภาคเรียน จากผลการทดลองพบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยกลยุทธ์การสร้างแนวคิดกับนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เชียมจิต บุณย์โคคา (2533 : 9) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีการสอนที่อิงแนวทฤษฎีอภิปัญญา ใช้เวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ ผลการ

ทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนทั้งอรรถกถาอรรถกถาและนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนโดยกลวิธีทางภาษาในต่างประเทศ

โรเบิร์ตต้า ลาวิน (Lavine. 1989 : 91 - 106) ได้ศึกษาผลการเรียนของนักเรียนที่เรียนภาษาสเปน จำนวน 22 คน โดยกลวิธีทางด้านความรู้สึก กลวิธีสังคม กลวิธีอรรถกถา กลวิธีสอนเสริม และกลวิธีความจำ ประกอบการเรียนการสอน ผลปรากฏว่าการเรียนของนักเรียนดีขึ้นนักเรียนมีความวิตกกังวลน้อยกว่าเดิมและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มมากกว่าเดิม

มาเรีย มาเทอร์เดซ (Matheidesz. 1988 : 120 - 126) ได้ศึกษาผลการเรียนของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในประเทศบูดาเปส และฮังการี โดยใช้เกมที่ประกอบด้วยกลวิธีต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอน ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนมีส่วนร่วมในเกมและใช้กลวิธีอรรถกถา กลวิธีอรรถกถา กลวิธีความรู้สึก กลวิธีชัดเจน และกลวิธีสังคมในเกมมากกว่าการจัดกิจกรรมที่จัดในห้องเรียนตามปกติ

ดิกกินสัน (Dickinson. 1987 : 40 - 46) ในประเทศฝรั่งเศสได้ทำการทดลองการเรียนภาษาโดยให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนสิ่งต่าง ๆ ตามที่ตนเองสนใจ ครูมีหน้าที่ให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนมีปัญหา ผลการทดลองปรากฏว่า ผู้เรียนให้ความสนใจและให้ความร่วมมือกระทำกิจกรรมกลุ่มเป็นอย่างดี กลวิธีที่ผู้เรียนนำมาใช้ในการเรียนมากที่สุด คือ กลวิธีอรรถกถา

6. เอกสารเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

6.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1953 : 110 - 111) ให้คำนิยามคำว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

และแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยมหรือทำให้ดีกว่าคนอื่นที่เกี่ยวข้องพยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ มีความสบายใจ เมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวล เมื่อไม่สำเร็จหรือประสบความล้มเหลว

แอทคินสัน (Atkinson. 1964 : 240 - 241) อธิบายว่าเป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้ตัวว่า การกระทำของตนจะต้องได้รับการประเมินผลจากตัวเองหรือบุคคลอื่น โดยเทียบเคียงกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม ผลจากการประเมินอาจเป็นที่พอใจเมื่อกระทำจนสำเร็จ หรือไม่น่าพอใจเมื่อกระทำไม่สำเร็จก็ได้

ลินด์เกรน (Lindgren. 1967 : 31 - 34) เน้นความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในรูปของความต้องการความสำเร็จ (need for achievement) ซึ่งเทียบได้กับความต้องการขั้นสูงของมาสโลว์ (Maslow) เรียกว่า Self-Actualization ซึ่งเป็นความต้องการที่จะเข้าใจตนเองทั้งในด้านความสามารถ ความถนัด รวมถึงศักยภาพอื่น ๆ และมีความปรารถนาที่จะใช้ศักยภาพนั้นให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1967 : 153) ให้ความหมายว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงจูงใจชนิดหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีการกระทำเพื่อบรรลุเป้าประสงค์ (Goal) ได้เท่าเทียมมาตรฐานอันดีเยี่ยม (Standard of Excellence) และ นวรัตน์ ชูทัย (2522 : 228) ได้ให้ความคิดเห็นว่า ทุกคนจะมีการตั้งมาตรฐานการกระทำของตนเองไว้ คนเรารู้ที่จะตั้งมาตรฐานการกระทำภายหลังที่ได้กระทำขั้นแรกเป็นผลสำเร็จในครั้งต่อ ๆ ไป คนแต่ละคนมีความคาดหวังแตกต่างกันใครจะตั้งความคาดหวังไว้สูงหรือต่ำเพียงใดขึ้นอยู่กับประสบการณ์ คนที่เคยประสบแต่ความสำเร็จก็มักจะตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง ส่วนคนที่เคยประสบแต่ความล้มเหลวผิดหวังก็มักจะตั้งความหวังไว้ต่ำ

ในการเรียนการสอนนั้นครูจะต้องปลูกฝังแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้เกิดขึ้นกับนักเรียนเพื่อที่จะส่งผลต่อการเรียนและการทำงาน จะทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการเรียนต่อไป

6.2 ลักษณะของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

กิลฟอร์ด (Guildford. 1959 : 437 - 439) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนี้

1. มีความทะเยอทะยาน ความปรารถนาที่จะกระทำกิจการให้สำเร็จ

2. มีความเพียรพยายามที่จะทำงานให้เป็นผลสำเร็จ

3. มีความอดทน เต็มใจที่จะลำบาก แม้จะยากเย็นเพียงใดก็ตามเพื่องาน

กิจการให้สำเร็จถึงแม้ว่าจะเสียเวลานาน

แอทคินสัน (Atkinson. 1964 : 230 - 231) ให้หลักว่า คนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงหรือต่ำ จะพิจารณาได้จากลักษณะองค์ประกอบ 2 ประการด้วยกันคือ ความแตกต่างทางอุปนิสัยของบุคคลิกภาพ (P) กับความแตกต่างที่เกิดจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม (E) นั่นก็คือ ความเข้มของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ทำให้เกิดพฤติกรรม (B) ต่าง ๆ นั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการข้างต้น และอาจเขียนความสัมพันธ์นั้นในรูปของฟังก์ชันได้ ดังนี้

$$B = f (P.E.)$$

ส่วน แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1969 : 104) ได้กำหนดลักษณะของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไว้ดังนี้

1. มุ่งที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จมากกว่าทำเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว
2. มักจะเลือกทำสิ่งที่เป็นไปได้ และเหมาะสมกับกำลังความสามารถ
3. คิดว่าทุกสิ่งทุกอย่างสำเร็จด้วยความตั้งใจจริง และการทำงานของตนไม่เชื่อ

ในสิ่งมหัศจรรย์

4. จะทำอะไรเพื่อให้บรรลุมาตรฐานของตนเอง ไม่มีจุดมุ่งหมายที่รางวัลหรือชื่อเสียง

ลินด์เกรน (Lindgren. 1967 : 31 - 34) อธิบายว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

สูงจะมีความทะเยอทะยาน มีการมุ่งแข่งขันและมีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น

สุมันวรัตน์ ชมสวนสวรรค์. (Marx. 1970 : 240; อ้างอิงมาจาก สุมันวรัตน์ ชมสวนสวรรค์.

2531 : 36) ได้กำหนดลักษณะพฤติกรรมของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 3 ประการ ได้แก่

1. เป็นพฤติกรรมที่มีเป้าประสงค์
2. เป็นพฤติกรรมที่มีเอกลักษณ์ ไม่เลียนแบบผู้อื่นทั้งหมด
3. เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ที่จะมุ่งแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยมอย่าง

ได้อย่างหนึ่ง

ส่วน พรณี ขุชัย (2522 : 228) ได้กล่าวว่า ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นผู้มีลักษณะดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความทะเยอทะยาน พยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่าง ๆ พยายามที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง

2. เป็นผู้ทำงานมีแผน

3. เป็นผู้ตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง

และยังเสริมว่า คนทุกคนจะมีการตั้งมาตรฐานการกระทำของตนเองไว้ คนเรียนรู้ที่จะตั้งมาตรฐานการกระทำภายหลังที่ได้กระทำขั้นแรกเป็นผลสำเร็จ จะก่อให้เกิดกำลังใจในการที่จะคาดหวังผลสำเร็จในครั้งต่อไป มา แต่ละคนมีระดับความคาดหวังแตกต่างกัน ใครจะตั้งความหวังไว้สูงหรือต่ำเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ คนที่เคยประสบแต่ความสำเร็จมักจะตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง ส่วนคนที่เคยประสบแต่ความล้มเหลว ผิดหวัง ก็มักจะตั้งความคาดหวังไว้ต่ำ

ไวเนอร์ (ประหัด ทองมาก. 2518 : 6 ; อ้างอิงมาจาก Weiner. 1972) ได้สรุปลักษณะเด่นของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเปรียบเทียบกับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำไว้ดังนี้

1. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ชอบริเริ่มกระทำการต่าง ๆ ด้วยความคิดของตนเอง มากกว่าและภูมิใจที่เลือกงานยาก มากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

2. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ตั้งใจทำงานดีกว่า อดทนต่อความล้มเหลวต่าง ๆ ชอบเลือกงานสลับซับซ้อนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

6.3 ทฤษฎีของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แอตคินสัน (ประสาท บัณฑิตวงศ์. 2516 : 12 - 13 ; อ้างอิงมาจาก Atkinson. 1964 : 267) ได้คิดทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยเชื่อว่า สิ่งกระตุ้นหรือแรงดันที่จะทำให้บุคคลประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Ta) นั้นขึ้นอยู่กับผลบวกขององค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. สิ่งโน้มน้าวจิตใจที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ (Ts) ซึ่งได้แก่ผลคูณของ :-

1.1 แรงจูงใจที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จ (Ms)

1.2 ความเข้มของความมุ่งมั่น หรือโอกาส (Probability) ที่จะประสบ

ผลสำเร็จ (Ps)

1.3 ค่าของสิ่งล่อใจ (Incentive Value) ที่เป็นเป้าหมายของ

ความสำเร็จในกิจกรรมนั้น (Is)

2. สิ่งโน้มน้าวจิตใจที่หลีกเลี่ยงความล้มเหลว (T - f) ซึ่งขึ้นอยู่กับผลคูณของ :-

2.1 แรงจูงใจที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว (Maf)

2.2 โอกาสที่จะประสบความล้มเหลว (Pf ซึ่งเท่ากับ $1 - Ps$)

2.3 ค่าของสิ่งล่อใจที่เป็นเป้าหมายของความล้มเหลว (If ซึ่งเท่ากับ 1

- Is) ค่านี้ปกติจะมีค่าเป็นลบ

3. สิ่งยั่วยุหรือองค์ประกอบจากภายนอก (Extrinsic Tendency = Text)

ซึ่งทำให้บุคคลเกิดความปรารถนาอยากจะทำกิจกรรมนั้น

สรุปทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแอคคินสัน ในรูปสมการ ได้ดังนี้

$$Ta = Ts + (T - f) + Text$$

$$= (Mf \times Ps \times Is) + (Maf \times Pf \times If) + Text$$

ในทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่แอคคินสันกล่าวไว้ นั้น หากจะพิจารณาให้ลึกซึ้ง

จะเห็นว่า ความยากของงานจะมีความสัมพันธ์กับโอกาสที่จะประสบผลความสำเร็จ (Ps)

กล่าวคือ หากงานนั้นยาก โอกาสที่จะได้ประสบความสำเร็จ (Ps) ก็จะมีน้อย และเมื่องานนั้นง่าย ๆ

โอกาสที่จะได้ประสบความสำเร็จก็จะมีมาก นอกจากนี้ถ้าเรากำหนดว่าค่าของสิ่งล่อใจหรือ

เป้าหมายของความสำเร็จ (Is) กับความยากง่ายของงานมีความสัมพันธ์ในแนวคล้อยตามกัน

(คือ ถ้าค่าของ Is มีน้อย ความยากของงานก็จะน้อย แต่ถ้า Is มีค่าสูง ความยากของงานก็จะเพิ่มขึ้นด้วย)

จากเอกสารที่กล่าวมาข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนา

และความคาดหวังของบุคคลที่จะทำกิจการงานอย่างหนึ่งอย่างใดให้ประสบผลสำเร็จตาม

เกณฑ์ที่กำหนดไว้ เมื่องานที่ทำประสบผลสำเร็จแล้วก็จะเกิดกำลังใจคาดหวังความสำเร็จ
ในครั้งต่อ ๆ ไปอีก ดังนั้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงเป็นองค์ประกอบที่ทำให้บุคคลทำกิจกรรม
ต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6.4 การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เฮนริก กวินส (2521 : 125 - 128) ได้เสนอแนะการสร้าง
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ใช้ในการสอนไว้ ดังนี้

1. ให้คำชมเชยหรือคำตำหนิ
2. มีการทดสอบบ่อยครั้ง
3. ส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
4. ใช้วิธีการที่แปลกและใหม่เพื่อเร้าใจเด็ก
5. ให้รางวัลล่วงหน้าเพื่อช่วยให้นักเรียนพยายามมากขึ้น
6. ใช้ตัวอย่างจากสิ่งที่ได้ศึกษาค้นเคยเป็นอย่างดี
7. เชื่อมโยงบทเรียนใหม่กับสิ่งที่เคยเรียนรู้อยาก่อน
8. ใช้เกมและการเล่นละครเข้าช่วยในการสอน
9. ลดการเอาเด่นของนักเรียน
10. ลดสถานการณ์ที่ทำให้นักเรียนไม่พอใจ

วารินทร์ สายโอบเอื้อ และสุณีย์ ชีรดากร (2522 : 68 - 70) กล่าวถึง

วิธีการสร้างแรงจูงใจให้หลายวิธี คือ

1. การเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจ อาจกระทำโดย
 - 1.1 เร้าให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น
 - 1.2 ให้ความกังวลในระดับที่พอเหมาะ ทำให้เกิดการเสาะแสวงหาความรู้
2. การแข่งขันและร่วมมือ
3. การชมเชยหรือคำตำหนิ
4. การให้นักเรียนรู้ความก้าวหน้าของตนเอง
5. การตั้งระดับความมุ่งหวังให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง

6. การให้รางวัลและการลงโทษ

6.5 การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1969 : 36 - 62) วัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยวิธีที่เรียกว่า เทคนิคการฉายภาพ (Projective Technique) จากแบบทดสอบ TAT (Thematic Apperception Test) ซึ่งเมอร์เรย์ เป็นผู้สร้างขึ้น วิธีวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีนี้ใช้ภาพที่มีความหมายคลุมเครือ แต่มีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องการศึกษา เป็นสิ่งเร้าใจให้บุคคลตอบสนองแล้วนำเอาสิ่งที่บุคคลตอบสนองไปวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ที่แมคเคลแลนด์ได้กำหนดไว้

สพจน์ สินธุวงศ์วัฒน์ (2527 : 31) กล่าวว่า การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นี้ จัดได้ว่า เป็นการวัดบุคลิกภาพด้านหนึ่ง ซึ่งการวัดบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่วัดได้ยากเมื่อเปรียบเทียบกับ การวัดในสิ่งอื่น ๆ นักจิตวิทยาได้พยายามสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดบุคลิกภาพนั้น

ม.ล. ตั๊ย ชุ่มสาย (สพจน์ สินธุวงศ์วัฒน์. 2527 : 31 ; อ้างอิงมาจาก ตั๊ย ชุ่มสาย. 2508 : 364 - 367) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า มีอยู่ 5 วิธี คือ

1. วิธีการสังเกต การสังเกตเป็นรากฐานของวิทยาศาสตร์ทุกแขนงตั้งแต่ประกอบการณ์อันซับซ้อน
2. วิธีการสอบ การทดสอบประกอบด้วยข้อความต่าง ๆ หลายข้อสอบ ที่ผู้ทดสอบตั้งขึ้นโดยถือเอาปฏิตวิสัยของคนทั่ว ๆ ไปเป็นมาตรฐาน ซึ่งบางข้อเป็นคำถามเกี่ยวกับความกลัว ความวิตกกังวล ความนิยมในลักษณะการเมืองหรือเศรษฐกิจ ความสนใจในสิ่งต่าง ๆ หรือปฏิกิริยาที่คนทำอยู่เสมอ ๆ เมื่อตกอยู่ในสภาพนั้น ๆ เป็นต้น ผู้ถูกทดสอบต้องร่วมมือร่วมใจกับผู้ทดสอบในการตอบคำถามต่าง ๆ เพื่อให้การสอบได้ผลตามวัตถุประสงค์
3. การประเมินค่าโดยการเลือกลักษณะบุคลิกภาพที่เป็นเครื่องเชิดชูให้บุคลิกภาพเด่นสะดุดตา เช่น ความสงบเสงี่ยมแล้วหลาย ๆ คนประมาณค่าว่าบุคลิกภาพของผู้ถูกประมาณค่านั้นตกอยู่ในขั้นไหน คือมีความสงบเสงี่ยมมากน้อยเพียงใด
4. การวิเคราะห์ตัวเอง คือ การประมวลค่าตัวเอง แบบวิเคราะห์ตัวเองจะเป็นคำถามปรนัย จะเป็นประโยชน์ในการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตน

5. การสัมภาษณ์ มีหลักคล้าย ๆ กับการวิเคราะห์ตัวเอง ต่างกันที่ว่า ผู้สัมภาษณ์ตั้งคำถามให้เราคิดตามเพื่อให้เราวิเคราะห์ตัวเอง ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้จุดประกาย และประมาณค่าบุคลิกภาพของเขา ผู้ถูกสัมภาษณ์จะไม่วิตว่าถูกทดสอบบุคลิกภาพ

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่า การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถทำได้หลายวิธี แล้วแต่ความเหมาะสมสำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม เพราะแบบสอบถามสามารถใช้วัดได้กับบุคคลจำนวนมากและทราบผลในเวลารวดเร็ว

7. งานวิจัยที่เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

งานวิจัยในประเทศ

ดำรง ศิริเจริญ (2524 : 150) ได้ศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างวิธีสอน 3 วิธีคือ สอนโดยวิธีเรี้นเพื่อรอบรู้ ที่มีการซ่อมเสริมเป็นรายบุคคล สอนโดยวิธีเรี้นเพื่อรอบรู้ที่มีการซ่อมเสริมเป็นกลุ่มและวิธีสอนแบบบรรยาย ในวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่วัดหลังจากการสอนจบแล้วทั้ง 3 วิธี ไม่แตกต่างกัน

สวัฒนา อบสุวรรณ (2526 : 50) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อันเป็นผลมาจากการสอนวิชาคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยวิธีเรี้นเพื่อรอบรู้ พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างนักเรียนที่สอนโดยวิธีเรี้นเพื่อรอบรู้ที่ใช้เกณฑ์การรอบรู้ต่างๆ กัน คือ 60 % 70 % 80 % 90% และนักเรียนที่สอนโดยไม่ได้ใช้วิธีเรี้นเพื่อรอบรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บุษกร อินทรวัตร (2527 : 61) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความถนัดทางการเรี้นและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในการเรี้นวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธีเรี้นเพื่อรู้แจ้งกับไม่ใช้วิธีเรี้นเพื่อรู้แจ้ง ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีเรี้นเพื่อรู้แจ้งกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีไม่ใช้วิธีเรี้นเพื่อรู้แจ้ง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่แตกต่างกัน

วันทนา นิยมจันทร์ (2528 : 80) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรี้น

ความคงทนในการเรียนรู้ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน
 โจทย์ปัญหาโดยวิธีสอนที่ใช้สถานการณ์จำลองกับวิธีสอนแบบปกติพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อ
 วิชาคณิตศาสตร์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมคิด เดชคง (2529 : 54) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ความคงทนในการเรียนรู้ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธีสอนของ สสวท. และวิธีสอนของวรวรรณ ผลปรากฏว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 ต่อวิชาคณิตศาสตร์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิบูลย์รัตน์ วาดรักษิณ (2529 : 65) ได้ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และ
 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธี
 สอนแบบไฮเลนท์เกี่ยวกับวิธีการสอนตามคู่มือครู ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
 กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่แรงจูงใจของนักเรียนที่เรียน
 โดยวิธีการสอน 2 แบบแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุนันทา จินดา (2529 : 61) ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังและ
 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้ขั้นตอนที่มีแบบฝึกหัดกับแบบถามตอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
 ได้ผลว่า นักเรียนที่ฝึกทักษะการฟัง โดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 ต่อการฝึกทักษะการฟังสูงกว่านักเรียนที่ฝึกทักษะการฟัง โดยการเล่านิทานแล้วถามตอบ

เมธี โพธิ์นิพนธ์ (2523 : 75) ได้ศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบแรงจูงใจ
 ใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และ
 มัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลปรากฏว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมิคร ไชยทนต์ (2530 : 55) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแรงจูงใจ
 ใฝ่สัมฤทธิ์และความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนคณิตศาสตร์ โดยการสอนแบบ
 การสอนส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียน ขามสะแกแสง อำเภอขามสะแกแสง
 จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 60 คน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนคณิตศาสตร์
 โดยการสอนแบบระบบการสอนส่วนบุคคลกับการสอนตามคู่มือการสอน สสวท. แตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อุดมลักษณ์ ช้อยหิรัญ (2531 : 76) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เชิงสร้างสรรค์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้แบบฝึกหัด
กับใช้กิจกรรมตามคู่มือครูของนักเรียนบางมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 70 คน พบว่า
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและ
กลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ไมเออร์ (Myers. 1965 : 355 - 363) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ สมรรถภาพทางสมอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 524 คน
พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01 และยังพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพทางสมองในทาง
บวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอีกด้วย

ฟรัสท์ (Frust. 1966 : 927 - 933) ใช้แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ใน
การทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 228 คน
จำแนกเป็นชาย 136 คน หญิง 92 คน ผลการศึกษพบว่า เมื่อคิดจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดี

รัสเซล (Russel. 1969 : 260 - 263) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเกรด 9 ในวิชาคณิตศาสตร์ ภาษา และการอ่าน
โดยใช้แบบสอบถาม Californial Achievement test พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมี
นัยทางสถิติที่ระดับ .01

ราฟฟินิ (Raffini. 1970 : 1065 - A) ได้ศึกษาผลของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่จะ

ส่งผลต่อการเรียนรู้และการจำในกลุ่มนิสิตปริญญาตรี ผลพบว่า ชายและหญิงที่มีแรงจูงใจไม่สัมพันธ์กับการเรียนสูงกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจไม่สัมพันธ์ต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจไม่สัมพันธ์ พบสรุปได้ว่าแรงจูงใจไม่สัมพันธ์มีความสัมพันธ์ทางการเรียน และยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและมุ่งมั่นทำงานให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการสอนความเข้าใจในการอ่าน จึงควรหาวิธีที่จะพัฒนา แรงจูงใจไม่สัมพันธ์ของนักเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับเรียนตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับเรียนตามคู่มือครูมีแรงจูงใจไม่สัมพันธ์ในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษามีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษามีแรงจูงใจไม่สัมพันธ์ในการอ่านภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกุดจับประชาสรรค์ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535 จำนวน 6 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 55 คน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 330 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกุดจับประชาสรรค์ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535 จำนวน 110 คน ใช้วิธีสุ่มนักเรียนมาจำนวน 2 ห้องเรียน จากนักเรียน 6 ห้องเรียน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายและใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งให้ห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง อีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 55 คน โดยกลุ่มทดลองดำเนินการสอนอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา (Language Learning Strategies) ส่วนกลุ่มควบคุมดำเนินการสอนอ่านภาษาไทยตามคู่มือครู

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ประกอบการสอน 2 วิธี คือ

- 2.1.1 แผนการสอนอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา
- 2.1.2 แผนการสอนอ่านภาษาไทย ตามคู่มือครู
- 2.2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
- 2.3 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทย

3. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 การสร้างและหาคุณภาพแผนการสอนสำหรับกลุ่มทดลอง

3.1.1 ศึกษาหลักสูตร ขอบข่ายของเนื้อหาที่ใช้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ของวิชาภาษาไทย (ท 101 – ท 102) ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)

3.1.2 ศึกษารายละเอียดและคัดเลือกเนื้อหาจากหนังสือเรียนภาษาไทย ท101 – ท102ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้เรียนในวิชาภาษาไทย ท 101 เลือกได้ 4 เรื่อง คือ คุณค่าภาษาชาติ สัตวภิธาน พระยาพิชัยดาบหัก และเศรษฐศาสตร์ในห้องแถว

3.1.3 นำเนื้อหาซึ่งคัดเลือกแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทยตรวจสอบเพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน ปรากฏว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ทั้ง 4 เรื่องมีลักษณะของเรื่องหลากหลาย สามารถใช้ฝึกทักษะในการอ่านของนักเรียนระดับนี้ได้

3.1.4 ศึกษาวิธีสร้างแผนการสอนและกำหนดการสอนจากเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1.5 ศึกษาเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา

3.1.6 สร้างแผนการสอนอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาในเนื้อหาที่เลือกไว้ทั้ง 4 เรื่อง

3.1.7 นำแผนการสอนที่สร้างไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นครูสอนภาษาไทย ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

3.1.8 นำแผนการสอนที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขแล้ว ไปทดลองสอนนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนฤๅษีประชาสรรค์ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี ที่มีใช้
กลุ่มตัวอย่างจำนวน 55 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและเวลาที่เหมาะสมของขั้นตอนและกิจกรรม
ต่าง ๆ ที่ใช้สอน ปรากฏว่ากิจกรรมการสอนมีมากเกินไปไม่เหมาะสมกับเวลา และกิจกรรม
บางกิจกรรมขาดการติดตามผล ต้องนำมาปรับปรุงแก้ไขในเรื่องกิจกรรมการสอน เวลา และ
การติดตามผลให้รัดกุมยิ่งขึ้น แล้วนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างเดิมอีกครั้ง

3.1.9 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 การสร้างและหาคุณภาพแผนการสอนสำหรับกลุ่มควบคุม

3.2.1 ศึกษาหลักสูตร ขอบข่ายเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์การเรียนรู้ของ
วิชาภาษาไทย (ท 101 - ท 102) ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง (2533))

3.2.2 ศึกษารายละเอียดและคัดเลือกเนื้อหาจากหนังสือเรียนภาษาไทย
ท 101 - ท 102 ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใช้เนื้อหาเดียวกับกลุ่มทดลอง

3.2.3 ศึกษาวิธีสร้างแผนการสอนจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.2.4 สร้างแผนการสอนอ่านภาษาไทยตามแนวคู่มือครู โดยยึดตามแนวการสอน
ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา

3.2.5 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นครูสอนภาษาไทย
ตรวจและปรับปรุงแก้ไข

3.2.6 นำแผนการสอนที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจและแก้ไขแล้ว ไปทดลองสอนนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนฤๅษีประชาสรรค์ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี ที่มีใช้
กลุ่มตัวอย่างจำนวน 55 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและเวลาที่เหมาะสมของขั้นตอนการจัด
กิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้สอน ปรากฏว่ากิจกรรมการสอนและเวลาไม่เหมาะสม ต้องนำมาปรับปรุง
แก้ไขในเรื่องกิจกรรมการสอนและเวลาให้รัดกุมยิ่งขึ้น แล้วนำไปทดลองซ้ำอีกครั้งหนึ่ง

3.2.7 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแล้ว ไปใช้กับกลุ่มควบคุม

3.3 แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ

5 ตัวเลือกจำนวน 32 ข้อ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ศึกษาการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบของ ชวาล แพรัตกุล (2520 : 118 - 210) และศึกษาเกี่ยวกับการสร้างข้อสอบภาษาไทย จากหนังสือการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทยของจันทิมา พรหมโชติกุล (2529 : 82 - 92, 110 - 125)

3.3.2 วิเคราะห์หลักสูตร กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเนื้อหา จากที่ผู้วิจัยคัดเลือกมาเป็นบทความ เรื่องสั้น ซึ่งมีสำนวนภาษาความยากง่ายและความน่าสนใจ เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แล้วนำมาสร้างตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร โดย ร่วมพิจารณากับผู้เชี่ยวชาญและครูสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 3 ท่าน

3.3.3 สร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ โดยวัดตามจุดประสงค์และเนื้อหาตามข้อ 3.3.2

3.3.4 นำแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านเสนอต่อคณะกรรมการควบคุม ปรินทิพณ์และผู้เชี่ยวชาญวัดผลวิชาภาษาไทย สอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่านตรวจแก้ไข และดูความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พฤติกรรมที่ต้องการจะวัด ตลอดจนความถูกต้องของการใช้ ภาษาไทยโดยใช้เกณฑ์กำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

คะแนน 1 สำหรับข้อทดสอบที่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่เรี ยนรู้

คะแนน 0 สำหรับข้อทดสอบที่ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้

คะแนน -1 สำหรับข้อทดสอบที่ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

บันทึกผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านแล้ว หาค่าดัชนีความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหาและค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้และผู้วิจัย จะเลือกข้อทดสอบที่มีความสอดคล้องกับดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .60 - 1 ไว้ใช้ในการวิจัย

3.3.5 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญในข้อ

3.3.4 ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนกุดจับประชาสรรค์ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2535 จำนวน 80 คน เพื่อวิเคราะห์หา

ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกโดยการวิเคราะห์แบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยให้ข้อตอบที่ถูก 1 คะแนน ข้อตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน แล้วนำมาวิเคราะห์หาคุณภาพเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27% ของกลุ่มสูงกลุ่มต่ำหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกโดยเปิดตารางสำเร็จของจุง เตห์ฟาน (Fan. 1952 : 1 - 32) ปรากฏว่ามีจำนวน 32 ข้อ ที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 - 0.74 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20 - 0.55 ปรากฏว่าข้อสอบทั้ง 32 ข้อ ครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด

3.3.6 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกได้ตามเกณฑ์ในข้อ 3.3.5 จำนวน 32 ข้อ

ไปสอบกับกลุ่มตัวอย่างเดิม (3.3.5) เมื่อตรวจแล้วนำคะแนนของแบบทดสอบมาหา

ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ วิชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 168) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7622

3.4 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทย มีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.4.1 ศึกษาเทคนิคการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือหลักการวิจัยทางการศึกษาของล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2531 : 129 - 137)

3.4.2 สร้างแบบสอบถาม โดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามวัดแรงจูงใจ

ใฝ่สัมฤทธิ์ของอุดมลักษณ์ ช้อยหิรัญ (2531 : 239 - 244) เป็นแบบสอบถามวัด

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งหาค่าความเชื่อมั่นจาก

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดราชโอรส เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

จำนวน 100 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น .77

ตัวอย่างแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทย

ข้อความ	ความรู้สึก	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
(0) เมื่อเรียนวิชาใด ๆ ในวิชาภาษาไทยเสร็จสิ้น ข้าพเจ้า ปรารถนาให้ครูมอบหมายงานให้ทำเพื่อเป็นการสำรวจ ความเข้าใจของตนเองอีกครั้งหนึ่ง				
(0) ข้าพเจ้าเชื่อเสมอว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นอยู่กับ ทักษะในการอ่านของผู้เรียนเอง				
(0) ข้าพเจ้าเชื่อว่าทุกคนจะอ่านภาษาไทยได้ดีหากครูส่งเสริมให้ นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะทางภาษาด้วยตนเองอยู่เสมอ				

จากคำถามนี้ผู้ตอบจะต้องพิจารณาว่าตนเองมีลักษณะเช่นนั้นหรือไม่เพียงใด ให้ทำ (/)

ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่าน

การให้คะแนนวิธีการดังนี้

ถ้าตอบช่อง "จริง" ให้ 3 คะแนน

ถ้าตอบช่อง "ไม่แน่ใจ" ให้ 2 คะแนน

ถ้าตอบช่อง "ไม่จริง" ให้ 1 คะแนน

แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยที่สร้างขึ้นมีจำนวน 40 ข้อ เมื่อ
สร้างเสร็จแล้วผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม ไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเดียวกันกับผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจ

แบบทดสอบในข้อ 3.3.4 ตรวจสอบเพื่อดูความเหมาะสม แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535 โรงเรียนกุดจับประชาสรรค์ อำเภอกุดจับ
จังหวัดอุดรธานี จำนวน 80 คน

3.4.3 นำผลการตรวจให้คะแนนของแบบสอบถาม มาหาอำนาจจำแนก
เป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 25 % แบ่งเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วหาค่า t (ลิวัน สายยศ
และอังคณา สายยศ. 2531 : 185 - 186) คัดเลือกแบบสอบถามมาใช้จริงจำนวน
20 ข้อซึ่งเป็นแบบสอบถามมีค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อย .05 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่
2.52 - 4.50

3.4.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ก่อนนำไปใช้จริงโดยใช้วิธีหา
สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach) (ลิวัน สายยศ
และอังคณา สายยศ. 2531 : 171 - 172) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8964

4. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 แผนแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ Randomized Control Group
Pretest - Posttest Design (ลิวัน สายยศและอังคณา สายยศ. 2531 : 261)

4.2 การดำเนินการทดลอง

4.2.1 ทำการทดลองเลือกกิจกรรม (Pilot Study) กับนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 1/1 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนกุดจับประชาสรรค์ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี
จำนวน 40 คน เพื่อเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนสนใจและปฏิบัติได้มากที่สุดเพื่อ
นำมาสร้างรูปแบบการสอน

4.2.2 จัดประชุมนิเทศ เพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่ม
ควบคุมถึงวิธีการเรียน บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ในการเรียน
และวิธีประเมินผลการเรียนรู้ครั้งนี้

4.2.3 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งผ่านการตรวจสอบหาคุณภาพแล้ว

4.2.4 ดำเนินการสอน โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนเองทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งใช้เนื้อหาเดียวกัน ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ระยะเวลาในการสอนเท่ากันคือ ใช้เวลาสอนกลุ่มละ 16 คาบ ๆ ละ 50 นาที แต่ละกลุ่มสอน 4 คาบต่อสัปดาห์ใช้เวลาทดลองรวม 4 สัปดาห์ แตกต่างกันเฉพาะวิธีการสอน กลุ่มทดลองสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากลุ่มควบคุมใช้วิธีการสอนตามคู่มือครู

4.2.5 ทำการทดสอบหลังการสอน (Posttest) ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่าน ภาษาไทยชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

4.2.6 ตรวจสอบผลการสอบ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรโดยหาคะแนนเฉลี่ย (Mean) และความแปรปรวนของคะแนน (Variance) ของกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาและกลุ่มที่เรียนตามคู่มือครู

5.2 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับกลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู โดยใช้ t - test แบบ Independent Samples และใช้ Different Score ในการวิเคราะห์

5.3 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองโดยใช้ t - test แบบ Dependent Samples

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร (ลัวัน สายยศและอังคณา สายยศ.

2531 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

1.2 หาค่าความแปรปรวนของคะแนน (Variance) คำนวณจากสูตร

(ลัวัน สายยศและอังคณา สายยศ. 2531 : 63)

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

$N-1$ แทน จำนวนตัวแปรอิสระ (Degrees of Freedom)

X แทน คะแนนแต่ละตัว

2. หาคณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ใช้สูตร (บุญเชิด วิทยโพนธ์. 2526 : 88 - 91)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ
จุดประสงค์การเรียนรู้

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบวัดความเข้าใจใน

การอ่านภาษาไทยโดยใช้เทคนิค 27 % ของ จง เตห์ ฟาน (Fan. 1952 : 5 - 32)

2.3 หาค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยโดยคำนวณ

จากสูตรของ คูเลอร์ - ริชาร์ดสัน 20 (KR - 20) (ลิ้น สายยศและอังคณา สายยศ.

2531 : 168)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

p แทน สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง

$$\frac{\sum pq}{S_t^2}$$

q แทน สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ คือ $1 - p$

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบฉบับนั้น

2.4 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่าน
ภาษาไทย โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2531 : 185)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามแต่ละข้อ

$\bar{X}_H$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง

$\bar{X}_L$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ

S_H^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง

S_L^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ

N_H แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง

N_L แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่าน
ภาษาไทย โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค
(Cronbach) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2531 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

S_i^2 แทน ความแปรปรวนรายข้อ

S_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนแบบสอบถามทั้งฉบับ

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนเป็นรายข้อ

3. สถิติตรวจสอบสมมติฐาน

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม คำนวณโดยใช้สูตร t - test แบบ Difference Scores (Scott and Wertheimer. 1966 : 264)

$$t = \frac{MD_1 - MD_2}{S_{MD_1 - MD_2}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา
MD_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนสอบก่อนและหลังการทดลองของทุกคนในกลุ่มทดลอง	
MD_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนสอบก่อนและหลังการทดลองของทุกคนในกลุ่มควบคุม	
$S_{MD_1 - MD_2}$	แทน	คะแนนความคลาดเคลื่อนมาตรฐานผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง $MD_1 - MD_2$	

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง โดยคำนวณจากสูตร t - test แบบ Dependent Samples (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2531 : 87)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - Distribution

D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

N แทน จำนวนคู่

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการอ่านผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	หมายถึง	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
M	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย
Md	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยของผลต่างระหว่างคะแนนการสอบก่อนการทดลองกับ หลังการทดลอง
S	หมายถึง	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Sd	หมายถึง	ความแปรปรวนของผลต่างระหว่างคะแนนการทดสอบก่อน การทดลองกับหลังการทดลอง
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงแบบ T (t-distribution)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครู ปรากฏผลดังแสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังการทดลองของกลุ่มการสอนโดยใช้
กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับกลุ่มการสอนตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่าง	N	Md	Sd	t
การสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา	55	2.64	2.82	2.19*
การสอนตามคู่มือครู	55	1.34	3.42	

* $p < .05$

จากตาราง 1 แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

2. เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครู ปรากฏผลดังแสดงไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มการสอน โดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่าง	N	Md	Sd	t
การสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา	55	1.78	6.37	0.37
การสอนตามคู่มือครู	55	1.28	7.98	

$$p > .05$$

จากตาราง 2 แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาและกลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การวิจัยครั้งนี้พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับกลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาก่อนเรียนและหลังเรียน ปรากฏผลดังแสดงไว้ในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของกลุ่มการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา

กลุ่มตัวอย่าง	N	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t.
		M	S	M	S	
การสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา	55	17.45	3.52	20.09	2.92	6.92***

*** $p < .001$

จากตาราง 3 แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษามีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนแตกต่างจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 การวิจัยครั้งนี้พบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาก่อนเรียนและหลังเรียน ปรากฏผลดังแสดงไว้ในตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของกลุ่มการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา

กลุ่มตัวอย่าง	N	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t
		M	S	M	S	
การสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา	55	48.56	6.08	50.35	4.80	2.08*

* $p < .05$

จากตาราง 4 แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนแตกต่างจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการวิจัยครั้งนี้พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

บทที่ 5

บทย่อ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการทดลองเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครู สาระสำคัญและผลการศึกษาค้นคว้ามี่ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครู
3. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาก่อนเรียนและหลังเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาก่อนเรียนและหลังเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับเรียนตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับเรียนตามคู่มือครูมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษามีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535 โรงเรียนกุดจับประชาสรรค์ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 6 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 55 คน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 330 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535 โรงเรียนกุดจับประชาสรรค์ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 110 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 55 คน กลุ่มควบคุม 55 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม จากนักเรียนทั้งหมด 6 ห้องเรียน เอามาเพียง 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 55 คน แล้วจับสลากเป็นกลุ่มทดลองสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุมสอนตามคู่มือครู 1 ห้องเรียน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการประกอบการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย
 - 3.1 แผนการสอนอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา เพื่อใช้สอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเนื้อหาเรื่อง คุณค่าภาษาชาติ สัตวภิธาน เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว และพระยาพิชัยดาบหัก โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 4 แผน ใช้เวลาสอน 16 คาบ
 - 3.2 แผนการสอนอ่านภาษาไทยตามคู่มือครู เพื่อใช้สอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเนื้อหาเรื่อง คุณค่าภาษาชาติ สัตวภิธาน เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว และพระยาพิชัยดาบหัก ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวทางการสร้างแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา จำนวน 4 แผน ใช้เวลาสอน 16 คาบ
 - 3.3 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้เนื้อหาแตกต่างจากเนื้อหาที่ใช้สอน เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 32 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.7622 ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 - 0.74 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20 - 0.55
 - 3.4 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทย ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ อุดมลักษณ์ ช้อยหิรัญ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) มี 3 ระดับ ประกอบด้วยข้อความที่มีลักษณะทางบวกและลักษณะทางลบ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.8964 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 2.52 - 4.50

4. วิธีดำเนินการทดลอง

4.1 สุ่มตัวอย่างนักเรียนจากประชากร แล้วแยกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 55 คน โดยการสุ่มอย่างง่ายใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่มด้วยวิธีการจับสลาก

4.2 ก่อนทดลองได้ทำการปฐมนิเทศนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียน บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ในการเรียนและวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ครั้งนี้

4.3 ทำการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทย

4.4 ดำเนินการทดลองโดยให้นักเรียนกลุ่มทดลองเรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาและให้นักเรียนกลุ่มควบคุมเรียนตามคู่มือครู ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ทดลองสอนทั้งสองกลุ่มใช้เวลาในการทดลองเท่ากันคือ กลุ่มละ 16 คาบ คาบละ 50 นาที

4.5 เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองแล้วทำการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยชุดเดียวกับการทดสอบก่อนการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน
2. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ Independent Samples และใช้ Different Scores ในการวิเคราะห์

3. เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ Independent Samples และใช้ Different Scores ในการวิเคราะห์
4. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนการทดลองและหลังการทดลองภายในกลุ่มทดลอง โดยใช้ t-test แบบ Dependent Samples
5. เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยก่อนการทดลองและหลังการทดลองภายในกลุ่มทดลอง โดยใช้ t-test แบบ Dependent Samples

สรุปผลการค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษามีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาและนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษามีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
4. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้คือการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาและการสอนตามคู่มือครู ซึ่งปรากฏผลดังนี้

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครู

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาและ

นักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 โดยที่นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษามีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูสำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยโดยตรงนั้น ยังไม่มีผู้วิจัยไว้ แต่มงานวิจัยที่มีลักษณะใกล้เคียงกันคือ

เยียมจิต บูรณโกคา (2533 : 102) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยอิงแนวทฤษฎีอภิปัญญา และนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมณฑานติ พลเยี่ยม (2532 : 58) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกลยุทธ์การสร้างแนวคิดกับนักเรียนกลุ่มที่เรียนตามปกติพบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยกลยุทธ์การสร้างแนวคิดกับนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยวิธีปกติหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยต่างประเทศที่สอดคล้องกับการสอนโดยกลวิธีการเรียนทางภาษา คืองานวิจัยของ โรเบิร์ตต้า ลาวิน (Lavine. 1989 : 91 - 109) ได้ศึกษาผลการเรียนของนักเรียนที่เรียนภาษาสเปน โดยใช้กลวิธีด้านความรู้สึก กลวิธีสังคม กลวิธีอภิปัญญา กลวิธีสอนเสริม และกลวิธีความจำประกอบการเรียนการสอนพบว่า การเรียนของนักเรียนดีขึ้น มีความวิตกกังวลน้อยกว่าเดิม และนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มมากกว่าเดิม และมาเรีย มาทอร์เดซ (matheidesz. 1988 : 120 - 126) ได้ศึกษาผลการเรียนของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในประเทศบูดาเปส และฮังการี โดยใช้เกมประกอบกลวิธีต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอน ผลการสอนปรากฏว่า นักเรียนมีส่วนร่วมในเกมและใช้กลวิธีปัญญา กลวิธีอภิปัญญา กลวิธีความรู้สึก กลวิธีชดเชย และกลวิธีสังคมในเกมมากกว่าการจัดกิจกรรมที่จัดในห้องตามปกติและติคินสัน (Dickinson. 1987 : 40 - 46) ในประเทศฝรั่งเศสได้ทำการทดลองการเรียนภาษาโดยให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนสิ่งต่าง ๆ ตามที่ตนเองสนใจ ครูมีหน้าที่ให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนมีปัญหา ผลการทดลองปรากฏว่า ผู้เรียนให้

ความสนใจและให้ความร่วมมือกระทำกิจกรรมกลุ่มเป็นอย่างดี กลวิธีที่ผู้เรียนนำมาใช้ในการเรียนก็คือ กลวิธีอภิปราย

สำหรับสิ่งที่ส่งผลให้ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อาจเนื่องมาจากสาเหตุดังนี้

1.1 การสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา เป็นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร การสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาเน้นปฏิสัมพันธ์ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สนับสนุนให้ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบ การเรียนรู้ของตนเอง และรู้จักใช้กลวิธีในการเรียนรู้แบบต่าง ๆ 6 กลวิธี คือ กลวิธีการคิด กลวิธีความรู้สึก กลวิธีสังคม กลวิธีความจำ กลวิธีความรู้ความเข้าใจ และกลวิธีสอนเสริม การที่จะให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในด้านความเข้าใจในการอ่านควรจะต้องรู้จักใช้กลวิธีเหล่านี้เข้ามาช่วยในการอ่านเนื่องจาก

กลวิธีการคิด มุ่งให้ผู้เรียนได้คิดเป็น โดยสอนให้ผู้เรียนตระหนักถึงความคิด ให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจหรือกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง นั่นคือวิธีที่จะเรียนรู้และตระหนักในความรู้ดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถควบคุมความคิดของตนเองได้ โดยเฉพาะในการอ่าน กลวิธีนี้จะส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักใช้ความคิดในกระบวนการอ่านโดยตระหนักว่า การอ่านคืออะไร และรู้องค์ประกอบของการอ่านว่ามีอะไรบ้าง เช่น รู้ว่าการอ่านที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในกลวิธีอ่านชนิดนั้น ๆ เข้ามาช่วยในการขะที่อ่าน และรู้ว่าจะใช้กลวิธีเหล่านั้นอย่างไรจึงจะเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เช่น การกำหนดความสนใจ การเตรียมการ และการวางแผนการเรียนรู้ การตรวจสอบตนเองและการประเมินตนเอง กลวิธีเหล่านี้เป็นกลวิธีการใช้ความคิด ซึ่งส่งเสริมให้มีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านยิ่งขึ้น เนื่องจากความเข้าใจในการอ่านนั้นต้องอาศัยกระบวนการคิด ดังที่ บุชและฮิมเนอร์ (Bush and Huebner. 1970 : 14) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการคิด หัวใจสำคัญของการอ่านคือ การที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านโดยที่ผู้อ่านได้ให้ความหมายจากการนำเอาสัญลักษณ์ที่อ่านไปสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของตน ซึ่งจะทำให้เกิดมโนภาพขึ้นในใจ ตรงกับความคิดของ กูดแมน (Goodman. 1970 : 5,9,11) ที่ว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความคิดอยู่

ตลอดเวลา ผู้อ่านจะต้องอาศัยการสังเกตจากสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในข้อความ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการให้ความหมายที่เหมาะสมที่สุดจากข้อความเหล่านั้น และเชฟเพอร์ (Shepherd, 1973 : 79) กล่าวสรุปไว้ว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นความสามารถของผู้อ่านที่จะใช้ความคิดตามข้อเขียนที่ผู้เขียนเขียนไว้ ผู้อ่านจะต้องเข้าใจภาษาของผู้เขียนและตีความให้ตรงกับความต้องการของผู้เขียน ฉะนั้นกลวิธีการคิดจึงมีความสำคัญและช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านได้ถูกต้อง

กลวิธีความรู้สึก เป็นกลวิธีที่จะช่วยพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง การให้ผู้เรียนนั่งสมาธิฟังเพลง หรือบริหารกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกายก่อนเรียน เป็นการช่วยให้ผู้เรียนผ่อนคลายความเครียดและลดความวิตกกังวลได้มาก โดยเฉพาะการนั่งสมาธิช่วยให้เด็กเรียนมีความสามารถในการจดจำเพิ่มขึ้น ทำให้เด็กเรียนสามารถจำแนกกฎเกณฑ์และวิธีการต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำ เป็นผลให้เด็กเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่ที่ได้รับให้เกิดความต่อเนื่องไม่ขาดตอนในการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น การนั่งสมาธิก่อนเรียนช่วยทำให้ความวิตกกังวลกับปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของเด็กเรียนลดลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คัมมิงส์ (ชาลี หวานน้ำ, 2530 : 88 ; อ้างอิงมาจาก Cummings, 1984 : 451) ที่พบว่า กลุ่มที่เจริญสมาธิมีความวิตกกังวลลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อความวิตกกังวลกับปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันลดลง จะส่งผลให้สามารถระลึกและรักษาไว้ซึ่งเรื่องราวที่เคยอ่านมาได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภุชญา ศักดิ์ศรี (2530 : 163) ที่พบว่า ความวิตกกังวลทำให้เกิดผลเสียต่อการเรียนรู้ของเด็กเรียน เด็กเรียนที่มีความวิตกกังวลสูงจะทำให้คะแนนในการสอบไม่ดี และยังก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคลิกภาพและสุขภาพจิต ดังนั้นความเข้าใจในการอ่านของเด็กเรียนที่อ่านโดยนั่งสมาธิก่อนอ่านจึงสูงชันกว่าเด็กเรียนที่ไม่ได้นั่งสมาธิก่อนอ่าน นอกจากนั้นการนั่งสมาธิยังช่วยให้เด็กเรียนสามารถควบคุมจิตใจของตนเองให้เป็นปกติเป็นสุข และมีสติสัมปชัญญะ ซึ่งสอดคล้องกับที่ พุทธทาสภิกขุ (2533 : 49 - 75) ได้กล่าวว่าสมาธิทำให้เกิดสุข มีสติสัมปชัญญะ สภาพจิตใจที่เป็นปกติสุข สงบพร้อมเย็น การมีสติสัมปชัญญะอยู่ตลอดเวลา ทำให้เด็กเรียนมีความพร้อมต่อการเรียนอยู่เสมอ จึงทำให้เรียนได้อย่างรู้เรื่องเข้าใจเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง ช่วยเพิ่มความสามารถทางสมองให้เรียนได้ดีขึ้น ดังคำกล่าวทาง

ศาสนาที่ว่า สมาธิทำให้เกิดปัญญา (พระราชวรคุณ (ประยูรย์ ปยุตโต). 2526 : 189) การพัฒนาทางสติปัญญาจะส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความดีกว่านักเรียนที่ไม่มีการเจริญสมาธิ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณา ศักดิ์ศรี (2530 : 99) ที่ว่า คนที่มีระดับสติปัญญาสูงจะแปลความหมายได้ดี มีเหตุผลกว่าคนมีสติปัญญาต่ำ ดังนั้น ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่อ่านโดย ไม่มีความวิตกกังวลจะมีความเข้าใจในการอ่านดีกว่านักเรียนที่มีความวิตกกังวล

การให้นักเรียนฟังเพลงช่วยให้นักเรียนมีความรู้สึกสบายใจ ไม่เคร่งเครียด เกิดการเรียนรู้ได้ (มล.ปิ่น มาลากุล. 2524 : 12) เพลงทำให้สนุกและคลายเครียด ทำให้ความสนใจของนักเรียนมากยิ่งขึ้น ดังคำกล่าวของ แคมป์ (Kant. 1987 : 46) ที่ว่าบุคคลจะเปลี่ยนแปลงความสนใจและเจตคติเมื่อเห็นประโยชน์ที่เขาได้รับเพิ่ม ดังนั้นเพลงทำให้สนุกไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน ทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่เคร่งเครียด และการให้นักเรียนได้มีโอกาสเปลี่ยนอิริยาบถโดยการบริหารกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เป็นสิ่งกระตุ้นให้ประสาททุกส่วนของนักเรียนเกิดการตื่นตัวได้ผ่อนคลายความตึงเครียด มีส่วนทำให้เกิดความพร้อมที่จะรับรู้และเรียนได้ดียิ่งขึ้น การที่ผู้เรียนไม่มีความวิตกกังวลและพร้อมที่จะเรียน ทำให้การเรียนรู้อาสาเป็นไปในลักษณะธรรมชาติ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ บันคอฟส (Banerofs. 1978 : 173) ที่กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอนต้องคำนึงถึงบรรยากาศในการเรียนที่สนุก สบาย ไม่เคร่งเครียด การให้ผู้เรียนผ่อนคลายความเครียดทั้งทางร่างกายและอารมณ์จึงนับว่าเป็นการทำให้ผู้เรียนมีสมาธิ พร้อมที่จะเรียน เป็นเหตุจูงใจให้อยากเรียนและเรียนรู้ได้ดีขึ้น

กลวิธีสังคม เป็นการทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การทำกิจกรรมกลุ่ม จะฝึกให้เรียนมีความรับผิดชอบ รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น ผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะทางสังคม บรรยากาศในการเรียนเป็นกลุ่มเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ ผู้เรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันมาก ผู้เรียนเรียนอย่างมีเสรีภาพ มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ได้คุยได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การที่ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมออกมาอย่างเต็มที่ ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนมากขึ้น และได้พัฒนาตนเองขึ้นตามเพื่อนในกลุ่มได้

ดังคำกล่าวของ สุมิตร คุณากร (2510 : 151) ที่กล่าวว่า การเรียนในกลุ่มย่อยจะส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักทำงานด้วยกันเป็นกลุ่ม ฝึกทักษะในการทำงานร่วมกัน แสดงความคิดเห็น และอภิปรายข้อยุติและตกลงร่วมกัน การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มจึงทำให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจที่จะทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายเป็นการแข่งขันระหว่างกลุ่ม ซึ่งตรงกับคำกล่าวของ ทองเรือน อมรรัชกุล (2520 : 40) ที่ว่า สมาชิกในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันจะมีความรับผิดชอบที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดันน์ (Dunn. 1972 : 154) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นคู่หรือเป็นคณะ การสร้างกลุ่มเล็ก ๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อการเรียนจะป้องกันไม่ให้นักเรียนมีความรู้สึกว่ายู่คนเดียว การทำงานร่วมกันจะทำให้ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และผู้เรียนที่เรียนอยู่ในเกณฑ์ได้ช่วยเหลือซึ่งกันหรืออธิบายให้ผู้เรียนหรือเพื่อนที่เรียนอยู่ในเกณฑ์ไม่ได้เข้าใจยิ่งขึ้น นั่นคือเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน เกิดความสนุกสนานและสนใจที่จะเรียนยิ่งขึ้น

กลวิธีความจำ เป็นกลวิธีที่จะฝึกให้ผู้เรียนได้นำประสบการณ์เดิมมาใช้ในการอ่าน ทำให้นักเรียนสามารถบอกเล่าหรือจำเกี่ยวกับข้อความเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้รับถ่ายทอดมา และสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ตรงกับคำกล่าวของ กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528 : 238) ที่กล่าวว่า การจำคือความสามารถสะสมประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม แล้วสามารถถ่ายทอดออกมาในรูปการระลึกได้หรือการจำได้ กลวิธีการจำ เช่น การสร้างคำที่เกี่ยวข้อง การทบทวน การใช้ความนึกคิด การเขียนแผนภูมิ จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ดังคำกล่าวของ ชัยพร วิชชาวสุ (2520 : 36 - 37) ที่ว่า การเรียนรู้และการจำไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ในการศึกษาการเรียนรู้ "ความจำ" ต้องเข้ามาเกี่ยวข้องและการศึกษาความจำ "การเรียนรู้" ก็มักจะเข้ามาเกี่ยวข้องเช่นเดียวกัน นั่นคือในการเรียนการสอนนั้น หากครูได้จัดประสบการณ์ให้กับเด็กให้มีการทบทวนและฝึกอยู่เสมอโดยเฉพาะในด้านการอ่าน นักเรียนก็จะได้นำประสบการณ์เดิมมาใช้ในการอ่าน ซึ่งวิธีดังกล่าวจะเป็นการสร้าง ความสนใจในสิ่งที่อ่านและป้อนความรู้ในเรื่องที่อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ คาร์เรลล์ และอีสเตอร์โฮลด์ (Carrell and Eisterhold. 1987 : 218)

ที่ว่า โครงสร้างประสบการณ์เดิม หมายถึง โครงสร้างของความรู้เดิมซึ่งบันทึกไว้ในส่วนของความจำของสมองในลักษณะเป็นลำดับขั้นและเกี่ยวโยงซึ่งกันและกัน ทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิมก็มีแนวคิดว่า ในการทำความเข้าใจกับบทอ่านนั้นต้องอาศัยความรู้เดิมของผู้อ่านมาปฏิสัมพันธ์กับบทอ่าน ความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยความสามารถในการเชื่อมโยงสิ่งที่อ่าน ให้สัมพันธ์กับความรู้เดิมที่ผู้อ่านมีอยู่

กลวิธีความรู้ความเข้าใจ เป็นวิธีที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านทั้งหมด โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เข้าใจเรื่องที่อ่านทั้งหมด เช่น ให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ หรือเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้เขียนก่อน โดยสอนให้ผู้เรียนใช้วิธีการอ่านข้ามหรืออ่านแบบคร่าว ๆ (Skimming) ช่วยในการอ่าน หรือให้นักเรียนอ่านเป็นครั้งแรกเพื่อค้นหาข้อมูลบางอย่าง โดยกลวิธีการอ่านกวาดสายตาหรืออ่านแบบเจาะจง (Scanning) หลังจากนั้นจึงให้ผู้เรียนอ่านอีกครั้งเพื่อค้นหารายละเอียด ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ อรุณี วิริยะจิตรา (2532 : 1331) ที่ว่า การอ่านเพื่อความรู้ความเข้าใจจะให้ผู้เรียนมองภาพรวมของเรื่องที่อ่านก่อน การใช้วิธีการอ่านข้ามหรืออ่านแบบคร่าว ๆ คือให้ผู้เรียนอ่านเฉพาะส่วนสำคัญของเรื่องนั้น ๆ เช่น อ่านย่อหน้าแรก ย่อหน้าสุดท้าย หรือประโยคแรกของแต่ละย่อหน้าก่อนเพื่อที่จะได้รู้เรื่องราวอย่างคร่าว ๆ การทำเช่นนี้ทำให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจ ถึงแม้ว่าตนจะไม่ได้อ่านเรื่องทั้งหมด แต่ก็สามารถบอกได้ว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับเค้าโครงของเรื่องที่อ่าน ทั้งยังช่วยให้ผู้อ่านพัฒนาทักษะที่ช่วยในการอ่านให้มีประสิทธิภาพ เมื่อนักเรียนรู้เรื่องที่อ่านแล้ว นักเรียนสามารถคิดบทวนเหตุการณ์หรือใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ โดยสามารถลำดับเหตุการณ์หรือสรุปรวบรวมความคิดจากเรื่องที่อ่านเป็นลำดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เวินไรท์ (Wainwright. 1972 : 36) ที่กล่าวว่า การที่ผู้อ่านจะมีความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ผู้อ่านจะต้องมีความสามารถในการสรุปเรื่องราวต่าง ๆ และเรียงลำดับเรื่องราวที่อ่านได้ จะเห็นได้ว่า กลวิธีความรู้ความเข้าใจก็จะเน้นให้ผู้เรียนได้เข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน โดยใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อที่จะให้ผู้เรียนได้รู้และเข้าใจถึงเรื่องราวที่อ่าน สิ่งเหล่านี้จะส่งผลไปถึงความเข้าใจในการอ่านได้ด้วย

กลวิธีสอนเสริม เป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านยิ่งขึ้น การที่

ผู้เรียนขาดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านนั้นจะเห็นได้ว่า สิ่งที่เป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งก็คือ ผู้เรียนไม่ทราบความหมายของคำหรือข้อความที่อ่าน เมื่อเป็นเช่นนี้จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย และเกิดความท้อแท้ ไม่อยากที่จะอ่าน กลวิธีการสอนเสริมโดยการให้นักเรียนเดาความหมายของศัพท์หรือข้อความที่อ่าน อาจจะโดยการให้คำที่มีความหมายเหมือนกัน หรือตรงกันข้ามกันมาเทียบเคียง การใช้กิริยาท่าทางหรือเดาความหมายจากบริบท กลวิธีดังกล่าวนี้จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักและสามารถเดาความหมายของศัพท์ได้ เมื่อนักเรียนได้รับการฝึกบ่อย ๆ จะทำให้นักเรียนอ่านหนังสือได้รวดเร็ว และเข้าใจเรื่องที่อ่านยิ่งขึ้น เป็นผลให้กำลังใจที่จะอ่านเรื่องต่อไป

1.2 การสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา เป็นการสอนที่ยึดรูปแบบการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสอนอ่านซึ่งผ่านกระบวนการใช้ความคิดเป็นหลัก กิจกรรมการอ่านแบบนี้จะเป็นการให้ความหมายโดยรวมแก่ผู้เรียนเสียก่อนที่จะให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบย่อยของภาษา ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ในการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาในขั้นเตรียมอ่าน การให้นักเรียนเดาความหมายของศัพท์หรือข้อความที่ไม่เข้าใจจากข้อความที่แวดล้อม และขั้นอ่านให้นักเรียนจับใจความสำคัญ เนื้อหา ความคิดหลัก และรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์องค์ประกอบย่อยของภาษา เช่น การจำแนกชนิดของคำ ซึ่งเสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2534 : 22) ได้กล่าวได้ว่า วิธีการอ่านแบบนี้จะทำให้ผู้เรียนได้ใช้สมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวา ทำให้ผู้เรียนมีความทรงจำในระยะยาวกับสิ่งที่ตนอ่านได้ ดังนั้นนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาจึงมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

1.3 การสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา ช่วยให้นักเรียนสามารถดึงประสบการณ์เดิมไปใช้ในการทำความเข้าใจกับเรื่องที่จะอ่าน ทำให้อ่านเรื่องได้เร็วและง่ายขึ้น ซึ่ง รูเมลฮาร์ด (Rumelhart. 1981 : 22 - 23) ได้อธิบายว่า ความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้หากผู้อ่านมีความรู้ทางด้านภาษาและความรู้ทั่วไป เพราะในขณะที่อ่านความรู้เหล่านี้จะถูกกระตุ้นให้ทำงาน โดยกระบวนการทางสมอง โดยผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้เดิม และความรู้ทั่วไปที่มีอยู่พร้อมแล้วมาช่วย ซึ่งสอดคล้องกับที่ โควดี้ (Coady. 1979 : 5 - 18) ได้กล่าวว่า ก่อนการอ่านทุกครั้งควรสร้างหรือดึงความรู้เดิมของผู้อ่านมาก่อน การสอนโดยใช้กลวิธีการ

เรียนรู้ทางภาษาได้ตั้งประสบการณ์ของนักเรียนด้วยการใช้กลวิธีความจำ โดยครูให้นักเรียนดู
ชื่อเรื่อง แล้วหาคำที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง แล้วทำแผนภูมิ และใช้กลวิธีความรู้ความเข้าใจ
กลวิธีกาารคิด โดยให้นักเรียนคาดเดาเหตุการณ์ของเรื่องว่าจะเป็นอย่างไร หรือเป็นเรื่องเกี่ยวกับ
สิ่งใด โดยครูให้คำอธิบายยกตัวอย่าง ให้คำถามชี้แนะ เพื่อให้นักเรียนได้เห็นแนวทาง และแสดง
ความคิดเห็นออกมาให้มากที่สุด กระบวนการเหล่านี้จะให้นักเรียนดึงประสบการณ์เดิมมาใช้ ซึ่ง
สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดี (Boyle and Perego. 1990 : 197. Citing Dee. n.d.)
ที่ได้ทำการทดลองสอนอ่านให้กับนักเรียนด้วยใช้ยุทธวิธี DRTA (The Directed Reading -
Thinking Activities) โดยก่อนอ่านครูจะดึงประสบการณ์เดิมของนักเรียนด้วยการคาดเดาเรื่อง
ล่วงหน้า โดยให้นักเรียนตอบคำถามจากการดูรูปหรือจากการอ่านชื่อเรื่อง สิ่งเหล่านี้สามารถช่วย
นักเรียนได้เป็นอย่างมาก จะเห็นการช่วยให้นักเรียนรู้จักดึงประสบการณ์เดิมมาใช้เพื่อช่วยให้เกิด
ความเข้าใจในการอ่านเรื่อง จึงเป็นสิ่งที่จะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่าน
ซึ่งสอดคล้องอย่างยิ่งกับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา และส่งผลให้นักเรียนมีความ
เข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

สำหรับวิธีสอนตามคู่มือครูนั้นแม้จะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยน้อยกว่า
วิธีสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา แต่ก็นับว่าเป็นวิธีที่ประกอบไปด้วยลำดับขั้นตอนที่ส่งเสริม
ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เข้าใจในสิ่งที่เรียนได้ ซึ่งจากการพิจารณาลำดับขั้นต่าง ๆ จะเห็นว่า
นักเรียนจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดความสนใจในสิ่งที่เรียน โดยใช้สื่อการเรียนการสอน ได้แก่
รูปภาพ บัตรคำ แผนภูมิ ฯลฯ ตลอดจนการแข่งขันหรือเกมต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอน
ทำให้ผู้เรียนซึ่งอยู่ในวัยรุ่นรู้สึกสนุกสนาน และชอบใจ ทำให้การรับรู้ จดจำข้อมูลต่าง ๆ ของสิ่งที่
เรียนได้แม่นยำยิ่งขึ้น ครูจะเป็นผู้สอนให้นักเรียนเข้าใจและจดจำคำศัพท์ โครงสร้างทาง
ไวยากรณ์ต่าง ๆ ความรู้เกี่ยวกับศัพท์ นับว่ามีผลช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่านและมีการฝึกฝน
ให้นักเรียนปฏิบัติโดยการทำแบบฝึกหัด เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสทบทวนความรู้ความเข้าใจและ
ในส่วนของกาถ่ายโอนความรู้ นักเรียนจะได้ใช้ทักษะจากการเรียนมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์
บทอ่าน เกมการแข่งขัน จะทำให้นักเรียนเกิดความแม่นยำยิ่งขึ้น

2. การเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครู

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่าน จำเป็นต้องอาศัยเวลานานพอสมควร เนื่องจากเป็นความรู้สึกทางด้านจิตใจที่มีต่อแรงผลักดันภายในที่จะทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงได้ การทดลองสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา ใช้เวลาเพียง 16 คาบ ถึงแม้จะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้น ดังผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น แต่สภาพจิตใจไม่ได้รับการเปลี่ยนแปลงไปด้วย กระบวนการสอนยังไม่มากเพียงพอที่จะเปลี่ยนแปลงไปจนเห็นความแตกต่างอย่างเด่นชัดในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดำรง ศิริเจริญ (2524 : 150 - 151) ซึ่งได้ทดลองเกี่ยวกับการเรียนเพื่อรอบรู้ว่ามีส่วนทำให้ผู้เรียนพัฒนาอย่างไร ปรากฏว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยให้เหตุผลว่า อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีอายุประมาณ 11 ปี ดังนั้นการพัฒนาทางด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อาจจะยังไม่ปรากฏเด่นชัด การวิจัยของ สวีณา อบสุวรรณ (2526 : 50) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เกณฑ์การรอบรู้ต่างกัน คือ 60% 79% 80% และ 90% กับนักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้วิธีเรียนเพื่อรอบรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และการวิจัยของ อุกฤษ เพชรช่วย (2527 : 64) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในเรื่องเศษส่วนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ที่สอนโดยกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ปานกลาง และโดยครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อย่างไรก็ตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาก็มีแนวโน้มสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามคู่มือครู

3. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษามีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังการทดลองแตกต่างจากก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .001 โดยที่ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ที่ตั้งไว้ สาเหตุที่ทำให้เกิดผลเช่นนี้เพราะ การใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาประกอบไปด้วย กลวิธีต่าง ๆ 6 วิธี คือ กลวิธีความรู้สึก กลวิธีสังคม กลวิธีความจำ กลวิธีความรู้ความเข้าใจ กลวิธีการคิด และกลวิธีการสอนเสริม ซึ่งแต่ละกลวิธีล้วนแต่เป็นกลวิธีที่ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยมากขึ้น ตัวอย่างเช่น กลวิธีความรู้สึก จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่าน นักเรียนไม่มีความวิตกกังวลและไม่เกิดความเครียดในการที่จะอ่าน ด้วยเหตุที่นักเรียนมีความสบายใจ ไม่กระวนกระวายใจเช่นนี้ จึงทำให้ในขณะที่เรียนนักเรียนจะไม่ต่อต้านการเรียนรู้ และกลัวที่จะใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมาย ส่วนกลวิธีการคิด กลวิธีความรู้ความเข้าใจ กลวิธีความจำ กลวิธีสอนเสริม และกลวิธีสังคม ก็ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนได้เป็นอย่างดี เพราะสิ่งสำคัญของการอ่านคือ การพัฒนาความคิด ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ เมอร์ริสและสมิธ (Harris and Smith. 1971 : 235) ที่สรุปองค์ประกอบที่สำคัญที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านว่า คือ ประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ความสามารถทางด้านภาษา ความสามารถในการคิด เจตคติที่มีต่อสิ่งที่อ่าน และจุดประสงค์ในการอ่าน เป้าหมายของการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาช่วยพัฒนาผู้เรียนในการจับใจความสำคัญ การหารายละเอียดของเรื่อง แปลความ ตีความ และขยายความของเรื่องโดยมีกระบวนการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ในการสร้างความหมายจากสิ่งที่อ่าน นักเรียนได้ใช้ความคิดและประสบการณ์ของตนในการตีความหมาย นอกจากนี้กลวิธีทางสังคมซึ่งเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นการสอนเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม รู้จักทำงานร่วมกัน รู้จักช่วยเหลือแนะนำซึ่งกันและกัน เป็นเหตุให้ผู้เรียนที่ไม่เข้าใจในสิ่งที่อ่านหรือเรียนอ่อนได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อน ทำให้ไม่รู้สึกโดดเดี่ยว เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจที่จะอ่านและทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านยิ่งขึ้น

การสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา เป็นกระบวนการสอนอ่านที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้ทางภาษา กล่าวคือ กระบวนการเรียนการสอนจะเป็นลักษณะแบบค่อยเป็นค่อยไป (Unconscious Learning) ทั้งนี้เป็นไปตามทฤษฎีธรรมชาติที่สาลักษณ์ รัตนวิทย์ (2534

: 20) ได้สรุปว่า การเรียนการสอนภาษาอย่างเป็นธรรมชาตินั้น ต้องพยายามลดตัวกลั่นกรองทางจิตใจให้น้อยลง ซึ่งการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา ใช้กลวิธีความรู้สึก เป็นตัวลดความตึงเครียดของนักเรียน โดยการให้นั่งสมาธิ ฟังเพลง และบริหารกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียน ทำให้พร้อมที่จะเรียน จิตใจสบาย มีความแจ่มใสกระฉับกระเฉง มีประสิทธิภาพในการเรียน (วิทย์ วิศทเวทย์. 2526 : 70) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของโรจน์รุ่ง สุวรรณสุทธิ (2516 : 1 - 44) ที่สรุปผลการวิจัยไว้ว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกสมาธิจะมีความตั้งใจสูงขึ้นและรักการเรียนมากขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาจึงช่วยพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. การเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยหลังการทดลองแตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 4 ที่ตั้งไว้ การวิจัยครั้งนี้พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง สาเหตุที่ทำให้ นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยหลังการทดลองดีกว่าก่อนการทดลองเพราะ

กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา ประกอบด้วย กลวิธี 6 กลวิธี ซึ่งแต่ละวิธีช่วยสนับสนุนให้นักเรียนมีการพัฒนาทั้งสามด้าน คือ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน กิจกรรมของกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษานั้น นักเรียนจะเป็นผู้ปฏิบัติ โดยการปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์กัน มีการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมื่อทุกคนในกลุ่มร่วมมือกัน ทำให้มีกำลังใจที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนอ่อนหรือคิดไม่ทันเพื่อน จะได้รับการช่วยเหลือให้เกิดความเข้าใจในการเรียน ทำให้มีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ตรงกับความคิดของ ลินด์เกรน (Lindgren. 1967 : 31 - 34) เชื่อว่า พฤติกรรมของ

ผู้ที่มีความตั้งใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นจะมีความทะเยอทะยาน (Ambition) มีการแข่งขัน (Competitiveness) และมีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นเป็นรากฐาน นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาซึ่งประกอบด้วยกลวิธีต่าง ๆ นั้น มีการตั้งใจด้วยรูปภาพ เกม บทบาทสมมติ กับเรื่องที่อ่าน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีความคิดอย่างอิสระในช่วงเวลาที่จำกัด นักเรียนมีโอกาสร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นของตนเองกับเพื่อน ๆ การได้ทราบความคิดเห็นของเพื่อนทำให้นักเรียนเกิดความคิดความพยายามที่จะแสดงความคิดเห็นของตนเองบ้าง จึงกล่าวได้ว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนอยู่ตลอดเวลา ในขั้นประเมินผลการอ่านหลังจากการอ่านแล้วทุกเรื่องครูจะประเมินผลความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนและแจ้งผลให้นักเรียนทราบทุกครั้ง ทำให้นักเรียนทราบผลการอ่านและพัฒนาการในการอ่านของตน ช่วยให้เกิดกำลังใจคาดหวังความสำเร็จในการอ่านครั้งต่อไป ทำให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่จะทำใหตนเองประสบความสำเร็จในการอ่านยิ่งขึ้น และส่งผลให้เกิดความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้นด้วย ดังที่ไมเยอร์ (Myers. 1965 : 335 - 363) และรัสเซลล์ (Russel. 1969 : 264 - 266) ศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการที่ทำให้นักเรียนรู้จักกลวิธีที่จะทำให้อ่านได้อย่างเข้าใจและได้ฝึกใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยในการอ่าน ช่วยให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่จะอ่านเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนันทา จินดา (2529 : 61) ที่พบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนและแบบฝึกหัดช่วยใหแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้น จะนำผลการนี้ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกริ่อกอยากคิด อยากอ่าน อยากแสดงออก ทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน วิธีการดังกล่าวนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาได้รับ จึงทำใหมีพัฒนาการแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การใช้กลวิธีสังคมโดยการแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มนั้น ควรให้สมาชิกแต่ละกลุ่มเปลี่ยนกลุ่มสลับกันไปในแต่ละคาบ เพื่อนักเรียนจะได้มีโอกาสทำงานร่วมกับเพื่อนหลาย ๆ คน

ที่มีลักษณะและบุคลิกแตกต่างกันไป จะทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น และไม่เบื่อหน่ายในการเรียน

2. ในขณะที่นักเรียนทำกิจกรรม ครูควรเดินตรวจพร้อมทั้งให้คำแนะนำตลอดเวลา และควรให้ความสนใจนักเรียนอย่างทั่วถึง เพราะอาจจะมีนักเรียนบางกลุ่มที่ขาดประสบการณ์ในการทำงานกลุ่ม ไม่รู้บทบาทของตนเอง หรือไม่รู้จักแบ่งงานให้สมาชิกในกลุ่ม

3. บทอ่านที่นำมาใช้ไม่ควรมีความยาวหรือซับซ้อนมากเกินไปสำหรับนักเรียน ควรเป็นเรื่องที่นักเรียนคุ้นเคยหรือมีประสบการณ์เดิมมาบ้าง หรือเป็นเรื่องที่นักเรียนสนใจ ตลอดจนได้พบเห็นในชีวิตประจำวัน เพื่อให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นเข้าใจหรือสนใจในการเรียน

4. ครูควรเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดของกลวิธีในการอ่าน เช่น คำอธิบายชื่อและความหมายของกลวิธี ความสำคัญของกลวิธี การใช้กลวิธี โอกาสและเหตุผลที่ควรใช้ ซึ่งเอกสารควรแจกให้นักเรียน ได้ศึกษาทันทีที่ครูสอนและสามารถนำไปศึกษาล่วงหน้า จะทำให้การเรียนการสอนคล่องตัวยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านในระดับชั้นอื่น ๆ โดยการสอนด้วยกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา และศึกษาว่ามีความเหมาะสมกับระดับชั้นใดมากที่สุด

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการสอนโดยกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับตัวแปรอื่น ๆ เช่น เจตคติต่อการอ่าน ความรับผิดชอบในตนเอง ความคงทนในการเรียนรู้ ความวิตกกังวลในการอ่าน บุคลิกภาพความเป็นผู้นำ เป็นต้น

3. ควรมีการทดลองทำ Pilot Study ของกลวิธีต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อเลือกกิจกรรมที่นักเรียนสนใจและปฏิบัติได้มากที่สุด นำมาจัดเป็นขั้นตอนและกิจกรรมการสอนใหม่ ๆ และนำไปทดลองใช้ต่อไป

4. ควรมีการขยายเวลาการทดลองสอนโดยกลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาออกไปให้มากกว่าเดิม อาจเป็น 1 ภาคเรียน เพื่อที่ศึกษาผลของแรงจูงใจได้ลึกซึ้ง

5. ควรศึกษาผลของการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับทักษะทางภาษาอื่น ๆ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด และทักษะการเขียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสว่างษ์. จิตวิทยาการศึกษา. (ฉบับปรับปรุง). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ศรีเดชา, 2528. อัดสำเนา.
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : นิยมวิทยา (แผนกการพิมพ์), 2530.
- กาญจนา ศักดิ์ศรี. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : นิยมวิทยา (แผนกการพิมพ์), 2530.
- กัญญา มั่งคั่ง. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสนใจใน
การเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรม PANORAMA กับ
กิจกรรมตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- กาญจนา ปราบพาล. "การสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนเพื่อการสื่อสารระดับมัธยมศึกษา
และอุดมศึกษา," Thai / TESOL'S Occasional. Paper No. 1984 : 12.
- การประถมศึกษาขอนแก่น, สำนักงาน. ผลการประเมินคุณภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ปีการศึกษา 2529. ขอนแก่น : สำนักงานฯ, ม.ป.ป.
- _____. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. ขอนแก่น : สำนักงานฯ, 2529.
- จรัสศรี กิจบุญติดำณต์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียนคำและทัศนคติ
ต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับการสอน
แบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- จันทิมา พรหมโชติกุล. การเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2529.
- ชวาล แพร่ติกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2520.
- ชัยพร วิชชาวุธ. ความจำมนุษย์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2520.
- _____. จิตวิทยากับประสบการณ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัทมงคลชน จำกัด, 2519.

- ชาลี หวานน้ำ. การทดลองฝึกสมาธิที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และระดับ
เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ชุดิมา สัจจาพันธ์. "การส่งเสริมการอ่านแก่เด็ก," ประชากรศึกษา. 34(2) : 8 - 15 ;
 พฤศจิกายน, 2525.
- ญาณสังวร, สมเด็จพระ. หลักพุทธศาสนา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ :
 มหามงกุฎราชวิทยาลัย, 2522.
- จุฬารัตน์ นาคกรรณ. คู่มือครูประโยชน์สุขของชีวิตตอนต้นวิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ :
 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2514.
- ดำรง ศิริเจริญ. การทดลองเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสนใจในวิชาที่เรียน
อัตราความแรงใจไม่สัมฤทธิ์และความแปรปรวนของอัตราการเรียนรู้ระหว่าง
นักเรียนที่สอนโดยวิธีเรียนเพื่อรู้จริง (Mastery Learning) กับกลุ่มที่สอนโดย
วิธีบรรยาย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- ณอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล. "อ่านเพื่อเรียนต้องเรียนการอ่าน," ใน คู่มือแนะนําวีธีเรียน.
 หน้า 529 - 532. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- ทองเรือน อมรัชกุล. กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. 2520, 222 หน้า. อัดสำเนา.
- ทวี ท่อแก้ว. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2517.
- ธัญ การวัฒนศิริบุญ. "แตรงกับชาวเชียงใหม่ วงโยชวาทย์ มงฟอร์ต แชมป์โลก '85,"
มติชน ฉบับพิเศษ. 7 : 2528.
- นงเยาว์ ชำนาญรงค์. การศึกษาเปรียบเทียบการทำสมาธิของพุทธศาสนาและที่อื่น. ศึกษา
เปรียบเทียบคำสอน วิถีปฏิบัติและผลที่ได้รับตามที่ปรากฏในคัมภีร์ และที่ปฏิบัติสมาธิวิปัสสนา
กรรมฐานที่มีชื่อเสียงต่าง ๆ และที่ศูนย์ฝึก ที่.เอ็ม. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยมหิดล, 2525. อัดสำเนา.

- นันทรัตน์ ชื่นชม. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและความคงทนในการจำของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธีมุ่งประสิทธิภาพทางภาษากับวิธีปกติ.
 ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2531. อัดสำเนา.
- บรรเทา กิตติศักดิ์. "กระบวนการสอนภาษาไทยเพื่อให้เกิด," ใน เอกสารประกอบการบรรยาย
การประชุมทางวิชาการครั้งที่ 5. หน้า 1-3. กรุงเทพฯ : สมาคมการอ่าน
 แห่งประเทศไทย, 2534.
- กันเื้อ พฤษะวัน. อุปสงค์การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาแนวบูรณาการทางการสอน.
 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- บุญเชิด ภิญโญธิตพงษ์. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ :
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- บุญเรือน สิริมงคล. การอ่านเอาเรื่องภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.
 วิทยาณินท์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- บุษกร อินทรวัตร. การเปรียบเทียบความถนัดทางการเรียนและแรงจูงใจในสัมฤทธิ์ใน
การเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 6 โดยวิธีเรียนเพื่อรู้จริง.
 ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2527. อัดสำเนา.
- ประเทิน มหาทัณฑ์. การสอนอ่านเบื้องต้น. ชลบุรี : ภาศหลักสูตรและการสอน
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2523.
- _____. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2530.
- ประภาศรี สีทอำไพ. วิธีการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- ประยุทธ์ ปยุตโต, พระราชวรมณี. พุทธธรรมกฎธรรมชาตินและคุณค่าสำหรับชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 5.
 กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ, 2526.

- ประสาธน์ บัณฑิต. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และ
การคิดแบบอเนกนัย. ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.
- ปิ่น มาลากุล, ม.ล. ปณิธานของ ป.ม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2513.
- เปลื้อง ณ นคร. "ภาษามิสมร," วิทยุเกษตร. 18(10) : 19 ; ตุลาคม 2521.
- พรหม ชูชัย. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2522.
- พวา พันธุ์เมฆา. "ทำอย่างไรจึงจะอ่านหนังสือได้ดี," วิทยาศาสตร์. 26(21) : 38 - 39 ;
22 มิถุนายน 2518.
- พัฒนา จันทนา. "ครูกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน," คุรุปริทัศน์. 12 : 36 - 40 ;
กันยายน 2526.
- ฉิมพร อภัยเลิศ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่เรียนโดยใช้
แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2525. อัดสำเนา.
- พุทธทาส อินทปัญโญ. อานาปานสติภาวนา. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : การพิมพ์พระนคร,
2523.
- มณฑานติ พลเยี่ยม. สัมฤทธิ์ผลในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล ที่ใช้กลยุทธ์การสร้างแนวคิด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532. อัดสำเนา.
- มหามงกุฎราชวิทยาลัย. วิสุทธิมรรคแปล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหามงกุฎ-
ราชวิทยาลัย, 2522.
- มานิต บุญประเสริฐ. "ยุทธวิธีพัฒนาการอ่าน," จันทร์เกษม. 174 : 9 ; กันยายน - ตุลาคม
2526.
- มาลี นิ่มเสมอ. "การส่งเสริมการอ่านของเด็ก," ครู. 4 : 26 - 28 ; มกราคม 2523.

- เมธี โปธิพัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์และความ
ข้อดีของเด็กไทย. ปรินทิพินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- โมรี ชื่นสำราญ. เอกสารประกอบการสอนไทย ท 101 : ทักษะความรู้ทางภาษา.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันตก มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- ยุพิน พินิจกุล. การใช้เพลงประกอบการสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- เชียมจิต บุรณ์โกศา. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสนใจใน
การเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้
วิธีสอนอิงแนวทางทฤษฎีอภิปัญญาทวิวิธีสอนตามคู่มือครู. ปรินทิพินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- ระวีวรรณ ศรีศรีรามกัน. ฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2527.
- ระวีวรรณ เสวตมาร. "การเปลี่ยนแปลงบทบาทการสอนของครูตามหลักสูตรประถมศึกษา 2521
ได้รับผลสำเร็จหรือไม่," ศึกษาศาสตร์. 2 : 100 - 102 ; ตุลาคม 2526 - มีนาคม
2527.
- รัชนิดา รัชนิลัดดาจิต. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านเร็ว
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอน
ตามคู่มือครู. ปรินทิพินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- รัญจวน อินทรกำแหง. วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ดวงกมล, 2517.
- รัญจวน อินทรกำแหง และคนอื่น ๆ. "ภาษาวิเคราะห์," ใน การอ่านและวิจารณ์หนังสือ.
หน้า 252. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2519.

รัชมี บุญสิทธิ์. การวางแผนหนังสือสำหรับเด็กเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลอุดมวิทยา จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523. อัดสำเนา.

ราชวรณีย์, พระ. พจนานุกรมพจนานุกรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, 2518.

_____. พุทธธรรม. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, 2529.

โรจน์รุ่ง สุวรรณสิทธิ. "กรรมกับการทำสมาธิ," ใน เอกสารคำบรรยายและบทความวิชาการประชุม

พัฒนวิชาการ ครั้งที่ 23. หน้า 1 - 44. กรุงเทพฯ : คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล

มหาวิทยาลัยมหิดล, 2526.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศึกษานร,

2531.

วรณี สุนทรเวช. "ความสนใจและความต้องการในการอ่านของเด็กอายุ 11 - 16 ปี," ใน

การสัมมนาเรื่อง หนังสืออ่านสำหรับเด็กกลุ่มอายุ 11 - 16 ปี. หน้า 110 - 118.

กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2510.

วรศักดิ์ วรธนโม, พระ. คู่กับศีลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์,

2525.

วลี พันธุ์มณี. "ข้อเสนอแนะในการอ่านภาษาอังกฤษ," มิตรครู. 28 (9) : 24 ;

พฤษภาคม 2529.

วันทนา นิยมจันทร์. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความคงทนในการเรียนรู้และ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโครงข่ายวิทยาศาสตร์โดย

วิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองกับวิธีแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

วันเพ็ญ สุกิตติย์. การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อภาษาไทยของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการอ่านและเขียนลำดับเรื่องราวกับวิธีอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด.

วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518.

อัดสำเนา.

- วารินทร์ สายโอบเอื้อ และสายสุรีย์ ชีรดากร. จิตวิทยาการศึกษา (Educational Psychology). โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด : ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา และการแนะแนว, 2522.
- วาสนา เกตุภาค. การอ่าน. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2521.
- วิจิตรฯ แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. การใช้ภาษาไทย (ไทย 101). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2522.
- วิชาการ, กรม. ศูนย์พัฒนาหลักสูตร. การประเมินการใช้หลักสูตรภาษาไทยในท้องถิ่นที่นักเรียนพูดภาษาอื่นมากกว่าภาษาไทย : จังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, ม.ป.ป.
- วิชาการ, กรม. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ประเทศของเรา ส 101-ส 102 เรื่อง พุทธศาสนานับมัธยมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2526.
- _____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2531 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533). กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2533.
- _____. เอกสารปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 มัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, ม.ป.ป.
- วิทย์ วิศกเวทย์ และเสฐียรพงษ์ วรรณปก. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส 402. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2526.
- วิบูลย์ วาดรักษ์ชิต. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบไฮเลนท์กับวิธีการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

- ศิริอร รัตนอุดม. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
การเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่ใช้และไม่ใช้การดู
เรื่องประกอบการอ่าน. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- สุดดีพันธ์ หวังสุริยะ. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยความสามารถในการ
อ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยบทเรียนสรุปก่อน บทเรียนสรุปหลังและ
ไม่มีบทสรุป. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- สาม ครุฑเมือง. เอกสารประกอบการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- สนิท ตั้งทวี. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยโดยการใช้และไม่ใช้บทเสริมทักษะ
ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม. ปรินญาณินท์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- _____. ศิลปการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2531.
- สมคิด เดชคง. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียนรู้อะไรและแรงจูงใจ
ไม่สัมฤทธิ์ต่อวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การลบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน
โดยวิธีสอนของ สสวท.และวิธีสอนของวรวิ. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- สมชัย วุฒิวิรัช. "พบจุดอ่อนเด็กประถมศึกษาทั่วประเทศอ่านหนังสือแล้วไม่เข้าใจ," ใน
เดลินิวส์. 13 พฤษภาคม 2531. หน้า 10.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ. วิธีสอนภาษาไทยมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525.
- สมนึก พวงกลิ่น. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและสมรรถภาพ
การอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวนกับการสอน
ตามคู่มือครู. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

- สมศักดิ์ ชำนาญกิจ. การใช้บทเพลงประกอบการสอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523. อัดสำเนา.
- สมิตร ไวยทนต์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความสนใจ
ในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการสอนแบบระบบการสอน
ส่วนบุคคลตามคู่มือครูของสสวท. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- สวัฒ อบสุวรรณ. การเปรียบเทียบความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อันเป็น
ผลจากการสอนวิชาคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยวิธีเรียนเพื่อรอบรู้ที่ใช้เกณฑ์
การรับรู้ระดับต่าง ๆ กับการสอนโดยวิธีไม่ใช้วิธีเรียนเพื่อรอบรู้. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- สายใจ เกตุชาญวิทย์. การนำเสนอผลงานการซ่อมเสริมทักษะภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- สิทธิโชค วรณัฐติกุล. การศึกษาในภาพเกี่ยวกับคน ความแตกต่างระหว่างตนเองและความเข้าใจ
ในการอ่านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2514. อัดสำเนา.
- สุจิต เพ็ชรชอบ และสายใจ อินทร์มรรย. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- สุดใจ ทศพร. แบบเรียนศิลปศึกษา ศ207, ศ208 ดนตรีศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 8 (ม.2).
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงธน, 2526.
- สุทินร ปาละดี. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียน และการระลึก
สิ่งที่อ่านในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบ
มุ่งประสบการณ์ภาษาและการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

- สุณัฏฐา จินดา. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้尼ทานที่มีแบบฝึกหัดกับแบบถามตอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- สุณัฏฐา มั่นเศกวิทย์. "การวิเคราะห์ความสามารถในการอ่านของนักเรียนมัธยม" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทยหน่วยที่ 11 - 15. หน้า 88 - 89. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527.
- สุพจน์ สิงขรวงศ์วัฒน์. การสร้างแบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดบุรีรัมย์. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- สุนทรรัตน์ ชมสวนสวรรค์. การศึกษาผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนซ่อมเสริมโดยวิธีเพื่อนช่วยสอน. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- สุมิตร คุณากร. หลักสูตรและการสอน. โรงพิมพ์พระนคร 2518, 259 หน้า.
- สุวัฒน์ จันทรล้อย. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจในการอ่านสมรรถภาพการอ่านเร็วและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากชุดการอ่านที่มีคำถามก่อนการอ่าน ระหว่างอ่านและหลังอ่าน. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. เอกสารเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับกระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. (เอกสารอัดสำเนา)
- _____. เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- _____. การพัฒนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์. เล่ม 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.

โสภา ท่าเรือพลี. การใช้บทเพลงประกอบ การสอนวิชาภาษาไทยสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนพลีพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525. อัดสำเนา.

อบรม สันนิบาต. วิชาการศึกษา 122 จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ม.ป.ป.

อรอนงค์ อินทรวิจิตร. "อย่างไรที่คนตรีรักษาใจให้คงได้," สยามรัฐ. 30 (50) : 6

3 มิถุนายน 2527.

อรุณี วิริยะจิตรา. "การเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ," วารสารสงขลานครินทร์. 4

(2) : 175 - 181 ; เมษายน - มิถุนายน 2525.

อวยชัย ไรจน์รัตนกิจ. ผลการฝึกอบรมอนุบาลสติในพุทธศาสนาดต่อการพัฒนาการใช้เหตุผลเชิง

จริยธรรม. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2526. อัดสำเนา.

อักษร รุ่งณี. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่านระหว่างการสอนอ่าน

แบบปกติกับการสอนอ่านโดยกิจกรรมสำหรับการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

อัญชลี แจ่มเจริญ. ศึกษา 231 วิธีการสอนกลุ่มทักษะ "ภาษาไทย". กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

เจริญผล, 2526.

อัมพร สุขเกษม. การอ่านหนังสือ. มหาสารคาม : ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2526.

อุดมลักษณ์ ช้อยศิริ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์และแรงจูงใจ

ในผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้แบบฝึกกับใช้กิจกรรมตามคู่มือครู.

ปริญญาโท ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

อัดสำเนา.

อุทัย เพชรช่วย. การทดลองสอนคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยให้กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงสุด

และปานกลางเป็นผู้สอนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ. ปริญญาโท ศศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

- อุบล เรียงสุวรรณ และคณะ. หลักการสอนและวิธีการสอนเฉพาะ (Principle and Method of teaching) วิชาชุดक्रमิ์ยของสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย ตอนที่ 2.
กรุงเทพฯ : สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย, 2509.
- เอนกกุล กริแสง. เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาที่เกี่ยวกับการศึกษา พิมพ์โลก.
กรุงเทพฯ : แผนกตำราและการพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก, 2521.
- Alkinson, John W. An Introduction to Motivation. New York : America Book, 1964.
- Arrowsmith, G. "Reading vs Thinking," Bullentin of the English Language Center, 1972.
- Bacon, Francis. The Oxford Dictionary of Quoatations. London : Oxford University Press, 1953.
- Bancroft, W. Janes. The Losanov Method and It's American adaptation," The Modern Language Jonrnal. 1978 : 167 - 175.
- . "Suggestology and Suggest to pedia : The Therory of the Losanov Method," Eric Reports. 1976 . 56 p.
- Bartlett, Bredan John. "Top-Level Structure as an Organizational Strategy for Recall of Classroom," Dissertation Abstracts International. 39(11) : 6641 - A ; May, 1979.
- Best, B.A. "The Effect of Special Programs on Mean Gain in Reading," Dissertation Abstracts International. 10 : 3316 - A ; April, 1969.
- Blair. T.R. and J.D. Rath. "Reading Comprehension as Making Unreasonable Inferences," Journal of Education Research. 72 : 29 - 31 ; September - October, 1978.
- Bloom, Benjamin S. Taxonomy of Educational Objective. 2nd ed., London : Longman, 1979.
- Bond, Guy L. and Miles A. Tinker. Reading Difficulties : Their Diagnosis and Correction. New York : Appleton Century Crofts, 1975.
- Boyle, O. and S. Peregoy. "Literacy Scaffolds Strategies for First and Second Language readers and Writers," The Reading Teacher. 44 (3) : 194 - 200 ; November, 1990.
- Brandt, Ron. "On Cooperative Learning : A Conservation with Spencer Kagan," Educational Leadership. December 1989 / January 1990.
- Braun, L. "Developing and Measuring Flexibility in Reading," Reading Teacher. 16 : 247 - 254 ; 1963.

- Burmister, Loe E. Reading Strategies for Secondary School Teachers. Massachusetes : Addison Wesley, 1974.
- Burton, Willian H. Reading in Child Development. New York : The Bobbs-Merrill Co., 1956.
- Bush, C.L. and M.H. Huebner. Strategies for Reading in the Elementary School. London : Macmillian, 1970.
- Canale and Merrill Swain. "Theoritical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing," Applied Linguistics. 1 : 1 - 47 ; 1980.
- Canavan, P Joseph and William O. Heckman. The Way to Reading Improvement. Boston : Allyn and Bacon, 1966.
- Carlsen, G Robert. Books And The Teen-Age Reader. New York, Harper, 1967.
- Carrell, Patricia L. and Joan C. Eisterhold. "Schema Theory and ESL Reading Pedagogy," in Methodology in TESOL. edited by Michral M. Long and Jack C. Richards. Newberry : House Publishers, 1987.
- Carroll, John B. Language and Thought. New Jersey : Prentice - Hall the Bobbs-Merrill, 1964.
- Coady, James. "S Psycholinguistic Model of ESL Reader," Reading in a Second Language. ed., by Ronald Mackey Newshury House Publisher, 1979.
- Dallman, Martha and others. The Teaching of Reading. 4th ed. New York : Halt, Rinchart and Winston, 1974.
- Davidson, Jane L. "The Relationship Between Teachers' Question and Pupils' Responses During a Directed Reading Activety and Directed Reading Thinking Activity," Dissertation Abstracts Internationl. 31(11) : 6273 - 6274-A, May 1971.
- Dechant, Emerald V. Improving the Teaching of Reading. New Delhi : Prentice Hall, 1982.
- Dickinson, L. Self - instruction in Language Learning. Cambridge : Cambridge University, 1987.
- Dowson, Mildred Agnes. Fundamental of Basic Reading Instruction. New York : Language, Green and Co., 1959.
- Dunn, Rita and Kenneth Dunn. Practical Approacher to Individualizing Instruction : Contracts and Other Effective Teaching Stratigies. New York : Parker Publishing Company, Inc., 1972.

- Edwards, Claudia and Judy Stout. "Cooperative Learning the First Year," Educational Leadership. 47(4) : 38 - 41 ; December 1989 / January 1990.
- Fan, Chung Teh. Item Analysis Tabel. New Jersey : Educational Testing, 1952.
- Furst, Edward. "Validity of Some Objective Seales of Motivation for Predicting Academic Achievement," Education and Psychological Measurement. 36(4) : 927 - 933, 1966.
- Gaies, Stephen J. Peer. Invalument in Language Learning. New York : Harcourt Brace Javanavich, 1985.
- Gibson, J. "Teachers Talking Quted in Delamant," in Interation in the Classroom. London : Methuen, 1973.
- Goodman, Kenneth S. "Behind the Eye : What Happens in Reading," Reading : Process and Program. Illinois : National Council of Teachers of English, 1970.
- Goodman, Yetta M. Dorothy J. Watson and Carolyn L. Bruke. Reading Miscue Inventory : Alternative Procedures. New York : Richard C. Owen, 1987.
- Gray, William Scott. On their Own Reading. Chipage : Scott Foreman, 1984.
- Guildford, J.P. PERSONALITY. New York : McGraw-Hill, 1959.
- . The nature of Human intelligenie. New York : McGraw-Hill, 1966.
- Hafner, Lawrence E. and Parbara C. Palmer. "The Differential Eltects of Three Methods of Teaching on Reading Comphehension and Vocabulary of Nineth Grade Students," Journal of Educational Research. 1 : 36 ; September - October, 1980.
- Harmer, G. THE PRACTICE OF ENGLISH LANGUAGE TEACHING. Marlow : Longman, 1983.
- Harris, Albert J. How to Increase Reading Ability. 3rd ed. New York : Longmans, 1956.
- Harris, L.A. and E.B. Smith. Reading Instruction. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1976.
- Hepner, M.W. Psychology Applied to Life and Work. New Jersey : Prentice Hall, 1966.
- Hilgard, E.R. Introduction to Psychology. New York : Harcourt Prace, 1967.

- Holm, Jack A. The Substrats-factor Theory : Substrats Factor Differences Underlying Reading Ability in Know-groups at the High School Level, Berkeley : Mimeographed at University of Calif, 1962.
- Johnson, David W. and Roger T Johnson. "Social Skills for Successful Group Work," Education Leadership. 47(4) : 29 - 30 ; December 1989 / January 1990.
- Kagan, Jerome and Ernest Haneman. Psychology. New York : Harcourt, 1968.
- Kant, I Critique of pvre reason. (J.M.D. Meikle John, Trans.) London : G. Bell & Sons. (Original work published 1781), 1987.
- Kendall, Janet R. Jana M. Mason and William Hunter. "Which Comprehension? Artifacts in the Measurement of Reading Comprehension," Journal of Education Research. 72 : 233 - 236 ; March - April, 1980.
- Krashen, Stephen. G. Principle and Practice in Second Language Acquisition. Oxford : Pregamon, 1982.
- Lavine, R. Our Multicultural Global Village : Foreign Language, Simulation and Network Gaming. In D. Croukall and D. Saunder (Eds) Communication and Simulation : From two Fields to One Theme Clevedom, Avon : Multilingual and Matters, 1989.
- Lindgren, Henry C. Educational Psycology in Classroom. 3rd ed. New York : John Wiely and Sons, 1967.
- Marx, Melivin H. Learning : Interactions. New York : McMillan, 1970.
- Matheidesz, M. Games for Language Learning. In D. Saunders, A. Coote, and D. Crookall, (Eds) Lanugae from Experience Through Games and Simulation Louysborough, Leics, UK : Society for Advancement of Games and Simulations in Education and Training, 1988.
- Mays, Robert. "The Use of Music as a Counseling Aid in the Treatment of Depression," Dissertation Abstracts International. 30 : 1878 - A ; October, 1979.
- Mcchelland, David Clarenes. The Achievement Motivation. New York : Appleton, 1953.
- . Moitvating Economic Acheivement. New York : The Free Press, 1969.
- Milnik, Amelia and John Merritt. Reading : Today and Tomorrow. London : University of London Press, 1972.

- Miller, Lyle L. Developing Reading Efficiency. Minnesota : Burgess Publishing Company, 1972.
- Myers, Albert E. "Risk Taking and Academic Success and Their Relation to An Objective Measure of Achievement Motivation," Educational and Psychological Measurement. 25 : 355 - 356, 1965.
- Omaggio, Alice C. Teaching Language in Context : Proficiency Oriented Instruction. Boston : Meinke, 1986.
- Otto, Wayne, Robert Rude And Divic Lee Spigel. How to Teach Reading. Addison-Wesley, 1979.
- Oxford, Rebecca. Language Learning Strategies. New York : Newbury House, 1990.
- _____. "Second Language Learning Strategies : What the Research Has to Say," ERIC/CLL, News. Bulletin. 91 : 3 - 5, 1985.
- Raffini, James P. "The Relationship Between Resultant Achievement Motivation and College Student Examination Achievement," Dissertation Abstracts International. 31 : 1085-A , 1970.
- Riley, Pamela M. "Improving Reading Comprehension," English Teaching Forum. Special Issue : The Art of TESOL, part. 2(8) : 198 - 200, 1975.
- Rubin, Joan. "What the Good Language Learner' Can Teach us" IESOL Quarterly. 9 : 41 - 51, 1975.
- Rumelhart, D.E. "Schemator : The Building Block of Cognition," Comprehension and Teaching Research Review. Newark : International Reading Association, 1981.
- Russel, Ivan L. "Motivation for School Achievement : Measurement and Validity," The Journal of Educational Research. 62 : 263 - 266 : February, 1969.
- Scott, W.A. and W. Michale. Introduction to Psychological Research. University of Colorado, 1966.
- Sheperd, David L. Comprehensive High School Reading Methods. Ohio : A Bell and Howell. 1973.
- Silbestein, Sanda. "Let's Take Another Look at Reading : Twenty - Five Years of Reading Instruction," Forum. 15(4) : 28 - 35 ; October, 1989.
- Slavin, Robert E. "Quest Editorial," Educational Leadership. 47(4) : 3 ; December 1989 / January 1990.

- Smith, F. Understanding Reading. New York : Holt, 1971.
- Smith, Nila B. "American Reading Instruction," Encyclopedia of Education Research. 3 : 1089 ; January, 1960.
- Steven, Kathleen S. "The Effect of Topic Interset on the Reading Comprehension of Higher Ability Students," Journal of Educational Research. 6 : 365 - 367 ; July - August, 1980.
- Tinker, Miles A. Teaching Elementary Reading. New York : Appleton, 1952.
- Tooze, Ruth. Your Children want to Read. New Jerrsy : Prentice - Hall, 1957.
- Tricia, Evans. Teaching English. London : Croom Helm, 1982.
- Van E.K, G.A. and L.G. Alexander. Threshold Level English. Oxford : Pergamon, 1980.
- Wainwright, Gorkon R. Rapid Reading. Great Britain : Made Simple, W.H. Allen, Co.Ltd., 1972.
- Weiner, Irving B. Child Development : Acore Approach by Irving B.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แผนการสอน

- แผนการสอนอ่านภาษาไทย โดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา
- แผนการสอนตามคู่มือครู

แผนการสอนอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา

กลุ่มทดลอง

วิชาภาษาไทย ท 101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง คุณค่าทางภาษาชาติ เวลา 4 คาบ

1. สาระสำคัญ

ต้นไม้มีคุณค่าและประโยชน์มาก ควรช่วยกันสงวนรักษาอย่าทำลายต้นไม้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญ แปลความ ตีความ และขยายความจากเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์ย่อย

1. นักเรียนบอกหลักการและจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมายของศัพท์และสำนวนของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนบอกลักษณะข้อบังคับสัมผัสของคำประพันธ์ที่อ่านได้
5. นักเรียนตีความจากเรื่องที่อ่านได้
6. นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล
7. นักเรียนสามารถจัดลำดับเรื่องราวที่อ่านได้
8. นักเรียนสามารถขยายความจากเรื่องที่อ่านได้

3. เนื้อเรื่อง

เรื่องคุณค่าทางภาษาชาติ จากหนังสือเรียนภาษาไทย ท 101, ท 102 ชุดทักษะสัมพันธ์
เล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หน้า 139 - 143

เนื้อเรื่องกล่าวถึงคุณประโยชน์ของต้นไม้ซึ่งมีอยู่มากมาย เชิญชวนให้เด็กไทยรักถึง
ประโยชน์ของต้นไม้ และช่วยกันสงวนรักษาไว้อย่าทำลาย

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

คาบที่ 1 (ขั้นเตรียมอ่าน 1.1 - 1.4)

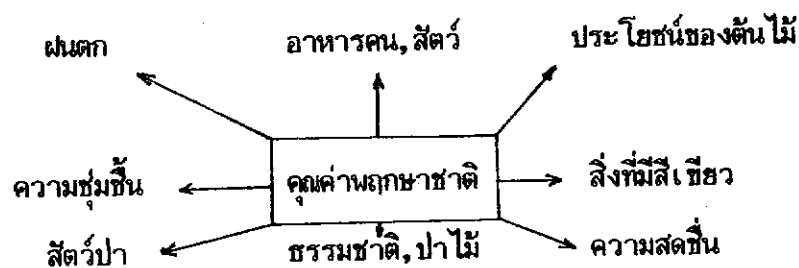
1. ขั้นเตรียมอ่าน

1.1 ใช้กลวิธีความรู้สึก เพื่อลดความวิตกกังวลก่อนเรียน จิตใจจะได้สงบ มีสมาธิ แน่วแน่ จิตใจจะได้จดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่าน โดยครูให้นักเรียนฟังเพลงชีวิตสัมพันธ์จากแถบบันทึกเสียง พร้อมทั้งบริหารส่วนต่าง ๆ ของร่างกายไปด้วย หลังจากนั้นให้นักเรียนทำสมาธิประมาณ 3 นาที (กิจกรรมนี้ทำทุกคาบก่อนเริ่มเรียน)

1.2 ใช้กลวิธีสังคมเพื่อให้นักเรียนได้เรียนแบบร่วมมือกัน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน แล้วให้นักเรียนทุกกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่มเพื่อทำหน้าที่ประสานงานภายในกลุ่ม (กิจกรรมนี้ทำทุกคาบก่อนเริ่มเรียน)

1.3 ใช้กลวิธีความคิดให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้และนำประสบการณ์เดิมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการอ่าน โดย

1.3.1 ครูยกบัตรคำชื่อเรื่อง "คุณค่าของภาษาชาติ" ให้นักเรียนอ่าน แล้วให้นักเรียนร่วมกันนิยามหาความหมายของชื่อเรื่อง โดยหาข้อความที่ที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่องและแยกศัพท์ จากนั้นให้นักเรียนนิยามว่าเรื่องที่จะอ่านน่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งใด

คุณ น. = ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้น ๆ

คำ น. = 1. คุณประโยชน์ในตัวของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งคิดเป็นเงินไม่ได้
2. คุณประโยชน์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจคำนวณหรือประเมินค่าได้
3. จำนวนเงินหรือสิ่งอื่นที่จ่ายให้หรือรับไป เช่น ค่าจ้าง

พจนานุกรม = ต้นไม้

พจนานุกรมชาติ = ต้นไม้ จำพวกต้นไม้

คุณค่าภาษาชาติ

= คุณประโยชน์ของต้นไม้ซึ่งไม่อาจคิดเป็นเงินได้

1.3.2 ครูอธิบายถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือและจุดประสงค์ในการอ่านหนังสือให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนช่วยกันตั้งจุดประสงค์ในการอ่านเรื่องคุณค่าภาษาชาติ และบันทึกลงในสมุดบันทึกของตนเอง

จุดประสงค์ในการอ่านเรื่องคุณค่าภาษาชาติ

- เพื่อให้ได้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องต้นไม้ ชนิดและประโยชน์ของต้นไม้
- เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการสงวนรักษาต้นไม้, ป่าไม้

1.4 ใช้กลวิธีสอนเสริม เพื่อให้นักเรียนรู้จักวิธีที่จะทำให้หนังสือได้อ่านอย่างรวดเร็วและเข้าใจเรื่องโดยตลอด โดย

1.4.1 ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องคุณค่าภาษาชาติอย่างเจาะจง แล้วทำความเข้าใจความหมายของศัพท์ โดยดูจากบริบท ข้อความที่เกี่ยวข้อง หรือเทียบเคียงกับศัพท์กับคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน

ตัวอย่าง

หาความหมายของศัพท์โดยเทียบเคียงกับคำที่มีความหมายเหมือนกัน

พฤษา มีความหมายเหมือนกับ พฤษ์ รุกข รุกขชาติ = ต้นไม้

วานร มีความหมายเหมือนกับ พานรินทร์ กระบี่ วอก จ้อ = ลิง

ฯลฯ

หาความหมายของคำโดยอาศัยข้อความที่แวดล้อม

จากรากถึงผล ชนใช้ได้ฉมัง ฉมัง ตามพจนานุกรม หมายถึง แม่น

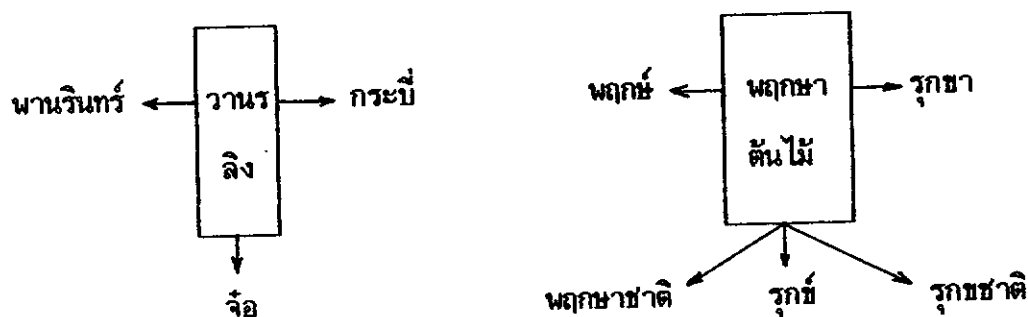
ในข้อความนี้ หมายถึง มาก

อาจเป็นอาหาร ให้สารอย่างแท้ สาร ตามพจนานุกรม หมายถึง แก่น หนังสือ

ในข้อความนี้ หมายถึง ชาติพันธุ์ที่แทรกอยู่

ในต้นไม้

1.4.2 ครูให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำศัพท์และความหมายจากเรื่อง
ที่อ่านไปเสนอผลงาน เสร็จแล้วครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและเพิ่มเติม ครูชมเชยนักเรียนกลุ่มที่
หาความหมายได้มากและรวดเร็ว

คาบที่ 2 (2.1 - 2.5)

2. ขั้นอ่าน

2.1 ใช้กลวิธีความรู้ความเข้าใจโดย

2.1.1 ให้นักเรียนทุกกลุ่มอ่านบทนำเรื่อง "คุณค่าพฤษชาติ" ในหนังสือ
เรียนภาษาไทย ท 101, ท 102 ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 หน้า 138 โดยการอ่านแบบข้ามหรือ
แบบคร่าว ๆ

2.1.2 ให้นักเรียนทุกกลุ่มบันทึกสิ่งที่อ่านลงในกระดาษบันทึกที่ครูแจกให้
เมื่อนักเรียนบันทึกเสร็จ ครูเฉลยคำตอบบนกระดานดำ ให้นักเรียนตรวจคำตอบโดยการ
แลกเปลี่ยนกันตรวจ

บันทึกสรุปสิ่งที่อ่าน	
เรื่องที่อ่าน	คุณค่าทางภาษาชาติ
ตอนที่อ่าน	บทนำเรื่อง
สาระสำคัญ	ชื่อผู้แต่ง <u>เกหลง พานิช</u> ที่มาของเรื่อง เอกสารกรมป่าไม้ ลงพิมพ์ในหนังสือเด็กแห่งชาติ ปี 2514 ลักษณะการแต่ง ภาพย์สร้างคนางค์ 28 จำนวน 19 บท จุดมุ่งหมายในการแต่ง ให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของต้นไม้

2.1.3 ครูแจกเอกสาร "ลักษณะภาพย์สร้างคนางค์ 28" ให้ทุกคนในกลุ่มศึกษาหรืออ่านด้วยตนเอง แล้วครูสนทนาสรุปโดยใช้แผนภูมิประกอบคำอธิบาย

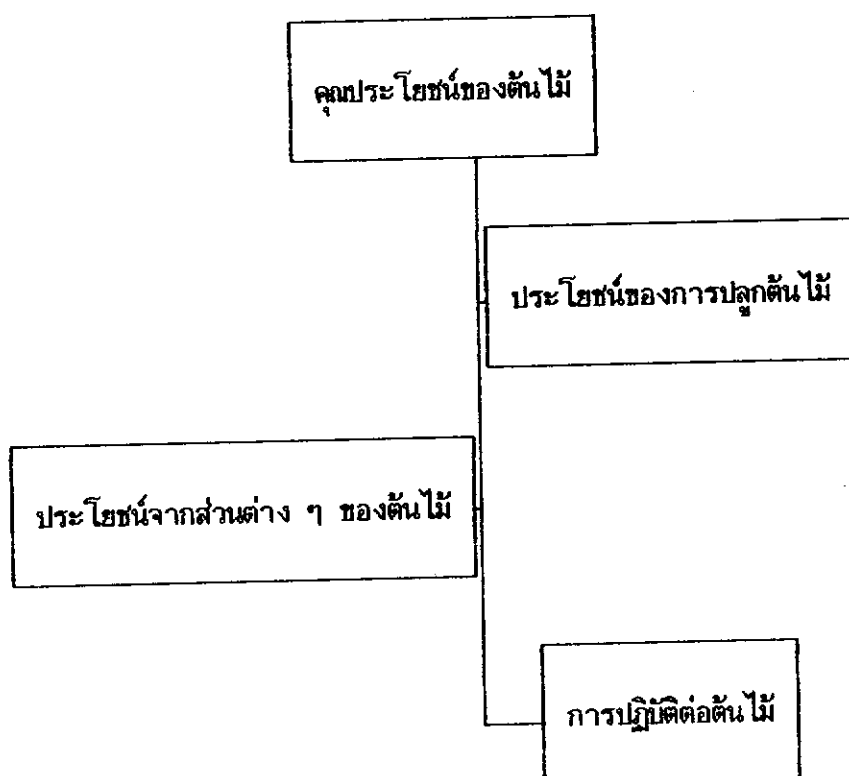
2.1.4 ครูให้นักเรียนเล่นเกมเรียงภาพย์สร้างคนางค์ โดยครูแจกกระดาษวงกลมขนาดเล็ก 28 ชิ้น และกระดาษขาว 1 แผ่น แก่นักเรียนทุกกลุ่ม ให้นักเรียนเรียงกระดาษวงกลมนั้นให้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ประเภทภาพย์สร้างคนางค์ เสร็จแล้วนำผลงานไปติดไว้บนกระดานดำ กลุ่มใดเรียงเสร็จก่อนและถูกต้องกลุ่มนั้นเป็นผู้ชนะ

2.1.5 ครูให้นักเรียนอ่านภาพย์สร้างคนางค์เรื่อง "คุณค่าทางภาษาชาติ" ในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ หน้า 139 และให้นักเรียนโยงสัมพันธ์ระหว่างวรรคและระหว่างบทของภาพย์สร้างคนางค์ที่อ่าน แล้วตรวจและให้คำแนะนำ พร้อมทั้งชมเชยนักเรียนที่ทำงานได้ถูกต้อง หลังจากนั้นให้นักเรียนแยกประเภทของคำที่ใช้แต่งภาพย์สร้างคนางค์บทที่อ่าน ว่าเป็นคำประเภทใดบ้าง เช่น

คำนาม	กริยา
ต้นไม้	ประดับ ตกแต่ง ยึดเหนี่ยว
เด็ก	ปลูก เติบ ไร่ร้างป่า
เคหา	ลำเค็ญ สักต

คาบที่ 3 (2.1.6 - 2.1.7)

2.1.6 ให้นักเรียนทุกกลุ่มอ่านเนื้อเรื่อง "คุณค่าพจนานุกรม" จำนวน 19 บท อย่างคร่าว ๆ แล้วให้นักเรียนช่วยกันหาความคิดหลักและรายละเอียดของแต่ละบท แล้วเขียนโครงร่างความคิดหลักและรายละเอียดของแต่ละย่อหน้า

2.1.7 ให้นักเรียนทุกกลุ่มอ่านคำประพันธ์เรื่อง "คุณค่าพจนานุกรม" โดยละเอียด แล้วร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นและบันทึกความคิดเห็นของกลุ่มลงในกระดาษบันทึก

กระดานบันทึกสิ่งที่อ่าน

สิ่งที่รู้	ต้องการรู้	สิ่งที่เรียนรู้
ต้นไม้มีคุณค่าและประโยชน์ต่อชีวิตอย่างมาก เช่น - ใช้ประดับตกแต่งบ้านเรือน - ให้ร่มเงา ป้องกันน้ำเซาะ - ช่วยยึดหน้าดิน ป้องกันลม - ใช้ทำประโยชน์ต่าง ๆ เช่น ฝืน รั้ว ฆาษ ส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้มีประโยชน์มากมาย เช่น - ราก ใช้ทำยา น้ำมัน งานหัตถกรรม - ดอก ใช้ทำถ่าน ชัน น้ำมัน - น้ำเลี้ยง ให้น้ำตาล - เปลือก ใช้ทำสีย้อมผ้า ยา น้ำมัน - ช่อดอก ใช้ทำเสา งานฝีมือ รั้ว - ยาง ใช้ทำชั้น กำยาน - ส่วนบน ใช้ทำถ่าน ฝืน สีย้อมผ้า กระดาษ นลาสิก เครื่องสำอาง กระดุม ผ้า	- หากโลกของเราปราศจากต้นไม้ มนุษย์เราจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้หรือไม่ - หากต้นไม้มีปริมาณเพิ่มขึ้นจะมีผลดีแก่เราอย่างไร - เราจะทำอย่างไรจึงจะทำให้ต้นไม้มีปริมาณเพิ่มขึ้น (ร่วมมือกันปลูกได้) - หากป่าไม้ถูกทำลายหมดสิ้นปัญหาอย่างยากที่สุดที่จะเกิดกับมนุษย์คืออะไร (ไม่มีอาหารกิน) - มีวิธีใดที่จะอนุรักษ์ป่าไม้ดีที่สุด (อบรมให้มนุษย์รู้จักประโยชน์ของป่า) - การอนุรักษ์ธรรมชาติที่ดีที่สุดจะต้องทำอย่างไร (การร่วมมือกันปลูกได้และไม่ทำลายป่า)	- ต้นไม้มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อชีวิต - ทุก ๆ ส่วนของต้นไม้ใช้ประโยชน์ได้ทั้งสิ้น - ต้นไม้มีคุณประโยชน์แก่เรา มาก จึงควรช่วยกันสงวนรักษาไว้ - ต้นไม้ช่วยให้เรามีปัจจัยในการดำรงชีวิต

คาบที่ 4 (2.2 - 4)

2.2 ใช้กลวิธีความรู้ความจำและกลวิธีความคิดบทพาดึงที่อ่านโดย

2.2.1 ให้เขียนแผนภูมิเรื่องเพื่อสรุปเรื่องที่อ่านทั้งหมด แล้วเขียนอธิบายสรุปเรื่องด้วยสำนวนของนักเรียนเอง (ตัวอย่างดูหน้า 172)

2.2.2 ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นตามหัวข้อต่อไปนี้ กลุ่มละ 1 หัวข้อ แล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกไปเสนอผลการอภิปรายกลุ่มละ 3 นาที

1. ความสำคัญของป่า
2. โทษของการตัดไม้ทำลายป่า
3. ความสุขที่ได้จากต้นไม้
4. การรักษาต้นน้ำลำธาร
5. ต้นไม้ในท้องถิ่นของเรา

3. ขั้นสรุปและถ่ายทอดข้อมูล

3.1 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสมมติตัวเองเป็นผลไม้มือหรือต้นไม้ชนิดต่าง ๆ แล้วให้ตัวแทนกลุ่มเล่าหรืออธิบายลักษณะที่เด่น ๆ ของผลไม้มือหรือต้นไม้ชนิดนั้น ๆ บางส่วน ให้เพื่อนกลุ่มอื่นทายว่าคืออะไร (การเฉลยให้นักเรียนใช้รูปภาพประกอบด้วย)

3.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการอ่านเรื่องคุณค่าของภาษาชาติ

ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเรื่อง

1. ต้นไม้มีคุณค่าและประโยชน์ต่อชีวิตมนุษย์มาก
2. เข้าใจและรู้จักคุณค่าของต้นไม้
3. เล็งเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ธรรมชาติ

4. ขั้นประเมินผลการอ่าน

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านและบันทึกความก้าวหน้าในการอ่านของตนเอง

5. สื่อการเรียนรู้การสอน

1. แกล้งบันทึกเสียงเพลง ชีวิตสัมพันธ์
2. บัตรคำ
3. รูปภาพ ผลไม้ ต้นไม้
4. กระดาษบันทึก
5. แผนภูมิภาพสร้างคนางค์ 28
6. เกมเรียงลักษณะภาพสร้างคนางค์
7. แผนภูมิเรื่องคุณค่าพฤษชาติคุณค่าพฤษชาติ
8. แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านเรื่องคุณค่าพฤษชาติ

6. ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ
2. สังเกตการตอบคำถามและตรวจแบบฝึกหัด
3. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมและการทำงานกลุ่ม
4. ตรวจแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านเรื่องคุณค่าพฤษชาติ

หมายเหตุ ก่อนสอนทุกคาบจะต้องเริ่มขั้นเตรียม 1.1 และ 1.2

แผนการสอนอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา

กลุ่มทดลอง

วิชาภาษาไทย ท 101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง สัตวนิทาน เวลา 4 คาบ

1. สาระสำคัญ

ลักษณะนิสัย รูปร่าง และความเป็นอยู่ของสัตว์ประเภทนกหรือสัตว์ที่มีเท้ามากกว่าสี่เท้า

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญ แปลความ ตีความ และขยายความจากเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์ย่อย

1. นักเรียนบอกหลักการและจุดมุ่งหมายของการอ่านเรื่องได้
2. นักเรียนบอกความหมายของศัพท์และสำนวนของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกลักษณะข้อบ่งชี้สัมผัสของคำประพันธ์ที่อ่านได้
5. นักเรียนสามารถตีความจากเรื่องที่อ่านได้
6. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล
7. นักเรียนสามารถจัดลำดับเรื่องราวที่อ่านได้
8. นักเรียนสามารถขยายความจากเรื่องที่อ่านได้

3. เนื้อเรื่อง

เรื่องสัตวนิทาน จากหนังสือเรียนภาษาไทย ท 101 ท 102 ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หน้า 11 - 15 กล่าวถึงรูปร่าง ลักษณะนิสัย และความเป็นอยู่ของสัตว์ที่มี
เท้ามากกว่า 4 เท้า

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

คาบที่ 1 ขั้นเตรียมอ่าน (1.1 - 1.4)

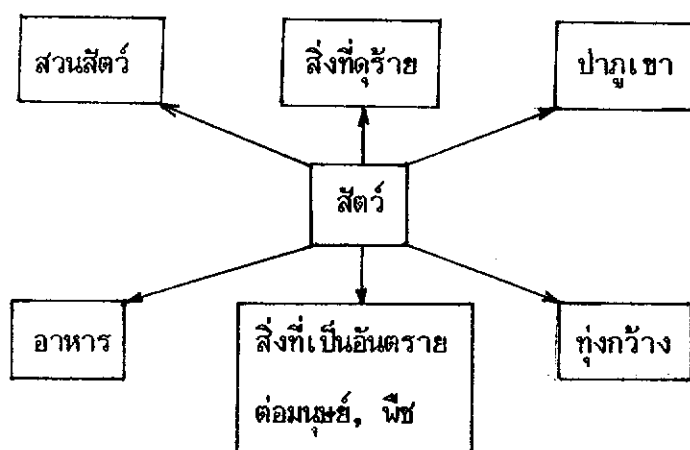
1. ขั้นเตรียมอ่าน

1.1 ใช้กลวิธีความรู้สึกเพื่อลดความวิตกกังวลก่อนเรียน เพื่อจิตใจจะได้สงบ มีสมาธิแน่น จิตใจจะได้จดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่าน โดยครูให้นักเรียนฟังเพลง สัตว์รักสัตว์ จาก แอ๊ดแบ็กเสียง พร้อมทั้งบริหารส่วนต่าง ๆ ของร่างกายไปด้วย หลังจากนั้นให้นักเรียนทำสมาธิ 3 นาที (กิจกรรมนี้ทำทุกคาบก่อนเริ่มเรียน)

1.2 ใช้กลวิธีสังคมเพื่อให้นักเรียนได้เรียนแบบร่วมมือกัน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน แล้วให้นักเรียนทุกกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่มเพื่อทำหน้าที่ประสานงานภายในกลุ่ม (กิจกรรมนี้ทำทุกคาบก่อนเริ่มเรียน)

1.3 ใช้กลวิธีความคิด ให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการอ่าน โดย

1.3.1 ครูคิดบัตรคำชื่อเรื่อง "สัตว์วานิชาน" บนกระดานดำให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนหาความหมายของคำว่า "สัตว์วานิชาน" โดยหาคำที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่องและแยกความหมายของศัพท์

สัตวาธิษาน เป็นคำสมาสแบบสนธิ มาจาก สัตว์ + อภิชาน สละสนธิ

สัตว์ = สิ่งที่มีความรู้สึกเคลื่อนไหวไปได้เอง

อภิชาน = คำนูณ คำเรื้องร้อยกรองไว้เป็นลำดับ

สัตวาธิษาน = คำศัพท์ต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องสัตว์

1.3.2 เมื่อนักเรียนรู้ความหมายของเรื่องแล้ว ครูให้นักเรียนระดมความคิด
 พิจารณาว่าเรื่อง สัตวาธิษาน น่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งใด หลังจากนั้นครูช่วยสรุปความคิดนั้น
 ครูให้นักเรียนดูภาพแมลงต่าง ๆ แล้วสนทนากลุ่มเกี่ยวกับรูป
 ภาพโดยครูเป็นผู้ตั้งคำถาม เช่น

○ นักเรียนเคยรู้จักสัตว์ชนิดใดในภาพบ้าง ชื่ออะไร มีลักษณะ
 รูปร่าง นิสัยอย่างไร มีประโยชน์และโทษต่อมนุษย์อย่างไรบ้าง

○ นักเรียนทราบหรือไม่ว่า แมลง กับ แมง ต่างกันอย่างไร
 แล้วครูอธิบายสรุปโดยให้นักเรียนดูภาพขยายส่วนต่าง ๆ ของแมลง แล้วอธิบายถึงความแตกต่าง
 ของการใช้คำว่า แมง กับ แมลง คือ สมัยก่อนส่วนมากจะเรียกสัตว์ที่เท้าเกินกว่า 4 เท้าขึ้นไป
 ว่า "แมง" ทั้งสิ้น แต่ปัจจุบันนักวิทยาศาสตร์ได้แยกความหมายของการใช้คำว่า "แมง" กับ
 "แมลง" ในคณะความหมายคือ

แมง จะใช้กับสัตว์ที่มีเท้า 8 เท้า

แมลง จะใช้กับสัตว์ที่มีเท้า 6 เท้า

1.3.3 ครูให้นักเรียนทุกกลุ่มช่วยกันตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านเรื่อง

"สัตววิธาน" แล้วบันทึกลงในสมุดบันทึก เช่น

จุดประสงค์ในการอ่านเรื่องสัตววิธาน

- เพื่อหาความรู้เกี่ยวกับชื่อสัตว์ ลักษณะนิสัยของสัตว์ที่มีเท้ามากกว่า 4 เท้า
- เพื่อจะได้รู้จัดป้องกันตัวเองให้พ้นอันตรายจากสัตว์ที่มีเท้ามากกว่า 4 เท้า

1.4 ให้กลวิธีสอนเสริมให้นักเรียนสำรวจเรื่องที่อ่านแล้วหาคำศัพท์และสำนวนที่มีอยู่ในเรื่อง จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันหาความหมายของศัพท์และสำนวนนั้น โดยอาศัยข้อความที่แวดล้อม คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน หรือคำที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น

จัตวา มีความหมายเหมือนกับ จตุ จัตรู = สี่

พหุ มีความหมายเหมือนกับ อนันต์ อเนก = มาก

สมญา มีความหมายเหมือนกับ สันญา นามสมญา นาม นามกร = ชื่อ

ม้วยมรณ มีความหมายเหมือนกับ สวรรคต มรณา อาลัย = ตาย

พฤษ มีความหมายเหมือนกับ ไพร ไพรลักษ์ อารัญ พนา พงศ์ = ป่า

ดิชวิน มีความหมายเหมือนกับ สิงขร ลิขเรศ = ภูเขา

- ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มผลิตป้ายนิเทศบอกความหมายของศัพท์ที่กลุ่มรวบรวมไว้

แล้วครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเพิ่มเติม และชมเชยกลุ่มที่รวบรวมคำศัพท์ได้มาก

คาบที่ 2 (2.1 - 2.1.4)

2. ขั้นอ่าน

2.1 ใช้กลวิธีความรู้ความเข้าใจ

2.1.1 ให้นักเรียนทุกกลุ่มอ่านบทนำเรื่อง "สัตววิธาน" ในหนังสือเรียนภาษาไทย ท 101 ท 102 ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หน้า 11 โดยให้อ่านแบบคร่าว ๆ แล้วให้แต่ละกลุ่มสรุปสิ่งที่อ่านลงในกระดานบันทึกที่ครูแจกให้

บันทึกสรุปเรื่องที่อ่าน

เรื่องที่อ่าน	สัตววิทยาน
ตอนที่อ่าน	บทนำเรื่อง
สาระสำคัญ	ชื่อผู้แต่ง พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) ที่มาของเรื่อง หนังสือเรื่อง สัตววิทยาน ลักษณะการแต่ง โคลงกระทู้และกาพย์ฉบัง 16 จุดมุ่งหมายในการแต่ง - ให้เป็นบทคัดอ่าน ชื่อสัตว์ที่มีในสมัยรัชกาลที่ 5 - ให้นักเรียนรู้จักรูปร่าง ลักษณะนิสัยของสัตว์ที่มีเท้า มากกว่า 4 เท้า

2.1.2 ครูแจกเอกสาร "ลักษณะโคลงกระทู้และกาพย์ฉบัง 16" ให้นักเรียนทุกกลุ่มอ่าน แล้วครูสนทนาสรุปลักษณะของโคลงกระทู้และกาพย์ฉบัง 16 โดยใช้แผนภูมิประกอบ

2.1.3 ครูให้นักเรียนเล่นเกมแข่งขันเรียงเรียงกาพย์ฉบัง 16 กลุ่มใดเรียงถูกต้องรวดเร็วที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

เกมแข่งขันเรียงกาพย์ฉบัง 16

1. ครูแจกบัตรคำให้นักเรียนทุกกลุ่ม ๆ ละ 1 ชุด มีบัตรคำ 3 บัตร แต่ละบัตรจะเขียนคำประพันธ์กาพย์ฉบัง 16 บัตรละ 1 บรรทัด โดยไม่มีการเรียงวรรค

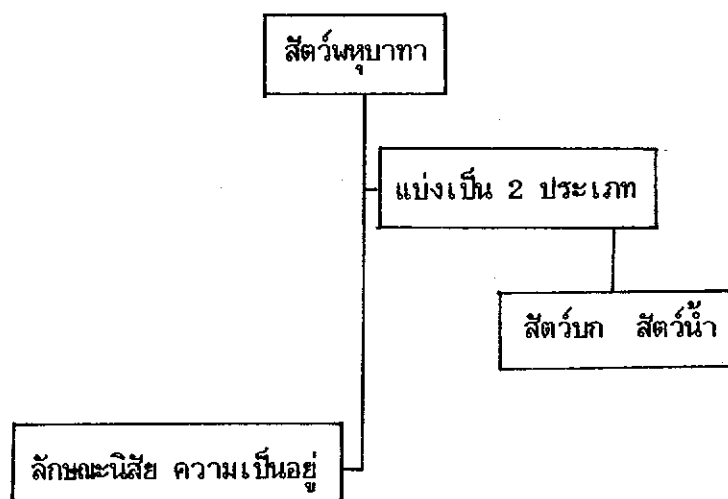
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันเรียงเรียงบัตรคำให้เป็นลักษณะคำประพันธ์ประเภทกาพย์ฉบัง 16 ให้ถูกต้อง แล้วนำไปติดบนกระดานดำ กลุ่มใดเรียงเสร็จก่อนและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

2.1.4 ครูให้นักเรียนอ่านกาพย์ฉบัง 16 "เรื่องสัตววิทยาน" ในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ หน้า 13 และให้นักเรียนโยงสัมพันธ์ระหว่างวรรคและระหว่างบทของกาพย์ฉบัง 16 ให้ครูตรวจ แล้วให้คำแนะนำสำหรับนักเรียนที่ยังโยงสัมพันธ์ไม่ถูก และชมเชยนักเรียนที่โยงสัมพันธ์ได้อย่างถูกต้อง จากนั้นให้นักเรียนแยกประเภทของคำที่ใช้ในการแต่งกาพย์ฉบัง 16 เช่น

<u>คำนาม</u>	<u>กิริยา</u>	<u>วิเศษณ์</u>
กิ่งกือ	บินจร, ฟอน	ใส
แมงมุม	ชอน, ยล	วาววับ
ตะขาบ	คลานวน	แจ่มใส
แมงเม่า	อภิปราย, บรรยาย, สอน	
แมงปอ	รุม, ร้อง, เรียน	
ฯลฯ	รับประทาน	

คาบที่ 3 (2.1.5 - 2.2.3)

2.1.5 ครูให้นักเรียนทุกกลุ่มอ่านเนื้อเรื่อง "สัตว์นิทาน" จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทย ท 101 ท 102 ชุดทักษะสัมพันธ์ หน้า 13 - 15 แต่ละบทอย่างคร่าว ๆ แล้วให้นักเรียนหาความคิดหลักและรายละเอียด เขียนเป็นโครงร่างความคิดหลักและรายละเอียด

2.2 ใช้กลวิธีความรู้ความเข้าใจคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล โดย

2.2.1 ครูให้นักเรียนทุกกลุ่มอ่านเนื้อเรื่องโดยละเอียด แล้วร่วมกันอธิบายและบันทึกสิ่งที่รู้จากเรื่องที่อ่านลงในกระดาษบันทึก

กระดานบันทึกสิ่งที่รู้จากการอ่าน

สิ่งที่รู้	ต้องการรู้	สิ่งที่เรียนรู้
สัตว์พญาทา หมายถึง สัตว์ที่มีเท้ามากกว่าสี่เท้า แบ่งเป็นสัตว์บกและสัตว์น้ำ ผู้เขียนได้จัดเป็นหมวดหมู่ สัตว์ที่มีลักษณะคล้ายกันจัดไว้ในประเภทเดียวกัน ผู้เขียนต้องการให้นักเรียนใช้เป็นบทคัดอ่านชื่อสัตว์และให้รู้จักลักษณะของสัตว์พญาทา	สัตว์ที่มี 2 เท้า หรือสัตว์ที่มีสี่เท้า มีชื่อเรียกทางภาษาบาลีหรือไม่ ทำไมเราจึงต้องเรียนรู้ลักษณะนิสัยและความเป็นอยู่ของสัตว์พญาทา	- สัตว์แต่ละประเภทมีลักษณะนิสัยและคุณสมบัติที่แตกต่างกัน - สัตว์บางชนิดในแต่ละท้องถิ่นมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป - การใช้คำประพันธ์แต่งเป็นบทคัดอ่านเรื่องที่ยาก ๆ ทำให้จดจำได้ง่าย - สัตว์ทุกชนิดมีทั้งคุณและโทษ

2.2.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาเสนอผลการบันทึกสิ่งที่รู้จากการอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้น เมื่อครบทุกกลุ่มแล้ว ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเพิ่มเติม แล้วแยกประเภทของข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ เช่น

ลักษณะความเป็นอยู่

- เป็นสัตว์ที่มีเท้ามากกว่า 4 เท้า
- บางชนิดอาศัยอยู่ตามบ้านเรือนคน

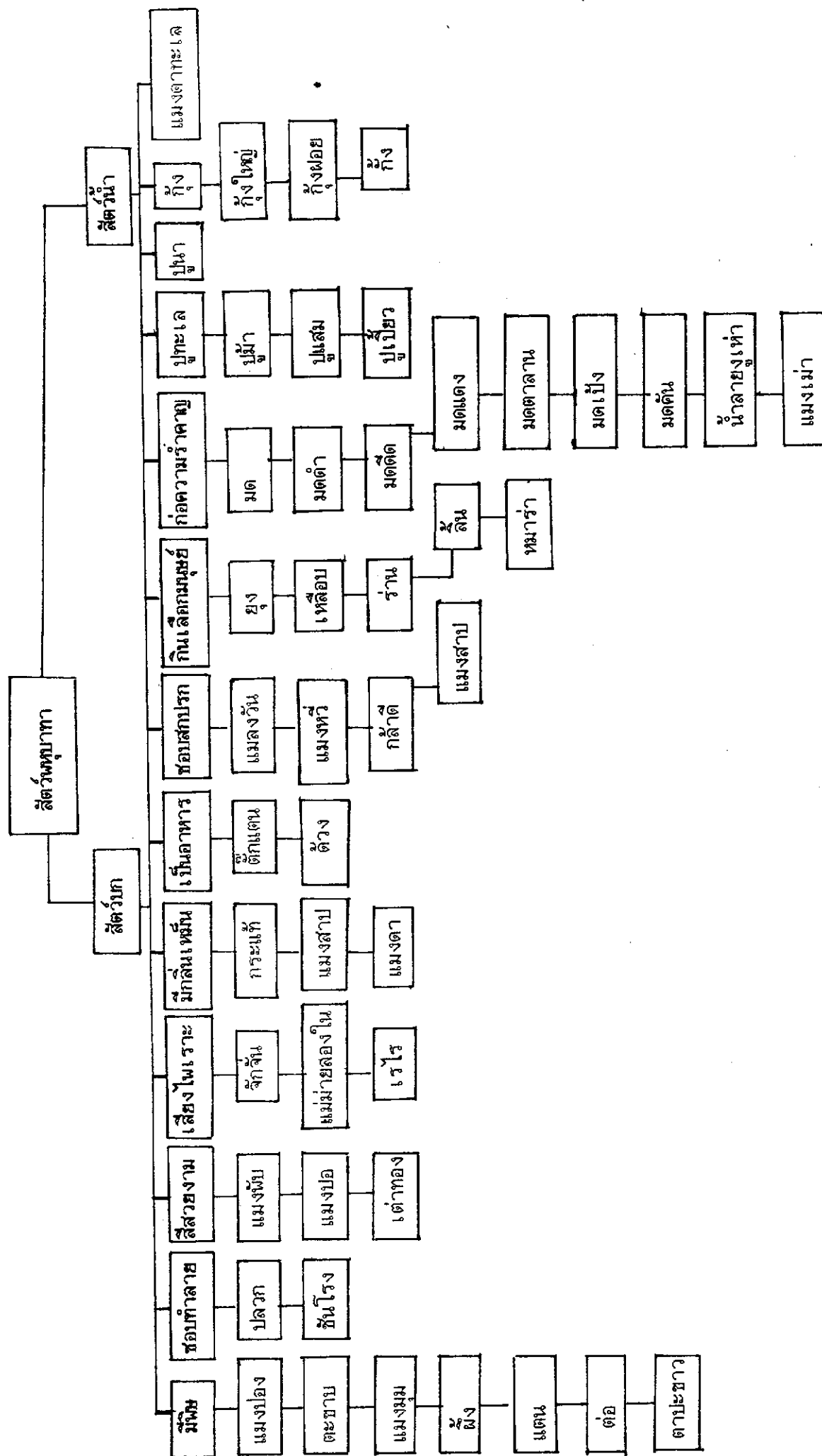
ประเภท

- สัตว์บก
- สัตว์น้ำ มีทั้งสัตว์น้ำจืดและน้ำเค็ม

คาบที่ 4 (2.3 - 4)

2.3 ใช้กลวิธีความจำและการคิด ทบทวนสิ่งที่อ่าน โดย

2.3.1 ครูให้นักเรียนเขียนแผนภูมิเรื่อง เพื่อสรุปเรื่องที่อ่านโดยใช้ข้อมูลจากการอ่านเรื่อง จากนั้นให้นักเรียนเขียนอธิบายแผนภูมิสรุปเรื่องที่อ่านด้วยสำนวนของนักเรียนเอง ส่งให้ครูตรวจแก้ไข

2.3.2 ครูแจกเอกสารความรู้เกี่ยวกับแมลงต่าง ๆ ให้แก่เรียนกลุ่มละ 1 เรื่อง ให้เด็กเรียนในกลุ่มอ่าน แล้วช่วยกันสรุปใจความสำคัญ เมื่ออ่านและสรุปใจความสำคัญเสร็จ ให้ส่งตัวแทนเสนอผลการอ่านหน้าชั้นเรียน

2.3.3 ครูให้เด็กเรียนเล่นเกมปริศนาคำทาย โดยครูแจกบัตรคำปริศนา คำทายให้เด็กเรียนทุกกลุ่ม กลุ่มละ 1 บัตร ให้แต่ละกลุ่มผลิตเปลี่ยนกันทายปริศนา ครูชมเชยกลุ่มที่ทายได้ถูกต้อง

บัตรคำปริศนาคำทาย

อะไรเอ๋ย มีขาตั้งหัน ช่วยกันแบกซุง (กิ้งกือ)

อะไรเอ๋ย มาจากเมืองญวน ตากอวบนยอดไม้ (แมงมุม)

อะไรเอ๋ย กลมเหมือนพระจันทร์ ออกลูกตั้งหันเหมือนกันทุกตัว (ผึ้ง)

อะไรเอ๋ย เขี้ยวเหมือนพระอินทร์ ปิ่นเหมือนนก ขอบของสกปรก (แมลงวัน)

อะไรเอ๋ย แดงขาวเดินมา หลังคามุงกระดอง (ปู)

อะไรเอ๋ย มีก้ามเหมือนปู ชอบขุดทางร่วน (แมงป่อง)

อะไรเอ๋ย มันกินเลือดเชื้อตาชา แทรกตามฝาและผนังห้อง ใครโดนกัดคันหน้าตนเอง

ลองทายกันมันตัวอะไร (เลือด)

สัตว์อะไรเอ๋ยที่เปรียบเทียบกับผู้ชายเจ้าชู้ที่ได้รับรักจากผู้หญิงแล้วทอดทิ้ง (ผีเสื้อ แมลงภู่)

สัตว์ชนิดใดที่นำมาเปรียบเทียบกับคนที่นิสัยหยิ่งยะโส อวดดี (แมงป่อง)

ชายที่มีนิสัยชอบเอาเปรียบผู้หญิง ไม่ทำงาน ต้องพึ่งพาอาศัยผู้หญิงตลอดเวลา

มักเปรียบเทียบกับสัตว์ชนิดใด (แมงดา)

แมลงอะไรเอ๋ยที่มักนำมาเปรียบเทียบกับคนที่รูปร่างตัวดำ (ตัวเหี้ย)

สัตว์ชนิดใดที่นำมาเปรียบเทียบกับคนที่ขยันขันแข็ง มีความสามัคคีกลมเกลียว (มด ผึ้ง)

เมื่อเรารู้ลักษณะของหรือเกลียดสิ่งใด มักเปรียบเทียบกับสัตว์ชนิดใด (กิ้งกือ ไล่เดียน)

3. ขั้นสรุปและถ่ายทอดข้อมูล

ครูให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอธิบายและสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการอ่านเรื่องสัตววิทยาน

ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเรื่อง

1. รู้จักลักษณะ รูปร่าง นิสัย และความเป็นอยู่ของสัตว์ที่มีเท้ามากกว่า 4 เท้า
2. รู้จักสัตว์ที่มีพิษ จะได้รู้จักวิธีป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากสัตว์เหล่านี้
3. รู้คุณประโยชน์ของสัตว์
4. เล็งเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์สัตว์

4. ขั้นประเมินผล

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านและบันทึกความก้าวหน้าในการอ่านของตนเอง

5. สื่อการเรียนการสอน

1. แอปบันทึกเสียงเพลง สัตว์รักสัตว์ ของ พงษ์สิทธิ์ คำภีร์
2. บัตรคำ
3. รูปภาพแมลงต่าง ๆ
4. กระดาษบันทึก
5. เอกสารลักษณะโคลงกระทู้และกาพย์บัง 16
6. เกมแข่งขันเรื่องกาพย์บัง 16
7. แผนภูมิลักษณะโคลงกระทู้และกาพย์บัง 16
8. แผนภูมิเรื่องสัตววิทยาน
9. บัตรคำปริศนาคำทาย
10. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านเรื่อง สัตววิทยาน

6. ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ
2. สังเกตการตอบคำถามและตรวจแบบฝึกหัด
3. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมและการทำงานกลุ่ม
4. ตรวจแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านเรื่องสัตว์วิเศษาน

หมายเหตุ ขึ้นเตรียมข้อ 1.1 - 1.2 ทำทุกคาบก่อนเริ่มเรียน

แผนการสอนอ่านภาษาไทย โดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา

กลุ่มทดลอง

วิชาภาษาไทย ท 101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง พระราชนิพนธ์ดาบทัก เวลา 4 คาบ

1. สาระสำคัญ

พระราชนิพนธ์ดาบทัก เป็นผู้มีคุณธรรมหลายประการ เป็นวีรบุรุษที่สมควรได้รับการยกย่อง และเป็นแบบอย่างที่ดี

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญ แปลความ ตีความ และขยายความจากเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์ย่อย

1. นักเรียนบอกหลักการและจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมายของศัพท์และสำนวนของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนบอกลักษณะของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนตีความจากเรื่องที่อ่านได้
6. นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล
7. นักเรียนสามารถจัดลำดับเรื่องราวที่อ่านได้
8. นักเรียนสามารถขยายความจากเรื่องที่อ่านได้

3. เนื้อเรื่อง

เรื่องพระราชนิพนธ์ดาบทัก จากหนังสือเรียนภาษาไทย ท 101 ท 102 ชุดทักษะสัมพันธ์

เล่ม 11 หน้า 50 - 59

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

คาบที่ 1 (1 - 1.4)

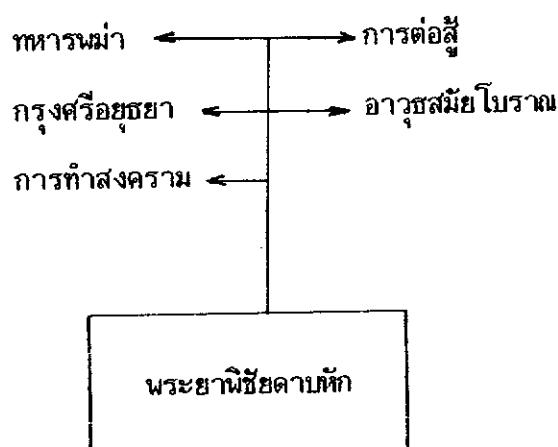
1. ขั้นเตรียมอ่าน

1.1 ใช้กลวิธีความรู้สึกเพื่อลดความวิตกกังวลก่อนเรียน เพื่อจิตใจจะได้สงบ มีสมาธิแน่น จิตใจจะได้จดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่าน โดยครูให้นักเรียนฟังเพลง เราสู้ ประกอบการบริหารกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย หลังจากนั้นให้นักเรียนทำสมาธิ 3 นาที (กิจกรรมนี้ทำทุกคาบก่อนเริ่มเรียน)

1.2 ใช้กลวิธีสังคมเพื่อให้นักเรียนได้เรียนแบบร่วมมือกัน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 - 5 คน ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่มเพื่อทำหน้าที่ประสานงานภายในกลุ่ม (กิจกรรมนี้ทำทุกคาบก่อนเริ่มเรียน)

1.3 ใช้กลวิธีความคิด ให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการอ่าน โดย

1.3.1 ครูยกบัตรคำชื่อเรื่อง "พระยาพิชัยดาบหัก" ให้นักเรียนดู แล้วให้หาคำที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง และหาความหมายของชื่อเรื่อง โดยการแยกศัพท์ แล้วครูให้นักเรียนคาดหมายว่า เรื่องที่อ่านน่าจะเป็นเรื่องของใคร หรือเกี่ยวกับสิ่งใด

พระยา	= บรรดาศักดิ์สูงกว่าพระต่ำกว่าพระยา
พิชัย	= ความชนะ
พระยาพิชัย	= พระยาผู้มีชัยชนะ

1.3.2 ครูให้นักเรียนตั้งจุดประสงค์ในการอ่านเรื่อง พระยาพิชัยดาบหัก

แล้วบันทึกลงในสมุดบันทึกของตัวเอง

จุดประสงค์ในการอ่านเรื่อง พระยาพิชัยดาบหัก

1. เพื่อศึกษาชีวิตและประวัติของบุคคลสำคัญ
2. เพื่อความจรรโลงใจ

1.4 ใช้กลวิธีการสอนเสริม โดย

1.4.1 ให้นักเรียนอ่านแบบเจาะจงค้นหาศัพท์และสำนวนที่มีในเรื่อง แล้ว

ช่วยกันอธิบายความหมายของศัพท์และสำนวนนั้น โดยอาศัยบริบทหรือถ้อยคำที่แวดล้อม

ตะลุมบอน	มีความหมายคล้ายกับ	รวม = ต่อสู้
นั้สการ	มีความหมายคล้ายกับ	อภิวาท บังคม วันทา = ไหว้
เขียน	มีความหมายคล้ายกับ	เก่ง ยอดเยี่ยม

1.4.2 ครูให้นักเรียนทุกกลุ่มส่งตัวแทนรายงานผลการรวบรวมศัพท์ และสำนวนที่รวบรวมได้ แล้วครูช่วยเพิ่มเติมส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ แล้วให้นักเรียนแยกประเภทของคำเหล่านั้นด้วยว่าเป็นคำชนิดใด

คาบที่ 2 (2.1 - 2.1.5)

2. ขั้นอ่าน

2.1 ใช้กลวิธีความรู้ความเข้าใจ

2.1.2 ให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่อง "พระยาพิชัยดาบหัก" ในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 หน้า 50 โดยการอ่านแบบหาคำตอบ

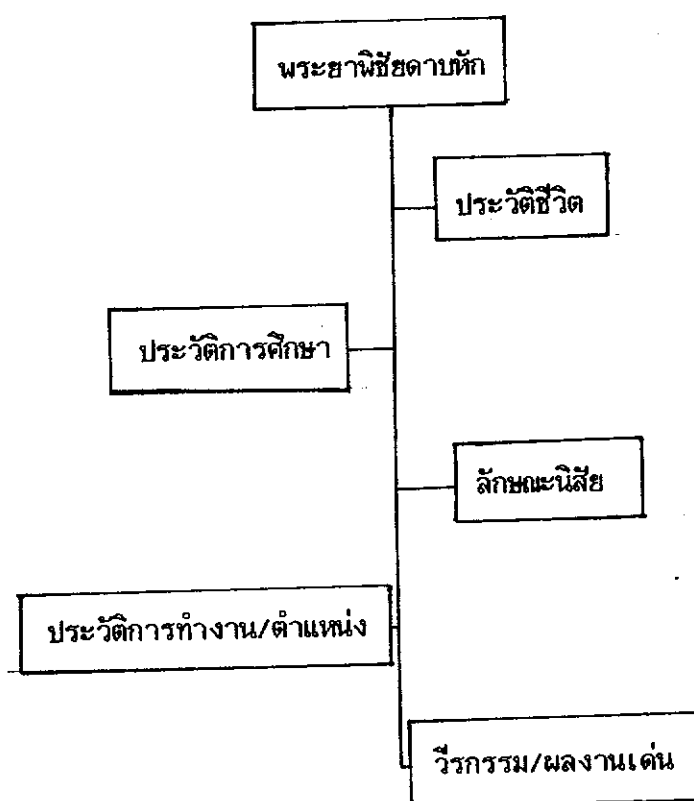
2.1.3 ให้นักเรียนบันทึกสิ่งที่อ่านลงในกระดานบันทึกที่ครูแจกให้ แล้วครูเฉลยคำตอบบนกระดานดำ นักเรียนตรวจคำตอบโดยการแลกเปลี่ยนกันตรวจ

กระดานบันทึก

เรื่องที่อ่าน	พระยาพิชัยดาบหัก
ตอนที่อ่าน	บทนำเรื่อง
สาระสำคัญ	ชื่อผู้แต่ง <u>คุณหญิง ศรีนาถ สุริยะ</u> ที่มาของเรื่อง หนังสือบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ลักษณะการแต่ง สารคดีเชิงชีวประวัติ จุดมุ่งหมายในการแต่ง - ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติบุคคลสำคัญ - ลักษณะของบุคคลที่ประสบความสำเร็จ

2.1.4 ครูแจกเอกสารลักษณะงานเขียนประเภทสารคดีให้นักเรียนทุกกลุ่มอ่าน แล้วให้นักเรียนร่วมกับครูสรุปลักษณะสำคัญของงานเขียนประเภทสารคดี

2.1.5 ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องพระยาพิชัยดาบหักอย่างคร่าว ๆ ในแต่ละย่อหน้า แล้วให้นักเรียนหาความคิดหลักและรายละเอียดเขียนโครงร่างความคิดหลักและรายละเอียดของเรื่อง

คาบที่ 3 (2.2 - 2.3)

2.2 ใช้กลวิธีรู้ความเข้าใจคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล โดย

2.2.1 ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องโดยละเอียด แล้วให้นักเรียนทุกกลุ่ม
ร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งบันทึกสิ่งที่รู้ลงในกระดานบันทึก

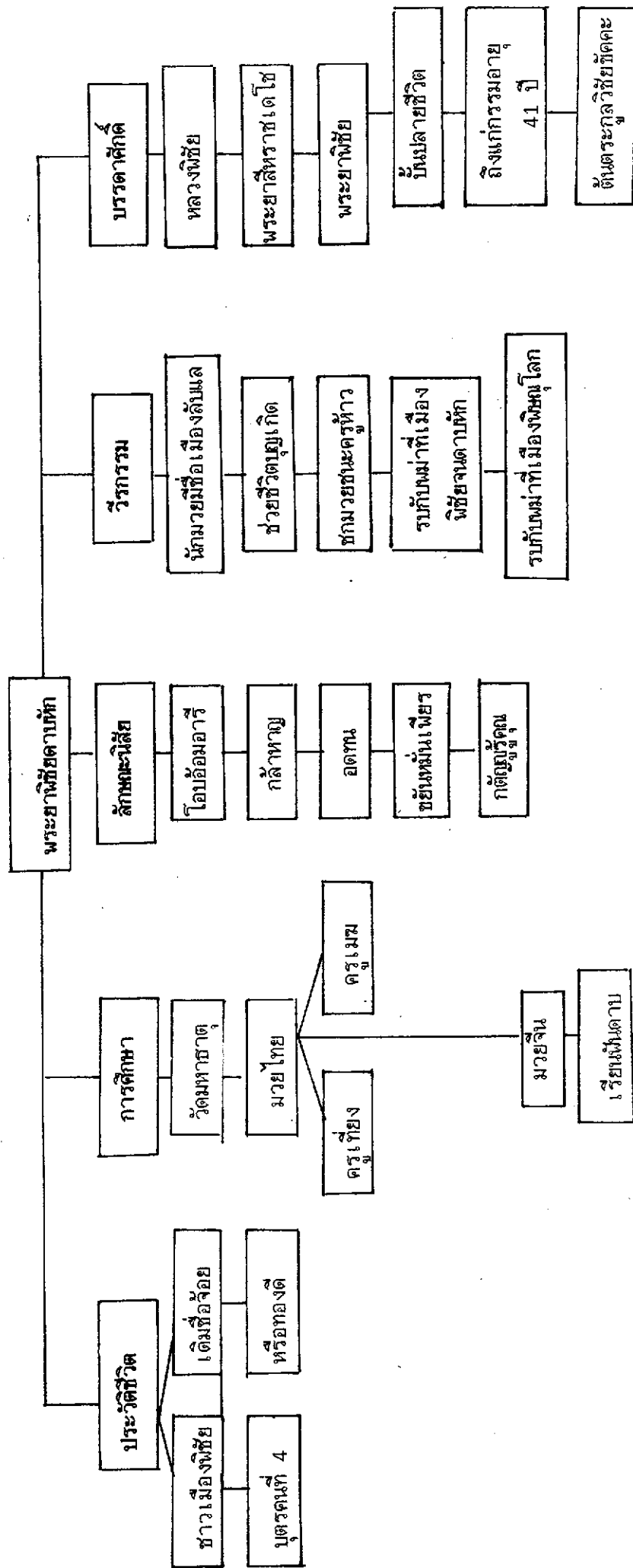
กระดานบันทึกสิ่งที่รู้จากการอ่าน

สิ่งที่รู้	ต้องการรู้	สิ่งที่เรียนรู้
พระยาพิชัยดาบหักเดิมชื่อจ้อย เป็นชาวเมืองพิชัย บิดา มารดามีอาชีพทำนา ชอบ ชกมวยมาตั้งแต่เด็ก ๆ พระยาพิชัยมีนิสัยโอบอ้อมอารี กตัญญูรู้คุณ เชื้อฟ่งบิดามารดา มีความซื่อสัตย์ กล้าหาญ มานะ อดทน และสนใจใฝ่หา ความรู้อยู่เสมอ	- ที่เรื่อกันว่าคนดี ควรมี คุณสมบัติอย่างไรบ้าง - หากไม่รู้หนังสือจะทำให้ การดำเนินชีวิตของเรา เป็นอย่างไร - เหตุใดพระยาพิชัยดาบหัก จึงเป็นบุคคลที่ควรยกย่อง	- การรู้หนังสือเป็นสิ่งจำเป็น ใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบ อาชีพ - ผู้ที่มีความขยัน อดทน มีความ มานะพยายาม ย่อมประสบ ความสำเร็จ - ผู้ที่กระทำคุณความดี ย่อมได้ รับควรยกย่อง - ความกตัญญูรู้คุณ เป็นสิ่งที่ดี - ความกล้าหาญเป็นสิ่งที่ดีและ ควรใช้ในทางที่เป็นประโยชน์

2.2.3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาเสนอผลการบันทึกสิ่งที่รู้จาก
เรื่องที่อ่านให้เพื่อนนักเรียนฟังหน้าชั้น เมื่อครบทุกกลุ่มแล้วสรุปสรุปอีกครั้ง

2.3 ใช้กลวิธีความจำและกลวิธีความคิด

2.3.1 ให้นักเรียนเขียนแผนภูมิสรุปเรื่อง พระยาพิชัยดาบหัก แล้วเขียน
อธิบายสรุปแผนภูมินั้น ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง (ตัวอย่างหน้า 190)

2.3.2 ครูให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายเปรียบเทียบลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของตัวละครในเรื่องที่ควรเอาเยี่ยงอย่าง แล้วบันทึกลงในงานที่ครูแจกให้

ชื่อตัวละคร	ลักษณะนิสัย	ความประพฤติที่น่าจะเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตประจำวัน
พระยาพิชัยดาบหัก	- รูปร่างสูงใหญ่ ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง - มีความกล้าหาญ ซื่อสัตย์ - มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ - มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี มีความเมตตาต่อผู้อื่น - สนใจแสวงหาความรู้เพิ่มเติม - มีความซื่อสัตย์ พูดจริงทำจริง	- สนใจศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ - ความซื่อสัตย์ กตัญญู กล้าหาญ และความโอบอ้อมอารี - ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า - สละชีพเพื่อชาติ
คุณเจ็ด	- ชอบคนที่ประจบสอพลอ - ไม่รักษาสัจจะ - ชอบชมเชยผู้ที่ยกย่องตน - ใช้อำนาจในทางที่ผิด	- รักพวกพ้อง
พระยาตาก	- มีความเมตตาโอบอ้อมอารี - นิยมยกย่องคนที่มีฝีมือ - มีความกล้าหาญ - มีลักษณะความเป็นผู้นำ - รักชาติบ้านเมืองยิ่งกว่าชีวิต	- ลักษณะความเป็นผู้นำ - การตัดสินใจ - ความเสียสละ รักษาชาติบ้านเมือง - ความมีน้ำใจ ความโอบอ้อมอารี

ชื่อตัวละคร	ลักษณะนิสัย	ความประพฤติที่น่าจะเป็นแบบอย่าง ในการดำเนินชีวิตประจำวัน
	- เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตน	
เด็กชายบุญเกิด	- มีความดีมีคุณ	- ความกตัญญูรู้คุณต่อผู้มีพระคุณ
บิดาของพระยาพิชัย	- มีความคิดที่กว้างไกล - เป็นคนมีเหตุผล - เป็นคนกันสมัย	- เห็นความสำคัญของการศึกษา

คาบที่ 4 (ข้อ 3 - 4)

3. ขั้นสรุปและถ่ายทอดข้อมูล

3.1 ใช้กลวิธีความรู้ความเข้าใจและกลวิธีการคิด โดย

- นักเรียนพูดสรุปใจความของเรื่องโดยอาศัยแผนภูมิเรื่องประกอบเป็น
สำนวนภาษาของนักเรียนเอง โดยเขียนเฉพาะใจความที่สำคัญ
- ครูให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการอ่านเรื่อง
พระยาพิชัยดาบหัก บันทึกลงในกระดาษบันทึก จากนั้นให้ส่งตัวแทนมาเสนอผลงานกลุ่มละ 3 นาที

ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเรื่อง

1. การเรียนหนังสือเป็นสิ่งสำคัญเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ
2. ความกตัญญูรู้คุณเป็นคุณสมบัติที่น่ายกย่อง
3. ลักษณะผู้นำที่ดีคือ จะต้องมีความกล้าหาญ ซื่อสัตย์ เสียสละ มีความเมตตา
และโอบอ้อมอารี

4. บุคคลที่ไร้สัจจะย่อมเป็นที่น่ารังเกียจของคนทั่วไป

4. ขั้นประเมินผลการอ่าน

4.1 ใช้กลวิธีการคิดและความรู้สึก

- ให้นักเรียนเล่นเกมจัดภาพสรุปเรื่อง โดยครูให้นักเรียนจัดภาพที่ครูให้ แล้วเรียงลำดับให้ถูกต้องตามเนื้อเรื่อง กลุ่มใดเรียงถูกต้องรวดเร็ว กลุ่มนั้นชนะ

- ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และเขียนบันทึกความก้าวหน้าในการอ่านของตนเอง

5. สื่อการเรียนรู้การสอน

1. แถบบันทึกเสียงเพลง เราสู้
2. บัตรคำ
3. กระดาษบันทึก
4. กระดาษแผ่นภูมิ เรื่องพระยาพิชัยดาบหัก
5. ภาพประกอบการเล่นเกมสรุปเรื่องจากภาพ
6. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านเรื่องพระยาพิชัยดาบหัก

6. การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ
2. สังเกตการตอบคำถาม
3. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
4. ตรวจแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านเรื่องพระยาพิชัยดาบหัก

แผนการสอนอ่านภาษาไทยโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา

กลุ่มทดลอง

วิชาภาษาไทย ท 101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว เวลา 4 คาบ

1. สาระสำคัญ

สะท้อนสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชาวจีนที่มีฐานะไม่ร่ำรวยที่อาศัยอยู่ในห้องแถว ให้ข้อคิดแก่ผู้อ่านในแง่ความขยันขันแข็งของคนจีน ความอดทน ความรู้จักหักเอาเบาสู้ ความเหลื่อมล้ำของชีวิตมนุษย์ ซึ่งเป็นแก่นสารของชีวิตโดยแท้จริง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญ แปลความ ตีความ และขยายความจากเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์ย่อย

1. นักเรียนบอกหลักการและจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมายของศัพท์และสำนวนของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนบอกลักษณะของเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนตีความจากเรื่องที่อ่านได้
6. นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล
7. นักเรียนสามารถจัดลำดับเรื่องราวที่อ่านได้
8. นักเรียนสามารถขยายความจากเรื่องที่อ่านได้

3. เนื้อเรื่อง

เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว จากหนังสือเรียนภาษาไทย ท 101 ท 102

ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หน้า 151 - 152

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

คาบที่ 1 (1 - 1.4)

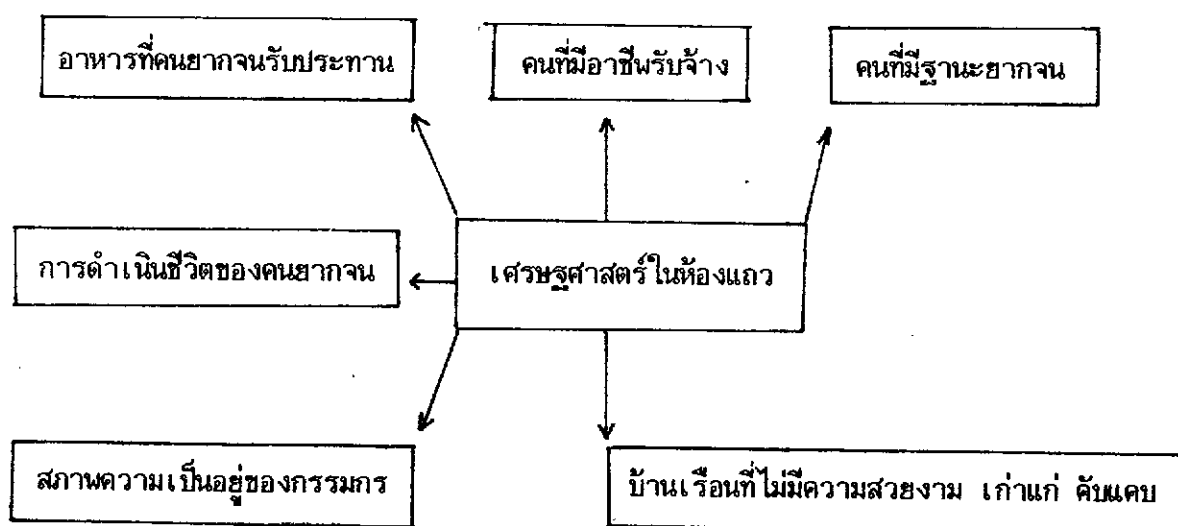
1. ขั้นเตรียมอ่าน

1.1 ใช้กลวิธีความรู้สึกเพื่อลดความวิตกกังวลก่อนเรียน เพื่อจิตใจจะได้สงบ มีสมาธิแน่วแน่ จิตใจจะได้จดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่าน โดยครูให้นักเรียนฟังเพลง และบริหารกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย หลังจากนั้นให้นักเรียนทำสมาธิ 3 นาที (กิจกรรมนี้ทำทุกคาบก่อนเริ่มเรียน)

1.2 ใช้กลวิธีสังคมเพื่อให้นักเรียนได้เรียนแบบร่วมมือกัน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน แล้วให้นักเรียนเลือกหัวหน้ากลุ่มเพื่อทำหน้าที่ประสานงานภายในกลุ่ม (กิจกรรมนี้ทำทุกคาบก่อนเริ่มเรียน)

1.3 ใช้กลวิธีความคิด ให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการอ่าน โดย

1.3.1 ครูยกบัตรคำชื่อเรื่อง "เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว" ให้นักเรียนอ่าน แล้วให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาหาความหมายของชื่อเรื่อง โดยอาศัยคำที่เกี่ยวข้องและการแยกคำศัพท์ แล้วพิจารณาว่าเรื่องที่อ่านน่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งใด มีแนวการแต่งอย่างไร

เศรษฐ [เสดถะ] = ตีเลิศ ดีที่สุด เข้ม ประเสริฐ

ศาสตร์ = วิชาความรู้

เศรษฐกิจ = งานอันเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจก และการบริโภคใช้สอยสิ่งต่าง ๆ ของชุมชน

เศรษฐศาสตร์ = วิชาว่าด้วยการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจก และการบริโภคใช้สอยสิ่งต่าง ๆ ของชุมชน

เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว = การบริโภคใช้สอยสิ่งต่าง ๆ ของคนในห้องแถว

1.3.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านเรื่องเศรษฐศาสตร์ในห้องแถว

จุดประสงค์ในการอ่านเรื่อง เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว

1. เพื่อหาความรู้เกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ของคนในห้องแถว
2. เพื่อหาความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของลูกคนจีนในเมืองไทย

1.4 ให้กลวิธีการสอนเสริม เพื่อให้นักเรียนรู้จักวิธีที่จะทำให้อ่านหนังสือได้อย่างรวดเร็ว และเข้าใจเรื่องโดยตลอด โดย

1.4.1 ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว แบบเจาะจง ค้นหาความหมายของศัพท์และสำนวนในเรื่อง จากนั้นให้นักเรียนหาความหมายของศัพท์และ

สำนวนนั้น โดยดูจากบริบท ข้อความที่เกี่ยวข้องหรือเทียบเคียงกับคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือ คล้ายคลึงกัน เช่น

กั้ง มีความหมายเหมือนกับคำว่า ตา หรือ ปู่ = พ่อของแม่ พ่อของพ่อ
 จับกัง มีความหมายเหมือนกับคำว่า กรรมกร กูลี = คนทำงานรับจ้างแบกหาม
 ชั้ม มีความหมายเหมือนกับคำว่า ผู้หญิงเต่า แก่ = คำเรียกหญิงชราชาวจีน
 ตะเกียงลาน หมายถึง ตะเกียงชนิดไขลานให้ไขไปพัดหมุนเป่าลมไล่ควันและช่วยให้
 ไฟสว่างนวล

วงจรรชีวิต หมายถึง สิ่งที่เคลื่อนที่ผ่านได้ครบรอบ คล้ายกับวงจรวัดโลหิต

1.4.2 ครูให้นักเรียนทุกกลุ่มส่งตัวแทนเสนอคำศัพท์ที่รวบรวมได้ แล้วครูอธิบายและสรุปเพิ่มเติม

คาบที่ 2 (2.1 - 2.2)

2. ขั้นอ่าน

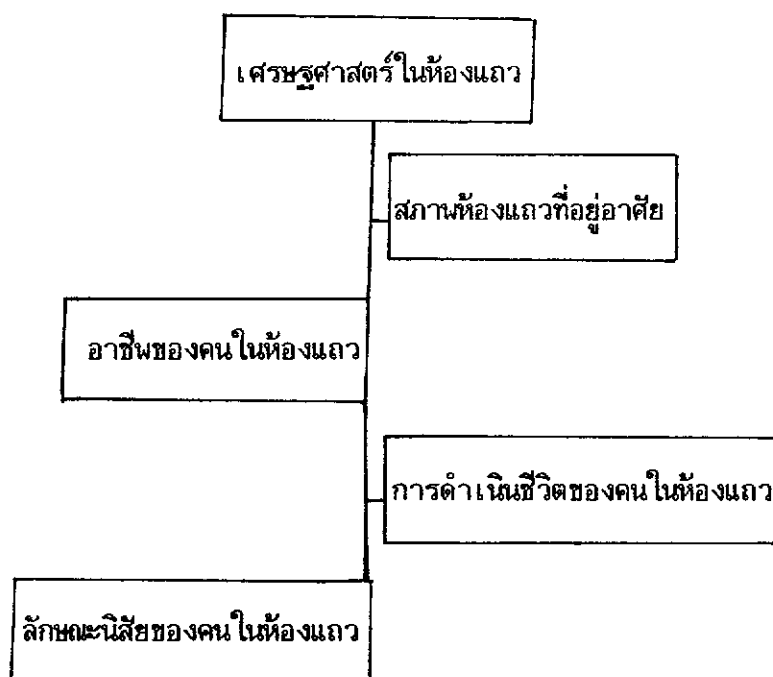
2.1 ใช้กลวิธีความรู้ความเข้าใจ โดย

2.1.2 ให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่อง "เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว" ในหนังสือเรียนภาษาไทย ท 101 ท 102 ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 หน้า 15 แล้วให้นักเรียนบันทึกสาระสำคัญของเรื่องลงในกระดานบันทึกที่ครูแจกให้ เสร็จแล้วตรวจคำตอบบนกระดานดำ

บันทึกสรุปเรื่องที่อ่าน	
เรื่องที่อ่าน	เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว
ตอนที่อ่าน	บทนำเรื่อง
สาระสำคัญ	ชื่อผู้แต่ง <u>หยก บุรพา (เฉลิมศักดิ์ รังคพลิน)</u> ที่มาของเรื่อง <u>รวมเรื่องสั้นชุดเด็กห้องแถว</u> ลักษณะการแต่ง <u>เรื่องสั้น</u> จุดมุ่งหมายในการแต่ง <u>แสดงสภาพชีวิตของลูกคนจีนในไทย</u>

2.1.2 ครูแจกเอกสารลักษณะของเรื่องสั้นให้นักเรียนทุกกลุ่มอ่าน แล้วครูและนักเรียนช่วยกันอธิบายและสรุปลักษณะของเรื่องสั้น

2.2 ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องเศรษฐศาสตร์ในห้องแถวอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาความคิดหลักและรายละเอียดของเรื่อง แล้วเขียนโครงร่างความคิดหลักและรายละเอียดของเรื่องลงในกระดาษบันทึก

คาบที่ 3 (2.3 - 2.4.2)

2.3 ใช้กลวิธีรู้ความเข้าใจคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล โดย

2.3.1 ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องเศรษฐศาสตร์ในห้องแถวอย่างละเอียด

แล้วช่วยกันระดมความคิดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน และบันทึกลงในกระดานบันทึก

แล้วครูให้นักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลการอ่านของกลุ่ม จากนั้นครูสรุปและให้คำแนะนำในสิ่งที่บกพร่อง

กระดานบันทึกสิ่งที่รู้จากการอ่าน

สิ่งที่รู้	ต้องการรู้	สิ่งที่เรียนรู้
- หยกเป็นลูกคนจีนเกิดในไทย - หยกอาศัยอยู่กับทั้งใน - ห้องแถวข้างตลาดแห่งหนึ่ง - กังของหยกมีอาชีพจักสาน - หยกเป็นเด็กที่มีความรับผิดชอบ รู้จักช่วยเหลือผู้ปกครอง - วันหยุดเรียนหยกจะรับจ้างทำงานที่สุจริต - คนที่อาศัยอยู่ในห้องแถวส่วนใหญ่มีรายได้ไม่แน่นอน - กังและป้าสมศรีมีวิถีการอบรมสั่งสอนลูกหลานต่างกัน	- คนที่มีความขยันเช่นหยกนี้หากมีอยู่ในบ้านเมืองเรามาก ๆ จะมีผลดีอย่างไร - ทำไมหยกจึงมีลักษณะนิสัยเช่นที่กล่าวในเรื่อง - เกียรติยศมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของเราอย่างไร - การแสดงความรักต่อลูกอย่างเช่นป้าสมศรีทำเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่	- อาชีพที่สุจริตทุกอาชีพเป็นอาชีพที่มีเกียรติ - ความขยัน อดทน เป็นคุณสมบัติที่น่ายกย่องของคนจีน - คนเราถึงแม้จะมีฐานะยากจนแต่หากมีความประพฤติดีไม่ทำตัวให้เป็นปัญหาต่อสังคมก็สมควรได้รับการยกย่อง - ความเป็นคนดีไม่ได้วัดกันที่ฐานะความเป็นอยู่ แต่ดูที่ความประพฤติ - มนุษย์เรามีฐานะความเป็นอยู่ทางสังคมแตกต่างกัน - คนจนมักจะได้รับการดูหมิ่นเสมอ

2.4 ใช้กลวิธีความจำและกลวิธีการคิด สรุปเรื่องที่อ่านโดย

2.4.1 ให้นักเรียนเขียนแผนภูมิสรุปเรื่องที่อ่าน แล้วเขียนอธิบายแผนภูมินั้นด้วยสำนวนของนักเรียนของ

2.4.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเพื่อศึกษาลักษณะนิสัยของตัวละครตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้ แล้วบันทึกความคิดเห็นนั้นลงในกระดาษบันทึก

ชื่อตัวละคร	ลักษณะนิสัย	ความประหลาดที่น่าจะเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตประจำวัน
ก๋ง	- เป็นชายชาวจีน อายุประมาณ 60 ปี - มีอาชีพจักสาน - อาศัยอยู่ในห้องแถวกับหลานชายชื่อหยก - ชอบดื่มแต่เข้า แล้วดื่มน้ำชาเป็นประจำ - เป็นคนมีเหตุผล รู้จักอบรมสั่งสอนลูกหลาน	- ความเป็นคนสุขุม ใจเย็น มีเหตุผล
หยก	- เด็กชายชาวจีน อายุประมาณ 12 ปี - เป็นคนขยัน มีความรับผิดชอบ - เป็นคนมีเหตุผล - ชอบทำงานที่สุจริต และถือว่า เป็นงานที่มีเกียรติ	- ความขยัน อดทน - ดื่มแต่เข้า - รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ชื่อตัวละคร	ลักษณะนิสัย	ความประพฤติที่น่าจะเป็นแบบอย่าง ในการดำเนินชีวิตประจำวัน
ป้าสมศรี	- หญิงวัยกลางคนชาวไทย - มีอาชีพขายถ่าน - เป็นคนประหยัด - รักลูกมากเกินไป	- ความซื่อสัตย์และประหยัด
วันเพ็ญ	- เด็กสาววัย 16 ปี - เกียจคร้าน ไม่ชอบทำงาน - รังเกียจอาชีพขายถ่านของมารดา - มีนิสัยเย่อหยิ่ง ถือตัว - ชอบแต่งตัวสวยสะอาดอยู่เสมอ	- การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย

คาบที่ 4 (ข้อ 3 - 4)

3. ขั้นสรุปและถ่ายทอดข้อมูล

3.1 ใช้กลวิธีความรู้ความเข้าใจและกลวิธีความคิด โดย

3.1.1 นวัตกรรมใจความสำคัญของเรื่อง โดยอาศัยแผนภูมิ เรื่องประกอบ
โดยใช้สำนวนภาษาของนักเรียนเอง

3.1.2 ให้นักเรียนอธิบายแสดงความคิดเห็นพร้อมทั้งยกข้อความที่มีใน
เรื่องประกอบการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

- เกี่ยวกับความซื่อสัตย์และความอดทน
- เกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำในสังคม
- เกี่ยวกับสิ่งที่เป็นแก่นสารของชีวิต

3.1.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการอ่านเรื่อง เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว แล้วบันทึกลงในกระดาษบันทึก จากนั้นครูให้แต่ละกลุ่มเสนอข้อสรุปของตนเองหน้าชั้น

ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเรื่อง

1. งานที่สุจริตทุกอย่างเป็นงานที่มีเกียรติ
2. คนทำงานสุจริตทุกคนเป็นคนมีเกียรติ
3. คนเรามีฐานะความเป็นอยู่ไม่เท่าเทียมกัน
4. การรู้จักประหยัดเป็นลักษณะนิสัยที่ดีและควรฝึกหัดให้มีในตัวเอง
5. การดูหมิ่นผู้ที่ฐานะด้อยกว่าเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ
6. การตื่นนอนแต่เช้าเป็นกำไรชีวิต
7. คนที่มีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นเป็นบุคคลที่น่ายกย่อง

4. ขั้นตอนประเมินผลการอ่าน

4.1 ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ โดย

4.1.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้เตรียมแสดงบทบาทสมมติตาม

หัวข้อต่อไปนี้

กลุ่ม 1 เริ่มตั้งแต่หยกตื่นนอนไปถึงหยกไปบ้านป้าสมศรี

หน้า 152 - 155

กลุ่ม 2 เริ่มตั้งแต่หยกบอกวันให้ถึงหยกคุยกับก๋ง

4.1.2 ให้แสดงกลุ่มละ 5 นาที

4.1.3 หลังจากแสดงจบแล้ว ครูให้นักเรียนทุกกลุ่มสรุปผลการแสดง

กลุ่มที่ 1 สิ่งที่ได้รับ - ความสนุกเพลิดเพลิน

- ได้คิดเกี่ยวกับการทำงาน การตื่นนอน

กลุ่มที่ 2 สิ่งที่ได้รับ - ความสนุกเพลิดเพลิน

- คนที่เกียจคร้านเป็นคนที่น่ารังเกียจ

- ได้คิดเกี่ยวกับค่าตอบแทนในการทำงาน
ว่าไม่ใช่เป็นเงินเสมอไป
- ความเป็นคนมีเหตุผล ยอมรับฟัง
ความคิดเห็นของผู้อื่น

4.2 ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านและบันทึกความก้าวหน้าในการอ่านของตนเอง

แผนการสอนอ่านตามคู่มือครู
กลุ่มควบคุม
วิชาภาษาไทย ท 101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เรื่อง คุณค่าพฤษชาติ เวลา 4 คาบ

1. สาระสำคัญ

ต้นไม้มิคุณค่าและมีประโยชน์มาก ควรช่วยกันสงวนรักษาอย่าทำลาย

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญ แปลความ ตีความ และขยายความจากเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์ย่อย

1. นักเรียนบอกหลักการและจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมายของศัพท์และสำนวนของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนบอกลักษณะข้อบังคับของคำประพันธ์ที่อ่านได้
5. นักเรียนตีความจากเรื่องที่อ่านได้
6. นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล
7. นักเรียนสามารถจัดลำดับเรื่องราวที่อ่านได้
8. นักเรียนสามารถขยายความจากเรื่องที่อ่านได้

3. เนื้อเรื่อง

เรื่อง คุณค่าพฤษชาติ จากหนังสือเรียนภาษาไทย ท 101 ท 102 ชุดทักษะ
สัมพันธ์ เล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หน้า 139 - 143

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. สร้างความสนใจ

- ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องต้นไม้และธรรมชาติ

2. แจ้งจุดประสงค์

- ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่า เป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญและเข้าใจในการอ่าน

3. ทบทวนความรู้เดิม

- ครูทบทวนและอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

4. การกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้

- ครูนำภาพต้นไม้ ดอกไม้ ผลไม้ ให้นักเรียนดูแล้วให้นักเรียนอธิบายถึงลักษณะ

และประโยชน์ของต้นไม้ ดอกไม้ ผลไม้ นั้น ๆ

5. การให้แนวการเรียนรู้

- ให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่อง คุณค่าภาษาชาติ แล้วตอบคำถามเกี่ยวกับ ที่มาของ

เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์ที่ใช้ ผู้แต่ง จุดมุ่งหมายในการแต่ง

6. นักเรียนปฏิบัติ

- ครูให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับลักษณะคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์และ

เล่นเกมเรียงคำประพันธ์

- ครูให้นักเรียนเรียบเรียงและค้นหาความหมายของคำและสำนวนจากเรื่องคุณค่า

ของภาษาชาติ

- ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องในใจอย่างละเอียด

- ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

- ครูให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่องราวที่อ่านอย่างสั้น ๆ ด้วยสำนวนของนักเรียนเอง

แล้วเสนอผลงานหน้าชั้นให้ครูช่วยปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

- ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 5 คน ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย

แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง

1. ความสำคัญของป่า

2. โทษของการตัดไม้ทำลายป่า

3. ความสุขที่ได้จากต้นไม้

4. การรักษาต้นน้ำลำธาร

5. ต้นไม้ในท้องถิ่นของเรา

- ครูให้นักเรียนเล่นเกมจับคู่ใคร โดยสมมติให้ตนเองเป็นพืช ดอกไม้ ผลไม้ชนิดต่าง ๆ โดยให้นักเรียนเล่าลักษณะและหน้าที่ของตนให้เพื่อน ๆ ทายว่าคืออะไร

7. แจ้งผลการปฏิบัติ

- ครูชมเชยนักเรียนที่มีความรับผิดชอบและร่วมกิจกรรม

- ครูเสนอแนะเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง สำหรับนักเรียนที่ยังต้องแก้ไข

8. ประเมินผลการปฏิบัติ

- ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบท

9. การส่งเสริมความมั่นใจและการถ่ายโอน

- ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายเรื่องราวที่ได้อ่านในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

- ต้นไม้มีประโยชน์อย่างไร

- ควรอนุรักษ์สงวนรักษาไว้เพื่ออะไร

- คิดและข้อคิดที่ได้จากการอ่านคืออะไรบ้าง

5. สื่อการเรียนรู้การสอน

1. แผนภูมิลักษณะคำประพันธ์ประเภทกาพย์สุรางคนางค์

2. รูปภาพต้นไม้ ดอกไม้ ผลไม้

3. บัตรคำ แถบประโยค

4. บัตรคำสั่งการเล่นเกม

5. แบบฝึกหัดทบทวนความเข้าใจในการอ่าน

6. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนอ่านข่าว บทความ สารคดี จากวารสาร หนังสือพิมพ์ที่เกี่ยวกับประโยชน์ของต้นไม้หรือเกี่ยวกับธรรมชาติ แล้วเขียนสรุปเรื่องด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

ให้นักเรียนรวบรวมภาพต้นไม้ ทำเป็นสมุดภาพพร้อมทั้งบันทึกประโยชน์ที่ได้รับ

7. การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติงาน
2. ตรวจผลงานและแบบฝึกหัด
3. สังเกตการตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนอ่านตามคู่มือครู
กลุ่มควบคุม
วิชาภาษาไทย ท 101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เรื่อง "สัตว์นิทาน" เวลา 4 คาบ

1. สาระสำคัญ

ลักษณะนิสัย รูปร่าง และความเป็นอยู่ของสัตว์พหูบาทหรือสัตว์ที่มีเท้ามากกว่าสี่เท้า

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญ แปลความ ตีความ และขยายความจากเรื่องที่ได้

จุดประสงค์ย่อย

1. นักเรียนบอกหลักการและจุดมุ่งหมายของเรื่องที่ได้
2. นักเรียนบอกความหมายของศัพท์และสำนวนของเรื่องที่ได้
3. นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้
4. นักเรียนบอกลักษณะข้อบังคับสัมผัสของคำประพันธ์ที่ได้
5. นักเรียนตีความจากเรื่องที่ได้
6. นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ได้อย่างมีเหตุผล
7. นักเรียนสามารถจัดลำดับเรื่องราวที่ได้
8. นักเรียนสามารถขยายความจากเรื่องที่ได้

3. เนื้อเรื่อง

เรื่อง สัตว์นิทาน จากหนังสือเรียนภาษาไทย ท 101 ท 102 ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม

- 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หน้า 11 - 15

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. สร้างความสนใจ

- ครูให้นักเรียนดูภาพแมลงต่าง ๆ แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับแมลงชนิดนั้น ๆ

2. การแจ้งจุดประสงค์

- ครูแจ้งจุดประสงค์ในการอ่านเรื่องสัตว์ขาปล้องให้นักเรียนทราบ

3. ทบทวนประสบการณ์เดิม

- ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับสัตว์จำพวกแมลงหรือแมง บอกลักษณะ และความเป็นอยู่ของสัตว์นั้น ๆ ตามที่เคยพบเห็น ให้เพื่อน ๆ ฟัง

4. เสนอบทเรียนใหม่

- ครูให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่อง "สัตว์ขาปล้อง" แล้วซักถามนักเรียนเกี่ยวกับที่มาของเรื่อง ประวัติผู้แต่ง ลักษณะการแต่ง คำประพันธ์ที่ใช้ และจุดมุ่งหมายในการแต่ง

- ครูนำแผนภูมิลักษณะคำประพันธ์ประเภทโคลงกระทู้และกาพย์ฉบัง 16 ให้นักเรียนดู แล้วอธิบายถึงลักษณะคำประพันธ์แต่ละชนิด

- ครูให้นักเรียนโยงสัมผัส คำประพันธ์ โคลงกระทู้และกาพย์ฉบัง 16

5. ปฏิบัติ

- ครูให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์ในเรื่องสัตว์ขาปล้อง แล้วเก็บรวบรวมไว้
- ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องทั้งเรื่องอย่างละเอียด
- ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่องเฉพาะใจความสำคัญที่สุดด้วย

สำนวนภาษาของนักเรียนเอง

- ครูให้นักเรียนร่วมกันอธิบายถึงลักษณะและโทษของแมลงที่พบในเรื่องที่อ่าน
- ครูให้นักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมติ ลักษณะท่าทางของสัตว์ต่าง ๆ เช่น

ผีเสื้อ แมงป่อง ปู ยุง จักจั่น ปลวก แล้วให้เพื่อนช่วยกันทายลักษณะท่าทางอย่างนั้นเป็นสัตว์ชนิดใด

- ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการอ่านเรื่องสัตว์ขาปล้อง

โดยสรุปเป็นข้อ ๆ ลงในสมุดบันทึก

7. แจ้งผลการปฏิบัติ

- ครูชมเชยนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม
- ครูแก้ไขส่วนที่ยังบกพร่องและแนะนำเกี่ยวกับสิ่งที่บกพร่อง

8. การประเมินผลการปฏิบัติ

- ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดทบทวนท้ายบท

9. ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอน

- ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่องราวที่อ่านในประเด็นที่สำคัญคือ
 - ผู้เขียนมีหลักเกณฑ์การจัดประเภทสัตว์ต่าง ๆ ที่มีในเรื่องอย่างไร
 - เหตุใดจึงมักเอาปฏิกริยาของสัตว์มาเปรียบเทียบกับอาการกระทำของคน
 - การเรียนรู้เกี่ยวกับลักษณะของสัตว์มีประโยชน์อย่างไร

5. สื่อการเรียนการสอน

1. รูปภาพแมลงต่าง ๆ
2. บัตรคำ
3. แผนภูมิคำประพันธ์
4. เกมแข่งขันเรียงภาพย่นับ 16
5. แบบฝึกหัด เรื่องสัตว์วาสิสถาน

6. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนจัดนิทรรศการเกี่ยวกับสัตว์โดยการวาดด้วยตนเอง แล้วอธิบายความรู้เกี่ยวกับสัตว์ แล้วรวบรวมไปแสดงไว้ที่หน้าห้องเรียน

7. การประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตการตอบคำถาม
3. ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนอ่านตามคู่มือครู

กลุ่มควบคุม

วิชาภาษาไทย ท 101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง พระยาพิชัยดาบหัก เวลา 4 คาบ

1. สาระสำคัญ

พระยาพิชัยดาบหักเป็นผู้มีคุณธรรมหลายประการ เป็นวีรบุรุษที่สมควรได้รับการยกย่อง และเป็นแบบอย่างที่ดี

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญ แปลความ ตีความ และขยายความจากเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์ย่อย

1. นักเรียนบอกหลักการและจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมายของศัพท์และสำนวนของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนบอกลักษณะข้อบังคับสัมผัสของคำประพันธ์ที่อ่านได้
5. นักเรียนตีความจากเรื่องที่อ่านได้
6. นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล
7. นักเรียนสามารถจัดลำดับเรื่องราวที่อ่านได้
8. นักเรียนสามารถขยายความจากเรื่องที่อ่านได้

3. เนื้อเรื่อง

เรื่อง พระยาพิชัยดาบหัก จากหนังสือเรียนภาษาไทย ท 101 ท 102 ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หน้า 50 - 59

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. สร้างความสนใจ

- ครูให้นักเรียนดูภาพบุคคลสำคัญของไทย แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของบุคคลนั้น

2. การนั่งจุดประสงค์

- ครูนั่งจุดประสงค์ในการอ่านเพื่อจับใจความและให้ความสนใจในการอ่าน

3. ทบทวนความรู้เดิม

- ครูสนทนากับคำถามนักเรียนเกี่ยวกับประวัติผู้แต่ง และที่มาของเรื่อง เรื่องราวของบุคคลสำคัญที่นักเรียนรู้จัก ให้นักเรียนเล่าประวัติย่อ ๆ ของท่านเหล่านั้น

4. กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้

- ครูสนทนากับบุคคลสำคัญในเรื่อง

- ชีวประวัติ

- ลักษณะนิสัย

- ผลงานที่เด่น ๆ

5. ใ้แนวทางเรียนรู้

- ครูให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่อง พระยาพิชัยดาบหัก

- ครูอธิบายลักษณะการเขียนประเภทชีวประวัติ

6. นักเรียนปฏิบัติ

- ให้นักเรียนอ่านเรื่อง โดยละเอียด แล้วจับใจความสำคัญ

- ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปลักษณะสำคัญและลักษณะนิสัยของตัวละครที่กล่าวถึง เช่น พระยาตาก พระยาพิชัย บุญเกิด คุณเจ็ด

7. แจ้งผลปฏิบัติ

- ครูชมเชยความรับผิดชอบและการร่วมกิจกรรม

- ครูเสนอแนะอธิบายนักเรียนที่ยังสรุปใจความสำคัญได้ไม่ครบถ้วน พร้อมทั้งแก้ไขให้นักเรียนที่ยังบกพร่อง

8. การประเมินผลการปฏิบัติ

- ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบท

9. ส่งเสริมความมั่นใจและการถ่ายโอน

- ครูและนักเรียนช่วยกันอธิบายเรื่องราวที่อ่านว่ามีเรื่องราวเป็นอย่างไร มีใครบ้าง ทำอะไร ที่ไหน สรุปความว่าอย่างไร มีคติสอนใจอะไรบ้าง
- ครูให้นักเรียนเขียนเรื่องย่อเป็นสำนวนของนักเรียนเอง

5. สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพบุคคลสำคัญ
2. บัตรคำ
3. แบบฝึกหัด เรื่องพระยานิชิยดาบหัก

6. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนจัดนิทรรศการเกี่ยวกับมวย นักมวยที่นักเรียนรู้จักและมีชื่อเสียง

7. การประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตการตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น
3. ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนอ่านตามคู่มือครู

กลุ่มควบคุม

วิชาภาษาไทย ท 101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว เวลา 4 คาบ

1. สาระสำคัญ

สะท้อนสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชาวจีนที่มีฐานะไม่ร่ำรวยที่อาศัยอยู่ในห้องแถว ให้ข้อคิดแก่ผู้อ่านในแง่ความขยันขันแข็งของคนจีน ความอดทน ความรู้จักหักเอาเบาสู้ ความเหลื่อมล้ำของชีวิตมนุษย์ ซึ่งเป็นแก่นสารของชีวิตโดยแท้จริง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญ แปลความ ตีความ และขยายความจากเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์ย่อย

1. นักเรียนบอกหลักการและจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกความหมายของศัพท์และสำนวนของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนบอกลักษณะข้อบังคับสัมผัสของคำประพันธ์ที่อ่านได้
5. นักเรียนตีความจากเรื่องที่อ่านได้
6. นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล
7. นักเรียนสามารถจัดลำดับเรื่องราวที่อ่านได้
8. นักเรียนสามารถขยายความจากเรื่องที่อ่านได้

3. เนื้อเรื่อง

เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว จากหนังสือเรียนภาษาไทย ท 101 ท 102

ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หน้า 151 - 152

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. สร้างความสนใจ

- ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของคนจีนที่นักเรียนเคยพบ
- ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิต

2. แจ้างจุดประสงค์

- ครูแจ้งจุดประสงค์ในการอ่านว่า เพื่อจับใจความสำคัญและเพื่อความเข้าใจในการอ่านที่อ่านได้

3. ทบทวนความรู้เดิม

- ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของเรื่องสั้นว่ามีอะไรบ้าง เช่น ความยาวไม่เกินกี่คำ มีตัวละครได้กี่ตัว ให้นักเรียนยกตัวอย่างเรื่องสั้นที่นักเรียนเคยอ่าน

4. กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้

- ครูให้นักเรียนอ่านผลงานของหยก บูรพา แล้วอธิบายถึงประวัติของหยก บูรพา

5. ใ้แนวการเรียนรู้

- ครูให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่องเพื่อตั้งคำถามที่จำเป็นสำหรับเรื่องก่อนการอ่าน เช่น กลวิธีการแต่งเรื่องสั้น มีข้อพึงปฏิบัติกันอย่างไรในการอ่านเรื่องสั้น

6. ให้นักเรียนปฏิบัติ

- ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่อง แล้วตอบคำถามเพื่อสรุปเรื่องราว ใครทำอะไร อย่างไร

- ครูให้นักเรียนอ่านคำศัพท์และสำนวนที่เด่นจากบัตรคำ

- ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอธิบายลักษณะนิสัยของตัวละครและส่งตัวแทนรายงานหน้าชั้น

7. แจ้างผลการปฏิบัติ

- ครูชมเชยความรับผิดชอบและร่วมกิจกรรม

- ครูแนะนำเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง สำหรับนักเรียนที่ต้องแก้ไข

8. ประเมินผลการปฏิบัติ

- ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่อง เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว

9. ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอน

- ครูให้นักเรียนช่วยกันอธิบายเรื่องราวที่อ่านในประเด็นสำคัญดังนี้
 - เรื่องราวที่อ่านเป็นอย่างไร
 - ตัวละครมีใครบ้าง ทำอะไร ที่ไหน
 - สรุปความว่าอย่างไร
 - มีคติสอนใจอะไรบ้าง

5. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนเขียนเล่าสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียน

6. สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำ
2. แบบฝึกหัดเรื่องเศรษฐศาสตร์ในห้องแถว

7. การประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตการตอบคำถาม
3. ตรวจแบบฝึกหัด

ภาคผนวก ข

- แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
- แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทย

แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

คำชี้แจง

1. ข้อสอบทั้งหมดมี 32 ข้อ เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ มี 5 ตัวเลือก คือ ก ข ค ง และ จ
2. ให้นักเรียนพิจารณาข้อแต่ละข้อ ถ้าเห็นว่าตัวเลือกใดเป็นคำตอบที่ถูกต้อง ให้กาเครื่องหมาย X กับตัวเลือกนั้น ๆ ในกระดาษคำตอบ เช่น เลือก ค ก็ให้กาที่ ค ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ
00			X		

3. ถ้านักเรียนเปลี่ยนใจไปเลือกตัวเลือกอื่น ให้กากับตัวเลือกที่ไม่เอาหลาย ๆ ครั้ง แล้วไปกากับตัวเลือกที่ต้องการ เช่น เปลี่ยนคำตอบจาก ค เป็น ก ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ
00	X		*		

4. พยายามทำได้ดีที่สุด ข้อใดยากให้เว้นไว้ ทำข้อที่ง่าย ๆ ก่อน แล้วค่อยย้อนมาทำข้อยากทีหลัง
5. ห้ามขีดเขียนเครื่องหมายหรือข้อความใด ๆ ลงในกระดาษคำตอบ
6. ข้อสอบฉบับนี้มีคะแนน 32 คะแนน ให้เวลาทำ 1 ชั่วโมง

ขอให้นักเรียนทุกคนโชคดี

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 3

ตาอินกับตานา	หาปลาเอามากินกัน
ได้ปลาทุกวัน	รักกันก็กินกันไป
หาปลามาจนนาน	หาปลามาจนตะไถ
จนแม้ใครใคร	รู้น้ำใจไม่ตรีบริดา
แต่แล้ววันหนึ่ง	เคราะห์มาถึง ขมึงถึงมา
สองคนถึงครา	แย่งหัวปลาหางปลากันเกรียว
ตาอินกะตานา	โศกอาวรณ์จริงเจี๊ยะ
ตาอยู่มาเดี๋ยวเดียว	คว่ำพุงเพี๊ยะ ๆ ไปกิน

1. นิธิ์ในข้อใดที่ตาอินกับตานาเคยมีแต่ต้องเสียไปเพราะการแย่งปลา

- ก. ความโอบอ้อมอารี
- ข. ความรอบคอบ
- ค. ความซื่อสัตย์
- ง. ความรับผิดชอบ
- จ. ความเสียสละ

2. ข้อความข้างต้นนี้ทำให้ผู้อ่านรู้สึกอย่างไร

- ก. เห็นใจตาอินกับตานา
- ข. สมน้ำหน้าตาอินกับตานา
- ค. ชื่นชมในความฉลาดของตาอยู่
- ง. พอใจที่ได้คติและข้อคิดที่ดี
- จ. เบื่อหน่ายที่ต้องอ่านเรื่องไร้สาระ

3. การกระทำของตาอยู่เปรียบได้กับข้อใด

- ก. ได้กษัตริย์
- ข. ล้วงคอกงูเห่า
- ค. ชุมมือเปิบ
- ง. ออกเปรี๊ยะได้กินหวาน
- จ. หักค้ำมพร้าวด้วยเข่า

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4

ก่อนไปโรงเรียนจงเตรียมตัวให้พร้อม เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย พิงระมัดระวังให้ถูกระเบียบของโรงเรียน เตรียมเครื่องเรียนให้พร้อมตามตารางสอน อย่าให้ขาดตกบกพร่อง หากขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะทำให้การเรียนไม่ได้ผลเต็มที่

ควรรับประทานอาหารเช้าเข้าไปให้เรียบร้อย เพราะถ้าปล่อยให้หิวแล้วจะเรียนไม่ได้ผลดี ร่างกายต้องสมบูรณ์ก่อนสมองจึงจะดี เรียนได้รวดเร็ว

หากจำเป็นต้องไปซื้ออาหารเช้าที่โรงเรียน ควรซื้ออาหารที่เป็นประโยชน์ พึงหลีกเลี่ยงอาหารที่มีรสจัด เช่น เป็รี้ยวจัด เค็มจัด เพราะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(จากข้อคิด ควรทำ ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ)

4. "บกพร่อง" หมายถึงข้อใด

- ก. ชั่วร้าย
- ข. เสื่อมเสีย
- ค. กลับกลอก
- ง. แตกต่าง
- จ. ไม่สมบูรณ์

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 5

เด็กเอ๋ยเด็กน้อย	ความรู้เรายังด้อยเร่งศึกษา
เมื่อเติบโตใหญ่จะได้มีวิชา	เป็นเครื่องหาเลี้ยงชีพสำหรับตน

5. คำประพันธ์นี้เน้นเรื่องใด

- ก. หน้าที่หลักในวัยเด็ก
- ข. อาชีพในอนาคต
- ค. วันเวลาที่ล่วงเลยไป
- ง. การไม่รู้หนังสือ
- จ. ประโยชน์ของการอ่านหนังสือ

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 6 - 7

"คนเราพอมีเงินเข้าก็ชอบเอาแต่ใจตัว แล้ววิโรธ อยาจะให้คนอื่นเขาเหนื่อย
เกรงกลัว แต่ใครจะเหนื่อยกับความโกรธได้ ถ้าฉันปล่อยให้เธอวางอำนาจ ปล่อยหางเธอไว้ เธออาจ
จะต้องตัวเองตามอย่างพ่อของเธอเองก็ได้"

(แมงป่องชั้โกรธ โดย ศรีเวก)

6. ผู้กล่าวข้อความนี้ กล่าวด้วยน้ำเสียง
อย่างไร

- ก. เกรี้ยวกราด
- ข. จาบจ้วง
- ค. เย้ยหยัน
- ง. ตำหนิติเตียน
- จ. ประชดประชัน

8. "นมขันทหวานมีราคาค่อนข้างสูง ทั้งที่ทำจาก
หางนม ซึ่งแทบไม่เหลือโปรตีนและวิตามิน
แล้วนำมาเติมน้ำและน้ำตาลใช้สำหรับผู้ใหญ่
ชงกาแฟกิน แต่เด็กไม่ว่าเล็กหรือโตไม่ควร
กินเลย" จากข้อความนี้ เด็กไม่ควรกิน
นมขันทหวานเพราะเหตุใด

- ก. ราคาแพงมาก
- ข. มีรสหวานจัดขาดโปรตีน
- ค. มีน้ำและน้ำตาลมากขาดวิตามิน
- ง. ใช้สำหรับชงกาแฟสำหรับผู้ใหญ่
- จ. มีประโยชน์ต่อร่างกายน้อยมาก

7. ข้อความนี้ให้แง่คิดอะไรที่สำคัญที่สุด

- ก. คนมีอำนาจมักจะถือความรู้สึก
นึกคิดของตนเองเป็นใหญ่
- ข. คนมีอำนาจมักจะเห็นว่าตนเองดี
วิเศษกว่าคนอื่นเสมอ
- ค. คนเราพอมีอำนาจแล้วมักชอบ
อวดอำนาจ
- ง. คนมีอำนาจมักโกรธเมื่อรู้ว่าผู้อื่นรู้
ทันตัวเอง
- จ. คนมีอำนาจมักไม่เกรงกลัวใคร

9. "ประชาชนเป็นผู้เลือกตั้งผู้แทนราษฎร
เข้าไปในสภาเพื่อออกกฎหมาย จึงเท่ากับ
ประชาชนนั่นเองเป็นผู้ออกกฎหมายโดย
อาศัยผู้แทนของตน" จากข้อความนี้
แสดงว่าประชาชนเลือกผู้แทนเพื่อไปออก
กฎหมายอะไร

- ก. กฎหมายการเลือกตั้ง
- ข. กฎหมายปกครองท้องถิ่น
- ค. กฎหมายปกครองประเทศ
- ง. กฎหมายระหว่างประเทศ
- จ. กฎหมายคดีความ

10. "มีสิ่งพิมพ์บรรจบให้ครบบาท

อย่างให้ขาดสิ่งของต้องประสงค์

มีน้อยใช้น้อยค่อยบรรจบ

อย่าจ่ายลงให้มากจะขาดนาน"

ข้อความนี้สรุปได้ว่าอย่างไร

- ก. อย่าลืมตัว
- ข. อย่ามีกังยาย
- ค. อย่าฟุ่มเฟือย
- ง. อย่าตามใจตัว
- จ. อย่าเห็นแก่ได้

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 11-12

"จ้ะ จ้ะ โปรดอย่าทำให้เสียงของท่านทำลาย

สมาธิของผู้อ่านหนังสือ"

11. ก่อนที่ผู้พูดจะกล่าวข้อความนี้ สถานที่

แห่งที่น่าจะมีลักษณะอย่างไร

- ก. อึกทึก
- ข. พลุกพล่าน
- ค. ไม่เป็นระเบียบ
- ง. ไม่สงบ
- จ. ไม่เจริญ

12. ผู้กล่าวข้อความนี้มีลักษณะอย่างไร

- ก. เป็นผู้เคร่งระเบียบวินัย
- ข. เป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม
- ค. เป็นผู้รู้จักกาลเทศะ
- ง. เป็นผู้มีความรอบคอบ
- จ. เป็นผู้อ่อนน้อมถ่อมตน

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 13

"เดินระวังดี ๆ นะ อย่าเผลอเป็นอันขาด...

อ้าว! ดูซิสะดุดก้อนหินจนได้"

13. เหตุการณ์นี้ ไม่น่า จะเกิดขึ้นก็ได้

- ก. ในป่า
- ข. บนเขา
- ค. ริมแม่น้ำ
- ง. กลางทุ่ง
- จ. กลางตลาด

14. "ยานั้นเป็นเหมือนดาบสองคม จะต้อง

ระมัดระวังในการใช้ให้"

ข้อความที่ขีดเส้นใต้หมายความว่าอย่างไร

- ก. มีทั้งของดีและไม่ดี
- ข. มีทั้งผลดีและผลเสีย
- ค. มีทั้งของจริงและของปลอม
- ง. มีทั้งของเก่าและของใหม่
- จ. มีทั้งของราคาถูกและราคาแพง

15. "สวัสดิ์ค่ะ โรงเรียนกุดจับประชาสรรค์

ค่ะ... ไซ้ค่ะ... สามร้อยเศษแล้วค่ะ

ทุกวันนี้ค่ะ ถึงสิ้นเดือนนี้ค่ะ... สวัสดิ์ค่ะ"

นักเรียนคาดว่าเป็นการสนทนาเกี่ยวกับเรื่องใด

- ก. กิจส่วนตัว
- ข. ครูอาจารย์
- ค. การเงิน
- ง. สถานที่
- จ. สัมผัสเรียน

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 16-17

"เกิดเป็นชายชาวสยามตามวิสัย

หนังสือไทยก็ไม่วัดวัด

ต้องอับอายขายหน้าทั้งตาปี

ถึงผู้ใดก็คงต้องถอยสกล"

16. ผู้เขียนคำประพันธ์นี้ต้องการให้ผู้อ่าน

รู้สึกอย่างไร

ก. วิตกกังวล

ข. ผิดหวัง

ค. รำคาญ

ง. ลำบากตัว

จ. ยุ่งยากใจ

17. คำประพันธ์นี้กล่าวในลักษณะใด

ก. แนะนำ

ข. ชักจูง

ค. ขี้แฉง

ง. สั่งสอน

จ. ตักเตือน

อ่านคำสนทนาคต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 18

น้อย : น้อยชอบอาจารย์สัทยาเพราะอาจารย์

สอนดีจังเลย อาจารย์มีเรื่องตลกมา

เล่าให้ฟังบ่อย ๆ

นุช : นุชไม่เห็นชอบเลย ตลกก็จริงแต่ชอบ

พูดนอกเรื่อง

น้อย : ดิฉัน น้อยชอบเพราะชั่วโมงนี้น้อย

ไม่ง่วงนอนเลย

นุช : แต่หนูชอบเรียนชั่วโมงที่จะถึงนี้มากกว่า

เพราะอาจารย์สอนได้เนื้อหาดี

18. คู่สนทนากล่าวถึงเรื่องอะไร

ก. การสอนของครู

ข. การเรียนหนังสือ

ค. คุณสมบัติของครูที่ดี

ง. บทบาทของครูอาจารย์

จ. ความพึงพอใจในการเรียน

อ่านคำสนทนาคต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 19-21

ป่าไม้เมืองไทยใกล้เป็นป่าช้าแล้วครับ

พวกผมดับคาลูกปืนนับหมื่นแสน

ทั้งดักล่าฆ่าฟันกันทั่วแดน

มันน่าแค้นที่เกิดมาในป่าไทย

19. "พวกผม" ในคำประพันธ์นี้จะหมายถึงใคร

ก. พรานป่า

ข. ชาวนันท

ค. ชาวดอย

ง. คนป่า

จ. สัตว์ป่า

20. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร

เมื่ออ่านคำประพันธ์นี้

- ก. ชื่นใจ
- ข. กังวลใจ
- ค. แค้นใจ
- ง. ตกใจ
- จ. เศร้าใจ

21. ถ้าปล่อยให้ป่าเมืองไทยมีสภาพ เช่นป่าช้า

ผลจะเป็นอย่างไร

- ก. มีสถานที่ที่สงบสำหรับการพักผ่อน
- ข. มีที่ทำการเพาะปลูกมากยิ่งขึ้น
- ค. เกิดภัยทางธรรมชาติบ่อยขึ้น
- ง. ช่างชนบทมีงานทำเพิ่มขึ้น
- จ. เจ้าหน้าที่ป่าไม้ไม่มีงานทำ

อ่านคำสนทนาต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 22 - 23

"อันความคิดวิทยาเหมือนอาวุธ

ประเสริฐสุดซ่อนใส่เสื้อในฝัก

สงวนคมสมนึกใครอีกซัก

จึงค่อยชักเชือดฟันให้บรรลัย"

22. ใจความสำคัญของคำประพันธ์นี้คือข้อใด

- ก. ความคิดเปรียบดั่งอาวุธอันแหลมคม
สามารถฆ่าคนได้
- ข. ความคิดเปรียบดั่งอาวุธเก็บเอาไว้
เมื่อถึงเวลาข่มเอาออกมาใช้
- ค. ความคิดเหมือนวิชาที่แอบซ่อนไว้
เพื่อเอามาใช้
- ง. ความคิดเหมือนวิชาเหมือนอาวุธ
ที่ใช้ได้ตลอดเวลา
- จ. ความคิดประจวบตาที่คมอยู่ในฝัก

23. คำประพันธ์นี้กล่าวถึงเรื่องอะไร

- ก. การใช้อาวุธ
- ข. การใช้ความรู้
- ค. การเก็บรักษาอาวุธ
- ง. การแสดงความกล้าหาญ
- จ. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

อ่านคำสนทนาต่อไป้แล้วตอบคำถามข้อ 24 - 27

"สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งเดินทางมาพบบ่อน้ำ ด้วยความกระหายจึงไม่ทันระวังตัวพลัดตกลงไปในบ่อน้ำ แล้วไม่สามารถปีนขึ้นมาได้

ขณะนั้นมีแพะตัวหนึ่งเดินผ่านมา สุนัขจิ้งจอกจึงคิดอุบายลวงแพะว่า "แพะจ๋า น้ำในบ่อนี้ ทั้งเย็น ทั้งสะอาดน่าดื่มจริง ๆ ลงมาสิจ๊ะ" แพะได้ยินดังนั้นก็กระโดดลงไป เมื่อดื่มน้ำอ้อมแล้ว สุนัขจิ้งจอกจึงพูดกับแพะว่า "เราจะขึ้นจากบ่อน้ำได้ ถ้าเธอขึ้นสองขาแล้วให้ฉันเป็นขั้นไปบนหัวของเธอ พอฉันขึ้นไปแล้วฉันก็จะช่วยจุดเธอขึ้นบ้าง" แพะก็ทำตาม เมื่อสุนัขจิ้งจอกขึ้นไปได้แล้วก็ตะโกนลงไปว่า "แพะจ๋า ถ้าเธอจะเข้าไปที่ใด เธอต้องรู้ด้วยว่า จะออกมาได้อย่างไร อย่างฉันนี่ไง... อี้ฮิ...."

24. เหตุใดสุนัขจิ้งจอกจึงพลัดตกลงไปในบ่อน้ำ

- ก. อวดเก่ง
- ข. ประมาท
- ค. เชื่องช้า
- ง. เร่งรีบ
- จ. พลาดท่า

25. "แพะจ๋า ถ้าเธอจะเข้าไปที่ใด

เธอต้องรู้ด้วยว่า จะออกมาได้อย่างไร
อย่างฉันนี่ไง...อี้ฮิ...."

เป็นคำพูดในลักษณะใด

- ก. เยาะเย้ย ข. เสียดสี
- ค. ล้อเลียน ง. ค่อนแคะ
- จ. ประชดประชัน

26. การกระทำของสุนัขเปรียบได้กับ

ข้อความในข้อใด

- ก. ฉลาดแกมโกง
- ข. กล้าได้กล้าเสีย
- ค. ตกกระไดพลอยโจน
- ง. ขायผ้าเอาหน้ารอด
- จ. ตีลูกคิดรางแก้ว

27. เรื่องนี้ให้ข้อคิดว่าอย่างไร

- ก. อย่าคบคนชั่ว
- ข. อย่าตามใจตัวเอง
- ค. อย่าเลียนแบบผู้อื่น
- ง. อย่าเห็นแก่กิน
- จ. อย่าเชื่อคำพูดคนง่าย ๆ

อ่านคำสนทนาค่อยๆ ไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 28 - 30

บุคคลครูอยู่ล้นท่วมกันเกล้า

ที่ตัวเราได้มีหลักมัน

ครูนั้นเที่ยวเคี้ยวเข็ญไม่เว้นวัน

ประศาสน์สรรพวิชาสาธยาย

ประเดี้ยวตีประเดี้ยวเอ็ดให้เข็ดขาม

เดี้ยวอยู่ขามขึ้นเฝ้ากลัวเสหาหาย

เห็นศิษย์ดีเรียนรู้ครูสบาย

กอดรัดกายเย็นยอดด้วยพอใจ

28. คำประพันธ์นี้สรุปได้ว่าอย่างไร

- ก. ครูคือผู้ต้องอดทน
- ข. ครูคือตัวอย่างที่ดี
- ค. ครูคือหลักยึดของเด็ก
- ง. ครูคือผู้มีพระคุณ
- จ. ครูคือผู้สร้างชาติ

29. "กอดรัดกายเย็นยอดด้วยพอใจ" ข้อความนี้

แสดงว่าครูรู้สึกอย่างไรมากที่สุด

- ก. ตีใจ
- ข. สุขใจ
- ค. ภูมิใจ
- ง. สมใจ
- จ. ชื่นใจ

30. ผลจากข้อความว่า "ครูนั้นเที่ยวเคี้ยวเข็ญ

ไม่เว้นวัน ประศาสน์สรรพวิชาสาธยาย"

มีผลดีอย่างไร

- ก. ครูมีคุณวุฒิเพิ่มขึ้น
- ข. นักเรียนมีความรู้จริง
- ค. โรงเรียนได้รับการยกย่อง
- ง. ครูทำงานหนักมากขึ้น
- จ. ครูลงโทษนักเรียนเพิ่มขึ้น

อ่านคำสนทนาคำต่อไปแล้วตอบคำถามข้อ 31 - 32

"การขยงส่งเสริมให้แตกแยกความสัมพันธ์กัน วิสัการพราหมณ์ในสมัยครั้งนั้นได้อาศัยเด็กเป็นชนวนสำคัญ เพราะเด็กถึงแม้จะมีปัญหาก็มักขาดสติ ขาดความรอบคอบ เทียบกับผู้ใหญ่ เด็กปัญญาไวหัดคิดเร็ว แต่มีสติน้อย ผู้ใหญ่มีสติมาก ความคิดช้า เด็กมักอวดรู้ ผู้ใหญ่มักอวดแรง"

31. เด็ก ๆ ควรเชื่อผู้ใหญ่ เพราะเหตุใด

- ก. เพราะผู้ใหญ่มีอายุมากกว่าตน
- ข. เพราะผู้ใหญ่มีการศึกษาสูงกว่าตน
- ค. เพราะผู้ใหญ่ปัญญาไวกว่าตน
- ง. เพราะผู้ใหญ่มีสติไตร่ตรองได้มากกว่า
- จ. เพราะผู้ใหญ่ประสบการณ์มากกว่า

32. "อวดแรง" มีความหมายตรงกับ

ข้อใด

- ก. แสดงความฉลาด
- ข. แสดงความเก่ง
- ค. แสดงความมีอำนาจ
- ง. แสดงความมีกำลัง
- จ. แสดงความขยัน

แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทย

แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทย เป็นแบบสอบถามที่วัดว่านักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยอย่างไร ให้นักเรียนพิจารณาว่าตนเองมีลักษณะ เช่น ข้อความที่กล่าวหรือไม่เพียงใด

เมื่อนักเรียนอ่านและพิจารณาข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้ว ให้ปฏิบัติดังนี้

- ข้อความใดตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่อง "จริง"
- ข้อความใดที่นักเรียนไม่แน่ใจว่ามีลักษณะหรือความรู้สึกเช่นนั้น ให้กาเครื่องหมาย ลงในช่อง "ไม่แน่ใจ"
- ข้อความใดที่ไม่ตรงกับความรู้สึกหรือลักษณะของนักเรียน ให้กาเครื่องหมาย ลงในช่อง "ไม่จริง"

ตัวอย่าง

ข้อที่	ข้อความ	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
0	ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจเมื่อได้อ่านหนังสือ	/		

แสดงว่านักเรียนสบายใจถ้าได้อ่านหนังสือจริง

ถ้านักเรียนเป็นคนไม่มีความสุขสบายใจเมื่ออ่านหนังสือ ก็กาเครื่องหมาย ลงในช่อง "ไม่จริง"

ข้อที่	ข้อความ	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
0	ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจเมื่อได้อ่านหนังสือ			/

ในการตอบแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจะเก็บคะแนนคำตอบของนักเรียนไว้เป็นความลับ ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด แต่คำตอบที่ตรงกับความรู้สึกและลักษณะที่นักเรียนมีต่อตนเองอย่างแท้จริง จะเป็นคำตอบที่ดีที่สุดสำหรับการศึกษาและการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งผลจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการอ่านของนักเรียน อันจะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาตนเองของนักเรียนต่อไป

ข้อที่	ข้อความ	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
1	ข้าพเจ้าคิดว่าการอ่านมีความสำคัญจำเป็นต้องเรียนรู้และฝึกบ่อย ๆ ทุกครั้งที่อ่านหนังสือข้าพเจ้าจึงอ่านด้วยความตั้งใจ			
2	ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจขณะอ่านหนังสือ			
3	ข้าพเจ้าฝึกอ่านอย่างคร่าว ๆ บ่อย ๆ			
4	ข้าพเจ้าคิดเสมอว่าจะต้องทำแบบฝึกหัดหลังการอ่านให้ได้คะแนนสูงสุดในชั้นเรียนทุกครั้ง			
5	การอ่านภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้รอบรู้			
6	ข้าพเจ้านำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันเสมอ			
7	ข้าพเจ้าคิดว่าการอ่านมาก ๆ จะช่วยให้ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จ			

ข้อที่	ข้อความ	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
8	ข้าพเจ้ามักจะศึกษาค้นคว้าโดยการอ่านอยู่เสมอ			
9	การอ่านช่วยให้ข้าพเจ้าได้ประสบการณ์เหมือนกัน ได้ท่องเที่ยวในโลกกว้าง			
10	เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้ามักจะทบทวนสิ่งที่อ่านไปแล้ว เสมอ			
11	เมื่อพบหนังสือเรื่องใหม่หรือที่ข้าพเจ้าไม่เคย อ่าน ข้าพเจ้าจะกระตือรือร้นอยากอ่านเสมอ			
12	ข้าพเจ้ารู้สึกวิตกกังวลและอดัดเมื่อจะอ่านหนังสือ			
13	ในบทเรียนที่ยาก ๆ นั้น ข้าพเจ้ายินดีจะอ่านซ้ำ หลาย ๆ ครั้งจนกว่าจะเข้าใจ			
14	ข้าพเจ้ามักจะง่วงนอนเมื่อครูให้อ่านหนังสือ			
15	ข้าพเจ้าไม่ชอบการอ่านหนังสือ			
16	เวลาอ่านหนังสือเมื่อข้าพเจ้าพบคำหรือสำนวน ใหม่ ๆ แปลก ๆ ข้าพเจ้าจะจดจำเพื่อเอาไว้ใช้ ในโอกาสต่อไป			

ข้อที่	ข้อความ	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
17	ข้าพเจ้าคิดว่าการได้ฝึกฝนอ่านบ่อย ๆ จะทำให้ กล้าแสดงความคิดเห็น และช่วยให้เกิดความคิด สร้างสรรค์มากขึ้น			
18	การได้อ่านหนังสือเหมือนกับข้าพเจ้าได้เพื่อนคุย ที่ถุกใจ			
19	การอ่านมาก ๆ ทำให้ข้าพเจ้าเป็นคนมีเหตุผล ตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ			
20	ปกติข้าพเจ้าจะใช้เวลาวางที่โรงเรียนที่บ้าน อ่านหนังสือมากกว่าคุยหรือเล่นกับผู้อื่น			

ภาคผนวก ค

- ตารางแสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
- ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบทดสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทย
- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

ตาราง 5 แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจ
ในการอ่านภาษาไทย

ข้อ	p	r	ข้อ	p	r
1	0.38	0.51	17	0.20	0.29
2	0.59	0.38	18	0.46	0.27
3	0.40	0.48	19	0.23	0.53
4	0.74	0.36	20	0.33	0.48
5	0.29	0.48	21	0.46	0.32
6	0.46	0.20	22	0.39	0.24
7	0.43	0.21	23	0.42	0.40
8	0.49	0.23	24	0.30	0.36
9	0.24	0.30	25	0.38	0.33
10	0.70	0.36	26	0.43	0.47
11	0.49	0.36	27	0.41	0.53
12	0.29	0.27	28	0.29	0.41
13	0.44	0.24	29	0.45	0.29
14	0.57	0.22	30	0.32	0.46
15	0.52	0.51	31	0.20	0.33
16	0.46	0.27	32	0.27	0.38

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น 0.7622

ตาราง 6 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทย

ข้อ	t
1	2.85
2	2.93
3	3.69
4	4.38
5	3.80
6	4.12
7	4.12
8	3.21
9	4.50
10	3.56
11	2.97
12	3.29
13	3.56
14	2.66
15	2.84
16	3.52
17	2.52
18	3.64
19	4.19
20	3.85

แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น 0.8964

รายชื่อคณะผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. คณะผู้เชี่ยวชาญตรวจแผนการสอน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุมาโน รุ่งเรืองธรรม

อาจารย์ทองศิลป์ ช่างสาร

อาจารย์พนมมาศ ปทุมทิพย์

2. คณะผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและแบบสอบถาม

วัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมาโน รุ่งเรืองธรรม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทิมา พรหมโชติกุล

อาจารย์ทองศิลป์ ช่างสาร

อาจารย์พนมมาศ ปทุมทิพย์

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวประทุม ชื่อสกุล การรักเรียน

เกิดวันที่ 14 เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช 2497

สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 335 ซอยทรงธรรมวิทยา ถนนทหาร

ตำบลหนองขอนกว้าง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 5

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนกุดจับประชาสรรค์ อำเภอกุดจับ

จังหวัดอุดรธานี 41250

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2514 มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนสตรีราชินูทิศ

พ.ศ. 2518 ป.กศ. สูง (วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทสังคมศึกษาและเกษตรกรรม)
จากวิทยาลัยครูอุดรธานี

พ.ศ. 2525 กศ.บ. (วิชาเอกภาษาไทย) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางแสน

พ.ศ. 2535 กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลยุทธ์
 การเรียนรู้ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครู

บทคัดย่อ

ของ

ประทุม การรักเรียน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
 ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

กันยายน 2535

การศึกษาค้นคว้ามีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกุดจับประชาสรรค์ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2535 จำนวน 110 คน โดยการสุ่มอย่างง่ายแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 55 คน กลุ่มทดลองสอนด้วยการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษา กลุ่มควบคุมสอนด้วยการสอนตามคู่มือครู ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองกลุ่มละ 16 คาบ คาบละ 50 นาที ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการวิจัยแบบ Randomized Contron Group Pretest-Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทย สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ t-test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า

1. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาสูงกว่าที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษากับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ทางภาษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

A COMPARATIVE STUDY OF MATHAYOM SUKSA I STUDENTS'
THAI READING COMPREHENSION AND ACHIEVEMENT
MOTIVES THROUGH THE LANGUAGE LEARNING STRATEGIES
AND THROUGH THE TEACHER'S MANUAL

AN ABSTRACT

BY

PRATOOM KARNRUKREAN

Presented in partial fulfillment of the requirement for the
Mastes of Education degree in the Secondary Education
at Srinakharinwirot University

September 1992

The purpose of this study was to compare the Mathayom Suksa I students. Thai reading comprehension and achievement motives by the Language Learning Strategies and the teacher's manual.

The sample in this study was 110 Mathayom Suksa I students at the Kudchabprachasan school, Amphur Kudchab, Changwat Ubonrathanee, during the first semester of the academic year 1992. The students were randomly selected and divided into the experimental group and control group. Each group contained 55 students. The experimental group was taught by the Language Learning Strategies. The control group was taught by the teacher's manual. Each group had to study the same content for 16 periods. (1 period = 50 minutes) The research design of this experiment was randomized control group pretest-posttest design. The research instruments were the Thai reading comprehension test and the Thai reading achievement motive test. The t-test was statistic analyzed the data.

The results of the study indicated that:

1. The Thai reading comprehension of the students in the experimental group was significantly higher than the control group at the .05 level.
2. The Thai reading achievement motives of the students in the experimental group and control group were not significantly different.
3. The Thai reading comprehension of the students in the experimental group after the experiment was significantly higher than before the experiment at the .001 level
4. The Thai reading achievement motives of the students in experimental group after the experiment was significantly higher than before the experiment at .05 level.